

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ & ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Μαρούσι, 21 Δεκεμβρίου 2022
Αριθμ. Πρωτ. Α2849

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΠΡΟΣ: Πίνακας Αποδεκτών

ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΠΡΟΛΗΨΗΣ & ΑΝΤ/ΣΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

ΚΟΙΝ: Πίνακας Αποδεκτών

Πληροφορίες: Άρτεμις Γαλάνη
Ταχ. Δ/ση: Λεωφ. Κηφισίας 37-39, 151 23 Μαρούσι
Τηλέφωνο: 2131510 966
FAX: 2131510 935
E-mail: agalani@civilprotection.gr

ΘΕΜΑ: 1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου, στο πλαίσιο του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης"

- Σχετ.:
1. Ν.4662/2020 (ΦΕΚ 27Α'/07-02-2020): Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
 2. Το Άρθρο Τέταρτο παρ. 4 της ΠΝΠ της 14-03-2020 (ΦΕΚ 64/Α'/2020) η ισχύς της οποίας κυρώθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 4682 τ.Α' 76/03.04.2020
 3. Την υπ. αριθμ. 8778 από 14-03-2020 Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας περί «Αναβίωσης ή εξακολούθησης λειτουργίας επιχειρησιακών και διοικητικών δομών, λειτουργιών και οργάνων της ΓΓΠΠ σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας τους προ της δημοσίευσης του Ν. 4662/2020, και μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης του ως άνω νόμου»(ΑΔΑ: ΩΑΨΝ46ΜΤΛΒ-ΛΧΦ)
 4. Ν.3013/2002 Περί αναβάθμισης της Πολιτικής Προστασίας & λοιπές διατάξεις, (ΦΕΚ 102/Α'/2002), όπως ισχύει.
 5. Π.Δ.151/3-6-2004 (ΦΕΚ 107/Α'/2004) Οργανισμός Γεν. Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.
 6. Υ.Α.1299/7-4-2003 Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ (ΦΕΚ 423/Β'/2003).
 7. Το Π.Δ. 70/2021 «Σύσταση Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (ΦΕΚ 161/Α'/2021)
 8. Το Π.Δ. 71/2021 «Διορισμός Υπουργού και Υφυπουργού» (ΦΕΚ 162/Α'/2021)
 9. Την υπ. αρ. 1 Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Ευάγγελο Τουρνά» (ΦΕΚ 4215/Β'/13-09-2021)
 10. Την ΓΔΟΥΕΣ/1/4/945 Απόφαση «Διορισμός Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη» (ΦΕΚ 183/Υ.Ο.Δ.Δ./2020)
 11. Ο Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α'/2010)
 12. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/25685/813/16-03-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ με θέμα: «Αποστολή Μελέτης Ασφαλείας του Σταθμού Συμπιέσης GCS00 στην περιοχή των Κήπων του Διαδριατικού Αγωγού Φυσικού Αερίου της εταιρίας Trans-Adriatic Pipeline
 13. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/20986/654/02-03-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ με θέμα: «Αποστολή Μελέτης Ασφαλείας και Προγράμματος Εποπτείας και Επέμβασης για τον Διαδριατικό Αγωγό Φυσικού Αερίου Trans-Adriatic Pipeline
 14. Το από 02-03-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της TAP AG (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ 1627/04-03-2022)
 15. Το υπ' αριθ. 1788/11-03-2022 έγγραφο της Υπηρεσίας μας με θέμα: «Διαβίβαση αιτημάτων Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας»
 16. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/25685/813/16-03-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ με θέμα: «Αποστολή Μελέτης Ασφαλείας του Σταθμού Συμπιέσης GCS00 στην περιοχή των Κήπων του

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Διαδριατικού Αγωγού Φυσικού Αερίου της εταιρίας Trans-Adriatic Pipeline

17. Το από 23-03-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του ΔΕΣΦΑ Α.Ε. (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ 2063/23-03-2022)
18. Το υπ' αριθ. Α 1215/10-08-2022 έγγραφο της Υπηρεσίας μας με θέμα: «Διαβίβαση προσχεδίου του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1η έκδοση)», το οποίο απευθυνόταν στις Εταιρίες Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., ΤΑΡ ΑΓ, ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε. και ΔΕΔΑ Α.Ε..
19. Το από 24-09-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ΔΕΔΑ Α.Ε. (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α1725/16-09-2022)
20. Το από 27-09-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της HENGAS Α.Ε.
21. Το από 08-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ΤΑΡ ΑΓ (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α1885/10-10-2022)
22. Το από 13-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του ΔΕΣΦΑ Α.Ε. (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α1934/13-10-2022)
23. Το από 14-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ICGB AD (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α1971/14-10-2022)
24. Το από 19-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ICGB AD (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2032/19-10-2022)
25. Το από 22-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Δήμου Δέλτα (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2076/22-10-2022)
26. Το από 24-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος του ΥΠΕΝ (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2090/24-10-2022)
27. Το υπ' αριθ. 2132.18/75741/2022/24-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Λιμενικής Αστυνομίας του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2091/24-10-2022)
28. Το υπ' αριθ. ΝΟ/ΟΛ/00/01/00/333282/25-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Δ17 του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών με θέμα: «Προσχέδιο Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»
29. Το υπ' αριθ. 15974/25-10-2022 έγγραφο του Δήμου Ανδραβίδας-Κυλλήνης με θέμα: «Απάντηση στο έγγραφο διαβίβασης του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»
30. Το από 26-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Τροχαίας Αστυνόμευσης του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας
31. Το από 26-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2423/16-11-2022)
32. Το υπ' αριθ. 137915/1036/27-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με θέμα: «Αποστολή απόψεων-παρατηρήσεων επί του προσχεδίου του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»
33. Το από 27-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Δήμου Γλυφάδας (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2143/27-10-2022)
34. Το υπ' αριθ. 12582/27-10-2022 έγγραφο του Δήμου Φαρκαδόνας με θέμα: «Προσχέδιο αναφορικά με ατυχήματα σε υποδομές φυσικού αερίου»
35. Το υπ' αριθ. 23598/30-10-2022 έγγραφο του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Δελφών με θέμα: «Παρατηρήσεις επί του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1η Έκδοση)»
36. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Πολεοδομίας του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2152/31-10-2022)
37. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2163/31-10-2022)
38. Το υπ' αριθ. 2261.1-4/77140/22/31-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής με θέμα: «Προσχέδιο του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1η Έκδοση)»
39. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Γενικής Αστυνόμευσης (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2166/31-10-2022)
40. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Τμήματος Διαχείρισης Κρίσεων του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2177/31-10-2022)
41. Το υπ' αριθ. 25323/31-10-2022 έγγραφο του Δήμου Εορδαίας με θέμα: «Σχόλια και παρατηρήσεις σχετικά με το προσχέδιο του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»
42. Το υπ' αριθ. 528274/31-10-2022 έγγραφο της Υπηρεσίας Νεώτερων Μνημείων & Τεχνικών Έργων Θεσσαλίας & Κεντρικής Στερεάς Ελλάδας του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού με θέμα: «Σχετικά με το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1η Έκδοση)»

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

43. Το υπ' αριθ. 527953/31-10-2022 έγγραφο της Υπηρεσίας Νεώτερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου και Νοτίου Ιονίου με θέμα: «Σχόλια και παρατηρήσεις ως προς το προσχέδιο Του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»
44. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Υπηρεσίας Νεώτερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας & Κυκλάδων (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2174/31-10-2022)
45. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2175/31-10-2022)
46. Το υπ' αριθ. 1603.10/77353/22/31-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Επιχειρησιακών Μέσων του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. με θέμα: «Προσχέδιο του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1η έκδοση)»
47. Το υπ' αριθ. Φ.3301/ΑΣ 398/60484/31-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Δ4 του Υπουργείου Εξωτερικών με θέμα: «Διαβίβαση προσχεδίου του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1η έκδοση)»
48. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ICGB AD (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2193/01-11-2022)
49. Το από 02-11-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας
50. Το υπ' αριθ. 2221.2/78472/2022/03-11-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. με θέμα: «Προσχέδιο 1ης έκδοσης του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας ατυχημάτων κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών»
51. Το από 04-11-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας» (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2280/04-11-2022)
52. Το από 04-11-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Πυρόσβεσης του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος με θέμα: «Παρατηρήσεις επί του Προσχεδίου του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»
53. Το από 04-11-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Ενιαίου Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων & Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.) του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας
54. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/117670/3269/10-11-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ με θέμα: «Αποστολή σχολίων σε απάντηση του Α 2022/18-10-2022 εγγράφου σας»

Σας διαβιβάζουμε την εγκεκριμένη από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας **1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου**, σε εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» [1299/7-4-2003 (ΦΕΚ 423 τ.Β')], **με ημερομηνία έγκρισης την 21^η Δεκεμβρίου 2022.**

Ο σκοπός της 1^{ης} Έκδοσης του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών είναι η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο:

- για την υποστήριξη του Πυροσβεστικού Σώματος στον συντονισμό του έργου της καταστολής των ατυχημάτων κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών και
- για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω εκδήλωσης ατυχημάτων όπως τα ανωτέρω,

οι οποίες αποτελούν δράσεις που αποβλέπουν στην προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των υποδομών της χώρας.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του εν λόγω Σχεδίου, παρακαλούνται οι εμπλεκόμενοι φορείς να προβούν στις κάτωθι ενέργειες:

Όλοι οι εμπλεκόμενοι Φορείς στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου (Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες, Δήμοι, Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου, Ανεξάρτητες Αρχές, Υπεύθυνοι Λειτουργίας Σημείων Ενδιαφέροντος, Φορείς Συντήρησης και Λειτουργίας Οδικού Δικτύου, Υπεύθυνοι Ύδρευσης, κλπ) θα πρέπει απαραίτητα να προβούν στη σύνταξη μνημονίων ενεργειών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 9 του Μέρους ΙΙΙ και στην παρ. 7 του Μέρους ΙΙ του Σχεδίου. Στα μνημόνια αυτά θα καταγράφονται οι δράσεις που απαιτείται να δρομολογηθούν από τους

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

ανωτέρω φορείς σε περίπτωση περιστατικού σε Συστήματα Μεταφοράς ή Δίκτυα Διανομής Φυσικού Αερίου.

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των Περιφερειών της Χώρας (Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων, Διευθύνσεις Ανάπτυξης και Διευθύνσεις Περιβάλλοντος, υπό τον συντονισμό των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας) από τις οποίες διέρχονται συστήματα μεταφοράς φυσικού αερίου (Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Αττικής, Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου), μετά την παραλαβή του παρόντος παρακαλούνται να προβούν, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με τους οικείους Δήμους, όπως και με τον ΔΕΣΦΑ Α.Ε., την ΤΑΡ ΑΓ και την ΙCGB ΑD, καθώς και λοιπούς συναρμόδιους φορείς (π.χ. ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΑΔΜΗΕ Α.Ε., Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού, αρμόδιες Αδειοδοτούσες Αρχές για τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας μεταποιητικών δραστηριοτήτων, κλπ):

- σε αποτύπωση όλων των σημείων ενδιαφέροντος (βλ. Ενότητα «Ορισμοί» του Σχεδίου) που βρίσκονται σε ακτίνα δύο (2) χιλιομέτρων από τα συστήματα μεταφοράς των αγωγών ΔΕΣΦΑ, ΤΑΡ και ΙCGB, σε ψηφιακή γεωγραφική βάση δεδομένων και
- στην κατάρτιση καταλόγου με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων λειτουργίας των σημείων ενδιαφέροντος.

Στη συνέχεια, **οι Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών** παρακαλούνται:

- να διαβιβάσουν τα προαναφερόμενα δύο στοιχεία για τα σημεία ενδιαφέροντος στους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και στις αρμόδιες ΠΕΠΥΔ, **οι οποίες, με τη σειρά τους, θα τα θέτουν στη διάθεση των χωρικά αρμόδιων ΠΕΚΕ**, και
- να ενημερώσουν σχετικά τους υπεύθυνους λειτουργίας των σημείων αυτών (για τους οικισμούς ενημερώνονται οι οικείοι Δήμοι) και τους οικείους Δήμους, προκειμένου όλοι οι ως άνω να προβούν σε αντίστοιχες προπαρασκευαστικές δράσεις, όπως αυτές αναφέρονται στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου.

Οι διοικήσεις των εταιριών ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΤΑΡ ΑΓ και ΙCGB ΑD:

- Να προσαρμόσουν το προβλεπόμενο από το άρθρο 13 της ΥΑ Δ3/Α/οικ.4303/2012 Πρόγραμμα Εποπτείας και Επέμβασης για το Σύστημα Μεταφοράς τους σε όσα προβλέπονται στο παρόν Σχέδιο. **Επισημαίνεται ότι η προσαρμογή του Προγράμματος Εποπτείας και Επέμβασης στο παρόν Σχέδιο αποτελεί προαπαιτούμενο και για κάθε μελλοντικό Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.**
- Να μεριμνήσουν για τη διαβίβαση καταλόγου στις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές και Αστυνομικές/Λιμενικές (κατά τόπο αρμοδιότητας) Αρχές, τις αρμόδιες ΕΜΑΚ, όπως και στα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων, καθώς και στις Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών, με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων έκτακτης ανάγκης.
- Να διαβιβάσουν αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται σε αυτό.
- Να προβούν στην έκδοση, κατά την κρίση τους, σχετικών οδηγιών, κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι.
- Να προσδιορίσουν τα πιθανά σημεία στα οποία μπορεί να προκληθεί ατύχημα στο σύστημά τους και να γνωστοποιήσουν τις τιμές των σχετικών ζωνών ασφαλείας στις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες και τις αρμόδιες ΕΜΑΚ, προκειμένου οι τελευταίες να τις χρησιμοποιούν σαν μία πρώτη προσέγγιση για τον καθορισμό των ζωνών εντός των οποίων μπορούν να προσεγγίσουν οι επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς.
- Να προβούν στη μεταξύ τους αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών αναφορικά με τις ζώνες ασφαλείας για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος στο σύστημά τους, προκειμένου να διαπιστώσουν εάν ενδεχόμενο ατύχημα σε σημείο γειτονικού συστήματος μεταφοράς δύναται να επηρεάσει το δικό τους σύστημα. Στην τελευταία περίπτωση, να λάβουν τα απαιτούμενα προληπτικά μέτρα για την αποφυγή δευτερογενούς ατυχήματος στο σύστημά τους. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί για τα σημεία διασύνδεσης των ΔΕΣΦΑ ΚΑΙ ΤΑΡ στη Νέα

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Μεσημβρία και των IGB και TAP κοντά στην Κομοτηνή.

Οι διοικήσεις των εταιριών ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε.:

- Να προσαρμόσουν τον εσωτερικό τους σχεδιασμό σε όσα προβλέπονται στο παρόν Σχέδιο. Επισημαίνεται ότι **η προσαρμογή του εσωτερικού σχεδιασμού στο παρόν Σχέδιο αποτελεί προαπαιτούμενο και για κάθε μελλοντικό Διαχειριστή Δικτύου Διανομής.**
- Να μεριμνήσουν για τη διαβίβαση καταλόγου στις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές και Αστυνομικές/Λιμενικές (κατά τόπο αρμοδιότητας) Αρχές, τις επιμέρους αρμόδιες ΕΜΑΚ, όπως και στα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων, καθώς και στις Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών, με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων έκτακτης ανάγκης.
- Να διαβιβάσουν αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται σε αυτό.
- Να προβούν στην έκδοση, κατά την κρίση τους, σχετικών οδηγιών, κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Οι Δήμαρχοι, οι Περιφερειάρχες, οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες (στους οποίους διαβιβάζεται το παρόν από τους οικείους Περιφερειάρχες) και οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να συμβάλουν στην υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν με την κατά περίπτωση έκδοση σχετικών αποφάσεων και τη δρομολόγηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν διά των αρμοδίων οργανικών μονάδων Πολιτικής Προστασίας. Επιπλέον, θεωρείται απαραίτητο οι τελευταίες να προβούν στην κατάρτιση αντίστοιχων μνημονίων ενεργειών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 9 του Μέρους ΙΙ του παρόντος.

Οι φορείς της κεντρικής διοίκησης (**Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**), όπως αυτοί αναφέρονται στο Μέρος ΙΙ του παρόντος, που είναι υπόχρεοι σχεδίασης σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (Προσθήκη 2 Παράρτημα Α) αναφερόμενοι ως **Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Υπουργείο Ανάπτυξης, Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας και Υπουργείο Εθνική Άμυνας**, να προβούν κατά την κρίση τους σε αναθεώρηση του σχεδιασμού τους, εφόσον συντρέχουν λόγοι και συγκεκριμένα:

- **Το Πυροσβεστικό Σώμα** του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα των επιχειρησιακών του σχεδίων με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων, το ΠΣ θα πρέπει να προβεί και στη διεξαγωγή εκπαιδύσεων και ασκήσεων σε συνεργασία με τις εταιρίες ΔΕΣΦΑ Α.Ε., TAP AG, ICGB AD, ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε.. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν.
- **Η Ελληνική Αστυνομία** του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου να προβεί σε, κατά την κρίση της, ενέργειες για τυχόν αναθεώρηση του εγκεκριμένου σχεδίου της, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητά του με το παρόν Γενικό Σχέδιο. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

- εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που τυχόν θα πρέπει να χρησιμοποιούν.
- **Το Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή** του Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα των επιχειρησιακών του σχεδίων με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που τυχόν θα πρέπει να χρησιμοποιούν.
 - **Το ΓΕΕΘΑ**, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για τυχόν αναθεώρηση του Σχεδίου ΓΕΕΘΑ/ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητά του με το παρόν Γενικό Σχέδιο.
 - **Το Υπουργείο Υγείας**, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα των επιχειρησιακών του σχεδίων με το παρόν Γενικό Σχέδιο, καθώς και για την έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών κατά την κρίση του, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται, εφόσον συντρέχουν λόγοι. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που τυχόν θα πρέπει να χρησιμοποιούν.
 - **Η Διεύθυνση Υδρογονανθράκων και το Σώμα Επιθεώρησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας**, να προβούν στην έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών, κατά την κρίση τους, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου.
 - **Η Διεύθυνση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών** να προβεί στην έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών, κατά την κρίση της, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που την αφορά και εμπλέκεται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου. Επιπλέον, να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος με την, κατά την κρίση της, έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τους Παραχωρησιούχους, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.
 - **Η ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.** παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος λαμβάνοντάς το υπόψιν στον εσωτερικό της σχεδιασμό.
 - **Η Διεύθυνση Επιβατικών Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών** να προβεί στην έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών, κατά την κρίση της, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που την αφορά και εμπλέκεται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου. Επιπλέον, να συμβάλει στην

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

υλοποίηση του παρόντος με την, κατά την κρίση της, έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τις εταιρίες ΟΑΣΑ Α.Ε., ΟΑΣΘ Α.Ε., ΟΣΕΘ Α.Ε., ΑΣΥΘ Α.Ε., ΣΑΣΘ Α.Ε. και τα Υπεραστικά ΚΤΕΛ κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.

Οι λοιποί φορείς της κεντρικής διοίκησης, όπως αυτοί αναφέρονται στο Μέρος ΙΙ του παρόντος που δεν είναι υπόχρεοι σχεδίασης σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης», και συγκεκριμένα:

- Το **Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων**
- Το **Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**
- Η **Προεδρία της Κυβέρνησης**
- Το **Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων**
- Το **Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου**
- Το **Υπουργείο Εξωτερικών** και
- Η **Ανεξάρτητη Αρχή “Επιθεώρηση Εργασίας”**,

οφείλουν να συμβάλουν στην υλοποίηση του παρόντος Γενικού Σχεδίου με την ενημέρωση του εμπλεκόμενου προσωπικού τους και την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών κατά την κρίση τους για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.

Ειδικότερα:

Η **Ανεξάρτητη Αρχή “Επιθεώρηση Εργασίας”** στην οποία αποστέλλεται το παρόν, παρακαλείται να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία (ΠΔΕΑΥΕ), που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν. Επιπλέον, καλείται να προβεί στην έκδοση, κατά την κρίση του, σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος, κατά το μέρος που αφορά και εμπλέκονται οι ανωτέρω υπηρεσίες. Στις προαναφερόμενες οδηγίες να προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, και οι επιμέρους σχετικές δράσεις που πρέπει να δρομολογήσουν οι ΠΔΕΑΥΕ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το **Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων** παρακαλείται να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται, με σκοπό την προστασία των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών εντός αυτών.

Το **Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού** να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες και υπηρεσίες (Εφορείες Αρχαιοτήτων, Υπηρεσίες Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων, κλπ) που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Επιπλέον, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες και υπηρεσίες, προκειμένου οι τελευταίες να ενημερωθούν από τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών εάν αρχαιολογικοί χώροι που υπάγονται σε αυτές επηρεάζονται από πιθανό ατύχημα στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου.

Ακόμη, οι διοικήσεις των ακόλουθων φορέων, εταιριών και οργανισμών **ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΑΔΜΗΕ Α.Ε., ΕΥΔΑΠ. Α.Ε., Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., HELLENIC TRAIN, ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ Α.Ε., Ολυμπία Οδός Λειτουργία Α.Ε., Μορέας Α.Ε., Νέα Οδός Α.Ε., Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε., Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε., Ιονία Οδός Α.Ε.,**

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε., Ο.Σ.Υ. Α.Ε., ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε., Ο.Σ.Ε. Α.Ε., ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε., ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε., FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE A S.A., FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE B S.A., Ο.Α.Σ.Θ. Α.Ε., Ο.Σ.Ε.Θ. Α.Ε., Α.Σ.Υ.Θ. Α.Ε., Σ.Α.Σ.Θ. Α.Ε., Υπεραστικά ΚΤΕΛ Α.Ε., Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ), Φορείς Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένων, στις οποίες αποστέλλεται το παρόν, παρακαλούνται να διαβιβάσουν αντίγραφο του σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν και να προβούν στην έκδοση, κατά την κρίση τους, σχετικών οδηγιών, κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Επισημαίνεται ότι όλοι οι ως άνω φορείς θα πρέπει να συμμετάσχουν σε σχετικές εκπαιδεύσεις και ασκήσεις που διεξάγονται από αρμόδιους φορείς προς εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου.

Επισημαίνεται ότι μετά τη μετεγκατάσταση του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. στις νέες εγκαταστάσεις, στο κτίριο "ΦΑΡΟΣ", η επικοινωνία και η διακίνηση της αλληλογραφίας με τη Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (ΜΕΦ) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ./Α.Π.Σ. θα πραγματοποιείται ως εξής:

Τηλέφωνα επικοινωνίας της Μονάδας Εμπλεκόμενων Φορέων (ΜΕΦ) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ./Α.Π.Σ. είναι τα 2132047744, 745, 746, 747, και

Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: eskedik.unit3@psnet.gr

Οι σχετικές διαταγές, κατευθυντήριες οδηγίες, σχέδια δράσης ή σχέδια και μνημόνια ενεργειών, που εκδίδονται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Γενικού Σχεδίου, εγκρίνονται από τις διοικήσεις των αντίστοιχων Φορέων σύμφωνα με τις εσωτερικές τους διαδικασίες.

Η 1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου συντάχθηκε από τη Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

Η Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ βρίσκεται στη διάθεση των αποδεκτών του παρόντος Σχεδίου για τυχόν πληροφορίες ή διευκρινίσεις.

Η πλήρης και έγκαιρη εφαρμογή των μέτρων του παρόντος Γενικού Σχεδίου, είναι αυτονόητο ότι διέπεται από τις περί ευθυνών διατάξεις της σχετικής ανά φορέα νομοθεσίας.

Αντίγραφο του παρόντος εγγράφου και η πλήρης έκδοση του Γενικού Σχεδίου Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου (1^η Έκδοση) θα διαβιβαστεί αποκλειστικά μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και θα αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. (<http://www.civilprotection.gr>).

Συνημμένο: 1^η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Η ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΤΗΣ Γ.Γ.Π.Π.

ΑΡΤΕΜΙΣ ΓΑΛΑΝΗ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ (με συνημμένο):

- 1. Περιφέρειες της χώρας**
 - α. Γραφεία κ.κ. Περιφερειάρχων
 - β. Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας, με την παράκληση να κοινοποιήσουν το παρόν:
 - στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες
 - στα Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων
 - στις Διευθύνσεις Ανάπτυξης
 - στις Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων και
 - στις Διευθύνσεις Περιβάλλοντος
- 2. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις του Κράτους**
 - α. Γραφεία κ.κ. Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων
 - β. Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας, με την παράκληση για την άμεση αναπαραγωγή του παρόντος και την αποστολή του σε όλους τους Δήμους της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και ειδικότερα
 - α) στα γραφεία κκ Δημάρχων, β) στους υπευθύνους Πολιτικής Προστασίας
- 3. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας**
Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος
 - α. Προϊστάμενο Κλάδου Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων (Email: klad.epixeir@psnet.gr)
 - β. Διεύθυνση Πυρόσβεσης (Email: aps.dipyr.epix@psnet.gr)
 - γ. Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων Πυροσβεστικού Σώματος (ΕΣΚΕΔΙΚ) (Email: dioikitiseske@psnet.gr)
- 4. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη**
Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
 - α. Δ/νση Γενικής Αστυνόμευσης (E-mail: generalpolicing.div@hellenicpolice.gr)
 - β. Δ/νση Τροχαίας Αστυνόμευσης (E-mail: trafficpolice.div@hellenicpolice.gr)
 - γ. Δ/νση Ασφάλειας Αττικής/Τμήμα Προστασίας Περιβάλλοντος (Email: dathe@astynomia.gr)
(Email: yppdpkp.daa@hellenicpolice.gr)
 - δ. Δ/νση Ασφάλειας Θεσσαλονίκης/Τμήμα Προστασίας Περιβάλλοντος
 - ε. Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Email: kepihaea@astynomia.gr / eskedk@astynomia.gr)
- 5. Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής**
Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.)
 - α. Δ/νση Λιμενικής Αστυνομίας (ΔΛΑ) (Email: dla@hcg.gr)
 - β. Δ/νση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος (ΔΙΠΘΑΠ) (Email: diphap@hcg.gr)
 - γ. Δ/νση Επιχειρήσεων (ΔΕΠΙΧ) (Email: depix@hcg.gr)
 - δ. Διεύθυνση Επιχειρησιακών Μέσων (ΔΕΜ) (Email: dem@hcg.gr)
- 6. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας**
 - α. Γενική Γραμματεία Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών**
 Δ/νση Υδρογονανθράκων (Email: egatpetrel@prv.ypeka.gr)
 - β. Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων**
 - Διεύθυνση Κλιματικής Αλλαγής και Ποιότητας της Ατμόσφαιρας (Email: k.psychas@prv.ypeka.gr)
 - Σώμα Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος (Email: s.eleftheriadou@prv.ypeka.gr)
 - Σώμα Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος (Email: s.christoforou@prv.ypeka.gr)
 - Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ) (Email: poulis@prv.ypeka.gr)
 - Δ/νση Προστασίας & Διαχείρισης Υδάτινου Περιβάλλοντος (Email: m.gini@prv.ypeka.gr)
 - γ. Γενική Γραμματεία Συντονισμού & Διαχείρισης Αποβλήτων**
 Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων (Email: a.arfanakou@prv.ypeka.gr)
- 7. Υπουργείο Υγείας**
 - α. Γενική Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής**
 - Δ/νση Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος (Email: ddy@moh.gov.gr)

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

- Δ/νση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4) (Email: ekdy@moh.gov.gr)
- β. Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.)**
 - Διεύθυνση Ιατρικών Υπηρεσιών (Email: gr.iatrikonypiresion@ekab.gr)
 - ΚΕΠΥ (Email: eske.kepy@ekab.gr)
- 8. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών**
 - α. Διεύθυνση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17) (Email: eyde.lsep@ggde.gr / e.kanellopoulou@ggde.gr)
 - β. Διεύθυνση Επιβατικών Μεταφορών (Email: g.patsiavos@yme.gov.gr)
 - γ. Διεύθυνση Υποδομών Σταθερής Τροχιάς, Συντηρήσεων Και Ασφάλειας (Δ14) (Email: alkalavasis@kssy.gr / daoy@ggde.gr)
- 9. Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων**
Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.) (Email: presidentoffice@ekka.org.gr)
- 10. Ανεξάρτητη Αρχή “Επιθεώρηση Εργασίας”** (Email: fmosxopoulos@ypakp.gr)
- 11. Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων**
Γενική Δ/νση Γενικού Χημείου του Κράτους
Δ/νση Ενεργειακών, Βιομηχανικών & Χημικών Προϊόντων
(Email: environment.gcs1@aade.gr)
- 12. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**
 - ΓΕΕΘΑ/Α6 (Email: a6.disres-humaid@hndgs.mil.gr)
 - ΓΕΕΘΑ/ΕΘΚΕΠΙΧ (Email: ethkepix@hndgs.mil.gr / ethkepixdm@hndgs.mil.gr)
 - ΕΔΛΟ/ΠΒΧ (Email: sdv-edlo-pvx@army.gr)
- 13. Υπουργείο Εξωτερικών**
Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων (Email: mdk@mfa.gr)
- 14. Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού**
 - α. Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς (Email: pveleni@culture.gr / gda@culture.gr)
 - β. Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων (Email: gdamte@culture.gr)
- 15. Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: minister@migration.gov.gr)
 - β. Γραφείο κας Υφυπουργού (Email: deputy.minister@migration.gov.gr)
 - γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής, Υποδοχής & Ασύλου (Email: sg.policy@migration.gov.gr)
- 16. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων**
Τμήμα Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης (Email: psea@minedu.gov.gr)
- 17. Προεδρία της Κυβέρνησης**
Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Ενημέρωσης και Επικοινωνίας (Email: ggee@mindigital.gr)
- 18. Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε.)** (Email: v.manolis@DESFA.GR, A.PAPADOPOULOS@DESFA.GR, S.Ioannides@DESFA.GR, I.GIAKOUMATOS@DESFA.GR, p.markou@DESFA.GR, i.sinis@DESFA.GR)
- 19. Εταιρία Trans Adriatic Pipeline (TAP) AG** (Email: stavros.peinirtzoglou@tap-ag.com, ioannis.maris@tap-ag.com, konstantinos.chalatsopoulos@tap-ag.com)
- 20. Εταιρία ICGB AD (αγωγός IGB)** (Email: k.tyroyiannis@depa-int.gr, v.stamatopoulou@depa-int.gr)
- 21. Εταιρία Διανομής Αερίου Αττικής (ΕΔΑ Αττικής) Α.Ε.** (Email: administration.office@edaattikis.gr, n.argyropoulou@edaattikis.gr)
- 22. Εταιρία Διανομής Αερίου Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας (ΕΔΑ ΘΕΣΣ) Α.Ε.** (Email: L.bakouras@edathess.gr)
- 23. Δημόσια Επιχείρηση Δικτύων Διανομής Αερίου (ΔΕΔΑ Α.Ε.)** (Email: Ceo.deda@deda.gr, t.rizos@deda.gr)
- 24. HENGAS Α.Ε.** (Email: n.koutsogiannis@hengas.gr, info@hengas.gr)

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

25. Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ) (Email: info@rae.gr)

26. Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (Α.Δ.Μ.Η.Ε. Α.Ε.)

Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου (Email: info@admie.gr)

27. Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Α.Ε.)

Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου (Email: infodeddie@dieddie.gr)

28. Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε. (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) (Email: info@eydap.gr)

29. Εταιρία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) (Email: protokollo@eyath.gr)

30. Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (Ο.Α.Σ.Α.) (Email: ds@oasa.gr)

31. Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) (Email: oasth@oasth.gr)

32. ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.

Γραφείο κ. Διευθύνοντα Συμβούλου (Email: info@ametro.gr)

33. ΣΤΑ.ΣΥ Α.Ε. (Email: kgram@stasy.gr)

34. Ο.ΣΥ. Α.Ε. (Email: osy@osy.gr)

35. ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε

α. Γραφείο κ. Γενικού Δ/ντη (Email: eoae@egnatia.gr)

β. Δ/νση Υποστήριξης Δικτύου/Τομέας Λειτουργίας Εκμετάλλευσης & Συντήρησης (Email: eoae@egnatia.gr)

36. ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ Α.Ε. (Email: fpapadim@attikesdiadromes.gr)

37. Ολυμπία Οδός Λειτουργία Α.Ε. (Email: dc@olympiaoperation.gr)

38. Μορέας Α.Ε. (Email: vvegeri@moreas.com.gr)

39. Νέα Οδός Α.Ε. (Email: info@neaodos.gr, nkatapodis@neaodos.gr)

40. Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε. (Email: dmandalozis@aegeanmotorway.gr)

41. Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε. (Email: info@neaodos.gr, nkatapodis@neaodos.gr)

42. Ιονία Οδός Α.Ε. (Email: info@neaodos.gr, nkatapodis@neaodos.gr)

43. Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε. (ΟΣΕ)

44. Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε. (ΟΣΕ)

α. Γραφείο κ. Προέδρου (Email: info@ose.gr)

β. Υπηρεσία ΠΣΕΑ (Email: info@ose.gr)

45. HELLENIC TRAIN

Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου (Email: secofceo@hellenictrains.gr)

46. FRAPORT Greece (Email: info@fraport-greece.com)

47. ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ «ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» (Email: airport_info@aia.gr)

48. Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ)

Γραφείο κ. Διοικητή : (Email: YPA@HASP.GOV.GR)

49. Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ)

Γραφείο κ. Διοικητή (Email: info@hcaa.gov.gr)

50. Οργανισμός Λιμένος Πειραιά (Email: olp@olp.gr)

51. Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης (Email: secretariat@thpa.gr)

52. Οργανισμός Λιμένος Ραφήνας (Email: info@rafinaport.gr)

53. Οργανισμός Λιμένος Πατρών (Email: info@patrasport.gr)

54. Οργανισμός Λιμένος Βόλου (Email: admin@port-volos.gr)

55. Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας (Email: olig@olig.gr)

56. Οργανισμός Λιμένος Καβάλας (Email: info@portkavala.gr)

57. Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης (Email: secretary@ola-sa.gr)

58. Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου (Email: ivardavas@porthera.klion.gr)

59. Οργανισμός Λιμένος Ελευσίνας (Email: grammatia@olesa.gr, info@olne.gr)

60. Οργανισμός Λιμένος Κέρκυρας (Email: info@corfuport.gr, info@olke.gr)

61. Οργανισμός Λιμένων Ν. Εύβοιας (Email: info@olne.gr)

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ**ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ**

- 1. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: minister@civilprotection.gr)
 - β. Γραφείο κ. Υφυπουργού (Email: deputyminister@civilprotection.gr)
 - γ. Γραφείο Αρχηγού Πυροσβεστικού Σώματος (Email: arxhgos.ps@psnet.gr)
- 2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: fileminister@yptp.gr)
 - β. Γραφείο κ. Υφυπουργού (Email: gram_yfyp@mopocp.gov.gr)
 - γ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Τάξης (Email: gengramdt@yptp.gr)
 - δ. Γραφείο Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας (Email: chief@astynomia.gr)
- 3. Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: minister@yna.gov.gr / minister.office@yna.gov.gr)
 - β. Γραφείο Αρχηγού Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής (Email: als@hcg.gr)
 - γ. Α' Κλάδος / Γραφείο κ. Δ/ντή (Email: dka@hcg.gr)
- 4. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: secmin@ypen.gr)
 - β. Γραφείο Υφυπουργού κ. Γ. Αμυρά (Email: secdepmin.envr@ypen.gr)
 - γ. Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών (Email: ggenergy@ypen.gr)
 - δ. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων (Email: ggenvr@ypen.gr)
 - ε. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Συντονισμού & Διαχείρισης Αποβλήτων (Email: gensec.wst@ypen.gr)
- 5. Υπουργείο Υγείας**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: minister@moh.gov.gr)
 - β. Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως Δημόσιας Υγείας (Email: secretary.gen.dy@moh.gov.gr)
- 6. Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: gram-ypourgou@yme.gov.gr)
 - β. Γραφείο κας Γενικής Γραμματέως Υποδομών (Email: ggy@yme.gov.gr)
- 7. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**
 - α. Γραφείο κ. Υπουργού (Email: minister.secretary@mod.mil.gr)
 - β. Γραφείο κ. Υφυπουργού (Email: deputyminister@mod.mil.gr)
 - γ. Γραφείο Αρχηγού ΓΕΕΘΑ (Email: a.geetha@hndgs.mil.gr)
- 8. Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**
 - α. Γραφείο κας Υπουργού (Email: minoff@culture.gr)
 - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα ΥΠΠΟΑ (Email: gsecoff@culture.gr)
- 9. Υπουργείο Εξωτερικών**
 - α. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα (Email: sec.gen@mfa.gr)
- 10. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων**
 - Γραφείο κ. Υπουργού (Email: ypourgous_erg@yeka.gr)
- 11. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων**
 - α. Γραφείο κας Υπουργού (Email: minister@minedu.gov.gr)
 - β. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα (Email: gengram.abe@minedu.gov.gr)
- 12. Υπουργείο Εσωτερικών**
 - α. Γενική Διεύθυνση Αποκέντρωσης & Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Email: m.moisidou@ypes.gr)
 - β. Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης & Αναπτυξιακής Πολιτικής (Email: gdetap@ypes.gr)
- 13. Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ)** (Email: info@hnms.gr)
- 14. Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ Α.Ε.)**
 - α. Γραφείο κ. Διευθύνοντος Συμβούλου (Email: e.sigalas@dei.gr)
 - β. Γενική Διεύθυνση Υποστηρικτικών Λειτουργιών/Διεύθυνση Ασφάλειας Εγκαταστάσεων/ΠΣΕΑ (Email: a.tasios@dei.gr)
- 15. Δημόσια Επιχείρηση Αερίου Α.Ε. (ΔΕΠΑ Α.Ε.)** (Email: info@depa-int.gr)

ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΜΕΣΩ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

16. Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.) (Email: info@enpe.gr)
17. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ) (Email: info@kede.gr)
18. Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ΕΔΕΥΑ) (Email: info@edeya.gr)
19. Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.) (Email: gmanagement@elga.gr,
i.skoufi@elga.gr)

Εσωτερική Διανομή (με συνημμένο)

Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

**ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΕΞΑΙΤΙΑΣ
ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΑΕΡΙΟΥ ΜΕΣΩ ΑΓΩΓΩΝ**

1η έκδοση

ΑΘΗΝΑ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022

Έκδοση 1^η

Με το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου (1^η έκδοση) επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο για την υποστήριξη του Πυροσβεστικού Σώματος στον συντονισμό του έργου της καταστολής των ατυχημάτων κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών, καθώς και για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω εκδήλωσης ατυχημάτων όπως τα ανωτέρω. Προϋπόθεση για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι η συνέργεια, η συνεργασία και η διαλειτουργικότητα των εμπλεκόμενων Φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας εργασίας, εξ' ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν στη χρήση της εργασίας για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Η σύνταξη του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1^η Έκδοση) έγινε από τους:

Φοίβος Θεοδώρου, Γενικός Διευθυντής Συντονισμού

Δημήτριος Αλεξανδρής, Διευθυντής Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

Άρτεμις Γαλάνη, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη Τμήματος Σχεδιασμού, Πρόληψης και Αντιμετώπισης Τεχνολογικών & Λοιπών Καταστροφών

Νοείται ότι καθοριστικό ρόλο στη σύνταξη του παρόντος Σχεδίου έπαιξε η συνδρομή όλων των εμπλεκόμενων Φορέων στο πλαίσιο αυτού (Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες, Δήμοι, Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου, Ανεξάρτητες Αρχές, κλπ), με τους οποίους υπήρξε υποδειγματική συνεργασία καθ' όλη τη διάρκεια κατάρτισης του Σχεδίου.

Αθήνα, Δεκέμβριος 2022, Έκδοση 1^η

Copyright © Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας / Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας 2022.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Πίνακας Περιεχομένων

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	8
ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΈΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ:	9
ΟΡΙΣΜΟΙ	11
ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	22
1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ	22
2. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ:	22
3. ΈΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	22
4. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ & ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ	28
5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ	28
6. ΣΚΟΠΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ	30
7. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΣΧΕΔΙΟΥ	30
8. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	31
ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΜΕΣΩ ΑΓΩΓΩΝ	40
1. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	40
1.1 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ & ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	40
1.1.1 Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας	40
1.1.2 Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος	43
1.1.2.1 Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3-COMRES) (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.)	47
1.2 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	48
1.2.1 Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας	48
1.3 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	49
1.3.1 Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής	49
1.3.2 Φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων (Οργανισμοί Λιμένων, Λιμενικά Ταμεία, Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, κλπ)	51
1.4 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	51
1.5 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ	57
1.6 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ	60
1.7 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	60
1.8 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	61
1.9 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ	61
1.10 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	62
1.11 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΈΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	62
1.12 ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	63
1.13 ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ "ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ"	63
2. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (ΑΦΑ)	63
2.1 ΔΙΑΔΡΙΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΓΟΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ TRANS ADRIATIC PIPELINE (TAP)	63
2.2 ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΗΡΙΟΣ ΑΓΩΓΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ (IGB)	64
3. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ HENGAS A.E. ΩΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	65
4. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΡΑΕ)	65
5. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	66
6. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ	67
7. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ	68

8. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑ Η ΤΗ ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	69
8.1 ΔΗΜΟΙ	69
8.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	72
9. ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ	74
10. ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ – ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ	75
11. ΚΗΡΥΞΗ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ – ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΦΟΡΕΩΝ	77
12. ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	78
13. ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ - ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	80
14. ΕΠΙΤΑΞΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΠΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΘΕΣΕΙ ΣΕ ΚΙΝΔΥΝΟ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ	80
15. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΩΝ ΦΟΡΕΩΝ	80
16. ΈΛΕΓΧΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ - ΑΣΚΗΣΕΙΣ	81
ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ Π.Σ. – ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗΣ/ΒΡΑΧΕΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ	83
1. ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	83
Α) ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	83
A.1 ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ (Ε.Σ.Μ.Φ.Α.)	84
A.1.1 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	85
A.1.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ	86
A.1.2.1 Δράσεις Πυροσβεστικού Σώματος	89
A.1.2.2 Δράσεις ΔΕΣΦΑ	92
A.1.2.3 Έννοια «απομονωτέου» τμήματος αγωγού	92
A.1.3 Δράσεις υποστήριξης του Πυροσβεστικού Σώματος στο έργο της καταστολής του περιστατικού.....	94
A.1.4 Περίπτωση περιστατικού μικρής κλίμακας	96
A.1.5 Περίπτωση περιστατικού μεγάλης κλίμακας.....	96
A.1.6 Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση συμβάντος με πιθανές συνέπειες εντός σχολικής μονάδας	101
A.1.7 Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση περιστατικού σε υποθαλάσσιο αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου	102
A.1.8 Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση που διαπιστωθεί ή υπάρχει η υπόνοια ότι η εκδήλωση του συμβάντος/μεγάλου ατυχήματος είναι αποτέλεσμα τρομοκρατικής ή άλλης έκνομης ενέργειας	103
A.2 ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΔΙΑΔΡΙΑΤΙΚΟ ΑΓΩΓΟ ΤΑΡ	103
A.2.1 Κατηγοριοποίηση περιστατικών	106
A.2.2 Διαχείριση συμβάντος από τον ΤΑΡ	106
A.2.3 Καθορισμός περιμέτρων ασφαλείας	108
A.3 ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΗΡΙΟ ΑΓΩΓΟ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ (ICG)	109
A.3.1 Κατηγοριοποίηση περιστατικών	111
A.3.2 Απομακρυσμένη παρέμβαση και ορισμός των περιμέτρων ασφαλείας	112
A.3.3 Καθορισμός περιμέτρων ασφαλείας	113
Β) ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	113
Β.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ	115
B.1.1 Κατάταξη Περιστατικών	117
B.1.1.1 Περίπτωση περιστατικού μικρής κλίμακας (κατηγορίες περιστατικών Β, Γ και Δ).....	120
B.1.1.2 Περίπτωση περιστατικού μεγάλης κλίμακας (κατηγορία περιστατικών Α).....	121
B.1.1.3 Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση συμβάντος με πιθανές συνέπειες εντός σχολικής μονάδας .	125

<i>B.1.1.4 Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση που λόγω του ατυχήματος προκαλείται καύση επικίνδυνων ουσιών εντός κτιρίων.....</i>	<i>126</i>
2. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ.....	126
3. ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ – ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΕΣΩΝ.....	126
4. ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΕΣ ΑΕΡΑ, ΕΔΑΦΟΥΣ, ΥΔΑΤΩΝ.....	127
5. ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΤΟΠΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ (Σ.Τ.Ο.) ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ/ΒΡΑΧΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ.....	127
6. ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (Σ.Ο.Π.Π.) ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ/ΒΡΑΧΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ.....	128
7. ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ.....	129
7.1 ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΕ ΑΣΦΑΛΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΟΠΟΥ ΚΑΙ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ (Π.Χ. ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΛΠ.)	130
7.2 ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ.....	130
8. ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ.....	137
9. ΒΡΑΧΕΙΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ.....	138
10. ΛΗΞΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟΥ.....	138
11. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΟΙΝΟΥ.....	139
11.1 ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ.....	139
11.2 ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΓΙΑ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΡΟΜΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ/ΒΡΑΧΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ Η ΣΕ ΔΙΚΤΥΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ..	142
12. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ Η ΕΠΑΚΟΛΟΥΘΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΛΛΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ.....	143
ΜΕΡΟΣ IV. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	145
1. ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ.....	145
1.1 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΛΑΒΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ/ ΑΜΕΣΗ ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΔΟΤΗΣΗΣ, ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΛΠ., ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΥΠΟΣΤΕΙ ΒΛΑΒΕΣ Η ΕΧΟΥΝ ΔΙΑΚΟΨΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΩ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ.....	145
1.2 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΛΑΒΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΟΔΟΥ.....	145
2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΖΗΜΙΩΝ/ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ.....	146
2.1 ΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΙΑΝΟΜΗΣ.....	146
2.2 ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΥΜΒΑΝΤΟΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ (ΥΠ' ΑΡΙΘ. 70667 ΟΙΚ. Φ.702.1/06.12.2012 ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΔΙΑΤΑΓΗ 20Β' ΑΠΣ).....	146
ΜΕΡΟΣ V: ΠΕΡΙΒΟΛΗ-ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	147
.....	149
ΜΕΡΟΣ VI: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ.....	149
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	150
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.....	151
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ.....	157
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΤΑΣΒΕΣΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ.....	160
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4. ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ - ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ.....	161
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5. ΠΙΝΑΚΕΣ, ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΑ.....	168
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΤΩΝ ΑΓΩΓΩΝ ΔΕΣΦΑ, ΤΑΡ ΚΑΙ IGB.....	183

A. ΑΓΩΓΟΣ ΔΕΣΦΑ.....	183
B. ΑΓΩΓΟΣ TAP ADRIATIC	188
Γ. ΑΓΩΓΟΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ (INTERCONNECTOR GREECE BULGARIA - IGB)	192
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΙΚΩΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΑΓΩΓΟΥΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	199

Συνομογραφίες

ΓΓΠΠ	Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
Unit3-COMRES (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην ΕΣΚΕΔΙΚ/ΚΕΠΠ).	Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων/Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Διαχείρισης Κρίσεων ΠΣ
ΥΠΕΝ	Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
ΥΠΑ	Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας
ΑΠΑ	Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας
Π.Σ.	Πυροσβεστικό Σώμα
Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.	Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή
ΕΛ.ΑΣ.	Ελληνική Αστυνομία
Π.Υ.	Πυροσβεστική Υπηρεσία
ΠΕΚΕ	Περιφερειακό Κέντρο Επιχειρήσεων του ΠΣ
Α.Π.Σ.	Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος
Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./ΕΛ.ΑΣ.	Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων της ΕΛ.ΑΣ.
Ε.Κ.Α.Β.	Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας
ΠΔΕΑΥΕ	Περιφερειακή Διεύθυνση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία
Ε.Κ.Σ.Ε.Δ.	Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας & Διάσωσης
Π.Ε.Α.Π.Ζ.	Περιφερειακές Επιτροπές Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών
Π.Ε.	Περιφερειακή Ενότητα
Διεύθυνση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.	Διεύθυνση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού

ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.	Διαχειριστής του Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.
ΑΔΜΗΕ Α.Ε.	Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε.
ΕΥΔΑΠ Α.Ε.	Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας Α.Ε.
ΔΕΣΦΑ Α.Ε.	Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε.
TAP A.G.	Διαδριατικός Αγωγός Φυσικού Αερίου, <i>Trans Adriatic Pipeline</i>
ΕΔΑ Αττικής Α.Ε.	Εταιρία Διανομής Αερίου Αττικής Α.Ε.
ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε.	Εταιρία Διανομής Αερίου Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας Α.Ε.
ΔΕΔΑ Α.Ε.	Δημόσια Επιχείρηση Δικτύων Διανομής Αερίου Α.Ε.
HENGAS Α.Ε. Εταιρία Διανομής Φυσικού Αερίου	Hellenic Natural Gas Distribution Εταιρία Διανομής Φυσικού Αερίου
ΣΔΑΑ	Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών
Φ.Α.	Φυσικό Αέριο
ΧΒΡΠ Παράγοντες	Χημικοί, Βιολογικοί, Ραδιολογικοί, Πυρηνικοί Παράγοντες
SCC	Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου (Supervisory Control Centre)
ERT	Ομάδα Ανταπόκρισης Έκτακτης Ανάγκης (Emergency Response Team)
LEL	Κατώτερο όριο αναφλεξιμότητας - Lower Explosive Limit
UFL	Ανώτερο όριο αναφλεξιμότητας - Upper Flammability Limit (UFL)
Τηλέφωνα Έκτακτης Ανάγκης:	
Π.Σ.	199
ΕΛ.ΑΣ.	100
Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.	108

ΕΚΑΒ	166
Ευρωπαϊκός Αριθμός Έκτακτης Ανάγκης	112
ΔΕΣΦΑ Α.Ε.	8001122222 και 2105551666
TAP AG	+30 210 555 0040: 24ωρη Γραμμή έκτακτης ανάγκης (αστική χρέωση) +30 800 118 1881: 24ωρη Γραμμή έκτακτης ανάγκης (κλήσεις μόνο από σταθερά, χωρίς χρέωση)
ICGB AD	+35924513535 (δηλαδή 00 35924513535) (ή εναλλακτικά, κλήση στον αριθμό 199)
ΕΔΑ Αττικής Α.Ε.	Κέντρο Ελέγχου Άμεσης Επέμβασης (Κ.Ε.Α.Ε.) της ΕΔΑ Αττικής (τηλέφωνα 8001111330, 2130882503 και 2130882538 ή Γραμμή Εξυπηρέτησης Καταναλωτών 11322).
ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε.	ΕΔΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ: 10302 από σταθερό τηλέφωνο χωρίς χρέωση και στους αριθμούς 2310 520309 και 2310 520642 από κινητό και σταθερό τηλέφωνο.
ΔΕΔΑ Α.Ε.	Κέντρο Ελέγχου Άμεσης Επέμβασης της ΔΕΔΑ (τηλέφωνο 11711).
HELLENIC NATURAL GAS DISTRIBUTION ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Α.Ε. (δ.τ. «HENGAS Α.Ε.»)	Τηλεφωνικό κέντρο Υπηρεσίας Άμεσης Επέμβασης: <ul style="list-style-type: none"> • 11343 (Χρέωση βάσει τιμοκαταλόγου του παρόχου κινητής και σταθερής τηλεφωνίας, για όλες τις αδειοδοτημένες περιοχές της HENGAS Α.Ε.) • 800 50 02140 – Από σταθερό τηλέφωνο χωρίς χρέωση • 2311990199 και 2311990100 – Από κινητό και σταθερό τηλέφωνο, με αστική χρέωση.

Ορισμοί

«Αγωγός διασύνδεσης (interconnector)» [(άρθρο 2, παρ. κζ, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει]: αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου που διασχίζει ή γεφυρώνει σύνορο μεταξύ κρατών μελών με σκοπό τη σύνδεση των εθνικών Συστημάτων Μεταφοράς αυτών των κρατών μελών, ή αγωγός μεταφοράς φυσικού αερίου μεταξύ ενός κράτους-μέλους και μιας τρίτης χώρας μέχρι το έδαφος των κρατών μελών ή τα χωρικά ύδατα του εν λόγω κράτους μέλους.

«Ανάπτυξη (ή ανωρευματικό) δίκτυο αγωγών (upstream pipeline network)» [(άρθρο 2, παρ. κη, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179 Α'), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει]: κάθε αγωγός ή δίκτυο αγωγών που λειτουργεί ή/και κατασκευάζεται ως μέρος ενός έργου παραγωγής υδρογονανθράκων (πετρελαίου ή φυσικού αερίου), ή χρησιμοποιείται για τη διοχέτευση φυσικού αερίου από ένα ή περισσότερα τέτοια έργα προς μία εγκατάσταση επεξεργασίας ή έναν τερματικό σταθμό ή έναν τελικό παράκτιο σταθμό υποδοχής/εκφόρτωσης.

«Αδειοδοτούσα Υπηρεσία» [άρθρο 4, ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 (ΦΕΚ 603 Β/5-3-2012): Τεχνικός Κανονισμός «Συστήματα μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας άνω των 16 bar», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.]

Η αρμόδια Διεύθυνση της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής για τα Συστήματα Μεταφοράς φυσικού αερίου, όπως ορίζονται στον Νόμο 4001/2011 (ΦΕΚ179Α/22.08.2011) (Διεύθυνση Υδρογονανθράκων).

«Αναγνωρισμένες Τεχνικές Προδιαγραφές και Αναγνωρισμένα Τεχνικά Εγχειρίδια» [άρθρο 4, ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 (ΦΕΚ 603 Β/5-3-2012): Τεχνικός Κανονισμός «Συστήματα μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας άνω των 16 bar», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.]

Τεχνικά Έγγραφα καταρτισμένα από τον ΔΕΣΦΑ σύμφωνα με το Άρθρο 70 και την παρ. 10 του Άρθρου 196 του Νόμου 4001/2011 (ΦΕΚ179Α/22.08.2011) και που ικανοποιούν, εντός του πεδίου που αυτά καλύπτουν, τις απαιτήσεις της παρούσας υπουργικής απόφασης.

«Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ)»: Σύστημα Φυσικού Αερίου που δεν εντάσσεται στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) ανεξαρτήτως διασύνδεσης με το Σύστημα αυτό (άρθρο 2 (παρ. α) του ν.4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/2011), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

«Ανώτερη Θερμογόνος Δύναμη (ΑΘΔ)» Η ποσότητα θερμότητας που παράγεται από την πλήρη στοιχειομετρική καύση, με αέρα, ενός (1) κανονικού κυβικού μέτρου Φυσικού Αερίου σε σταθερή απόλυτη πίεση 1,01325 bar, όταν η αρχική θερμοκρασία του καυσίμου μίγματος και η τελική θερμοκρασία των προϊόντων της καύσης θεωρείται ότι είναι είκοσι πέντε (25) βαθμοί Κελσίου και το παραγόμενο, κατά την καύση, νερό βρίσκεται συμπυκνωμένο στην υγρή κατάσταση. Ως κανονικό κυβικό μέτρο νοείται η ποσότητα μάζας Φυσικού Αερίου που, υπό συνθήκες απόλυτης πίεσης 1,01325 bar και θερμοκρασίας μηδέν (0) βαθμών Κελσίου, καταλαμβάνει όγκο ενός (1) κυβικού μέτρου (άρθρο 2 (παρ. β) του ν.4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/2011), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

«Απελευθέρωση εύφλεκτων ουσιών»

Η απελευθέρωση εύφλεκτου υλικού μπορεί να προκαλέσει πυρκαγιά ή έκρηξη. Οι συνέπειες εξαρτώνται από τη φύση του απελευθερούμενου υλικού, από την ποσότητα που απελευθερώνεται, από το όριο ανάφλεξης του υλικού και από τον χρόνο μεταξύ απελευθέρωσης και οποιασδήποτε ανάφλεξης.

(α) Εάν η απελευθέρωση είναι πτητικό υγρό ή αέριο το οποίο δεν αναφλέγεται αμέσως, θα σχηματιστεί ένα νέφος που μπορεί να διασκορπιστεί σε μεγάλη απόσταση. Το νέφος διασποράς θα αραιωθεί με τον αέρα καθώς θα απομακρύνεται από το σημείο

απελευθέρωσης. Τελικά η συγκέντρωσή του θα πέσει κάτω από το κατώτερο όριο αναφλεξιμότητας της ουσίας και έτσι δεν θα υπάρχει πλέον κίνδυνος πυρκαγιάς.

- (β) Εάν το αναδύομενο νέφος αναφλεχθεί, μπορεί να καεί με φωτιά από στιγμιαία ανάφλεξη (flash fire) στο σημείο της αστοχίας. Εάν μία απελευθέρωση από διαρρηγμένο σωλήνα, διαρροή φλάντζας ή οπή δεξαμενής αναφλεχθεί αμέσως, τότε μπορεί να καεί ως γλώσσα φωτιάς (φλογοπίδακας) (jet-fire) ή φωτιά λίμνης (pool-fire). Ο φλογοπίδακας είναι μία φλόγα υψηλής ταχύτητας που αναπτύσσεται από την ανάφλεξη απελευθερούμενης εύφλεκτης ουσίας υπό πίεση από μία οπή. Πρόκειται για μία στροβιλώδη φλόγα διάχυσης που προκύπτει από την καύση ενός καυσίμου που απελευθερώνεται συνεχώς με κάποια σημαντική ορμή προς συγκεκριμένη κατεύθυνση. Ο φλογοπίδακας δημιουργεί υψηλές ροές θερμότητας άνω των 300kW/m², θερμοκρασία φλόγας 1350°C, με μη αναστρέψιμες αλυσιδωτές αντιδράσεις στον εξοπλισμό και τις δομές όπου ξέσπασε η εν λόγω πυρκαγιά. Η φωτιά λίμνης παράγει υψηλές ροές θερμότητας άνω των 200kW/m² και θερμοκρασία φλόγας άνω των 1100°C, με μη αναστρέψιμες και αλυσιδωτές αντιδράσεις στον εξοπλισμό και τις δομές που επλήγησαν από τη λίμνη φωτιάς.
- (γ) Οι εκρήξεις νεφών ατμών (vapor cloud explosion, VCE) μετά από μαζική απελευθέρωση αερίου ή πτητικού υγρού είναι συμβάντα χαμηλής συχνότητας και υψηλής επίπτωσης. Μπορεί να συμβούν με ορισμένα εύφλεκτα υγρά υπό ορισμένες συνθήκες.

Διακρίνονται τρεις τρόποι απελευθέρωσης ουσιών από αγωγούς¹:

- **Απελευθέρωση από οπή:** αναφέρεται σε οπή μικρού μεγέθους (μικρότερου της διαμέτρου του αγωγού), για την οποία ο χρόνος ανίχνευσής της κυμαίνεται μεταξύ 20s και 24h. Μία μακράς διάρκειας απελευθέρωση ουσίας από οπή στην αγγλική ορολογία αναφέρεται ως leak, ενώ μία μικρής διάρκειας ως spill.
- **Απελευθέρωση πλήρους διαμετρήματος:** όταν η έκταση της κατεστραμμένης περιοχής του αγωγού είναι ίση ή μεγαλύτερη από τη διάμετρό του.
- **Καταστροφική ρήξη:** ξαφνική ρήξη η οποία περιλαμβάνει μεγάλο μέρος του δικτύου. Όταν οι μεταφερόμενες ουσίες είναι συμπιεσμένα αέρια ή υγροποιημένα αέρια, είναι δυνατό να συμβεί μία φυσική έκρηξη.

«**Απομακρυσμένο Δίκτυο Διανομής**» [υπ' αριθ. 643/2018 Απόφαση ΠΑΕ (ΦΕΚ Β' 3334/10-08-2018) Απόφαση 643/2018 της ΠΑΕ]

Δίκτυο Διανομής που δεν είναι συνδεδεμένο με υπάρχον Σύστημα Μεταφοράς ή Δίκτυο Διανομής. Στην περίπτωση κατασκευής Απομακρυσμένου Δικτύου Διανομής, η τροφοδότηση αυτού γίνεται είτε με Συμπιεσμένο Φυσικό Αέριο (Compressed Natural Gas, CNG) είτε με Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο (Liquified Natural Gas, LNG) μέσω εγκατάστασης αποσυμπίεσης CNG ή αεριοποίησης LNG αντίστοιχα, η οποία είναι μέρος του Δικτύου και στη συνέχεια της οποίας αναπτύσσεται το εν λόγω Απομακρυσμένο Δίκτυο Διανομής.

Το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο της ΠΑΕ προβλέπει τροφοδότηση Απομακρυσμένων Δικτύων είτε α) μέσω Εικονικού Αγωγού (Virtual Pipeline), είτε β) με απευθείας πρόσβαση Χρηστών Διανομής στην εγκατάσταση αποσυμπίεσης/αεριοποίησης στην είσοδο του Απομακρυσμένου Δικτύου. Επειδή, κατά τα οριζόμενα στην απόφαση 643/2018, η τροφοδότηση με το σχήμα του Εικονικού Αγωγού, ήτοι μέσω της συμπίεσης και μεταφοράς του φυσικού αερίου στο Απομακρυσμένο Δίκτυο με ευθύνη του Διαχειριστή, ως εάν το Δίκτυο να συνδεόταν με αγωγό, επιτρέπεται αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που συμπιεσμένο φυσικό αέριο (CNG) απολήπεται από Δίκτυο Διανομής του ίδιου Διαχειριστή και δη εντός του ίδιου Δικτύου, όπως αυτό ορίζεται στην εκάστοτε απόφαση έγκρισης τιμολογίων. Στην περίπτωση δε αυτή, ο Εικονικός Αγωγός νοείται ως εικονική συνέχεια

¹ G. A. Papadakis (2000), "Assessment of requirements on safety management systems in EU regulations for the control of major hazard pipelines", *Journal of Hazardous Materials* 78, 63-89).

του δικτύου και, συνεπώς, ο συμπιεστής δεν θεωρείται Σημείο Εξόδου του κεντρικού δικτύου ούτε ο αποσυμπιεστής Σημείο Εισόδου του Απομακρυσμένου Δικτύου.

«Διανομή Φυσικού Αερίου» [(άρθρο 2, παρ. ε, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179 Α'): «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις.» (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει)]:

Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω αγωγών, εκτός των αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, με σκοπό την τροφοδότηση Πελατών, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

«Διαχειριστής ΑΣΦΑ» [(άρθρο 2, παρ. στ, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179 Α')]: Ο κάτοχος Άδειας Διαχείρισης ΑΣΦΑ.

«Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ΑΕ (ΔΕΣΦΑ ΑΕ)» [(άρθρο 2, παρ. ζ, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179 Α')]: Ο Διαχειριστής του ΕΣΦΑ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 67 του Ν. 4001/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

«Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου» [(άρθρο 2, παρ. ζ1, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179 Α')]: Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο διεκπεραιώνει το έργο της μεταφοράς Φυσικού Αερίου και είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, τη συντήρηση και, αν χρειάζεται, την ανάπτυξη του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα συστήματα, και για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ικανότητας του συστήματος να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

«Δίκτυο Διανομής» [περ. θ', παρ. 2, άρθρο 2, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179Α'/22-08-2011)]: Για τη λειτουργία των Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις», ως ισχύει]

Οι αγωγοί συμπεριλαμβανομένων των παροχετευτικών αγωγών και των αγωγών σύνδεσης με το Σύστημα Μεταφοράς, οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης, οι εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης ή αεριοποίησης και μετρήσεων, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης και γενικά όλες οι υποδομές που προορίζονται για Διανομή Φυσικού Αερίου σε επίπεδο περιφέρειας, οι οποίες έχουν αναπτυχθεί και τη διαχείρισή τους έχει αναλάβει Διαχειριστής Διανομής Φυσικού Αερίου ή πρόκειται να αναπτυχθούν από τον ίδιο στο πλαίσιο εγκεκριμένου Προγράμματος Ανάπτυξης, σύμφωνα με την οικεία Άδεια Διαχείρισης.

«Δίκτυο Διανομής Αττικής» [περ. θ1, παρ. 2, άρθρο 2, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179Α'/22-08-2011)]: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα με εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εντός της γεωγραφικής περιοχής που ορίζεται με την υπ' αριθμ. Δ1/18887/6.11.2001 υπουργική απόφαση (Β' 1521) και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

«Δίκτυο Διανομής Θεσσαλονίκης» [περ. θ2, παρ. 2, άρθρο 2, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179Α'/22-08-2011)]: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα με εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εντός της γεωγραφικής περιοχής που ορίζεται με την υπ' αριθμ. Δ1/Γ/Φ7/11819/29.8.2000 υπουργική απόφαση (Β' 1086) και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

«Δίκτυο Διανομής Θεσσαλίας» [περ. θ3, παρ. 2, άρθρο 2, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179Α'/22-08-2011)]: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα με εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εντός της γεωγραφικής περιοχής που ορίζεται με την υπ' αριθμ. Δ1/Γ/Φ7/11818/29.8.2000 υπουργική απόφαση (Β' 1087) και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

«Δίκτυο Διανομής Λοιπής Ελλάδος» [περ. θ4, παρ. 2, άρθρο 2, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179Α'/22-08-2011)]: Το Δίκτυο Διανομής που έχει ήδη αναπτυχθεί, σύμφωνα με πρόγραμμα ανάπτυξης, που έχει εκπονηθεί ή πρόκειται να αναπτυχθεί, σύμφωνα, με εγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, εκτός των γεωγραφικών ορίων των Δικτύων Διανομής Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας και εκτείνεται μέχρι τις εγκαταστάσεις των καταναλωτών.

«Εγκαταστάσεις συνάθροισης κοινού» [άρθρο 4, ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 (ΦΕΚ 603 Β/5-3-2012): Τεχνικός Κανονισμός «Συστήματα μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας άνω των 16 bar», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.]

Εγκαταστάσεις που ορίζονται και ταξινομούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κτιριοδομικού Κανονισμού της παραγράφου 1 – Γ, Άρθρου 346, Κεφάλαιο ΣΤ', Μέρος ΙΙΙ, του από 14.7.99 Προεδρικού Διατάγματος (ΦΕΚ 580/Δ/27.7.99).

«Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ)»: Είναι το Σύστημα Φυσικού Αερίου (υψηλής πίεσης) το οποίο, περιλαμβάνει [άρθρο 67 του ν.4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/2011), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει]:

- Το υφιστάμενο, κατά την έκδοση του παρόντος, Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εντός της Ελληνικής Επικράτειας, όπως ορίζεται στην περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 2364/1995 (Α' 252), όπως ισχύει, αποτελούμενο από τον κεντρικό αγωγό και τους κλάδους του και τις προγραμματισμένες επεκτάσεις και ενισχύσεις του ΕΣΦΑ σύμφωνα με την υπ' αριθ. Δ1/Γ/1588/2007 υπουργική απόφαση (Β' 60), τις εγκαταστάσεις μέτρησης, ρύθμισης, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, το σύστημα ελέγχου λειτουργίας, επικοινωνιών και τηλεχειρισμού, τα κέντρα λειτουργίας και συντήρησης, τα κέντρα ελέγχου κατανομής φορτίου και γενικά τις εγκαταστάσεις που αποτελούν στοιχεία της λειτουργίας και της υποστήριξης του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς και τα υφιστάμενα σημεία εισόδου του μετρητικού σταθμού Σιδηροκάστρου, Νέας Μεσημβρίας, Αγίας Τριάδας Μεγάρων Αττικής και των Κήπων Έβρου². Ο εσωτερικός χώρος των αγωγών του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου δεν αποτελεί Εγκατάσταση Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου.
- Την Εγκατάσταση ΥΦΑ στη νήσο Ρεβυθούσα. Οι δεξαμενές ΥΦΑ στη Ρεβυθούσα δεν αποτελούν Εγκατάσταση Αποθήκευσης και χρησιμοποιούνται μόνο για προσωρινή αποθήκευση του ΥΦΑ πριν από την επαναεριοποίησή του και την έγχυσή του στο Σύστημα Μεταφοράς.
- Τα έργα επέκτασης και ενίσχυσης του ΕΣΦΑ, τις εγκαταστάσεις, τις διασυνδέσεις, τις υποδομές ή τους χώρους αποθήκευσης και επανεισαγωγής Φυσικού Αερίου στο ΕΣΦΑ που εκτελούνται σύμφωνα με το εγκεκριμένο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ. Τα έργα που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Ανάπτυξης του ΕΣΦΑ αποτελούν έργα δημόσιας ωφέλειας και μείζονος εθνικής σημασίας.

² Το φυσικό αέριο εισέρχεται στη χώρα από τέσσερις (4) εισόδους, ενώ αναμένεται μία επιπλέον είσοδος στη περιοχή της Αμφιτρίτης, στον Δήμο Αλεξανδρούπολης με σκοπό τη διασύνδεση με το έργο ΑΣΦΑ Αλεξανδρούπολης:

- από τη Βουλγαρία, στην είσοδο Σιδηρόκαστρο (ανάντι Διαχειριστής BULGARTRANGAZ),
- από την Τουρκία, στην είσοδο Κήποι (ανάντι Διαχειριστής BOTAS),
- από τον Τερματικό Σταθμό Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) της Ρεβυθούσας, στην περιοχή των Μεγάρων, όπου εκφορτώνεται από πλοία, αεριοποιείται και εισάγεται στο Σύστημα Μεταφοράς στην είσοδο Αγία Τριάδα,
- στην είσοδο Νέα Μεσημβρία, από όπου εντός του Δεκεμβρίου 2020 ξεκίνησε η ροή φυσικού αερίου από τον αγωγό TAP.

Αντίστοιχα, το φυσικό αέριο παραλαμβάνεται από Χρήστες Μεταφοράς σε 44 Σημεία Εξόδου του ΕΣΜΦΑ, συμπεριλαμβανομένου του Σημείου Εξόδου Αντίστροφης Ροής «Σιδηρόκαστρο» μέσω του οποίου επιτυγχάνεται πλέον όχι μόνο εισαγωγή φυσικού αερίου στη χώρα μας, αλλά και εξαγωγή ποσοτήτων φυσικού αερίου στο συνδεδεμένο σύστημα μεταφοράς της Βουλγαρίας.

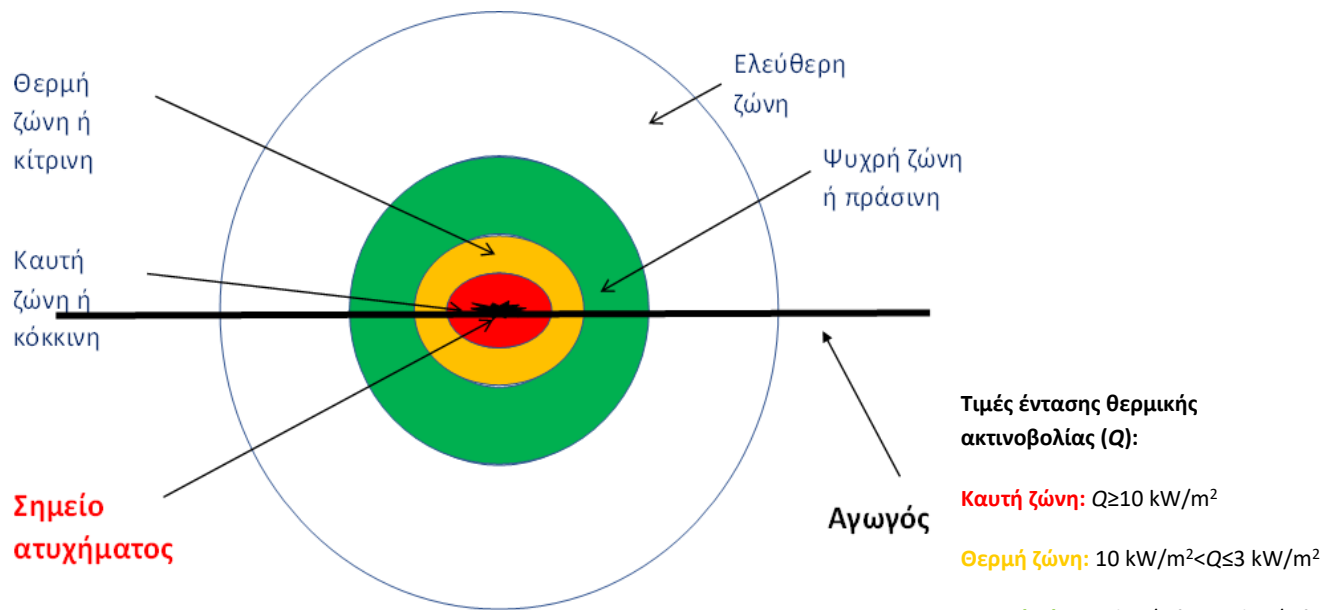
Στις επεκτάσεις του ΕΣΦΑ δύνανται να περιλαμβάνονται και αγωγοί πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, εγκαταστάσεις μετρήσεων, συμπίεσης και αποσυμπίεσης και λοιπός σχετικός εξοπλισμός που συνδέονται με Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

- Τα έργα που εντάσσονται στο ΕΣΦΑ μπορούν να υλοποιούνται και από εταιρεία στην οποία ο ΔΕΣΦΑ συμμετέχει τουλάχιστον σε ποσοστό 51% του μετοχικού κεφαλαίου και έχει τη διοίκηση. Στην περίπτωση που τμήμα του ΕΣΦΑ έχει κατασκευασθεί από θυγατρική εταιρεία του ΔΕΣΦΑ κατά τα προβλεπόμενα ανωτέρω, ο υπολογισμός του μέρους των ρυθμιζομένων εσόδων του ΕΣΦΑ που αντιστοιχεί στο τμήμα αυτό καθορίζεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 88. Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 7 και 8 του άρθρου 29 του ν. 3734/2009 (Α' 8) εφαρμόζονται αναλόγως στις ανωτέρω προβλεπόμενες θυγατρικές εταιρείες του ΔΕΣΦΑ. Για τους λοιπούς μετόχους των ανωτέρω θυγατρικών εταιρειών ισχύουν οι περιορισμοί του άρθρου 62 παράγραφοι 1, 2 και 4 του παρόντος, εκτός αν αυτοί είναι Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς σύμφωνα με το άρθρο 14 ή το κεφάλαιο IV της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Η διαχείριση των τμημάτων αυτών του ΕΣΦΑ γίνεται από τον ΔΕΣΦΑ.

Στο ΕΣΦΑ δύνανται να περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις συμπίεσης Φυσικού Αερίου οι οποίες τροφοδοτούνται απευθείας από αγωγούς Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

«Έκρηξη»:

Για να υπάρξει έκρηξη, πρέπει να πληρούνται αρκετές προϋποθέσεις. Πρώτον, η ουσία πρέπει να είναι εύφλεκτη και πρέπει να υπάρχει κάποια καθυστέρηση στην ανάφλεξη, διότι σε περίπτωση άμεσης ανάφλεξης θα έχουμε ένα διαφορετικό φαινόμενο (γλώσσα φωτιάς). Εάν υπάρχει σημαντική καθυστέρηση, είναι πιθανό να αναπτυχθεί ένα αρκετά μεγάλο νέφος μείγματος καυσίμου και αέρα. Επιπλέον, μέρος του μείγματος καυσίμου-αέρα πρέπει να βρίσκεται εντός των ορίων αναφλεξιμότητας (LFL/UFL), δηλαδή πρέπει να είναι εύφλεκτο και το νέφος αερίου πρέπει να έχει μία ελάχιστη κρίσιμη μάζα. Εάν πληρούνται αυτές οι συνθήκες και το νέφος συναντήσει μία πηγή ανάφλεξης, θα υπάρξει έκρηξη και το κύμα της έκρηξης θα επηρεάσει μία συγκεκριμένη περιοχή. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα ιστορικά δεδομένα, εάν το εκρηκτικό νέφος σχηματιστεί, τότε είναι βέβαιο ότι θα συναντήσει μία πηγή ανάφλεξης στη γύρω περιοχή. Ο χρόνος μεταξύ της έναρξης της διαρροής και της έκρηξης κυμαίνεται από μερικά δευτερόλεπτα μέχρι και λίγα λεπτά. Είναι προφανές ότι όσο αυξάνεται ο χρόνος μεταξύ της διαρροής και της έκρηξης, τόσο αυξάνεται η βαρύτητα των συνεπειών, διότι αυξάνει η μάζα του νέφους και ταυτόχρονα ή έκταση που αυτό καλύπτει (σε ιστορικές αναλύσεις ατυχημάτων αναφέρονται ατυχήματα στα οποία το νέφος κινήθηκε σε απόσταση εκατοντάδων μέτρων πριν γίνει η έκρηξη). Η πιθανότητα να γίνει έκρηξη και η βαρύτητα των επιπτώσεων εξαρτώνται από το είδος του χώρου στον οποίο εξαπλώνεται το νέφος. Συγκεκριμένα, αυξάνονται σημαντικά όταν αυξάνεται ο περιορισμός του νέφους λόγω εμποδίων που συναντά στο γύρω χώρο (π.χ. δεξαμενές, κτίρια) διότι αυξάνεται η δυνατότητα ανάμιξης του νέφους με τον ατμοσφαιρικό αέρα και διευκολύνεται η δημιουργία εκρηκτικής συγκέντρωσης.

«Ζώνες ασφαλείας»³:**1. Καυτή Ζώνη/ ζώνη εξαίρεσης/απαγορευμένη ζώνη (hot zone)**

Είναι η ζώνη που περικλείει το καυτό σημείο (hot spot), δηλαδή το σημείο του ατυχηματικού περιστατικού ή σημείο στο οποίο μπορεί να λαμβάνει χώρα εξαέρωση (βανοστάσιο) συνεπεία κάποιου άλλου ατυχηματικού περιστατικού σε άλλο σημείο κατάντι αυτού.

Στη ζώνη αυτή τα επίπεδα θερμικής ακτινοβολίας είναι άμεσα ή με την πάροδο του χρόνου καθίστανται τόσα, ώστε να υφίσταται μέγιστος κίνδυνος σοβαρών τραυματισμών και απώλειας ζωής, σε όποιον εκτεθεί σε αυτά χωρίς τον κατάλληλο για την περίπτωση προστατευτικό εξοπλισμό.

Η είσοδος στην Καυτή Ζώνη επιτρέπεται αυστηρά και μόνο για το Πυροσβεστικό Σώμα και αποκλειστικά για δράσεις απεγκλωβισμού και διάσωσης ατόμων (π.χ. εργαζομένων). Το ΠΣ εισέρχεται με δική του ευθύνη και μόνο μετά από κατάλληλη αξιολόγηση κινδύνου, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνει όλες τις απαραίτητες προφυλάξεις (π.χ. κουρτίνες νερού) και ότι φέρει τον ενδεικνυόμενο για την περίπτωση ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό και την απαιτούμενη εκπαίδευση. Η τιμή της έντασης θερμικής ακτινοβολίας για **τον καθορισμό των ορίων της καυτής ζώνης καθορίζεται στα 10 kW/m^2 για χρόνο παραμονής 30s.**

Ο χρωματικός κωδικός της Καυτής Ζώνης είναι **«κόκκινη»**.

2. Θερμή Ζώνη/ζώνη ελέγχου μόλυνσης/περιορισμένης πρόσβασης (warm zone)

Είναι η περιοχή μεταξύ της Καυτής και της Ψυχρής Ζώνης, στην οποία λαμβάνει χώρα η υποστήριξη των λειτουργιών της επέμβασης στην Καυτή Ζώνη.

Στη Θερμή Ζώνη αναμένονται μη ανατάξιμες βλάβες για τους ανθρώπους και σχετικά χαμηλό ποσοστό θανάτων, ενώ λαμβάνονται σημαντικά μέτρα διάσωσης από τα σωστικά συνεργεία.

Η είσοδος στη Θερμή Ζώνη επιτρέπεται αυστηρά και μόνον σε όσους φέρουν τον ενδεικνυόμενο για την περίπτωση ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό και την απαιτούμενη εκπαίδευση. Στη ζώνη αυτή, εισέρχεται με δική του ευθύνη και δρα, υπό τις ως άνω προϋποθέσεις, το ΠΣ. Οι υπεύθυνοι έκτακτης ανάγκης των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής μπορούν να παραμείνουν εντός της θερμής ζώνης για περιορισμένο χρονικό διάστημα προκειμένου να ολοκληρώσουν ενέργειες με στόχο την αποφυγή επέκτασης του ατυχήματος ή/και τον μετριασμό των συνεπειών του, κατόπιν σχετικής έγκρισης του Επικεφαλής της αντίστοιχης Ομάδας

³ Οι ζώνες σε πραγματικές συνθήκες είναι πολύ πιθανό να μην είναι κυκλικές λόγω του ανέμου, της μορφολογίας του εδάφους και των εμποδίων.

Ανταπόκρισης Έκτακτης Ανάγκης και υπό την προϋπόθεση ότι φέρει τον ενδεικνυόμενο για την περίπτωση ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό και την απαιτούμενη εκπαίδευση. Νοείται ότι σε περίπτωση που ο επικεφαλής του ΠΣ με την άφιξή του στο περιστατικό διαπιστώσει ότι το προσωπικό των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης δεν πληροί τις απαιτούμενες προδιαγραφές ασφαλείας, μπορεί να απαιτήσει την άμεση απομάκρυνσή του από τη θερμή ζώνη.

Η τιμή της έντασης θερμικής ακτινοβολίας για τον καθορισμό των ορίων της θερμής ζώνης καθορίζεται στα 3kW/m^2 για χρόνο παραμονής 30s.

Ο χρωματικός κωδικός της Θερμής Ζώνης είναι «**κίτρινη**».

3. Ψυχρή Ζώνη (cold zone)

Είναι η ζώνη που περικλείει καθ' ολοκληρία τη Θερμή Ζώνη. Στην Ψυχρή Ζώνη, η εργασία και παραμονή του προσωπικού του ΠΣ δεν περικλείει κινδύνους υγείας. Στη ζώνη αυτή δεν αναμένονται θάνατοι, ενώ μικρό ποσοστό του πληθυσμού μπορεί να παρουσιάσει προβλήματα υγείας. Η διάσωση γίνεται κυρίως με ίδια μέσα από τον πληθυσμό και σε λίγες περιπτώσεις από τα σωστικά συνεργεία.

Η είσοδος στην Ψυχρή Ζώνη επιτρέπεται μόνο για το προσωπικό του ΠΣ, καθώς και το προσωπικό έκτακτης ανάγκης του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής.

Επιβάλλεται η χρήση του ανάλογου ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού για το οποίο προσωπικό (του ΠΣ ή του εκάστοτε Διαχειριστή) το οποίο βρίσκεται εντός αυτής της ζώνης. Νοείται ότι σε περίπτωση που ο επικεφαλής του ΠΣ με την άφιξή του στο περιστατικό διαπιστώσει ότι το προσωπικό των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης δεν πληροί τις απαιτούμενες προδιαγραφές ασφαλείας, μπορεί να απαιτήσει την άμεση απομάκρυνσή του από την ψυχρή ζώνη.

Η Ψυχρή Ζώνη μπορεί να επεκτείνεται ανάλογα με τις τακτικές συνθήκες. Στα όρια της Θερμής Ζώνης τοποθετούνται τα διασωστικά πυροσβεστικά και άλλα οχήματα επέμβασης στο συμβάν για την προστασία του χώρου του συμβάντος, εφόσον βέβαια αυτά πληρούν όλες τις προϋποθέσεις ασφαλείας, σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του ΠΣ.

Η απομάκρυνση των θυμάτων από την Ψυχρή Ζώνη γίνεται από τα συγκεκριμένα σημεία εξόδου θυμάτων (περιπατητικών και διακομιζομένων με φορεία), τα οποία βρίσκονται στα σύνορα Ψυχρής και Ελεύθερης Ζώνης. Στα σημεία αυτά γίνεται η καταγραφή κάθε τυχόντος εξερχόμενου θύματος.

Η τιμή της έντασης θερμικής ακτινοβολίας για τον καθορισμό των ορίων της ψυχρής ζώνης καθορίζεται στο 1kW/m^2 .

Ο χρωματικός κωδικός της Ψυχρής Ζώνης είναι «**πράσινη**».

Τονίζεται ότι η είσοδος και κάθε δρομολογούμενη δράση εντός της καυτής, της θερμής και της ψυχρής ζώνης καθορίζονται κατόπιν σχετικής έγκρισης του επικεφαλής του ΠΣ στην περιοχή του ατυχήματος.

4. Ελεύθερη/ουδέτερη Ζώνη (free zone)

Για τους υπόλοιπους πολίτες, Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης κλπ.

Ως επικίνδυνη ζώνη θεωρούνται η Καυτή με τη Θερμή Ζώνη και περιορίζεται από το εσωτερικό όριο αποκλεισμού που είναι το όριο της θερμής ζώνης με την ψυχρή ζώνη. Μέσα στο εσωτερικό όριο αποκλεισμού επιτρέπεται να επεμβαίνει μόνο το εξουσιοδοτημένο προσωπικό που είναι εφοδιασμένο με κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό και κατόπιν σχετικής απόφασης του επικεφαλής του ΠΣ στην περιοχή του ατυχήματος.

Το εξωτερικό όριο αποκλεισμού είναι το όριο Ψυχρής ζώνης με την Ελεύθερη Ζώνη. Το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των ΜΜΕ, θα πρέπει να παραμένει στην Ελεύθερη/Ουδέτερη ζώνη.

Σε περίπτωση που ο επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται κάποιες από τις ως άνω προϋποθέσεις για προσωπικό που επιχειρεί εντός της Καυτής ή/και της Θερμής Ζώνης, δύναται να απαιτήσει την απομάκρυνση αυτού.

Οι ως άνω ζώνες πρέπει να επαναξιολογούνται τακτικά, ή σε περίπτωση αλλαγής των συνθηκών, προκειμένου να επεκταθούν ή να συρρικνωθούν. Επισημαίνεται ότι καθώς το φυσικό αέριο καίγεται και η πίεση εκτόνωσής του μειώνεται, τα επίπεδα της θερμικής ακτινοβολίας και συνεπώς και οι ακτίνες των ως άνω ζωνών, ολοένα και μειώνονται. Στην περίπτωση αυτή, το ΠΣ εισέρχεται σταδιακά στις επιμέρους ζώνες προκειμένου για τον απεγκλωβισμό και τη διάσωση ατόμων, όπως και την πιθανή καταστολή δευτερογενών πυρκαγιών, διενεργώντας, με χρήση κατάλληλων ανιχνευτών, συνεχείς μετρήσεις του εύφλεκτου μίγματος αερίου, έτσι ώστε αυτό να μην υπερβαίνει το κατώτερο όριο αναφλεξιμότητας (LEL). Οι ως άνω μετρήσεις διενεργούνται συνεχώς είτε το αέριο μίγμα έχει αναφλεχθεί είτε όχι. Ως ένα ενδεικνυόμενο (αλλά όχι προαπαιτούμενο) εύρος τιμών συγκέντρωσης μίγματος για την περίπτωση και μόνο που απαιτείται η είσοδος του ΠΣ προκειμένου να προβεί σε δράσεις διάσωσης και απεγκλωβισμού τίθεται η περιοχή μεταξύ του 20% και του 40% του LEL (στο μέσο ανθρώπινο ύψος και για ταχύτητα ανέμου ίση με 5m/s, με την ως άνω τιμή να κυμαίνεται κάθε φορά ανάλογα με τις εκτιμήσεις του επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού. Απαραίτητες προϋποθέσεις για την είσοδο του ΠΣ σε περιοχή εντός των ως άνω συγκεντρώσεων εύφλεκτου μίγματος αποτελούν, το τελευταίο να φέρει την κατάλληλη εκπαίδευση και τον ενδεικνυόμενο προστατευτικό εξοπλισμό, όπως και το να έχουν απομακρυνθεί όλες οι πηγές ανάφλεξης. Η είσοδος των υπευθύνων έκτακτης ανάγκης των Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς ή των Δικτύων Διανομής σε περίπτωση που η συγκέντρωση του αερίου μίγματος υπερβαίνει το 20% του LEL γίνεται μόνο κατόπιν σχετικής έγκρισης του Επικεφαλής της Ομάδας Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής. Το όποιο προσωπικό αποχωρεί άμεσα από την περιοχή εάν η ένδειξη του μετρητή αερίου δώσει συγκέντρωση που προσεγγίζει το 40% του LEL. Σε κάθε άλλη περίπτωση, η συγκέντρωση του εύφλεκτου αερίου δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το 20% του LEL, προκειμένου προσωπικό του ΠΣ ή των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης των Διαχειριστών (πριν από την άφιξη του ΠΣ στο σημείο του ατυχήματος) να προβεί σε δράσεις πλην της διάσωσης και του απεγκλωβισμού. Νοείται ότι σε περίπτωση που ο επικεφαλής του ΠΣ με την άφιξή του στο περιστατικό διαπιστώσει ότι το προσωπικό των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης δεν πληροί τις απαιτούμενες προδιαγραφές ασφαλείας για την περιοχή στην οποία βρίσκεται, μπορεί να απαιτήσει την άμεση απομάκρυνσή του από αυτήν.

Για την περίπτωση ατυχήματος σε σύστημα μεταφοράς, επικουρικά, εκτός από τη μέτρηση της συγκέντρωσης του εύφλεκτου μίγματος αερίου, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν και τα επίπεδα θορύβου στις ανωτέρω ζώνες, ούτως ώστε εφόσον απαιτηθεί, να ληφθούν μέτρα για την προστασία της ακοής τόσο του προσωπικού του ΠΣ όσο και του προσωπικού έκτακτης ανάγκης του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς. Στον Πίνακα που ακολουθεί καταγράφονται τα επιτρεπόμενα όρια έκθεσης σε θόρυβο (Safety Work Instruction for Noise and Vibration GPL00-C9136-000-S-TPS-0006).

Έκθεση ανά ημέρα, σε ώρες	Επίπεδο έκθεσης θορύβου (dBA)
8	85
4	88
4	91
1	94
1/2	97
≤¼	100
4-8 min	105

Επισημαίνεται ότι για το προσωπικό που εμπλέκεται στις διαδικασίες αποσυμπίεσης του συστήματος μεταφοράς, επιπρόσθετα με τα ενδεικνυόμενα, κατά τα λοιπά, μέσα ατομικής προστασίας απαιτείται και εξοπλισμός για την προστασία της ακοής.

«Μεταφορά Φυσικού Αερίου» [(άρθρο 2, παρ. ιη, Ν. 4001/2011 (ΦΕΚ 179 Α'): «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις.» (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει): (ιη) Μεταφορά Φυσικού Αερίου: Η διοχέτευση Φυσικού Αερίου μέσω δικτύου αγωγών πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 bar με σκοπό την παροχή Φυσικού Αερίου σε Πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης της Προμήθειας.

«Μέτρα προστασίας του Συστήματος Μεταφοράς» [άρθρο 4, ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 (ΦΕΚ 603 Β/5-3-2012): Τεχνικός Κανονισμός «Συστήματα μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας άνω των 16 bar», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.]

Ειδικά κατασκευαστικά μέτρα, όπως για παράδειγμα κατάλληλη σήμανση και τοποθέτηση προστατευτικών πλακών από σκυρόδεμα, οι προδιαγραφές για την κατασκευή ή την τοποθέτηση (για παράδειγμα ενίσχυση του εδάφους έδρασης πέραν της συνήθους τοποθέτησης του Συστήματος Μεταφοράς, χαμηλότερη στάθμη τοποθέτησης), τα μέτρα λειτουργίας και πληροφόρησης, (για παράδειγμα συχνότερη επιτήρηση, μείωση της μέγιστης πίεσης λειτουργίας, ενημέρωση των ιδιοκτητών κατά μήκος του αγωγού, ενημέρωση των επιχειρήσεων ή οργανισμών, που ενδέχεται να πραγματοποιήσουν κατασκευαστικά ή άλλα έργα πλησίον του Συστήματος Μεταφοράς), που προορίζονται ειδικά για τη μείωση του κινδύνου πρόκλησης βλάβης σε πρόσωπα ή αγαθά και για την προστασία του περιβάλλοντος. Τα μέτρα προστασίας μπορούν, υπό τους όρους που καθορίζονται από την τεχνική απαίτηση, που αναφέρεται στο Άρθρο 14, να μειώσουν την πιθανότητα της πραγματοποίησης ορισμένων τυχαίων συμβάντων και, συνεπώς, να οδηγήσουν στον επαναπροσδιορισμό της επιλογής του σεναρίου κινδύνου για τον περιορισμό της απώλειας που αναφέρεται στο Άρθρο 5.

«Όρια Αναφλεξιμότητας» (flammability limits)

Όρια αναφλεξιμότητας είναι τα ακραία όρια συγκέντρωσης καύσιμου σε οξειδωτικό, μέσω των οποίων μία φλόγα, όταν εισαχθεί, διαδίδεται σε καθορισμένη θερμοκρασία και πίεση. Τα όρια της απαιτούμενης αναλογίας καυσίμου/αέρα για να συμβεί ανάφλεξη είναι γνωστά σαν όρια αναφλεξιμότητας και διαφέρουν από καύσιμο σε καύσιμο. Κάτω από το κατώτατο όριο αναφλεξιμότητας (lower flammability limit - LFL) το αναφλέξιμο αέριο θεωρείται πολύ 'αραιό' (lean) για καύση, δηλαδή το αέριο μείγμα υπολείπεται καυσίμου. Άνω του ανώτατου ορίου (upper flammability limit - UFL) το αναφλέξιμο αέριο θεωρείται 'βαρύ' (rich) για καύση. Με την αύξηση της θερμοκρασίας του μείγματος, η περιοχή αναφλεξιμότητας πλαταίνει. Αντίθετα, με μείωση της θερμοκρασίας είναι δυνατό ένα προηγουμένως εύφλεκτο μείγμα να γίνει μη εύφλεκτο, είτε πάνω ή κάτω από τα όρια ευφλεκτικότητας ορισμένων περιβαλλοντικών συνθηκών.

«Περιοχή αναφλεξιμότητας»

Η περιοχή καύσιμου ατμού ή μείγματος ατμού-αερίου μεταξύ άνω και κάτω ορίων αναφλεξιμότητας χαρακτηρίζεται ως «περιοχή αναφλεξιμότητας», ως «περιοχή εκρηκτικότητας», ως «ευανάφλεκτη περιοχή» ή/και «περιοχή ευφλεκτικότητας» (με τάση επικράτησης του πρώτου όρου). Η ποσότητα του οξυγόνου (αέρα) που απαιτείται για να συμβεί ανάφλεξη για μία δεδομένη ποσότητα καυσίμου, πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ κάποιων ορίων.

«Πρόγραμμα εποπτείας και επέμβασης» [άρθρο 13, ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 (ΦΕΚ 603 Β/5-3-2012): Τεχνικός Κανονισμός «Συστήματα μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας άνω των 16 bar», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.]

Το πρόγραμμα εποπτείας και επέμβασης αναπτύσσεται ως μέρος των συνολικών τεχνικών εγγράφων που απαιτούνται από τον Κανονισμό «Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας πάνω από 16 bar» και πρέπει να υποβληθούν για έγκριση. Το πρόγραμμα εποπτείας και επέμβασης υποδεικνύει κυρίως το εύρος των περιοχών που

επηρεάζονται από τα διαφορετικά πιθανά τυχαία συμβάντα. Η Αδειοδοτούσα Αρχή (Διεύθυνση Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ) ελέγχει τη συμμόρφωση του προγράμματος εποπτείας και επέμβασης προς το Αναγνωρισμένο Τεχνικό Εγχειρίδιο και καλεί τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου να το συμπληρώσει, εάν συντρέχει η περίπτωση. Το πρόγραμμα αυτό κοινοποιείται από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς προς τις συναρμόδιες Υπηρεσίες Φυσικού Αερίου και με δικά του έξοδα, σύμφωνα με τις οδηγίες της Αδειοδοτούσας Αρχής. Το ανωτέρω πρόγραμμα θα πρέπει να ενημερώνεται τουλάχιστον κάθε τρία (3) χρόνια.

«Σημεία ενδιαφέροντος»

Ως σημεία ενδιαφέροντος νοούνται:

- οι οικισμοί,
- όλα τα σημεία με υψηλή συγκέντρωση πληθυσμού (δημόσιες υπηρεσίες, κτίρια, εκκλησίες, μονές, στρατιωτικές μονάδες, αθλητικοί χώροι, πλατείες κλπ),
- κρίσιμες υποδομές (σταθμοί τρένων και λεωφορείων, λιμάνια, αεροδρόμια, οδικές και σιδηροδρομικές αρτηρίες, εγκαταστάσεις παραγωγής και δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, αγωγοί μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου, συλλέκτες νερού, κλπ),
- οι χώροι συνάθροισης ευπαθών τμημάτων πληθυσμού (σχολεία, παιδικοί σταθμοί, δημόσια και ιδιωτικά Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας (ΚΚΠΠ), νοσοκομεία, μονάδες υγείας, μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων, ΚΑΠΗ, κατασκηνώσεις κλπ),
- εγκαταστάσεις με εμπεριέχουσες επικίνδυνες ουσίες (υπαγόμενες ή μη στις διατάξεις της Οδηγίας SEVESO III), όπως και εγκαταστάσεις οι οποίες τροφοδοτούνται από συστήματα μεταφοράς και δίκτυα διανομής φυσικού αερίου,
- περιβαλλοντικά προστατευόμενες περιοχές, υδροβιότοποι, πλημμυριζόμενες εκτάσεις βάσει των Χαρτών Επικινδυνότητας και Κινδύνου Πλημμύρας κλπ. και
- μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς και ιστορικοί τόποι.

«**Σημείο Εισόδου Δικτύου Διανομής**» [παρ. 1, άρθρο 9, Απόφασης 420/2021 της ΡΑΕ (ΦΕΚ 3726Β'/12-08-2021): «Αναθεώρηση του Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου», όπως ισχύει]. Ορίζεται το σημείο από το οποίο το Φυσικό Αέριο εισέρχεται στο Δίκτυο Διανομής: α) είτε από το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς, β) είτε από Ανεξάρτητο Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, γ) είτε από Διασυνδεδεμένο Δίκτυο Διανομής, δ) με την επιφύλαξη της παρ. 9 του παρόντος άρθρου, είτε από εγκατάσταση αποσυμπίεσης Συμπιεσμένου Φυσικού Αερίου (CNG) ή αεριοποίησης Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (LNG) στη συνέχεια της οποίας αναπτύσσεται το δίκτυο διανομής φυσικών αγωγών για την τροφοδοσία περισσότερων του ενός Τελικών Πελατών».

«**Σημείο Παράδοσης Δικτύου Διανομής**» [παρ. 4, άρθρο 9, υπ' αριθ. 420/2021 Απόφαση ΡΑΕ (ΦΕΚ 3726Β'/12-08-2021): «Αναθεώρηση του Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου», όπως ισχύει]. Ορίζεται η έξοδος κάθε μετρητικής διάταξης μέσω της οποίας εγχέεται Φυσικό Αέριο από το Δίκτυο Διανομής προς: α) Διασυνδεδεμένο Δίκτυο Διανομής, β) Εγκατάσταση απόληξης Φυσικού Αερίου Τελικού Πελάτη, γ) Με την επιφύλαξη της παρ. 9 του παρόντος άρθρου, εγκατάσταση συμπίεσης Φυσικού Αερίου».

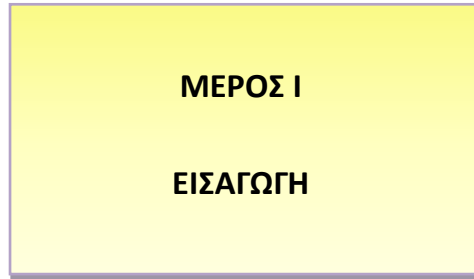
«**Σύστημα Μεταφοράς Α.Σ.Φ.Α.**» [άρθρο 4, ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 (ΦΕΚ 603 Β/5-3-2012): Τεχνικός Κανονισμός «Συστήματα μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας άνω των 16 bar», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.]

Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου που ανήκει στο Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (Α.Σ.Φ.Α.), που ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2, σημείο (α), του Άρθρου 2 του Νόμου 4001/2011 (ΦΕΚ 179Α/22.08.2011) και δεν εντάσσεται στο Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Φ.Α.), ανεξαρτήτως διασύνδεσης με το Σύστημα αυτό.

«Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου»: Οι αγωγοί και οι κλάδοι πίεσης σχεδιασμού άνω των 19 barg, οι εγκαταστάσεις μετρήσεων, συμπίεσης και αποσυμπίεσης, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις ελέγχου και συντήρησης, που απαιτούνται για τη μεταφορά Φυσικού Αερίου από τα σημεία έγχυσης προς άλλο Σύστημα Φυσικού Αερίου, Δίκτυο Διανομής ή εγκαταστάσεις Πελατών (άρθρο 67 του ν.4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/2011), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

«Σύστημα Φυσικού Αερίου»: Τα Συστήματα Μεταφοράς, οι Εγκαταστάσεις ΥΦΑ και οι Εγκαταστάσεις Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου (άρθρο 67 του ν.4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/2011), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει).

«Φυσικό Αέριο» Σύμφωνα με την παράγραφο 2, σημείο (κε) του Άρθρου 2 του Νόμου 4001/2011 είναι το καύσιμο αέριο που εξάγεται από γεωλογικούς σχηματισμούς και αποτελείται κυρίως από μεθάνιο (τουλάχιστον 75% σε αναλογία γραμμομορίων) και από υδρογονάνθρακες υψηλότερου μοριακού βάρους και ενδεχομένως από μικρές ποσότητες αζώτου, διοξειδίου του άνθρακα, οξυγόνου και ίχνη άλλων ενώσεων και στοιχείων, στο οποίο μπορεί να έχουν προστεθεί και οσμητικές ουσίες. Ως Φυσικό Αέριο νοείται το ανωτέρω μείγμα σε οποιαδήποτε κατάσταση και αν περιέλθει, με μεταβολή των φυσικών συνθηκών, όπως συμπίεση, ψύξη ή οποιαδήποτε άλλη μεταβολή των φυσικών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης της υγροποίησης (Υγροποιημένο Φυσικό Αέριο - ΥΦΑ).

ΜΕΡΟΣ Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ιστορικό Σύνταξης

Σε εφαρμογή του άρθρου 17 του Ν.3013/2002, που ρυθμίζονται τα σχετικά με την κατάρτιση των σχεδίων πολιτικής προστασίας και τους υπόχρεους προς τούτο αρμόδιους κεντρικούς και περιφερειακούς φορείς και οργανισμούς κοινής ωφέλειας, εκδόθηκε η Υπουργική Απόφαση 1299/7-4-2003 «Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» (ΦΕΚ 423/Β'/2003).

Το παρόν σχέδιο συντάσσεται στο πλαίσιο εφαρμογής της ανωτέρω ΥΑ 1299/7-4-2003 έγκρισης Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (ΦΕΚ 423 τ. Β') και αποτελεί το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών. Το παρόν σχέδιο συντάχθηκε από τη Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ειδικότερα, στη σύνταξη και έκδοση του παρόντος συμμετείχαν οι εξής:

- Φοίβος Θεοδώρου, Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Συντονισμού
- Δημήτριος Αλεξανδρής, Προϊστάμενος Διεύθυνσης Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών
- Άρτεμις Γαλάνη, Προϊσταμένη Τμήματος Σχεδιασμού, Πρόληψης και Αντιμετώπισης Τεχνολογικών & Λοιπών Καταστροφών

Νοείται ότι καθοριστικό ρόλο στη σύνταξη του παρόντος Σχεδίου έπαιξε η συνδρομή όλων των εμπλεκόμενων Φορέων στο πλαίσιο αυτού (Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες, Δήμοι, Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου, Ανεξάρτητες Αρχές, κλπ), με τους οποίους υπήρξε υποδειγματική συνεργασία καθ' όλη τη διάρκεια κατάρτισης του Σχεδίου.

2. Χαρακτηρισμός βαθμού ασφαλείας:

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ

3. Έναρξη ισχύος και εξουσιοδότηση εφαρμογής του σχεδίου

Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Σχεδίου (1^η έκδοση) ορίζεται η **21^η Δεκεμβρίου 2022**, ημέρα έγκρισης και υπογραφής του από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι Φορείς στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου (Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες, Δήμοι, Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς και

Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου, Ανεξάρτητες Αρχές, Υπεύθυνοι Λειτουργίας Σημείων Ενδιαφέροντος, Φορείς Συντήρησης και Λειτουργίας Οδικού Δικτύου, Υπεύθυνοι Υδρευσης, κλπ) θα πρέπει απαραίτητα να προβούν στη σύνταξη μνημονίων ενεργειών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 9 του Μέρους ΙΙΙ και στην παρ. 7 του Μέρους ΙΙ του παρόντος Σχεδίου. Στα μνημόνια αυτά θα καταγράφονται οι δράσεις που απαιτείται να δρομολογηθούν από τους ανωτέρω φορείς σε περίπτωση περιστατικού σε Συστήματα Μεταφοράς ή Δίκτυα Διανομής Φυσικού Αερίου.

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των Περιφερειών της Χώρας (Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων, Διευθύνσεις Ανάπτυξης και Διευθύνσεις Περιβάλλοντος, υπό τον συντονισμό των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας) από τις οποίες διέρχονται συστήματα μεταφοράς φυσικού αερίου (Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Αττικής, Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου), μετά την παραλαβή του παρόντος παρακαλούνται να προβούν, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με τους οικείους Δήμους, όπως και με τον ΔΕΣΦΑ Α.Ε., την ΤΑΡ ΑΓ και την ΙCGB ΑD, καθώς και λοιπούς συναρμόδιους φορείς (π.χ. ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΑΔΜΗΕ Α.Ε., Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού, αρμόδιες Αδειοδοτούσες Αρχές για τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας μεταποιητικών δραστηριοτήτων, κλπ):

- σε αποτύπωση όλων των *σημείων ενδιαφέροντος* (βλ. Ενότητα «Ορισμοί» του παρόντος Σχεδίου) που βρίσκονται σε ακτίνα δύο (2) χιλιομέτρων από τα συστήματα μεταφοράς των αγωγών ΔΕΣΦΑ, ΤΑΡ και ΙCGB, σε ψηφιακή γεωγραφική βάση δεδομένων και
- στην κατάρτιση καταλόγου με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων λειτουργίας των σημείων ενδιαφέροντος.

Στη συνέχεια, **οι Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών** παρακαλούνται:

- να διαβιβάσουν τα προαναφερόμενα δύο στοιχεία για τα σημεία ενδιαφέροντος στους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και στις αρμόδιες ΠΕΠΥΔ, **οι οποίες, με τη σειρά τους, θα τα θέτουν στη διάθεση των χωρικά αρμόδιων ΠΕΚΕ**, και
- να ενημερώσουν σχετικά τους υπεύθυνους λειτουργίας των σημείων αυτών (για τους οικισμούς ενημερώνονται οι οικείοι Δήμοι) και τους οικείους Δήμους, προκειμένου όλοι οι ως άνω να προβούν σε αντίστοιχες προπαρασκευαστικές δράσεις, όπως αυτές αναφέρονται στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου.

Οι διοικήσεις των εταιριών ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΤΑΡ ΑΓ και ΙCGB ΑD:

- Να προσαρμόσουν το προβλεπόμενο από το άρθρο 13 της ΥΑ Δ3/Α/οικ.4303/2012 Πρόγραμμα Εποπτείας και Επέμβασης για το Σύστημα Μεταφοράς τους σε όσα προβλέπονται στο παρόν Σχέδιο. **Επισημαίνεται ότι η προσαρμογή του Προγράμματος Εποπτείας και Επέμβασης στο παρόν Σχέδιο αποτελεί προαπαιτούμενο και για κάθε μελλοντικό Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.**
- Να μεριμνήσουν για τη διαβίβαση καταλόγου στις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές και Αστυνομικές/Λιμενικές (κατά τόπο αρμοδιότητας) Αρχές, τις αρμόδιες ΕΜΑΚ, όπως και στα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων, καθώς και στις Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών, με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων έκτακτης ανάγκης.
- Να διαβιβάσουν αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται σε αυτό.
- Να προβούν στην έκδοση, κατά την κρίση τους, σχετικών οδηγιών, κατά το μέρος που τις αφορά

και εμπλέκονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

- Να προσδιορίσουν τα πιθανά σημεία στα οποία μπορεί να προκληθεί ατύχημα στο σύστημά τους και να γνωστοποιήσουν τις τιμές των σχετικών ζωνών ασφαλείας στις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες και τις αρμόδιες ΕΜΑΚ, προκειμένου οι τελευταίες να τις χρησιμοποιούν σαν μία πρώτη προσέγγιση για τον καθορισμό των ζωνών εντός των οποίων μπορούν να προσεγγίσουν οι επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς.
- Να προβούν στη μεταξύ τους αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών αναφορικά με τις ζώνες ασφαλείας για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος στο σύστημά τους, προκειμένου να διαπιστώσουν εάν ενδεχόμενο ατύχημα σε σημείο γειτονικού συστήματος μεταφοράς δύναται να επηρεάσει το δικό τους σύστημα. Στην τελευταία περίπτωση, να λάβουν τα απαιτούμενα προληπτικά μέτρα για την αποφυγή δευτερογενούς ατυχήματος στο σύστημά τους. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί για τα σημεία διασύνδεσης των ΔΕΣΦΑ ΚΑΙ ΤΑΡ στη Νέα Μεσημβρία και των ΙGB και ΤΑΡ κοντά στην Κομοτηνή.

Οι διοικήσεις των εταιριών ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε.:

- Να προσαρμόσουν τον εσωτερικό τους σχεδιασμό σε όσα προβλέπονται στο παρόν Σχέδιο. Επισημαίνεται ότι **η προσαρμογή του εσωτερικού σχεδιασμού στο παρόν Σχέδιο αποτελεί προαπαιτούμενο και για κάθε μελλοντικό Διαχειριστή Δικτύου Διανομής.**
- Να μεριμνήσουν για τη διαβίβαση καταλόγου στις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές και Αστυνομικές/Λιμενικές (κατά τόπο αρμοδιότητας) Αρχές, τις επιμέρους αρμόδιες ΕΜΑΚ, όπως και στα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων, καθώς και στις Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών, με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων έκτακτης ανάγκης.
- Να διαβιβάσουν αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται σε αυτό.
- Να προβούν στην έκδοση, κατά την κρίση τους, σχετικών οδηγιών, κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Οι Δήμαρχοι, οι Περιφερειάρχες, οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες (στους οποίους διαβιβάζεται το παρόν από τους οικείους Περιφερειάρχες) και οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να συμβάλουν στην υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν με την κατά περίπτωση έκδοση σχετικών αποφάσεων και τη δρομολόγηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν διά των αρμοδίων οργανικών μονάδων Πολιτικής Προστασίας. Επιπλέον, θεωρείται απαραίτητο οι τελευταίες να προβούν στην κατάρτιση αντίστοιχων μνημονίων ενεργειών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 9 του Μέρους II του παρόντος.

Οι φορείς της κεντρικής διοίκησης (**Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**), όπως αυτοί αναφέρονται στο Μέρος II του παρόντος, που είναι υπόχρεοι σχεδίασης σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (Προσθήκη 2 Παράρτημα Α) αναφερόμενοι ως **Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Υπουργείο Ανάπτυξης, Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας και Υπουργείο Εθνική Άμυνας**, να προβούν κατά την κρίση τους σε αναθεώρηση του σχεδιασμού τους, εφόσον συντρέχουν λόγοι και συγκεκριμένα:

- **Το Πυροσβεστικό Σώμα** του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα των επιχειρησιακών του σχεδίων με τον παρόν Γενικό

Σχέδιο. Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων, το ΠΣ θα πρέπει να προβεί και στη διεξαγωγή εκπαιδεύσεων και ασκήσεων σε συνεργασία με τις εταιρίες ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΤΑΡ ΑΓ, ΙCGB ΑΔ, ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε.. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν.

- **Η Ελληνική Αστυνομία** του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου να προβεί σε, κατά την κρίση της, ενέργειες για τυχόν αναθεώρηση του εγκεκριμένου σχεδίου της, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητά του με το παρόν Γενικό Σχέδιο. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που τυχόν θα πρέπει να χρησιμοποιούν.
- **Το Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή** του Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα των επιχειρησιακών του σχεδίων με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που τυχόν θα πρέπει να χρησιμοποιούν.
- **Το ΓΕΕΘΑ**, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για τυχόν αναθεώρηση του Σχεδίου ΓΕΕΘΑ/ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητά του με το παρόν Γενικό Σχέδιο.
- **Το Υπουργείο Υγείας**, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα των επιχειρησιακών του σχεδίων με το παρόν Γενικό Σχέδιο, καθώς και για την έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών κατά την κρίση του, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται, εφόσον συντρέχουν λόγοι. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των

εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που τυχόν θα πρέπει να χρησιμοποιούν.

- **Η Διεύθυνση Υδρογονανθράκων και το Σώμα Επιθεώρησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας**, να προβούν στην έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών, κατά την κρίση τους, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου.
- **Η Διεύθυνση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών** να προβεί στην έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών, κατά την κρίση της, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που την αφορά και εμπλέκεται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου. Επιπλέον, να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος με την, κατά την κρίση της, έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τους Παραχωρησιούχους, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.
- Η **ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.** παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος λαμβάνοντάς το υπόψιν στον εσωτερικό της σχεδιασμό.
- **Η Διεύθυνση Επιβατικών Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών** να προβεί στην έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών, κατά την κρίση της, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που την αφορά και εμπλέκεται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου. Επιπλέον, να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος με την, κατά την κρίση της, έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τις εταιρίες ΟΑΣΑ Α.Ε., ΟΑΣΘ Α.Ε., ΟΣΕΘ Α.Ε., ΑΣΥΘ Α.Ε., ΣΑΣΘ Α.Ε. και τα Υπεραστικά ΚΤΕΛ κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.

Οι λοιποί φορείς της κεντρικής διοίκησης, όπως αυτοί αναφέρονται στο Μέρος ΙΙ του παρόντος που δεν είναι υπόχρεοι σχεδίασης σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης», και συγκεκριμένα:

- Το Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων
- Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Η Προεδρία της Κυβέρνησης
- Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
- Το Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου
- Το Υπουργείο Εξωτερικών και
- Η **Ανεξάρτητη Αρχή “Επιθεώρηση Εργασίας”**,

οφείλουν να συμβάλουν στην υλοποίηση του παρόντος Γενικού Σχεδίου με την ενημέρωση του εμπλεκόμενου προσωπικού τους και την έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών κατά την κρίση τους για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.

Ειδικότερα:

Η Ανεξάρτητη Αρχή “Επιθεώρηση Εργασίας” στην οποία αποστέλλεται το παρόν, παρακαλείται να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας

& Υγείας στην Εργασία (ΠΔΕΑΥΕ), που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν. Επιπλέον, καλείται να προβεί στην έκδοση, κατά την κρίση του, σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος, κατά το μέρος που αφορά και εμπλέκονται οι ανωτέρω υπηρεσίες. Στις προαναφερόμενες οδηγίες να προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, και οι επιμέρους σχετικές δράσεις που πρέπει να δρομολογήσουν οι ΠΔΕΑΥΕ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων παρακαλείται να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται, με σκοπό την προστασία των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών εντός αυτών.

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες και υπηρεσίες (Εφορείες Αρχαιοτήτων, Υπηρεσίες Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων, κλπ) που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Επιπλέον, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες και υπηρεσίες, προκειμένου οι τελευταίες να ενημερωθούν από τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών εάν αρχαιολογικοί χώροι που υπάγονται σε αυτές επηρεάζονται από πιθανό ατύχημα στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου.

Ακόμη, οι διοικήσεις των ακόλουθων φορέων, εταιριών και οργανισμών **ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΑΔΜΗΕ Α.Ε., ΕΥΔΑΠ. Α.Ε., Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., HELLENIC TRAIN, ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ Α.Ε., Ολυμπία Οδός Λειτουργία Α.Ε., Μορέας Α.Ε., Νέα Οδός Α.Ε., Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε., Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε., Ιονία Οδός Α.Ε., Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε., Ο.Σ.Υ. Α.Ε., ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε., Ο.Σ.Ε. Α.Ε., ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε., ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε., FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE A S.A., FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE B S.A., Ο.Α.Σ.Θ. Α.Ε., Ο.Σ.Ε.Θ. Α.Ε., Α.Σ.Υ.Θ. Α.Ε., Σ.Α.Σ.Θ. Α.Ε., Υπεραστικά ΚΤΕΛ Α.Ε., Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ), Φορείς Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένων**, στις οποίες αποστέλλεται το παρόν, παρακαλούνται να διαβιβάσουν αντίγραφο του σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν και να προβούν στην έκδοση, κατά την κρίση τους, σχετικών οδηγιών, κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Οι σχετικές διαταγές, κατευθυντήριες οδηγίες, σχέδια δράσης ή σχέδια και μνημόνια ενεργειών, που εκδίδονται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Γενικού Σχεδίου, εγκρίνονται από τις διοικήσεις των αντίστοιχων Φορέων σύμφωνα με τις εσωτερικές τους διαδικασίες.

Επισημαίνεται ότι όλοι οι ως άνω φορείς θα πρέπει να συμμετάσχουν σε σχετικές εκπαιδευτικές και ασκήσεις που διεξάγονται από αρμόδιους φορείς προς εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου.

4. Αναθεώρηση & Επικαιροποίηση Σχεδίου

Η αναθεώρηση και η επικαιροποίηση του Σχεδίου γίνονται υπό τον συντονισμό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους Φορείς, κατόπιν σχετικής εισήγησης προς τη Δ/νση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ οποιουδήποτε εμπλεκόμενου Φορέα ή εφόσον συντρέχει τουλάχιστον ένας από τους παρακάτω λόγους:

- Νέες νομοθετικές ρυθμίσεις που επηρεάζουν τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων στο Σχέδιο Δ/σεων του Φορέα Σχεδίασης ή άλλων Φορέων με τους οποίους αυτός συνεργάζεται.
- Ίδρυση Φορέων που εμπλέκονται στη διαχείριση της έκτακτης ανάγκης.
- Νέες θεσμικές εθνικές, κοινοτικές ή διεθνείς υποχρεώσεις.
- Νέα ανάλυση κινδύνου.
- Αποτιμήσεις διαχείρισης ανάλογων συμβάντων στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο Σχέδιο.
- Αποτιμήσεις ασκήσεων στις οποίες συνιστώνται αλλαγές στο Σχέδιο.

Η διαδικασία της επικαιροποίησης αναφέρεται στον έλεγχο και την ενδεχόμενη αλλαγή συγκεκριμένων στοιχείων του Σχεδίου που δεν επηρεάζουν τον σκοπό, τους στόχους του Σχεδίου ή την ιδέα επιχειρήσεων. Ενδεικτικός κατάλογος των στοιχείων που πρέπει να επικαιροποιούνται είναι:

- Στοιχεία επικοινωνίας επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών.
- Μνημόνια ενεργειών για τη λειτουργία ομάδων που προβλέπονται στο Σχέδιο.
- Διαδικασίες και υποδείγματα εντύπων.
- Στοιχεία δημιουργηθέντων νέων υποδομών.

5. Οδηγίες για την ενεργοποίηση και εφαρμογή του Σχεδίου

- Το παρόν σχέδιο ενεργοποιείται και εφαρμόζεται οποτεδήποτε εκδηλωθεί περιστατικό διαρροής, πυρκαγιάς ή/και έκρηξης κατά τη μεταφορά ή διανομή φυσικού αερίου μέσω **φυσικών αγωγών**, όπως αυτή προβλέπεται, αντίστοιχα, στις διατάξεις των ΥΑ Δ3/Α/οικ.4303/22-02-2012 (ΦΕΚ 603/Β'/05-03-2012) «Τεχνικός Κανονισμός “Συστήματα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας άνω των 16 bar”» (όπως ισχύει) και Δ3/Α/20701/06 (ΦΕΚ 1712 Β/23-11-2006)⁴: «Κανονισμός «Εγχειρίδιο λειτουργίας και συντήρησης δικτύων διανομής μέσης πίεσης φυσικού αερίου (πίεση σχεδιασμού 19 bar) και δικτύων κατανομής χαμηλής πίεσης φυσικού αερίου (μέγιστη πίεση λειτουργίας 4 bar)»». Επιπλέον, το Σχέδιο ενεργοποιείται και εφαρμόζεται και κατά τη διανομή φυσικού αερίου μέσω **εικονικών αγωγών (συμπεριλαμβανομένων και των εγκαταστάσεων συμπίεσης, αποσυμπίεσης και αεριοποίησης φυσικού αερίου)**, περιπτώσεις που δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού Δ3/Α/20701/06. **Στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου εμπίπτουν ατυχήματα μόνο κατά τα στάδια συμπίεσης, αποσυμπίεσης και αεριοποίησης του φυσικού αερίου, δεδομένου ότι τα ατυχήματα κατά τη μεταφορά CNG/LNG μέσω βυτιοφόρων, όπως και τα ατυχήματα σε πρατήρια καυσίμων αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Ατυχημάτων κατά την Οδική και Σιδηροδρομική Μεταφορά Επικίνδυνων**

⁴ Ο Κανονισμός αυτός, ο οποίος δίνει τις ελάχιστες απαιτήσεις για λειτουργία, συντήρηση χαλύβδινων δικτύων φυσικού αερίου μέσης πίεσης (πίεση σχεδιασμού 19bar) και δικτύων πολυαιθυλενίου φυσικού αερίου χαμηλής πίεσης (μέγιστη πίεση λειτουργίας 4bar), ισχύει έως την έξοδο του μετρητή στα όρια της ιδιοκτησίας των πελατών.

- Εμπορευμάτων σύμφωνα με τους Κανονισμούς ADR/RID.** Νοείται ότι η εφαρμογή του Σχεδίου αφορά μόνο τις περιοχές της Χώρας από τις οποίες διέρχονται αγωγοί μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου και συγκεκριμένα τις Περιφέρειες Αττικής, Θεσσαλονίκης, Στερεάς Ελλάδος, Πελοποννήσου, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδος, Ηπείρου, Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.
- ii. **Το Σχέδιο ενεργοποιείται αυτόματα μόλις η αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ενημερωθεί σχετικά με το περιστατικό από οποιονδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα (κατόπιν επιβεβαίωσης της κλήσης).** Επιπλέον, επισημαίνεται ότι για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου δεν είναι προαπαιτούμενη η κήρυξη μίας ή περισσοτέρων περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας. Κατά συνέπεια, δεν αποτελεί προϋπόθεση ενεργοποίησης και εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου η έκδοση σχετικής απόφασης κήρυξης της περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή άλλης σχετικής απόφασης του Δημάρχου, του Περιφερειάρχη/αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη ή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.
- iii. Το παρόν σχέδιο δεν ενεργοποιείται σε περίπτωση ατυχήματος εντός:
- του τερματικού σταθμού ΥΦΑ της Ρεβυθούσας, ο οποίος χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αποθήκευση του μεταφερόμενου ΥΦΑ και την επαναεριοποίηση αυτού,
 - χερσαίας εγκατάστασης ανεφοδιασμού πλοίου με υγροποιημένο φυσικό αέριο (ΥΦΑ) εντός λιμένα ή λιμενικής εγκατάστασης, καθώς και
 - εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής συνδυασμένου κύκλου με φυσικό αέριο,
- δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή ενεργοποιείται η ισχύουσα Έκδοση του Γενικού ΣΤΑΤΑΜΕ.
- iv. Το παρόν σχέδιο ενεργοποιείται και σε περίπτωση που διαπιστωθεί ή υπάρχει η υπόνοια ότι η εκδήλωση του συμβάντος/μεγάλου ατυχήματος είναι αποτέλεσμα τρομοκρατικής ή άλλης έκνομης ενέργειας. Τα επίπεδα ετοιμότητας, οι συγκεκριμένες ενέργειες των εμπλεκόμενων φορέων και η λήψη πρόσθετων μέτρων ετοιμότητας καθορίζονται από τον σχεδιασμό τους, καθώς και τη γενικότερη εκτίμηση κινδύνου σε τοπικό επίπεδο.
- v. Η κινητοποίηση των υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και καταστολή του περιστατικού αποφασίζεται από τα αρμόδια όργανα του ΠΣ, σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του ΠΣ.
- vi. Η κινητοποίηση των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων για τη διάθεση μέσων προς ενίσχυση του έργου της καταστολής αποφασίζεται από τα αρμόδια όργανα διοίκησής τους, μετά από σχετικό αίτημα του ΠΣ.
- vii. Ο συντονισμός της δρομολόγησης των δράσεων πολιτικής προστασίας, που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω εκδήλωσης ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου γίνεται από τον Δήμαρχο, τον Περιφερειάρχη/αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη ή τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Επισημαίνεται ότι με τον όρο «συντονισμός» νοείται η **οργάνωση και διατήρηση της συνεργασίας** μεταξύ των διαφόρων οργανικών μονάδων μίας υπηρεσίας ή ενός φορέα ή μίας δομής διοίκησης, καθώς και μεταξύ φορέων ή υπηρεσιών ή άλλου εμπλεκόμενου δυναμικού και μέσων πολιτικής προστασίας, για την **εξασφάλιση ενιαίας και συγχρονισμένης δράσης** στην πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση μίας καταστροφής.

- viii. Οι ρόλοι, αρμοδιότητες και κύριες δράσεις των φορέων που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση κινδύνων εξαιτίας ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου, αναφέρονται αναλυτικά ανά φορέα στο Μέρος II του παρόντος. Οι εμπλεκόμενες οργανικές μονάδες εκάστου φορέα και το ανθρώπινο δυναμικό και τα μέσα που θα κληθούν να τις υλοποιήσουν, καθορίζονται από την οργανωτική του δομή, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του και τις κανονιστικές πράξεις της διοίκησής του.
- ix. Επισημαίνεται ότι το θεσμικό πλαίσιο αποτελεί τη βάση για την υλοποίηση σειράς δράσεων, οι οποίες δύνανται να διαφοροποιούνται σε κάθε περιστατικό, ανάλογα με τις απαιτήσεις διαχείρισης του καταστροφικού φαινομένου, από τους εμπλεκόμενους φορείς και δεν είναι περιοριστικό όσον αφορά το εύρος των δράσεων αυτών, είτε για την υποστήριξη του έργου της καταστολής του περιστατικού, που αποτελεί ευθύνη του Πυροσβεστικού Σώματος, είτε για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ενός τέτοιου περιστατικού.

6. Σκοπός Σχεδίου

Με το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων σε όλα τα επίπεδα Διοίκησης (κεντρικό, περιφερειακό, τοπικό):

1. για την υποστήριξη του Πυροσβεστικού Σώματος στον συντονισμό του έργου της καταστολής των ατυχημάτων κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών και
 2. για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω εκδήλωσης ατυχημάτων όπως τα ανωτέρω,
- οι οποίες αποτελούν δράσεις που αποβλέπουν στην προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των υποδομών της χώρας.

Προϋπόθεση για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι η συνέργεια, η συνεργασία και η διαλειτουργικότητα των εμπλεκόμενων Φορέων σε όλα τα επίπεδα Διοίκησης.

7. Αντικειμενικοί Στόχοι Σχεδίου

1. Προσδιορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων όλων των εμπλεκόμενων Φορέων σε κάθε επίπεδο Διοίκησης (κεντρικό, περιφερειακό, τοπικό) σε όλες τις φάσεις κινητοποίησης του συστήματος Πολιτικής Προστασίας.
2. Συντονισμένη δράση όλων των εμπλεκόμενων φορέων πολιτικής προστασίας, με βάση το θεσμικό τους πλαίσιο, για την υποστήριξη του έργου της καταστολής των ατυχημάτων, το οποίο συντονίζεται από το Πυροσβεστικό Σώμα.
3. Συντονισμένη δράση όλων των εμπλεκόμενων φορέων πολιτικής προστασίας, με βάση το θεσμικό τους πλαίσιο, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και στην άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω εκδήλωσης ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών, με απώτερο σκοπό την αποκατάσταση της καθημερινής λειτουργίας περιοχών που έχουν περιέλθει σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας ενός τέτοιου ατυχήματος.

8. Ανάλυση κινδύνου

Η σύσταση του φυσικού αερίου αποτελείται κυρίως από ένα πολύπλοκο μείγμα υδρογονανθράκων με πολύ χαμηλό σημείο βρασμού και μη υδρογονανθρακικές προσμίξεις, ενώ παρατηρείται ως αέριο κάτω από ατμοσφαιρικές συνθήκες. Το φυσικό αέριο είναι άχρωμο, άοσμο, μη τοξικό και με ελάχιστη διαλυτότητα στο νερό. Σε πολύ υψηλές συγκεντρώσεις και σε μη αεριζόμενο χώρο, είναι ασφυξιογόνο με αναισθητική δράση. Στο δίκτυο διανομής προστίθεται μία αβλαβής οσμητική ουσία για τον έλεγχο διαρροής/διαφυγής με την όσφρηση. Το οσμητικό μέσο τυπικά είναι ένα μείγμα πτητικών οργανικών ενώσεων του θείου π.χ. αιθυλομερκαπτάνη, τριτογενής βουτυλο-μερκαπτάνη, μεθυλο-αιθυλοσουλφίδιο και διαιθυλοσουλφίδιο ή ένα μοναδικό συστατικό όπως τετραϋδροθειοφένιο. Τα οσμητικό υγρά είναι πτητικά, εύφλεκτα και εξαιρετικά, έντονης οσμής.

Το Σύστημα Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα διακρίνεται στα παρακάτω υποσυστήματα, ανάλογα με την πίεση σχεδιασμού τους:

- Το δίκτυο Υψηλής Πίεσης με πίεση σχεδιασμού άνω των 19 bar.
- Το δίκτυο Μέσης Πίεσης με πίεση σχεδιασμού έως τα 19 bar.
- Το δίκτυο Χαμηλής Πίεσης με πίεση σχεδιασμού έως τα 4 bar.

Το σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου αποτελείται από το δίκτυο υψηλής πίεσης, ενώ το σύστημα διανομής φυσικού αερίου αποτελείται από τα δίκτυα μέσης και χαμηλής πίεσης.

Στο Παράρτημα 6 του παρόντος περιγράφονται οι αγωγοί ΔΕΣΦΑ, TAP και IGB, οι οποίοι και αποτελούν συστήματα μεταφοράς υψηλής πίεσης. Η εταιρία ΕΔΑ Αττικής, αποτελεί τον κύριο και διαχειριστή του δικτύου της περιφέρειας Αττικής, η ΕΔΑ Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας, είναι ο κύριος και διαχειριστής των δικτύων του νομού Θεσσαλονίκης και της περιφέρειας Θεσσαλίας και η ΔΕΔΑ, είναι κύριος και διαχειριστής της Λοιπής Ελλάδας, πλην των περιοχών της ΕΔΑ Αττικής και ΕΔΑ Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας, καθώς και των Δήμων στους οποίους έχει χορηγηθεί Άδεια Διανομής και Διαχείρισης Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου στη HENGAS A.E..

Στον Χάρτη 1 του Παραρτήματος 5 παρατίθεται ο χάρτης του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου του ΔΕΣΦΑ, ενώ στους Χάρτες 2.1 έως 2.7 του ως άνω Παραρτήματος παρατίθενται χάρτες των συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου του ΔΕΣΦΑ και του TAP για τις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας και όσον αφορά τον ΔΕΣΦΑ, Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος, Αττικής και Πελοποννήσου, στους οποίους απεικονίζεται και η ακτίνα δύο (2) χιλιομέτρων εκατέρωθεν αυτών (η οποία θεωρείται ως μία τυπική ζώνη επικινδυνότητας). Επιπλέον, στον Χάρτη 3 του Παραρτήματος 1 παρατίθεται η διαδρομή του ελληνικού τμήματος του διασυνδεδετήριου αγωγού Ελλάδας-Βουλγαρίας IGB, ενώ στον Χάρτη 4 αποδίδεται χαρτογραφικά το δίκτυο διανομής της ΔΕΔΑ Α.Ε..

Αστοχίες αγωγών και συμπίεστών

Οι τρόποι με τους οποίους εμφανίζονται αστοχίες στους περισσότερους αγωγούς των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής φυσικού αερίου είναι ευρέως γνωστοί (EGIG⁵) και περιλαμβάνουν γενικά τα εξής:

- **Αστοχίες λόγω εξωτερικών παρεμβάσεων**
 - γεωργία

⁵ European Gas Pipeline Incident Data Group

- αγροτικές δραστηριότητες
- δημόσια-ιδιωτικά έργα
- βαρέα μηχανήματα
- έλλειψη σήμανσης
- πτώση ιπτάμενων αντικειμένων (αεροσκάφη, ελικόπτερα, drones, κλπ)
- βανδαλισμοί, δολιοφθορές.

Στα υπέργεια έργα επιπρόσθετες αιτίες αστοχίας εξωτερικών παρεμβάσεων είναι:

- συγκρούσεις με οχήματα
- ανυψωτικές εργασίες στην περιοχή
- εξωτερικές πυρκαγιές
- **Αστοχίες λόγω ελαττωμάτων κατασκευής ή εξοπλισμού**
 - ελαττώματα στην κατασκευή/συγκόλληση/διαμόρφωση
 - αστοχίες σχετικές με τον εξοπλισμό
 - κόπωση
- **Αστοχίες λόγω διάβρωσης**
 - εσωτερική διάβρωση (χημική διάβρωση στο εσωτερικό τοίχωμα του αγωγού)
 - εξωτερική διάβρωση
 - ρωγμή από διάβρωση υπό συνθήκες έντασης
- **Αστοχίες λόγω μετακίνησης εδάφους⁶**
 - αιτίες σχετικές με τις συνθήκες του περιβάλλοντος και εξωτερικούς παράγοντες (π.χ. μετακίνηση του εδάφους λόγω σεισμού, πλημμυρών, κλίσεων εδάφους, κ.λπ.)
- **Αστοχίες λόγω hot tap**
 - αστοχία λόγω της αιτίας «hot tap», καθοριζόμενη σαν εγκατάσταση ενός νέου τμήματος που θα συνδέει μία νέα παροχή με τον υπάρχοντα αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου, όταν αυτός είναι ενεργός
- **Αστοχίες λόγω άλλων και αγνώστων αιτιών**
 - λάθη στον σχεδιασμό του έργου
 - αστοχίες στη συντήρηση του έργου
 - φυσικά αίτια (κεραυνοί κ.λπ.).

Οι τρόποι με τους οποίους εμφανίζονται αστοχίες στους συμπιεστές των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής φυσικού αερίου είναι οι αυτοί με τους αντίστοιχους για τους αγωγούς, με εξαίρεση την περίπτωση αστοχιών λόγω κλίσεων του εδάφους.

Η εκτίμηση κινδύνου των αγωγών μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων και των βανοστασιών, περιλαμβάνεται στις αντίστοιχες Μελέτες Ασφαλείας που υποβλήθηκαν, μετά τη δημοσίευση της

⁶ Γεωλογικοί κίνδυνοι και υδατορέματα

– **Περιοχές για τις οποίες υπάρχουν υπόνοιες κατολίθωσης.** Σε αυτή την περίπτωση ο αγωγός μπορεί να μετατοπιστεί ή ο όγκος της γης μπορεί να υπερφορτώσει τον αγωγό.

– **Περιοχές για τις οποίες υπάρχουν υποψίες κινδύνου σοβαρής διάβρωσης.** Σε αυτή την περίπτωση ο αγωγός μπορεί να μετατοπιστεί ή ο όγκος της γης μπορεί να υπερφορτώσει τον αγωγό. Και στις δύο περιπτώσεις ο αγωγός μπορεί να υποστεί ζημιές και υπερβολικές καταπονήσεις. Η μετατόπιση λόγω κατολισθήσεων αποτελεί βασική αιτία να προκληθεί πλήρης ρήξη στον αγωγό.

– **Υδατορέματα.** Η βαριά υπερφόρτωση ενός υδατορέματος μπορεί να οδηγήσει στην έκπλυση της κοίτης του ποταμού και συνεπώς στην έκθεση του αγωγού. Σε αυτή την περίπτωση, ο αγωγός θα μπορεί να επηρεαστεί από τη δίνη προκαλώντας δονήσεις και ρέοντα θραύσματα.

υπουργικής απόφασης Δ3/Α/οικ.4303/2012, από τους αρμόδιους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς στην Αδειοδοτούσα Αρχή (Διεύθυνση Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ), στο πλαίσιο της αδειοδοτικής διαδικασίας.

Στο πλαίσιο των Μελετών Ασφαλείας αναλύονται διάφορες πιθανές απειλές στους αγωγούς που έχουν ως αποτέλεσμα ρωγμές, οπές, καθώς και την περισσότερο σπάνια περίπτωση της πλήρους διάρρηξης των αγωγών.

Σενάρια ατυχημάτων στο σύστημα μεταφοράς και στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου

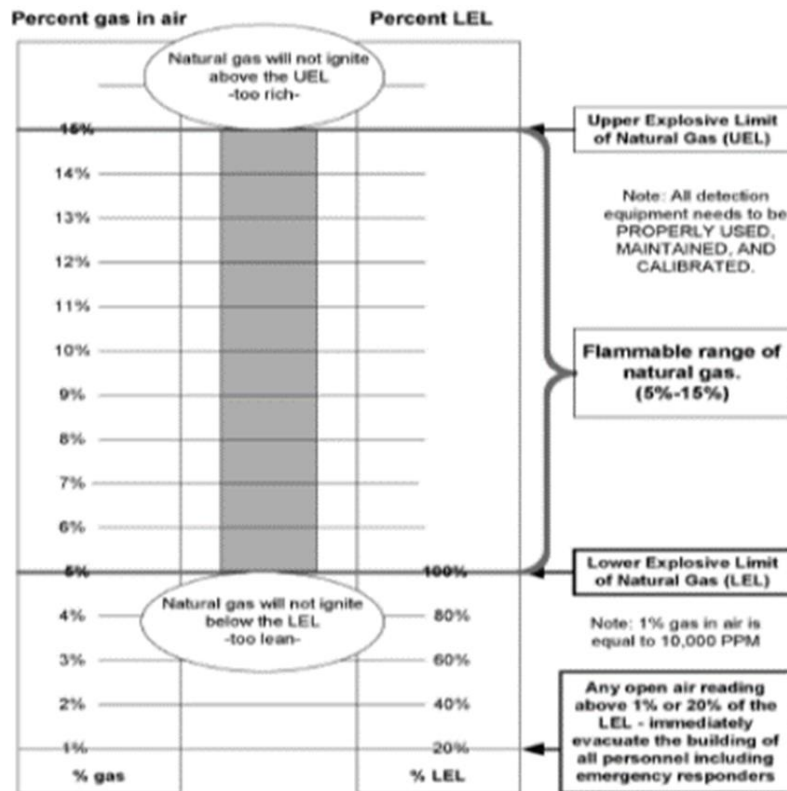
Τα πιθανά σενάρια ατυχημάτων *σε αγωγό μεταφοράς ή διανομής φυσικού αερίου* έχουν να κάνουν με:

- Διαρροή στον αγωγό (ένεκα ρωγμής, οπής ή πλήρους διάρρηξης)
- Εκτόνωση έκτακτης ανάγκης τμήματος του αγωγού από το βανοστάσιο
- Ανάφλεξη εκτονούμενου αερίου.

Αντίστοιχες Μελέτες Ασφαλείας έχουν υποβληθεί και για τους σταθμούς συμπίεσης. Σύμφωνα με αυτές, οι κίνδυνοι που ενδέχεται να επηρεάσουν τις περιοχές εντός των ορίων ενός σταθμού συμπίεσης σχετίζονται κυρίως με την απελευθέρωση εύφλεκτου μείγματος και εξαρτώνται από τις ιδιότητες του απελευθερούμενου μείγματος, το μέγεθος και τη διάρκεια της διαρροής, την ύπαρξη πηγών ανάφλεξης, την περιβαλλοντική κατάσταση κατά την περίοδο αυτή και τη μετεωρολογική κατάσταση. Στο πλαίσιο των Μελετών Ασφαλείας έχουν αναλυθεί διάφορες πιθανές απειλές στους σταθμούς συμπίεσης που έχουν ως αποτέλεσμα διαρροές από ρωγμές, οπές και την εξαιρετικά απίθανη περίπτωση της πλήρους διάρρηξης των σωληνώσεων. Επομένως, οι πιθανοί κίνδυνοι στους σταθμούς θα μπορούσαν να είναι πίδακες φωτιάς, φωτιές αερίου νέφους ή σφαίρα φωτιάς. Τα πιθανά σενάρια ατυχημάτων *σε σταθμό συμπίεσης του συστήματος μεταφοράς ή του δικτύου διανομής* έχουν να κάνουν με:

- Διαρροή στην εγκατάσταση (δίκτυο αγωγών)
- Διαρροές καυσίμων / λαδιού / συμπυκνωμάτων
- Εκτόνωση έκτακτης ανάγκης του αγωγού από τον συμπιεστή
- Εκτόνωση έκτακτης ανάγκης τμημάτων του σταθμού συμπίεσης
- Ανάφλεξη εκτονούμενου αερίου.

Αναφορικά με την ανάφλεξη, επισημαίνεται ότι αυτή μπορεί να προκληθεί μόνο όταν υπάρξει ένα μείγμα αερίου/ατμοσφαιρικού αέρα του οποίου η αναλογία κυμαίνεται μεταξύ ενός κατώτερου και ενός ανώτερου ορίου συγκέντρωσης [κατώτερο και ανώτερο όριο αναφλεξιμότητας-Lower Explosive Limit (LEL)/Upper Flammability Limit (UFL)] με τη συνδρομή μίας πηγής θερμότητας. Σε υψηλότερες θερμοκρασίες μπορεί να συμβεί και αυτανάφλεξη του καυσίμου, δηλαδή χωρίς τη συνδρομή εξωτερικής πηγής ανάφλεξης. Επιπλέον, ιδιαίτερα σε κλειστούς χώρους, όταν το καύσιμο βρίσκεται εντός των ορίων αναφλεξιμότητας, μπορεί να συμβεί έκρηξη αερίου. Σε συγκέντρωση μικρότερη από το κατώτερο όριο αναφλεξιμότητας, το μείγμα δε συντηρεί την καύση γιατί η ποσότητα θερμότητας που παράγεται δεν επαρκεί για τη θέρμανση γειτονικών περιοχών στο σημείο ανάφλεξης λόγω έλλειψης καυσίμου. Σε συγκέντρωση μεγαλύτερη από το ανώτερο όριο αναφλεξιμότητας η ποσότητα του οξειδωτικού είναι ανεπαρκής για τη διατήρηση της καύσης.

(Πηγή: TAP AG)

Εάν το νέφος που δημιουργείται από διαρροή φυσικού αερίου βρίσκεται στα επίπεδα αναφλεξιμότητας (περίπου 5-15% περιεκτικότητα κατ' όγκον), αυτό έχει ως αποτέλεσμα τέσσερα (4) πιθανά σενάρια κινδύνου, τα οποία εξαρτώνται από την παρουσία πηγής ανάφλεξης. Τα σενάρια αυτά είναι: η ανάφλεξη αερίου νέφους (flash fire), η έκρηξη αερίου νέφους (VCE), η λίμνη φωτιάς (pool fire) και η γλώσσα φωτιάς (jet fire).

Εάν δεν υπάρξει άμεση ανάφλεξη⁷ και εφόσον η ατμοσφαιρική σταθερότητα ή/και το ανάγλυφο της περιοχής δεν ευνοούν τις συνθήκες ούτε για την πρόκληση καθυστερημένης ανάφλεξης, το φυσικό αέριο θα εξαπλωθεί και θα μεταφερθεί από τον άνεμο χωρίς να προκαλέσει ιδιαίτερες ζημίες, μετά την αραιώσή του με το οξυγόνο σε ποσοστό κάτω από τα εύφλεκτα όρια.

Τύποι κινδύνων και επίδρασή τους στην ανθρώπινη υγεία και ασφάλεια

Σε οποιοδήποτε συμβάν **στο σύστημα μεταφοράς** που περιλαμβάνει διαρροή ή εξαερισμό, υπάρχουν οι εξής διαφορετικοί τύποι κινδύνων που πρέπει να ληφθούν υπόψιν:

1. Θόρυβος από τη διαρροή (σε περίπτωση απελευθέρωσης αερίου υψηλής πίεσης). Η απελευθέρωση αερίου υψηλής πίεσης δημιουργεί μεγάλο θόρυβο (μπορεί να φτάσει τα 60dbA σε απόσταση 500 μέτρων), ο οποίος μπορεί να είναι πολύ έντονος και μπορεί να προκαλέσει βλάβη στην ακοή των ανθρώπων, έστω και προσωρινά. Μία σημαντική αστοχία ενός αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα μεγάλος αριθμός ατόμων να αναζητήσουν ιατρική βοήθεια για προβλήματα ακοής.
2. Θερμική ακτινοβολία σε περίπτωση ανάφλεξης.

⁷ Η πιθανότητα άμεσης ανάφλεξης είναι ιδιαίτερα αυξημένη σε περιοχές με ευρεία ανθρώπινη δραστηριότητα.

3. **Φαινόμενα υπερπίεσης**, όταν λόγω της ατμοσφαιρικής σταθερότητας ή/και του ανάγλυφου του εδάφους προκαλείται συγκέντρωση/περιορισμός εύφλεκτου νέφους που διαρρέει από υπέργειο (μη θαμμένο) τμήμα του αγωγού, με αποτέλεσμα την καθυστερημένη ανάφλεξη αυτού. Για την περίπτωση υπόγειου (θαμμένου) τμήματος του αγωγού, εφόσον επέλθει πλήρης διάρρηξη του αγωγού (π.χ. λόγω υπερβολικής παροχής αερίου), σχηματίζεται κρατήρας, με συνέπεια την εκτόξευση θραυσμάτων, καθώς και τη διαρροή μεγάλης ποσότητας φυσικού αερίου στη γύρω περιοχή (αυξάνοντας έτσι τον κίνδυνο καθυστερημένης ανάφλεξης).

Για το δίκτυο διανομής, ισχύουν μόνο οι ως άνω τύποι κινδύνων 2 και 3 (θερμική ακτινοβολία και φαινόμενα υπερπίεσης), ενώ επιπλέον, προστίθεται και ο κίνδυνος έκλυσης αέριων ρύπων καύσης (όπως περιγράφεται παραπάνω), καθώς και η δημιουργία συνθηκών ασφυξίας λόγω της πιθανής εκτόπισης του οξυγόνου εντός κλειστού χώρου από διαρρέον φυσικό αέριο.

Στον Πίνακα 1 του Παραρτήματος 5 αποδίδεται διάγραμμα της απόστασης στην οποία θα πρέπει να απομακρυνθεί ένας άνθρωπος σε περίπτωση διαρροής σε αγωγό των συστημάτων μεταφοράς υψηλής πίεσης, ως συνάρτηση της πίεσης και της διατομής του αγωγού.

Αναφορικά με τα ανωτέρω, επισημαίνονται τα εξής:

Μετά από απελευθέρωση φυσικού αερίου στην ατμόσφαιρα, σχηματίζεται εύφλεκτο μείγμα, με αποτέλεσμα την πιθανή εκδήλωση πυρκαγιάς ή/και έκρηξης, με δυνητικά σοβαρές συνέπειες για τους ανθρώπους, το περιβάλλον και τον εξοπλισμό/κτίριο. **Επισημαίνεται ότι οι πυρκαγιές φυσικού αερίου αυτο-κατασβένονται όταν καεί όλο το αέριο.**

- Οι υψηλές θερμοκρασίες μπορεί να επιδράσουν στον άνθρωπο:
 - Άμεσα, σε περιπτώσεις επαφής με τη φωτιά, οπότε υπάρχει σοβαρός κίνδυνος ανάφλεξης των ρούχων και του σώματος.
 - Με τη μορφή ισχυρής θερμικής ακτινοβολίας (το μέγεθος των επιπτώσεων εξαρτάται από την έντασή της): η υψηλή θερμοκρασία προκαλεί αφυδάτωση (εξάτμιση του νερού που είναι κύριο στοιχείο του ανθρώπινου σώματος) και εγκαύματα που μπορεί να οδηγήσουν στον θάνατο.
 - Με την επαφή με θερμές αέριες μάζες (υπερθερμία, αφυδάτωση, σοκ, εγκαύματα, αναπνευστικά προβλήματα, καρδιακά προβλήματα, κλπ).
 - Η μείωση οξυγόνου στο περιβάλλον μίας οποιασδήποτε καύσης και επομένως και μίας πυρκαγιάς ή/και έκρηξης, μπορεί να προκαλέσει αίσθηση πνιγμού, συμπτώματα ασφυξίας και τελικά θάνατο.
 - Εξαιτίας των υψηλών θερμοκρασιών, υποβαθμίζονται ή καταστρέφονται τα φέροντα στοιχεία των κτιρίων και μπορεί να προκληθούν καταρρεύσεις δομικών στοιχείων, με σοβαρές συνέπειες για τους ανθρώπους που βρίσκονται εντός αυτών.
 - Τα καυσαέρια (αέρια προϊόντα μίας καύσης) αποτελούνται συνήθως από ορατά κατάλοιπα της καύσης που χαρακτηρίζονται με τον όρο καπνός (αιωρούμενα σωματίδια άνθρακα και πίσσας) και από διάφορες χημικές ενώσεις. Οι δυσμενείς επιπτώσεις από τα καυσαέρια μπορεί να οφείλονται σε:
 - Εναπόθεση αιθάλης στους πνεύμονες
 - Παραγωγή μονοξειδίου του άνθρακα λόγω ατελούς καύσης, κάτι το οποίο μπορεί να προκαλέσει και θάνατο, λόγω της έντονης τοξικότητάς του.
 - Παραγωγή διοξειδίου του άνθρακα.

Επισημαίνεται βέβαια ότι η πιθανότητα έκλυσης καυσαερίων από την καύση του φυσικού αερίου έχει μόνο νόημα στην περίπτωση ανάφλεξης εντός κλειστού χώρου (στην περίπτωση

ατυχήματος στο δίκτυο διανομής), με συνέπεια την παραγωγή αέριων εκπομπών ως άνω. Επιπρόσθετα, στην περίπτωση διαρροής φυσικού αερίου εντός κλειστού χώρου, το τελευταίο μπορεί να λειτουργήσει ως απλός παράγοντας ασφυξίας⁸, μετατοπίζοντας το οξυγόνο στον αέρα σε επίπεδα κάτω από αυτά που απαιτούνται για την επιβίωση. Στο δίκτυο διανομής, η απελευθέρωση αερίου μπορεί να ανιχνευθεί από τις ανθρώπινες αισθήσεις λόγω της χαρακτηριστικής οσμής του.

- Στις περιπτώσεις εκρήξεων είναι πιθανό να υπάρξουν σοβαροί τραυματισμοί ή/και θάνατοι από το ωστικό κύμα και τα θραύσματα. Οι εκρήξεις προκαλούν υπερπίεση/ωστικό κύμα και δυνάμεις, οι οποίες με τη σειρά τους προκαλούν ζημιά στα κτίρια και τις κατασκευές και εκτινασσόμενα αντικείμενα (θραύσματα κατεστραμμένων κατασκευών, γυαλιού παραθύρων ή άλλα αντικείμενα). Τα αποτελέσματα της υπερπίεσης στους ανθρώπους συνήθως ταξινομούνται ως εξής:
 - Άμεσα ή Πρωτογενή: τραυματισμός ως αποτέλεσμα της υπερπίεσης
 - Δευτερογενή: τραυματισμός από θραύσματα ή συντρίμια που προκαλούνται από την έκρηξη
 - Τριτογενή: τραυματισμός ως αποτέλεσμα εκσφενδονισμού του σώματος και πρόσκρουση (ειδικά του κεφαλιού) σε σταθερά αντικείμενα.

Οι επιδράσεις της θερμικής ακτινοβολίας, σε περίπτωση ανάφλεξης, εξαρτώνται έντονα από την ένταση της ακτινοβολίας, τη διάρκεια της έκθεσης, τον τύπο των ενδυμάτων που φοριούνται, τη δυνατότητα έγκαιρης προφύλαξης και το είδος της έκθεσης του καθενός. Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται οι συνέπειες διαφόρων επιπέδων έντασης της θερμικής ακτινοβολίας και τα ποσοστά θνησιμότητας έναντι διαφόρων επιπέδων θερμικής ακτινοβολίας (Report No.434-14.1 of the International Association of Oil & Gas Producers (OGP) – Vulnerability of Humans).

Πίνακας 1. Επιπτώσεις θερμικής ακτινοβολίας⁹ (Πηγή: ΔΕΣΦΑ Α.Ε.)

Ένταση ακτινοβολίας (kW/m ²)	Επιπτώσεις
1,2	Λαμβάνεται από τον ήλιο το μεσημέρι καλοκαιριού
2	Ελάχιστη τιμή για πρόκληση πόνου μετά από έκθεση 1min

⁸ Για την επιβίωση, το ανθρώπινο σώμα απαιτεί αέρα με κανονική περιεκτικότητα σε οξυγόνο περίπου 21%. Σε μία ατμόσφαιρα που υπάρχει σχετική έλλειψη οξυγόνου (<21%), οι αρνητικές επιπτώσεις δεν γίνονται αντιληπτές από τον άνθρωπο. Η ευαισθησία των ατόμων σε μειωμένα επίπεδα οξυγόνου ποικίλλει, αλλά σε επίπεδα κάτω από περίπου 19%, μπορεί να προκληθεί μειωμένη κινητικότητα και ψυχική σύγχυση. Αυτή η ψυχική σύγχυση είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη, καθώς το θύμα μπορεί να μην είναι σε θέση να εκτιμήσει την κατάσταση. Κατά συνέπεια, η αυτοβοήθεια διαφυγής από μία επικίνδυνη θέση μπορεί να είναι αδύνατη. Σε επίπεδα κάτω του 16%, η απώλεια των αισθήσεων λαμβάνει χώρα γρήγορα και, εάν το θύμα δεν απομακρυνθεί γρήγορα, η μόνιμη εγκεφαλική βλάβη και ο θάνατος θα επέλθουν ως αποτέλεσμα. Ένα τέτοιο πρόβλημα μπορεί να συμβεί σε κλειστούς χώρους.

⁹ Report No.434-14.1 of the International Association of Oil & Gas Producers (OGP), “Vulnerability of Humans”, March 2010, Table 2.2 Thermal Radiation Exposure Effects

Ένταση ακτινοβολίας (kW/m ²)	Επιπτώσεις
<5	Θα προκαλέσει πόνο σε 15 έως 20 sec και τραυματισμό μετά από έκθεση 30 sec
>6	Πόνος μέσα σε περίπου 10 sec. Δυνατή μόνο η άμεση διαφυγή.
12,5	- Σημαντικές πιθανότητες θανάτου για έκθεση μεσαίας διάρκειας. - Το ξύλο αναφλέγεται μετά από παρατεταμένη έκθεση.
25	- Πιθανός θάνατος για εκτεταμένη έκθεση. - Αυτανάφλεξη ξύλου μετά από μεγάλη έκθεση.
35	- Σημαντικές πιθανότητες θανάτου για άτομα που εκτίθενται αμέσως. - Κυτταρικό υλικό θα αυτανάφλεχθεί μέσα σε ένα λεπτό.

Στο πλαίσιο των ως άνω, οι επιπτώσεις της θερμικής ακτινοβολίας στον άνθρωπο είναι συνάρτηση της λαμβανόμενης δόσης θερμικής ακτινοβολίας (D), η οποία υπολογίζεται από την ένταση θερμικής ακτινοβολίας και από τον χρόνο έκθεσης και εκφράζεται σε TDU ($1\text{TDU}=1(\text{KW}/\text{m}^2)^{4/3}\text{s}$). Η δόση υπολογίζεται για ακίνητο ή κινούμενο παρατηρητή και στην τελευταία περίπτωση η ένταση μεταβάλλεται με την απόσταση.

Για τον υπολογισμό των επιπτώσεων συνήθως χρησιμοποιείται η σχέση συνάρτησης δόσης-απόκρισης, δεδομένου ότι υπάρχουν πειραματικά δεδομένα για τον προσδιορισμό της σχέσης αυτής για διάφορες επιβαρύνσεις. Πιο συγκεκριμένα, η ως άνω σχέση για διάφορες μορφές εγκαυμάτων διαμορφώνεται ως ακολούθως¹⁰:

Έγκαυμα α' βαθμού

$$Pr = -39.83 + 3.0183 \times \ln (Q^{\frac{4}{3}} \times t)$$

Έγκαυμα β' βαθμού

$$Pr = -43.14 + 3.0183 \times \ln (Q^{\frac{4}{3}} \times t)$$

Έγκαυμα γ' βαθμού

$$Pr = -36.38 + 2.56 \times \ln (Q^{\frac{4}{3}} \times t)$$

όπου, Q, η ένταση της ακτινοβολίας σε W/m² και t ο χρόνος σε sec.

Πίνακας 2. Ποσοστά Θνησιμότητας έναντι Θερμικής Ακτινοβολίας¹¹ (Πηγή: ΔΕΣΦΑ Α.Ε.)

Ένταση ακτινοβολίας (kW/m ²)	Επιπτώσεις
35	Άμεσος θάνατος, 100% θνησιμότητα
20	Εγκαύματα που οδηγούν σε θάνατο, εκτός αν η διάσωση είναι δυνατή γρήγορα

¹⁰ Παπάζογλου Ι., Σχέσεις Δόσης-Απόκρισης Τοξικών Ουσιών, Τεχνική Αναφορά από ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, 1995.

¹¹ Report No.434-14.1 of the International Association of Oil & Gas Producers (OGP), "Vulnerability of Humans", March 2010, Table 2.3 Thermal Radiation Criteria (use for jet/pool fires)

Ένταση ακτινοβολίας (kW/m ²)	Επιπτώσεις
12,5	Ακραίος πόνος μέσα σε 20 δευτερόλεπτα. Η κίνηση προς κάποιο καταφύγιο είναι ενστικτώδης. Θάνατος εάν η διαφυγή δεν είναι δυνατή. Εξωτερικά / υπεράκτια: 70% θνησιμότητα Εσωτερικά / Χερσαία : 30% θνησιμότητα *

* Οι άνθρωποι σε εσωτερικούς χώρους είναι ευάλωτοι μόνο εάν έχουν οπτική επαφή με τη φωτιά/θερμική ακτινοβολία. Ως εκ τούτου, η θνησιμότητα είναι μικρότερη από ό, τι για τους ανθρώπους σε εξωτερικούς χώρους.

Πίνακας 3. Κριτήρια Θνησιμότητας έναντι Θερμικής Ακτινοβολίας (Πηγή: ΔΕΣΦΑ Α.Ε.)

Επικίνδυνο φαινόμενο	Κριτήρια θνησιμότητας
Θερμική ακτινοβολία	Εξίσωση πιθανότητας: $Pr = -36.38 + 2.56 \times \ln(Q^{\frac{4}{3}} \times t)$ όπου Q, η ένταση της θερμικής ακτινοβολίας σε W/m ² και t, ο χρόνος έκθεσης σε second. Για χρόνο έκθεσης 2 sec, η ένταση της ακτινοβολίας για θνησιμότητα 99% είναι ίση με 35 kW/m ² .
Στιγμιαία ανάφλεξη (flash fire)	100% θνησιμότητα εντός της περιοχής της φλόγας (LEL)
Γλώσσα φωτιάς (jet fire)	100% θνησιμότητα εντός της περιοχής της φλόγας (LEL)
Σφαίρα φωτιάς (fireball)	100% θνησιμότητα εντός της περιοχής της φλόγας (LEL)

Το ωστικό κύμα, το οποίο προκαλείται από την απότομη αύξηση της πίεσης, κινείται από το κέντρο της έκρηξης με μία δεδομένη ταχύτητα. Οι επιδράσεις στον ανθρώπινο οργανισμό ένεκα ωστικού κύματος από έκρηξη εκρηκτικών αερίων είναι οι ακόλουθες:

Άμεσες επιδράσεις, όπως τραυματισμός των πνευμόνων και διάρρηξη του ακουστικού τυμπάνου.

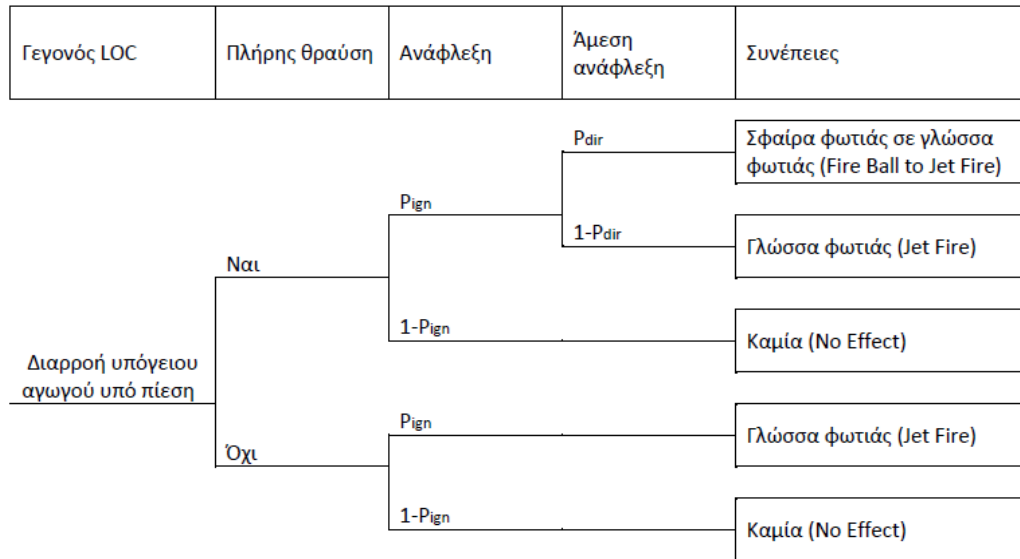
Επιδράσεις λόγω μετατόπισης: λόγω του ωστικού κύματος ένα άτομο μπορεί να εκτιναχθεί σε σχετικά μεγάλη απόσταση και να τραυματιστεί σοβαρά κατά την πτώση του ή από πρόσκρουση σε διάφορα αντικείμενα.

Επιδράσεις από θραύσματα: κατά τη διάρκεια έκρηξης, διάφορα αντικείμενα, όπως κομμάτια μετάλλων, γυαλιού, σκυροδέματος, εκτινάσσονται σε σχετικά μεγάλες αποστάσεις. Τα θραύσματα αυτά μπορεί να τραυματίσουν ή ακόμη και να θανατώσουν ένα άτομο. Για τη μελέτη των επιδράσεων από θραύσματα υπάρχουν δύο κατηγορίες θραυσμάτων: εκείνα που είναι αιχμηρά (fragments), όπως τα κομμάτια γυαλιού και εκείνα που δεν είναι (debris), όπως τα κομμάτια από σκυρόδεμα.

Επιδράσεις από καταρρεύσεις: ένα κτίριο είναι δυνατόν να καταρρεύσει από μία έκρηξη κατά πολύ ασθενέστερη από εκείνη που απαιτείται για να υπάρξουν άμεσες επιδράσεις στον ανθρώπινο οργανισμό. Τα άτομα που βρίσκονται μέσα στο κτίριο υπό κατάρρευση μπορεί να τραυματιστούν σοβαρά ή ακόμα και να θανατωθούν.

Στα διαγράμματα που ακολουθούν, αποδίδονται τα δένδρα γεγονότων για διαρροή φυσικού αερίου υπό πίεση σε υπόγειο (θαμμένο) και υπέργειο εξοπλισμό.

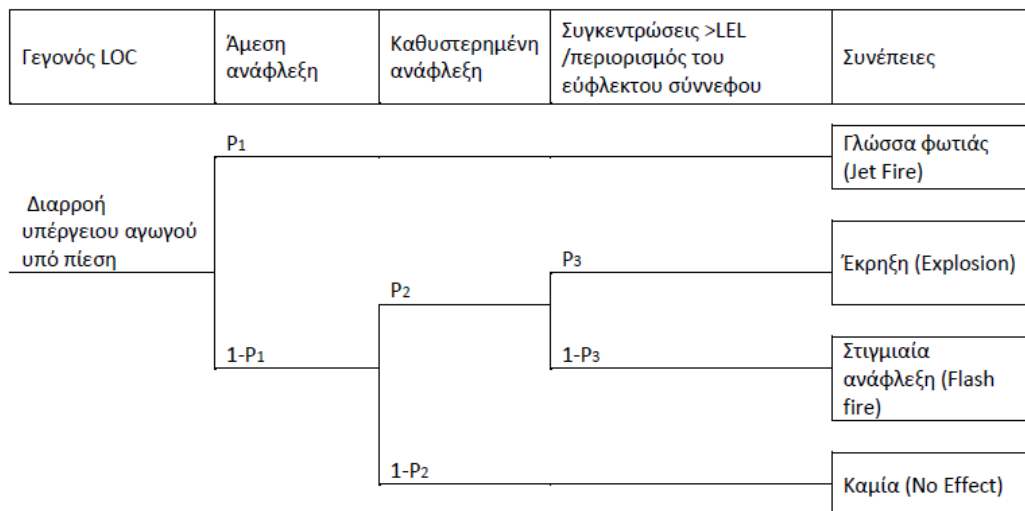
. Δένδρο γεγονότων για διαρροή Φ.Α. υπό πίεση σε υπόγειο εξοπλισμό

όπου:

- P_{ign} : πιθανότητα ανάφλεξης
- $1-P_{ign}$: πιθανότητα μη ανάφλεξης
- P_{dir} : πιθανότητα άμεσης ανάφλεξης
- $1-P_{dir}$: πιθανότητα μη άμεσης ανάφλεξης

Δένδρο γεγονότων για διαρροή Φ.Α. υπό πίεση σε υπέργειο εξοπλισμό

όπου:

- P_1 : πιθανότητα άμεσης ανάφλεξης
- $1-P_1$: πιθανότητα μη άμεσης ανάφλεξης
- P_2 : πιθανότητα καθυστερημένης ανάφλεξης
- $1-P_2$: πιθανότητα μη καθυστερημένης ανάφλεξης
- P_3 : πιθανότητα συγκεντρώσεων του φυσικού αερίου > LEL/περιορισμού του εύφλεκτου νέφους
- $1-P_3$: πιθανότητα συγκεντρώσεων του φυσικού αερίου < LEL/μη περιορισμού του εύφλεκτου νέφους

ΜΕΡΟΣ II**ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ
ΤΗ ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΜΕΣΩ ΑΓΩΓΩΝ****ΜΕΡΟΣ II. ΡΟΛΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΦΟΡΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΝΟΜΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΜΕΣΩ ΑΓΩΓΩΝ****1. Ρόλοι και αρμοδιότητες φορέων Κεντρικής Διοίκησης****1.1 Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας**

Με το Π.Δ. 70/2021 «Σύσταση Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (ΦΕΚ 161/Α'/2021), συστάθηκε για πρώτη φορά Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Σύμφωνα με τη νέα δομή, στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας μεταφέρονται:

- α) η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του άρθρου 28 του ν. 4662/2020 (Α' 27),
- β) το Πυροσβεστικό Σώμα και
- γ) το σύνολο των επιχειρησιακών και διοικητικών δομών και λειτουργιών της πολιτικής προστασίας των Μερών Α' έως και Γ' του ν. 4662/2020.

1.1.1 Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

Το έτος 2020 με τον Ν.4662/2020 (ΦΕΚ 27/Α'/2020) συστήνεται ο Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων και αναδιαρθρώνεται η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2 του Ν.4662/2020 (ΦΕΚ 27/Α'/2020), η ΓΓΠΠ του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, αποτελεί διοικητική λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων και υπάγεται και εποπτεύεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας. Στο άρθρο 28 παρ. 2 του Ν.4662/2020 ορίζεται η αποστολή της ΓΓΠΠ, στο πλαίσιο της οποίας στη ΓΓΠΠ υπάγεται το Πυροσβεστικό Σώμα, το οποίο συνιστά επιχειρησιακή δομή της. Με το άρθρο 36 του Ν.4662/2020 συστήνεται το Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ.), το οποίο αποτελεί Ειδική Κεντρική Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος (ΠΣ) και καταργείται το Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων (ΕΣΚΕ) και οι μονάδες που το απαρτίζουν, συμπεριλαμβανομένου του Κέντρου Επιχειρήσεων Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕ). Με την

αριθμ. 29190/οικ.Φ.109.1/07-07-2020, όπως ισχύει (ΦΕΚ 3005/Β'/20-7-2020) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας εκδόθηκε ο Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας του ΕΣΚΕΔΙΚ. Το ΕΣΚΕΔΙΚ ορίζεται ότι εποπτεύεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν.4662/2020, όπως ισχύει) και από τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.4662/2020, όπως ισχύει). Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, όπως αρχικά συστάθηκε, σήμερα αποτελεί διοικητική λειτουργία του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων και οι επιχειρησιακές αρμοδιότητες της ΓΓΠΠ ασκούνται μέσω του Πυροσβεστικού Σώματος (όπως αναλύεται στο σχετικό κεφάλαιο) και του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.). Διευκρινίζεται ότι με βάση την Απόφαση 8778/14-03-2020 του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ΑΔΑ: ΩΑΨΝ46ΜΤΛΒ-ΛΧΦ) και το άρθρο τέταρτο παρ. 4 της ΠΝΠ της 14-03-2020 (ΦΕΚ 64/Α'/2020), η ισχύς της οποίας κυρώθηκε με το άρθρο 3 του Ν. 4682 τ.Α'76/03.04.2020, προβλέπεται η αναβίωση ή εξακολούθηση λειτουργίας επιχειρησιακών και διοικητικών δομών, λειτουργιών και οργάνων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και άλλων οργάνων, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας τους προ της δημοσίευσης του Ν.4662/2020, και μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης του ως άνω νόμου.

Στο πλαίσιο προετοιμασίας/ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από περιστατικά κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών και βάσει της αποστολής της και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 4662/2020, όπως ισχύει), η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας προβαίνει, μεταξύ άλλων, στα ακόλουθα:

- Έκδοση σχεδίου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου, στο πλαίσιο εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (ΥΑ 1299/2003, ΦΕΚ 423/Β'/2003) και τις νεότερες διοικητικές αλλαγές που έχουν επέλθει στο θεσμικό πλαίσιο που διέπει την οργάνωση και λειτουργία των φορέων που εμπλέκονται.
- Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την υλοποίηση του μέτρου της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνση πολιτών από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου.
- Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.
- Ρύθμιση θεμάτων λειτουργίας των ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων και των ΣΤΟ των Δήμων. Επισημαίνεται ότι μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης του Νόμου 4662/2020 και επειδή δεν έχουν εκδοθεί οι σχετικές κανονιστικές πράξεις για τα οργανωτικά, λειτουργικά και τεχνικά θέματα των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) και των Τοπικών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) των άρθρων 13 και 15 του Ν.4662/2020, δεν είναι δυνατή η σύσταση και λειτουργία των Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π. και των Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π (σχετική η Απόφαση 8778/14-03-2020 του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (ΑΔΑ: ΩΑΨΝ46ΜΤΛΒ-ΛΧΦ)). Στο πλαίσιο αυτό, τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων (Σ.Ο.Π.Π.) (του άρθ. 160 παρ. στ. Ν.3852/2010) και τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα των Δήμων (του άρθ. 13 παρ.3 Ν.3013/2002), εξακολουθούν να λειτουργούν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 7575/16-10-2016 (ΦΕΚ 3591/Β'/2016) «Ρυθμίσεις λειτουργίας Συντονιστικών Οργάνων

Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) των περιφερειακών ενοτήτων των Περιφερειών της Χώρας σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 3013/2002 και το άρθρο 160 του Ν. 3852/2010 όπως ισχύουν» και το 9032/14-12-2016 έγγραφό μας «Υπόδειγμα Κανονισμού Λειτουργίας Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων της Χώρας».

- Κατάρτιση και συντονισμό του έργου της πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης των πολιτών στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας, τόσο σε επίπεδο γενικής ενημέρωσης όσο και σε αντίστοιχο παροχής ειδικών οδηγιών αυτοπροστασίας, προς αντιμετώπιση συγκεκριμένης καταστροφής ή κατάστασης έκτακτης ανάγκης.
- Ένταξη και αξιοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας και ειδικευμένων εθελοντών πολιτικής προστασίας.
- Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για τη διεξαγωγή ασκήσεων πολιτικής προστασίας.
- Συντονισμό φορέων πολιτικής προστασίας στη διεξαγωγή και αποτίμηση διυπηρεσιακών ασκήσεων πολιτικής προστασίας.
- Εκπαίδευση και επιμόρφωση των στελεχών πολιτικής προστασίας, των στελεχών όλων των φορέων που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας, των εθελοντών, καθώς και ενημέρωση των πολιτών σε θέματα πολιτικής προστασίας.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο προετοιμασίας/ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από περιστατικά κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου:

I. Ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας

- Εγκρίνει, κατόπιν εισήγησης της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, το Γενικό Σχέδιο για αντιμετώπισης ατυχημάτων κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών.

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών, η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν.4662/2020, όπως ισχύει) είναι κυρίως αρμόδια για τα εξής:

I. Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας

- Συντονίζει και κατευθύνει το έργο της πολιτικής προστασίας σε όλες τις φάσεις του κύκλου των καταστροφών και απειλών (άρθρο 30 παρ. α Ν. 4662/2020).
- Συντονίζει τη διαχείριση αιτημάτων για παροχή βοήθειας, τα οποία υποβάλλονται από τους φορείς πολιτικής προστασίας διά της Μονάδας Unit3-COMRES (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.), προκειμένου να δρομολογηθούν άμεσα σε φορείς που έχουν τα αιτούμενα προς συνδρομή μέσα σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Ενημερώνει το κοινό για απειλούμενους κινδύνους καταστροφών και την παροχή οδηγιών κατά την εκδήλωση του ατυχήματος, προς αντιμετώπιση των καταστροφών.
- Λαμβάνει απόφασης κήρυξης περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση-βραχεία διαχείριση συνεπειών από την εκδήλωση ατυχημάτων κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών σύμφωνα με το άρθ. 25 και 30 παρ.2β' του Ν.4662/2020.

- Δίνει εντολή στη Δ/νση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών για την ενεργοποίηση της υπηρεσίας Copernicus Emergency Management Service / Mapping της Ε.Ε., με σκοπό την άμεση χαρτογράφηση της πληγείσας περιοχής.

II. Διοικητής Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας¹²

- Συνεργάζεται με τις Διευθύνσεις της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και το Unit3-COMRES (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.) για τη δρομολόγηση δράσεων σε περιπτώσεις καταστάσεων έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας.

III. Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

- Σε περίπτωση ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς ή διανομής φυσικού αερίου και εφόσον συντρέχουν λόγοι, ενημερώνεται από το Unit3-COMRES (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.), προκειμένου να υποστηρίξει, εφόσον απαιτηθεί, τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας στο έργο της αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και της άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος, καθώς και τις οργανικές μονάδες των Περιφερειών και των Δήμων ή φορέων της Κεντρικής Διοίκησης που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση του ατυχήματος.
- Υποστηρίζει, εφόσον απαιτηθεί, τις οργανικές μονάδες πολιτικής προστασίας Δήμων και των Περιφερειών της χώρας στο έργο της αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και της άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος σε συστήματα μεταφοράς ή δίκτυα διανομής φυσικού αερίου.
- Υποστηρίζει επιστημονικά, εφόσον απαιτηθεί, το Unit3-COMRES (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.) στη διαχείριση των συμβάντων πολιτικής προστασίας και παρέχει την αναγκαία τεχνογνωσία και επιστημονική πληροφόρηση.

1.1.2 Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος

Σύμφωνα με το άρθρο 74 (παρ.1) του Ν.4662/2020, όπως ισχύει, το Πυροσβεστικό Σώμα είναι ιδιαίτερο Σώμα Ασφαλείας, το οποίο διοικείται από τον Αρχηγό του και συνιστά επιχειρησιακή δομή υπαγόμενη στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 74 (παρ.1β) του Ν.4662/2020, το ΠΣ έχει την ευθύνη και τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της αντιμετώπισης των πυρκαγιών και των πλημμυρών, καθώς και την παροχή συνδρομής για τη διάσωση των ατόμων και των υλικών αγαθών που απειλούνται από αυτές. Ως «επιχειρησιακός σχεδιασμός» νοείται η οργάνωση, η διαχείριση και ο συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων δυνάμεων και μέσων πυρόσβεσης και διάσωσης, συμπεριλαμβανομένου και του εξοπλισμού αυτών. Ο «επιχειρησιακός σχεδιασμός» περιλαμβάνει ενέργειες που εξασφαλίζουν τον έγκαιρο εντοπισμό, την αναγγελία και επέμβαση, ώστε να επιτυγχάνεται η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση όχι μόνο των πυρκαγιών και των κινδύνων που απορρέουν από αυτές, αλλά και κάθε κινδύνου από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές.

¹² Η θέση του Διοικητή Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας στη ΓΓΠΠ συστάθηκε με το άρθρο 92 του Ν. 4623/2019 (ΦΕΚ 134/Α'/2019) και στην απόφαση διορισμού του (8086/26-08-2019 Απόφαση Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας με ΑΔΑ: ΩΖΑ746ΜΚ6Π-ΛΣΡ) αναφέρονται οι αρμοδιότητές του.

Στο πλαίσιο προετοιμασίας/ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από περιστατικά στο σύστημα μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου και βάσει της αποστολής του και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 4662/2020, όπως ισχύει), το Αρχηγείο του Πυροσβεστικού Σώματος προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Οργανώνει, στελεχώνει και λειτουργεί σε 24ωρη βάση το Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ.), το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με την αριθμ. 29190/οικ.Φ.109.1/07-07-2020 (ΦΕΚ 3005/Β'/20-7-2020) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας «Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας του Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ.», όπως ισχύει. Το Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ αποτελεί Ειδική Κεντρική Υπηρεσία του Πυροσβεστικού Σώματος και εποπτεύεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας (σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν.4662/2020, όπως ισχύει) και από τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν.4662/2020, όπως ισχύει). Ειδικότερα και αναφορικά με τη σύσταση Μονάδας Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3-COMRES) στη νέα δομή του ΕΣΚΕΔΙΚ, η οποία ουσιαστικά αντικαθιστά το πρώην πλέον ΚΕΠΠ, σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ.8γ' του Ν. 4662/2020 όπως ισχύει, η Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3- COMRES), είναι υπεύθυνη κυρίως για την εποπτεία και τον συντονισμό της κινητοποίησης των ανά περίπτωση εμπλεκόμενων επιχειρησιακά στην πολιτική προστασία δυνάμεων. Επίσης, στη νέα δομή του ΕΣΚΕΔΙΚ, σύμφωνα με το άρθρο 36 παρ.8ε' του Ν.4662/2020 στο Ε.Σ.Κ.Ε.Δι.Κ. λειτουργεί Μονάδα Ευρωπαϊκού Αριθμού Έκτακτης Ανάγκης (Unit5-112). Σύμφωνα με το άρθρο 13 Εδ' του ανωτέρω Κανονισμού, η Μονάδα Ευρωπαϊκού Αριθμού Έκτακτης Ανάγκης (Unit5-112) υλοποιεί την Υπηρεσία Επικοινωνιών Εκτάκτου Ανάγκης της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Αποστολή της ανωτέρω Μονάδας είναι η υποδοχή και διαχείριση όλων των κλήσεων προς τον Ευρωπαϊκό Αριθμό Έκτακτης Ανάγκης 112 και η αποστολή εξερχόμενων μηνυμάτων/συναγερμών έκτακτης ανάγκης από αυτόν και είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για την, μετά από εντολή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, μαζική και γεωστοχευμένη προειδοποίηση πολιτών που βρίσκονται σε περιοχές που απειλούνται από ή όπου εξελίσσονται φυσικές, τεχνολογικές ή άλλου είδους καταστροφές.
- Εκπονεί/επικαιροποιεί τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του ΠΣ για την καταστολή των ατυχημάτων στο σύστημα μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου μέσω αγωγών (αναγγελία, επέμβαση, καταστολή).
- Εκδίδει διαταγές, κανονισμούς και κατευθυντήριες οδηγίες προς τις υφιστάμενες υπηρεσίες για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων και δράσεων με σκοπό την αντιμετώπιση των ατυχημάτων κατά τη μεταφορά και διανομή φυσικού αερίου και τη σύνταξη τοπικών επιχειρησιακών σχεδίων για την άμεση αναγγελία (οργάνωση συστήματος αναγγελίας) και την καταστολή των ατυχημάτων αυτών.
- Κοινοποιεί το παρόν Σχέδιο σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες που εμπλέκονται στο πλαίσιο εφαρμογής του, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν Σχέδιο.
- Εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, για την εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται.
- Εκδίδει οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, σχετικά με τη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) κατά την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται για αυτές στο παρόν Σχέδιο.

- Εξασφαλίζει τον επιχειρησιακό συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Πυροσβεστικού Σώματος, ενώ διαβιβάζει στις τελευταίες και τις εντολές της Ηγεσίας.
- Εξασφαλίζει τον εφοδιασμό του Πυροσβεστικού Σώματος με κάθε είδους υλικά, οχήματα και μηχανήματα που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία του.
- Εποπτεύει την καλή λειτουργία και χρήση των ανωτέρω υλικών, οχημάτων και μηχανημάτων.
- Τηρεί ενημερωμένα στοιχεία του προσωπικού και του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και μέσων του Π.Σ..
- Διασφαλίζει τη στελέχωση και τον εφοδιασμό με τον απαιτούμενο εξοπλισμό για την οργάνωση και την αποτελεσματική λειτουργία των Ειδικών Μονάδων Αντιμετώπισης Καταστροφών (ΕΜΑΚ) και ειδικότερα της Ομάδας Χημικών, Βιολογικών, Ραδιολογικών και Πυρηνικών Απειλών, Τεχνολογικών Ατυχημάτων (Χ.Β.Ρ.Π. & Τ.Α.) αυτών, η οποία, μεταξύ άλλων, έχει και την ευθύνη αντιμετώπισης ατυχημάτων κατά τη μεταφορά και διανομή φυσικού αερίου.
- Καταρτίζει προγράμματα εκπαίδευσης και ασκήσεων ετοιμότητας του προσωπικού του Π.Σ..
- Διασφαλίζει τη λειτουργία ενσύρματων και ασύρματων επικοινωνιών και πληροφοριακών συστημάτων.

Το Πυροσβεστικό Σώμα, διαμέσου των αρμόδιων επιχειρησιακά κατά περίπτωση δομών του, μετά την εκδήλωση σοβαρού ατυχήματος ή συμβάντος στο σύστημα μεταφοράς ή διανομής φυσικού αερίου και βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου [Ν. 4662/2020, άρθρο 75 και Υ.Α. 9670 οικ.Φ.109.1/30-5-2007 (ΦΕΚ 842Β')] είναι κυρίως αρμόδιο για:

- Την αναγγελία και την ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου (φορέας αρχικής ειδοποίησης).
- Την αντιμετώπιση των συνεπειών του περιστατικού, αξιοποιώντας τα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία και πληροφορίες, προετοιμάζοντας, οργανώνοντας και κινητοποιώντας τις πυροσβεστικές δυνάμεις, μέσα και εξοπλισμό, όπως και ζητώντας τη συνδρομή άλλων Αρχών, Υπηρεσιών και Φορέων.
- Τον επιχειρησιακό συντονισμό και τη συνεργασία όλων των συναρμόδιων φορέων στο πλαίσιο της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας της Χώρας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Τον καθορισμό, την οριοθέτηση και την εκ νέου επιβεβαίωση των επιχειρησιακών ζωνών/ζωνών ασφαλείας¹³.
- Τη διάσωση, τον απεγκλωβισμό και την παροχή συνδρομής, σε χερσαίο χώρο, σε άτομα των οποίων απειλείται ή εκτίθεται σε κίνδυνο η ζωή και η σωματική τους ακεραιότητα και την ειδοποίηση των αρμόδιων Υπηρεσιών για τη μεταφορά των ανωτέρω ατόμων σε ιδρύματα παροχής ιατρικής συνδρομής ή περίθαλψης. Για τον σκοπό αυτό και εφόσον απαιτείται, η Μονάδα Χερσαίων και Θαλασσίων Επιχειρήσεων (Unit1-SEALOPS) του Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ. (ΕΣΚΕΔΙΚ/Unit 1) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./199ΣΕΚΥΠΣ) ή το ΠΕ.Κ.Ε. της οικείας ΠΕ.ΠΥ.Δ. (κατά περίπτωση), κατόπιν

¹³ Σε περίπτωση που οι επιχειρησιακές ζώνες/ζώνες ασφαλείας εμπερικλείουν θαλάσσιο χώρο, ενημερώνεται άμεσα και η τοπική αρμόδια Λιμενική Αρχή, προκειμένου να προβεί σε σχετικές δράσεις προστασίας των πλεουμένων και των λουομένων, καθώς και ατόμων που βρίσκονται επί της ακτής, σε συνεννόηση με την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή (σε περίπτωση π.χ. που θερμικό κύμα λόγω του περιστατικού απειλεί την υγεία και τη ζωή των λουομένων ή των ατόμων που επιβαίνουν σε πλεούμενα εντός του εύρους των ανωτέρω ζωνών ή ατόμων ευρισκομένων εντός των ορίων λιμενικής εγκατάστασης).

αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, κινητοποιεί και αποστέλλει στην περιοχή του ατυχήματος την πλησιέστερη ομάδα αντιμετώπισης ΧΒΡΠ και Τεχνολογικών Ατυχημάτων (Τ.Α.) της ΕΜΑΚ. Η ανωτέρω, εκτός των άλλων (πιθανές διασώσεις ατόμων, κλπ.), δύναται να προβεί και σε ανιχνεύσεις και δειγματοληψίες ουσιών, καθώς και σε δράσεις περιορισμού της διαρροής ή επέκτασης της μόλυνσης.

- Τη μεταφορά τραυματιών και ασθενών μέχρι και το όριο της θερμής με την ψυχρή ζώνη, όπου και παραλαμβάνονται από τη μονάδα του ΕΚΑΒ, με σκοπό την περίθαλψη και τη διακομιδή τους.
- Την υποχρεωτική απομάκρυνση των πολιτών που διατρέχουν άμεσο κίνδυνο [όταν το περιστατικό προκληθεί εγγύς οικιών, σχολικών μονάδων, σταθμών λεωφορείων, προαστιακού σιδηροδρόμου, κλπ. και απειλείται άμεσα η ζωή και η ασφάλεια πολιτών, κατόπιν απόφασης και σύμφωνα με τις υποδείξεις του επικεφαλής στο σημείο του ατυχήματος Αξιωματικού του Π.Σ., στο πλαίσιο των δράσεων διάσωσης του πληθυσμού (Ν. 4662/2020, άρθρο 75)]. Η εν συνεχεία μεταφορά των διασωθέντων σε Υγειονομικά Κέντρα είναι αρμοδιότητα του Ε.Κ.Α.Β..
- Την περιφρούρηση και διαφύλαξη της περιουσίας που καταστράφηκε ή απειλήθηκε από πυρκαγιές ή άλλες καταστροφές, μέχρι την παράδοσή της σε αστυνομικά όργανα ή τους κατόχους της.
- Τη συλλογή στοιχείων από τις αρμόδιες ανακριτικές αρχές του ΠΣ σχετικά με τα αίτια εκδήλωσης του ατυχήματος.
- Την ενημέρωση του κοινού σχετικά με την εκδήλωση ατυχήματος και το έργο καταστολής του.
- Τη σύνταξη «αναφοράς συμβάντος» μετά τη λήξη του περιστατικού, με σκοπό την προκαταρκτική εκτίμηση και καταγραφή των ζημιών, όπως προβλέπεται στην παρ. 2.2 του Μέρους ΙV του παρόντος Σχεδίου, προκειμένου να καθοριστούν ο αριθμός των πληγέντων στους οποίους απαιτείται να παρασχεθεί βοήθεια, καθώς και το είδος αυτής.

Ο επικεφαλής Αξιωματικός του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού:

- **έχει την αρμοδιότητα του έργου της καταστολής του περιστατικού, με την έννοια της εποπτείας και του συντονισμού των ενεργειών όλων των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων με σκοπό τη διαχείριση και τον περιορισμό του περιστατικού και όχι με την έννοια της διαχείρισης των εγκαταστάσεων των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής και του εξοπλισμού σε αυτές (κάτι το οποίο επιτελεί ο αρμόδιος Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής, κατά περίπτωση),**
- εκτιμά το περιστατικό, προκειμένου αυτό να χαρακτηριστεί ως «περιστατικό μικρής κλίμακας» ή «περιστατικό μεγάλης κλίμακας», καθώς και τη δράση προστασίας του πληθυσμού που θα πρέπει να ακολουθηθεί (παραμονή σε κλειστό χώρο, οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση ή υποχρεωτική απομάκρυνση), βασιζόμενος:
 - στις πληροφορίες που του παρέχονται από τον επικεφαλής στο πεδίο εκπρόσωπο του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή της αρμόδιας Εταιρίας Διανομής,
 - στις πληροφορίες που του παρέχονται από τις αρμόδιες πυροσβεστικές δυνάμεις που βρίσκονται στον χώρο του συμβάντος,
 - τυχόν άλλα στοιχεία που του παρέχονται κατά τη διάρκεια εξέλιξης του περιστατικού

- (μετεωρολογικά δεδομένα, κατακόρυφος και οριζόντιος διαμελισμός της περιοχής¹⁴, κλπ),
- προβαίνει άμεσα στον καθορισμό, την οριοθέτηση και την εκ νέου επιβεβαίωση των επιχειρησιακών ζωνών/ζωνών ασφαλείας, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με τον υπεύθυνο έκτακτης ανάγκης του Διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς ή του δικτύου διανομής στο οποίο εκδηλώθηκε το ατύχημα και
 - σε περίπτωση περιστατικού το οποίο πλήττει ή επίκειται να πλήξει περιοχή εντός της οποίας υπάρχουν σημεία ενδιαφέροντος και ιδιαίτερα χώροι με συνάθροιση κοινού σε ώρα λειτουργίας (σχολεία, νοσοκομεία, εκκλησίες, αθλητικές εγκαταστάσεις, αεροδρόμια, λιμάνια, σταθμοί υπεραστικών λεωφορείων, σιδηροδρομικές αρτηρίες, βιομηχανικές εγκαταστάσεις, στρατιωτικές εγκαταστάσεις κλπ), μεριμνά για τη σχετική ενημέρωση (διαμέσου του αρμόδιου χωρικά ΠΕΚΕ) των υπευθύνων λειτουργίας των ανωτέρω σημείων σχετικά με την εκδήλωση του περιστατικού, προκειμένου οι τελευταίοι να υλοποιήσουν δράσεις προστασίας του πληθυσμού που βρίσκονται εντός των ανωτέρω σημείων (βλ. παρ. 7 Μέρους ΙΙΙ του παρόντος Σχεδίου).

1.1.2.1. Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3-COMRES) (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.)

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 (παρ. Γ.β) της υπ' αριθ. 29190 οικ.Φ.109.1/2020 (ΦΕΚ 3005Β'/20-07-2020) Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας: «Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ.), ρύθμιση θεμάτων διάρθρωσης, στελέχωσης και λοιπές διατάξεις, κατά τη διάρκεια του ατυχήματος σε σύστημα μεταφοράς ή σε δίκτυο διανομής φυσικού αερίου η Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) βρίσκεται σε συνεχή και αμφίδρομη επικοινωνία με τα Κέντρα Επιχειρήσεων όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε κεντρικό επίπεδο [Γ.Ε.Ε.Θ.Α./Κ.ΕΠΙΧ., ΕΛ.ΑΣ./Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ., Α.ΛΣ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Κ.ΕΠΙΧ., Α.ΛΣ.-ΕΛ.ΑΚΤ./ΕΚΣΕΔ), το Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας (Κ.ΕΠ.Υ.), το Ε.Κ.Α.Β., κλπ], τα οποία λειτουργούν σε 24-ωρη βάση και αποτελούν τον σύνδεσμο μεταξύ των κατά τόπους επιχειρησιακά εμπλεκόμενων υπηρεσιών τους και της φυσικής και πολιτικής τους ηγεσίας του φορέα τους¹⁵. Επιπλέον, βρίσκεται σε επικοινωνία με τις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Δήμων και των Περιφερειών στις περιοχές όπου εξελίσσεται το καταστροφικό φαινόμενο και δρομολογεί, εφόσον του υποβληθούν, τα αιτήματα των Δημάρχων, των Περιφερειάρχων και των Αρμόδιων Αντιπεριφερειάρχων (οι οποίοι ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι οικείοι Περιφερειάρχες), με σκοπό την υποστήριξη του έργου τους. Επιπλέον, και, όποτε κριθεί σκόπιμο, επικοινωνεί και με λοιπούς Φορείς και Υπηρεσίες (ενδεικτικά με την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, το Εθνικό Μετεωρολογικό Κέντρο (Ε.Μ.Κ.) της Εθνικής

¹⁴ Κατακόρυφος διαμελισμός: η μορφολογία μίας περιοχής και συγκεκριμένα οι διαφορές που παρατηρούνται ως προς το υψόμετρο (οροσειρές, οροπέδια, πεδιάδες, κοιλάδες κ.λπ.).

Οριζόντιος διαμελισμός: η μορφολογία των ακτών και συγκεκριμένα οι διαφορές τους ως προς το μήκος και το σχήμα (κόλποι, ακρωτήρια, χερσόνησοι, νησιά κ.λπ.).

¹⁵ Τα ανωτέρω Κέντρα Επιχειρήσεων παρακολουθούν την εφαρμογή δράσεων από τις κατά τόπους επιχειρησιακά εμπλεκόμενες υπηρεσίες τους, ενημερώνουν άμεσα την φυσική και πολιτική τους ηγεσία και με εντολή τους δρομολογούν και συντονίζουν την κινητοποίηση των υπηρεσιών του φορέα τους.

Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (Ε.Μ.Υ.), τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.), τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.), τους Διαχειριστές Μεταφοράς και Διανομής Φυσικού Αερίου κλπ).

1.2 Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

1.2.1 Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας

Στο πλαίσιο προετοιμασίας/ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από περιστατικά κατά τη μεταφορά ή διανομή φυσικού αερίου και βάσει της αποστολής του και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Εκπονεί σχέδιο για τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. και τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των ως άνω ατυχημάτων.
- Διασφαλίζει τη λειτουργία ενσύρματων και ασύρματων επικοινωνιών και πληροφοριακών συστημάτων.
- Οργανώνει, στελεχώνει και λειτουργεί σε 24ωρη βάση το Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ.), το οποίο διασυνδέεται και συνεργάζεται κεντρικά με τα αντίστοιχα Κέντρα Επιχειρήσεων των αρμοδίων Φορέων και Αρχών, σε θέματα Πολιτικής Προστασίας της Χώρας.
- Κοινοποιεί το παρόν Σχέδιο σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες που εμπλέκονται στο πλαίσιο εφαρμογής του, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν.
- Εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται.
- Εκδίδει οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, σχετικά με τη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) κατά την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται για αυτές στο παρόν Σχέδιο.
- Εξασφαλίζει τον επιχειρησιακό συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, ενώ διαβιβάζει στις τελευταίες και τις εντολές της Ηγεσίας.
- Εξασφαλίζει όλες τις αναγκαίες πιστώσεις για την υλοποίηση του σχεδίου και διάθεση αυτών.
- Τηρεί ενημερωμένα στοιχεία του προσωπικού και του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και μέσων της ΕΛ.ΑΣ..
- Εκδίδει διαταγές για την εκπαίδευση και ενημέρωση του αστυνομικού και πολιτικού προσωπικού των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας.

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου, το οποίο έχει συνέπειες σε χώρο ευθύνης της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 4249/2014), η ΕΛ.ΑΣ. δρομολογεί κατά βάση τις κάτωθι δράσεις:

- Λήψη μέτρων τροχαίας για τη διευκόλυνση της κίνησης των πυροσβεστικών οχημάτων και των οχημάτων άλλων φορέων (Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, Διαχειριστών Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου, ασθενοφόρων, οχημάτων ΟΤΑ, κλπ) που εμπλέκονται στην καταστολή.

- Λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης προς αποφυγή κυκλοφοριακής συμφόρησης, τόσο στην περιοχή του ατυχήματος όσο και ευρύτερα, εκτροπή ροής κυκλοφορίας των λοιπών οχημάτων από ασφαλείς παρακαμπτήριες οδούς, προς αποφυγή εγκλωβισμού τους στην περιοχή του ατυχήματος, καθώς και μέτρων διευκόλυνσης των πολιτών που απομακρύνονται από αυτήν.
- Περιορισμό πρόσβασης και έλεγχο της κυκλοφορίας στο σημείο του συμβάντος.
- Απαγόρευση της εισόδου εντός της καυτής-θερμής και ψυχρής ζώνης σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα (όπως οι ανωτέρω ζώνες έχουν καθοριστεί και οριοθετηθεί από το Π.Σ.).
- Συμβολή στην υλοποίηση της απόφασης για οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, όταν αυτή ληφθεί από τα αρμόδια Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας.
- Περιφρούρηση και διαφύλαξη της περιουσίας που καταστράφηκε ή απειλήθηκε από το ατύχημα, μέχρι την παράδοσή της στους κατόχους.
- Λήψη μέτρων τάξης και ασφάλειας, σε συνεργασία με το Π.Σ. όπου αυτό απαιτείται, για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών στην πληγείσα περιοχή.

Οι ανωτέρω δράσεις δρομολογούνται από τις κατά τόπους αρμόδιες Υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. σύμφωνα με τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό και τα σχέδια επέμβασής τους.

1.3 Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής

1.3.1 Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής

Οι αρμοδιότητες του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής ασκούνται στον θαλάσσιο χώρο ευθύνης του, στα πλοία και στα πάσης φύσεως πλωτά ναυπηγήματα, στους δημόσιους και ιδιωτικούς λιμένες και στις λιμενικές ζώνες τους, όπως ο χώρος αυτός ειδικότερα καθορίζεται από τις κείμενες διατάξεις, ιδίως στο ν.δ. 444/1970 (Α' 39), στο άρθρο 29 του Ν. 2971/ 2001 (Α' 285), στο άρθρο 12 του Ν. 2289/1995 (Α' 27), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 163 του Ν. 4001/2011 (Α' 179) και όπως ισχύει, και πάντως, μόνο στους χώρους που η κείμενη νομοθεσία ορίζει ως χώρους αρμοδιότητάς του.

Στο πλαίσιο προετοιμασίας/ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από περιστατικά κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών και βάσει της αποστολής του και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, το Αρχηγείο Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Εκδίδει διαταγές και κατευθυντήριες οδηγίες προς τις υπηρεσίες του και τις τοπικές Λιμενικές Αρχές για την εξασφάλιση της απαραίτητης ετοιμότητας και τη συμβολή τους στην αντιμετώπιση των ως άνω ατυχημάτων.
- Οργανώνει, στελεχώνει και λειτουργεί το Κέντρο Επιχειρήσεων (Κ.ΕΠΙΧ.) και στελεχώνει, σε συνεργασία με την Πολεμική Αεροπορία, το Ενιαίο Κέντρο Συντονισμού Έρευνας & Διάσωσης (Ε.Κ.Σ.Ε.Δ.).
- Κοινοποιεί το παρόν Σχέδιο σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες που εμπλέκονται στο πλαίσιο εφαρμογής του, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν.
- Εκδίδει κατευθυντήριες οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται.
- Εκδίδει οδηγίες προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες, σχετικά με τη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) κατά την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται για αυτές στο

παρόν Σχέδιο.

- Εξασφαλίζει τον επιχειρησιακό συντονισμό και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ενώ διαβιβάζει στις τελευταίες και τις εντολές της Ηγεσίας.
- Τηρεί επικαιροποιημένα στοιχεία των πόρων (προσωπικού και του υλικοτεχνικού εξοπλισμού και μέσων του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.) και μεριμνά για την ετοιμότητα και καταλληλότητα αυτών.
- Διαθέτει μέσα, μετά από συνεννόηση με το Πυροσβεστικό Σώμα, για εναέρια επιτήρηση.
- Εξασφαλίζει όλες τις αναγκαίες πιστώσεις για την υλοποίηση του σχεδίου και διάθεση αυτών.
- Εκδίδει διαταγές για την εκπαίδευση και ενημέρωση του προσωπικού του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ..
- Διασφαλίζει τη λειτουργία ενσύρματων και ασύρματων επικοινωνιών και πληροφοριακών συστημάτων.

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών, το οποίο έχει συνέπειες σε χώρο ευθύνης του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 4150/2013, άρθρο 5, όπως ισχύει), το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.:

- Λαμβάνει μέτρα τροχαίας για τη διευκόλυνση της κίνησης των πυροσβεστικών οχημάτων και των οχημάτων άλλων φορέων (ασθενοφόρων, οχημάτων ΟΤΑ, κλπ) που εμπλέκονται στην καταστολή.
- Λαμβάνει μέτρα τροχαίας κίνησης προς αποφυγή κυκλοφοριακής συμφόρησης, τόσο στην περιοχή του ατυχήματος όσο και ευρύτερα, εκτροπή ροής κυκλοφορίας των λοιπών οχημάτων από ασφαλείς παρακαμπτήριες οδούς, προς αποφυγή εγκλωβισμού τους στην περιοχή του ατυχήματος, καθώς και μέτρα διευκόλυνσης των πολιτών που απομακρύνονται από αυτήν.
- Απαγορεύει την είσοδο εντός της καυτής, της θερμής και ψυχρής ζώνης σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα (όπως οι ανωτέρω ζώνες έχουν οριοθετηθεί από το Π.Σ.).
- Συμβάλλει στην υλοποίηση της απόφασης για οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών, όταν αυτή ληφθεί από τον Δήμαρχο, τον Περιφερειάρχη/αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη ή τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.
- Περιφρουρεί και διαφυλάττει την περιουσία που καταστράφηκε ή απειλήθηκε από το ατύχημα, μέχρι την παράδοσή της στους κατόχους.
- Λαμβάνει μέτρα τάξης και ασφάλειας, σε συνεργασία με το Π.Σ. όπου αυτό απαιτείται, για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών στην πληγείσα περιοχή.
- Διευκολύνει την από θαλάσσης μεταφορά με πλωτά μέσα του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. προσωπικού και μέσων επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών (ΕΛ.Α.Σ., ΠΣ, Ε.Κ.Α.Β., κλπ) λόγω ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου, καθώς και υλικών και μέσων για την περίθαλψη πληγέντων, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.
- Αποκλείει χερσαίους και θαλάσσιους χώρους, απομακρύνει πολίτες – θαλάσσια μέσα, σκάφη κλπ και δημιουργεί διόδους/ζώνες, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν από φορείς αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και διαχείρισης των συνεπειών.
- Συμβάλλει στην υλοποίηση της απόφασης για οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών από θαλάσσης, όταν αυτή ληφθεί από τα αρμόδια Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας.
- Διαθέτει μέσα για την απομάκρυνση ατόμων από τις λιμενικές εγκαταστάσεις διά θαλάσσης, δεδομένου και του υφιστάμενου κυκλοφοριακού προβλήματος στο παρακείμενο οδικό δίκτυο λόγω του ατυχήματος.
- Απομακρύνει πλοία από θαλάσσια περιοχή εγγύς της οποίας έχει εκδηλωθεί το ατύχημα.

- Ενημερώνει όμορες λιμενικές εγκαταστάσεις.
- Σε περίπτωση περιστατικού σε υποθαλάσσιο αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου και εφόσον έχει προκληθεί θαλάσσια ρύπανση, ενεργοποιεί το: «Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες», (ΦΕΚ6Α'/21-01-2002).

1.3.2 Φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων (Οργανισμοί Λιμένων, Λιμενικά Ταμεία, Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, κλπ)

Οι φορείς διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένων (Οργανισμοί Λιμένων, Λιμενικά Ταμεία, Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, Δήμοι, Ιδιώτες, Εταιρείες Αξιοποίησης Δημόσιας Περιουσίας, κ.λ.π.) μετά την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών εντός λιμένα και βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 2932/2001, ΠΔ 13/2018, τους εγκεκριμένους Κανονισμούς Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας των Οργανισμών Λιμένων) είναι κυρίως αρμόδιοι για την εξασφάλιση του ελέγχου των λιμενικών υποδομών αρμοδιότητάς τους και τη συντήρηση και αποκατάσταση φθορών, ζημιών ή βλαβών (σπηλαιώσεις, ζημιές σε κρηπιδώματα, καθιζήσεις, θωράκιση-προστασία εξωτερικών λιμενικών έργων, πιθανών μεταβολών της μορφολογίας του πυθμένα του λιμανιού κ.λ.π.) που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των εργαζομένων και των χρηστών, σε συνεργασία με τις κατά τόπους αρμόδιες λιμενικές αρχές, όταν αυτό απαιτείται.

1.4 Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

A.1] Η Διεύθυνση Υδρογονανθράκων χορηγεί στους αντίστοιχους Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εγκρίσεις εγκατάστασης και λειτουργίας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 (ΦΕΚ 603 Β/5-3-2012): Τεχνικός Κανονισμός «Συστήματα μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας άνω των 16 bar».

Επιπλέον, η Δ/νση Υδρογονανθράκων, συμμετέχει στη διαδικασία κατάρτισης του παρόντος Σχεδίου.

A.2] Σε περίπτωση που για κάποιον λόγο απαιτηθεί η διενέργεια δειγματοληψιών και μετρήσεων, **το Τμήμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος του αρμόδιου Σώματος Επιθεώρησης (Νοτίου/Βορείου Ελλάδος)** συμπεριλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, στους φορείς που έχουν την αρμοδιότητα διεξαγωγής δειγματοληψιών και μετρήσεων σε έδαφος, αέρα ή/και ύδατα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα έκδοση του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ.

Β] Εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου και βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε.) προβαίνουν κατά κύριο λόγο στην εξασφάλιση όλων των αναγκαίων πόρων για την υλοποίηση δράσεων που αφορούν την άμεση αντιμετώπιση συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου στα δίκτυα και υποδομές αρμοδιότητάς τους.

Σημειώνεται ότι η άσκηση Ενεργειακών Δραστηριοτήτων τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους

και ασκείται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας και τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού της χώρας (Ν.4001/2011 - ΦΕΚ 179/Α'/2011).

Β.1] Ο Διαχειριστής του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου είναι η εταιρεία ΔΕΣΦΑ Α.Ε., η οποία συστήθηκε το 2007 και είναι υπεύθυνη για τη λειτουργία, τη διαχείριση, την εκμετάλλευση και την ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) και των διασυνδέσεών του, όπως αυτά του μεταβιβάστηκαν με απόσπαση από τη ΔΕΠΑ Α.Ε.. Ο ΔΕΣΦΑ είναι ο ιδιοκτήτης του ΕΣΦΑ το οποίο περιλαμβάνει το Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (Δίκτυο Αγωγών με πίεση σχεδιασμού άνω των 19 bar) και τον σταθμό ΥΦΑ της Ρεβυθούσας. Η διαχείριση του ΕΣΦΑ, το οποίο είναι ανοικτό σε Πρόσβαση Τρίτων, διέπεται από την αντίστοιχη Ευρωπαϊκή και Εθνική Νομοθεσία.

Σημειώνεται ότι με την υπ' αριθ. 1220/2018 απόφαση της ΡΑΕ «Τελική Πιστοποίηση Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου ως Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου Διαχωρισμένης Ιδιοκτησίας» (ΦΕΚ Β'5740/19.12.2018), όπως αυτή αναθεωρήθηκε με την υπ' αριθμ. 460/2019 Απόφαση της Αρχής, χορηγήθηκε η σχετική πιστοποίηση στην εταιρεία ΔΕΣΦΑ Α.Ε. κατά τα οριζόμενα στην Οδηγία 2009/73/ΕΚ και το ν. 4001/2011.

Ο ΔΕΣΦΑ Α.Ε. οφείλει να λειτουργεί, συντηρεί, διαχειρίζεται, εκμεταλλεύεται και αναπτύσσει το ΕΣΦΑ και τις διασυνδέσεις που εντάσσονται σε αυτό, προκειμένου το ΕΣΦΑ να είναι οικονομικά αποδοτικό, τεχνικά άρτιο και ολοκληρωμένο, ώστε να εξυπηρετούνται οι ανάγκες των Χρηστών σε Φυσικό Αέριο, κατά τρόπο ασφαλή, επαρκή, αξιόπιστο και οικονομικά αποδοτικό και να διασφαλίζεται η λειτουργία μίας ενιαίας αγοράς φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η προστασία του περιβάλλοντος. Για την απαιτούμενη, σύμφωνα με το β.δ. της 16/ 17-03-1950 (Α' 82) και το β.δ. της 24-11/17-12-1953 (Α' 346), υπεύθυνη επίβλεψη της λειτουργίας και συντήρησης της εγκατάστασης πρέπει να απασχολείται προσωπικό το οποίο να έχει τα προβλεπόμενα προσόντα.

Η μεταφορά φυσικού αερίου είναι μονοπωλιακή δραστηριότητα. Η ΡΑΕ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, παρακολουθεί και ελέγχει την άσκηση των δραστηριοτήτων του ΔΕΣΦΑ και εκδίδει το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη δραστηριότητα της μεταφοράς.

Κάθε έτος, κατά τα προβλεπόμενα στον Κώδικα Διαχείρισης του ΕΣΦΑ, ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ καταρτίζει σχέδιο Προγράμματος Ανάπτυξης ΕΣΦΑ για τα επόμενα δέκα (10) έτη. Στο σχέδιο Προγράμματος Ανάπτυξης ΕΣΦΑ καθορίζονται τα έργα της ανάπτυξης, της ενίσχυσης και της διασύνδεσης του ΕΣΦΑ, τα οποία απαιτείται να εκτελεστούν κατά τα επόμενα δέκα (10) έτη από τη θέσπιση του ανωτέρω Προγράμματος, το χρονοδιάγραμμα και ο τρόπος κατασκευής των έργων αυτών, καθώς και το προϋπολογιζόμενο κόστος τους. Το Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης εγκρίνεται από τη ΡΑΕ.

Το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου μεταφέρει φυσικό αέριο από τα ελληνοβουλγαρικά και ελληνοτουρκικά σύνορα σε καταναλωτές εγκατεστημένους στην ηπειρωτική Ελλάδα. Αποτελείται από:

- Τον κεντρικό αγωγό μεταφοράς αερίου και τους κλάδους αυτού,
- Τους Μετρητικούς Σταθμούς Συνόρων Σιδηροκάστρου Σερρών και Κήπων Έβρου,
- Το Σταθμό Συμπίεσης στη Νέα Μεσημβρία Θεσσαλονίκης,
- Τους Μετρητικούς και Ρυθμιστικούς σταθμούς φυσικού αερίου,
- Τα Κέντρα Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου,
- Τα Κέντρα Λειτουργίας και Συντήρησης του Μετρητικού Σταθμού Συνόρων Σιδηροκάστρου, Ανατολικής Ελλάδος, Βορείου Ελλάδος, Κεντρικής Ελλάδος και Νοτίου Ελλάδος, και

- Το σύστημα Τηλεελέγχου και Τηλεπικοινωνιών.

Στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών δράσεων για την περίπτωση ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου, ο ΔΕΣΦΑ, ως αρμόδιος Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς:

1. Πριν από την κατασκευή του συστήματος μεταφοράς, υποβάλλει στη Διεύθυνση Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ (Αδειοδοτούσα Αρχή) Μελέτη Ασφαλείας - Εκτίμηση κινδύνου του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου του άρθρου 5 της ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 (ΦΕΚ 603 Β/5-3-2012): Τεχνικός Κανονισμός «Συστήματα μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας άνω των 16 bar».
2. Πριν τεθεί σε κανονική λειτουργία το Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, καταρτίζει τον Τεχνικό Φάκελο ο οποίος, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει και Πρόγραμμα εποπτείας και επέμβασης του άρθρου 13 της ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 (ΦΕΚ 603 Β/5-3-2012): Τεχνικός Κανονισμός «Συστήματα μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας άνω των 16 bar». Το τελευταίο, παράλληλα με την υποβολή του στην Αδειοδοτούσα Αρχή, κοινοποιείται στην τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία και στην Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, συνοδευόμενο απαραίτητως με το σχέδιο της χάραξης του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου σε χάρτη και, εάν είναι δυνατό, σε ψηφιακή μορφή. Το πρόγραμμα εποπτείας και επέμβασης υποδεικνύει κυρίως το εύρος των περιοχών που επηρεάζονται από τα διαφορετικά πιθανά τυχαία συμβάντα. Το πρόγραμμα αυτό κοινοποιείται προς τις συναρμόδιες Υπηρεσίες από τον Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και με δικά του έξοδα σύμφωνα με τις οδηγίες της Αδειοδοτούσας Αρχής. Το ανωτέρω πρόγραμμα θα πρέπει να ενημερώνεται τουλάχιστον κάθε τρία (3) χρόνια.

Ο ΔΕΣΦΑ διατηρεί και έχει ενημερωμένα, καθ' όλη τη διάρκεια της εκμετάλλευσης του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, το σύνολο των εγγράφων του τεχνικού φακέλου του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

Επιπλέον, θα χρησιμοποιεί ένα γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών σύμφωνα με τη σχετική Τεχνική Προδιαγραφή, το οποίο θα επιτρέπει τη χαρτογραφική έκδοση με τις συντεταγμένες της όδευσης του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου και τις συντεταγμένες της θέσης των κυριότερων εξαρτημάτων του.

3. Έχει την υποχρέωση να καταρτίσει ένα τακτικό πρόγραμμα επιτήρησης και συντήρησης που θα επιτρέπει την εξασφάλιση ενός ολοκληρωμένου ελέγχου του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου για μία διάρκεια που δεν θα υπερβαίνει τα δέκα (10) έτη, σύμφωνα με τις τεκμηριωμένες, προκαθορισμένες και συστηματικές διαδικασίες επιτήρησης. Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει κυρίως τις δραστηριότητες επιθεώρησης και ανάλυσης που θα γίνονται στο σύνολο του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβάνοντας σε αυτό και τις παρακείμενες εγκαταστάσεις, καθώς και την ανίχνευση των ελαττωμάτων και την αξιολόγηση των χαρακτηριστικών τους σε σχέση με τα κριτήρια αποδοχής (ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12, άρθρο 14).
4. Διαθέτει Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης - Ασφάλειας στο οποίο περιγράφεται η Πολιτική Ασφαλείας του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, η Οργάνωση ασφαλείας που περιλαμβάνει ευθύνες και διάγραμμα της οργάνωσης, εκπαίδευση ασφαλείας και ασκήσεις σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, επιθεωρήσεις και ελέγχους, εξοπλισμό ασφαλείας, διαβάθμιση των περιοχών σε εκρήξιμες ατμόσφαιρες,

σήμανση ασφαλείας, κωδικοποίηση των χρωμάτων, εσωτερική επικοινωνία και τέλος, σήμανση εξόδων διαφυγής σε κάθε εγκατάσταση.

5. Οφείλει να εφαρμόζει τα όσα προβλέπονται στην ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 καθώς και επί θεμάτων τα οποία άπτονται της ασφάλειας του προσωπικού, τα οποία συνάδουν και με την ατομική συμπεριφορά και τη χρήση των μέσων ατομικής προστασίας, φορητών εργαλείων, την ανύψωση και τον χειρισμό φορτίων, τη χρήση εταιρικών οχημάτων αλλά και την καθαριότητα και την υγιεινή, όπως και για την τεχνική επάρκεια των τυχών εργολάβων και τις υπευθυνότητές τους για το προσωπικό τους.
6. Οφείλει να εφαρμόσει τους όρους και περιορισμούς, οι οποίοι μνημονεύονται στις χορηγηθείσες από την αδειοδοτούσα αρχή Εγκρίσεις Λειτουργίας, βάσει των οποίων λειτουργούν νομίμως.
7. Σε περίπτωση ύπαρξης δασικής βλάστησης πέριξ της περιφραξής βανοστασιών και λουπού εξοπλισμού των εγκαταστάσεών του, εκπονεί μελέτη, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Μελέτης Ασφαλείας, και την υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ. Η μελέτη αυτή αποσκοπεί στη διερεύνηση και, εφόσον απαιτείται, διεύρυνση του πλάτους της ζώνης αποψίλωσης της δασικής βλάστησης, σε συνεργασία με τις κατά τόπου Δασικές Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ, για αποτροπή κινδύνων μετάδοσης φωτιάς από την εγκατάσταση προς το δάσος και αντίστροφα, πρόκλησης βλάβης στον μηχανολογικό εξοπλισμό της εγκατάστασης από δασική πυρκαγιά.

Επιπλέον:

8. Κάθε τρίτο μέρος που πρόκειται να εκτελέσει εργασίες στη γειτνίαση του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου του ΔΕΣΦΑ, οφείλει να ενημερώσει εγγράφως την ΔΕΣΦΑ Α.Ε. (ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12, Παράρτημα Γ).

Στην περίπτωση ατυχήματος, περιστατικού ή κατάστασης που θα μπορούσε να απειλήσει την ασφάλεια των προσώπων ή των περιουσιών ή την προστασία του περιβάλλοντος, ο ΔΕΣΦΑ εφαρμόζει το Πρόγραμμα Εποπτείας και Επέμβασης του άρθρου 13 της ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12, ενώ ενημερώνει αμέσως τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, διά της Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας και τη Διεύθυνση Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ (αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή) (ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12, άρθρο 17). Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να υποβάλλονται εγγράφως το συντομότερο δυνατό στις ως άνω Αρχές. Νοείται βέβαια, ότι ο ΔΕΣΦΑ ενημερώνει άμεσα το ΠΣ.

Κατά την μεταφορά φυσικού αερίου ή κατά τη διεξαγωγή δοκιμών, ο ΔΕΣΦΑ πρέπει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, τα οποία να εξασφαλίζουν την ασφάλεια των προσώπων, των περιουσιών και του περιβάλλοντος (ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12, άρθρο 17).

Σε κάθε περίπτωση, ο ΔΕΣΦΑ οφείλει, στο βαθμό που απαιτείται, να προσαρμόσει στο παρόν Σχέδιο το Πρόγραμμα Εποπτείας και Επέμβασης του άρθρου 13 της υπουργικής απόφασης Δ3/Α/οικ.4303/2012. Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων, οφείλει να βρίσκεται σε διαρκή ετοιμότητα και να λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα σε περιπτώσεις εμπόμων καιρικών φαινομένων (άνεμος, παγετός), καθώς και σε καταστάσεις εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς. Για την πρόληψη δασικής πυρκαγιάς, ο ΔΕΣΦΑ οφείλει να τηρεί τα όσα προβλέπονται, κατά περίπτωση, στη νομοθεσία πυρασφάλειας, όπως αυτή παρατίθεται στην υπ' αριθ. 73841 Φ. 701.1/18-11-2019 Διαταγή Α.Π.Σ. (ΑΔΑ: ΩΠ8Φ46ΜΤΛΒ-9Χ8), όπως ισχύει, ενώ στο ως άνω πλαίσιο, αναλαμβάνει και την υποχρέωση λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων αντιπυρικής προστασίας της περιβάλλουσας δασικής

βλάβησης, όπως και την εξασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης πυροσβεστικών οχημάτων με ευθύνη και μέριμνα της αρμόδιας Πυροσβεστικής υπηρεσίας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους (ανεξαρτήτως αντιτυρικής ή μη περιόδου).

Επιπλέον, ο ΔΕΣΦΑ αναλαμβάνει το κόστος όλων των δράσεων αποκατάστασης και εξυγίανσης του χώρου του ατυχήματος, όπως και της όποιας γειτνιάζουσας περιοχής που επλήγη ένεκα του τελευταίου, ενώ δύναται, εφόσον απαιτηθεί να αναλάβουν, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με τους οικείους Δήμους, την οικονομική κάλυψη των αναγκών (διαμονή-διατροφή) κατά τα πρώτα 24ωρα των πολιτών που περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης.

B.2] Διαχειριστές Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου

B.2.1] Εταιρία Διανομής Αερίου Αττικής (ΕΔΑ Αττικής Α.Ε.), Εταιρία Διανομής Αερίου Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας (ΕΔΑ ΘΕΣΣ) Α.Ε., Δημόσια Επιχείρηση Δικτύων Διανομής Αερίου (ΔΕΔΑ Α.Ε.)

Η Άδεια Διανομής και η Άδεια Διαχείρισης Δικτύου Διανομής χορηγείται κατά τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών Φυσικού Αερίου.

Ο κάτοχος της Άδειας Διανομής και κύριος του δικτύου πρέπει στη συνέχεια να αιτηθεί στη ΡΑΕ την πιστοποίησή του κατά το μοντέλο του Ιδιοκτησιακού Διαχωρισμού και στη συνέχεια λήψη Άδειας Διαχείρισης Δικτύου Διανομής, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 80Δ-ΣΤ του Ν. 4001/2011, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4602/2019 (ΦΕΚ Α 45/9.3.2019).

Η διανομή φυσικού αερίου, ως μονοπωλιακή δραστηριότητα, διαχωρίστηκε από την προμήθεια φυσικού αερίου με τον Ν.4336/2015. Εκ του νόμου, συστάθηκαν, οι εταιρίες ΕΔΑ Αττικής, ως κύριος και διαχειριστής του δικτύου της περιφέρειας Αττικής, ΕΔΑ Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας, ως κύριος και διαχειριστής των δικτύων του νομού Θεσσαλονίκης και της περιφέρειας Θεσσαλίας (δύο διαχειριστές που συγχωνεύθηκαν σε μία εταιρεία) και η ΔΕΔΑ, ως κύριος και διαχειριστής της Λοιπής Ελλάδας πλην των περιοχών της ΕΔΑ Αττικής και ΕΔΑ Θεσσαλονίκης-Θεσσαλίας. Επιπρόσθετα, η ΡΑΕ έχει χορηγήσει Άδειες Διανομής Φυσικού Αερίου στην εταιρεία «ΗΛΙΟΧΩΡΑ Α.Ε.» για τον Δήμο Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας της Εύβοιας και στην εταιρεία «HENGAS Α.Ε. Α.Ε.» για τον Δήμο Δεσκάτης Γρεβενών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, τον Δήμο Παιονίας της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, τον Δήμο Πολυγύρου της Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, τον Δήμο Έδεσσας της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, τον Δήμο Μεγαλόπολης της Περιφέρειας Πελοποννήσου και τον Δήμο Κορίνθου της Περιφέρειας Πελοποννήσου, τον Δήμο Τρίπολης της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Τα δίκτυα διανομής της χώρας, ανάλογα με την πίεση λειτουργίας τους διακρίνονται στο Δίκτυο μέσης πίεσης (με ονομαστική πίεση 19,0 bar) και στο Δίκτυο χαμηλής πίεσης (με ονομαστική πίεση 0,025 – 4,0 bar).

Με την Απόφαση ΡΑΕ 589/2013 (ΦΕΚ Β' 487/20.07.2017, όπως ισχύει) εκδόθηκε ο Κώδικας Διαχείρισης Δικτύου Διανομής. Με τον Κώδικα ρυθμίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής, των Χρηστών του Δικτύου Διανομής και των Τελικών Πελατών που συνδέονται στο Δίκτυο Διανομής και θέματα που αφορούν στη διαχείριση, συντήρηση, ανάπτυξη, λειτουργία του Δικτύου Διανομής, καθώς και στους όρους και προϋποθέσεις πρόσβασης των Χρηστών Διανομής στο Δίκτυο Διανομής και στις παρεχόμενες από τον Διαχειριστή του Δικτύου

υπηρεσίες.¹⁶

Ο Διαχειριστής υποχρεούται να παρέχει στους Χρήστες Διανομής και στους Τελικούς Πελάτες, κατά τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις του Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου Διανομής τις Υπηρεσίες της Βασικής Δραστηριότητας Διανομής κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών Διανομής ή των Τελικών Πελατών.

Στη Βασική Δραστηριότητα του Διαχειριστή περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Παροχή πρόσβασης χρήσης του Δικτύου Διανομής στους Χρήστες Διανομής, με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ομαλή και ασφαλή λειτουργία του Δικτύου Διανομής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον παρόντα Κώδικα και την οικεία νομοθεσία
- Ανάπτυξη (σχεδιασμός και κατασκευή) του Δικτύου Διανομής
- Επιθεώρηση, συντήρηση, αντικατάσταση και αναβάθμιση του Δικτύου Διανομής
- Εξασφάλιση της ασφάλειας του Δικτύου Διανομής, διαχείριση και άμεση ανταπόκριση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, διαχείριση κρίσεων
- Θεώρηση μελετών Εσωτερικών Εγκαταστάσεων και διενέργεια αυτοψίας σε νέες οικοδομές
- Προώθηση της χρήσης του Φυσικού Αερίου μέσω μεθόδων αγοράς για την ανάπτυξη του Δικτύου Διανομής και τη σύνδεση νέων Τελικών Πελατών με το Δίκτυο Διανομής
- Ανάπτυξη και λειτουργία εύχρηστων και ασφαλών πληροφοριακών συστημάτων, για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων του Διαχειριστή
- Διαχείριση διαδικασιών αλλαγής Χρήστη Διανομής σε Σημείο Παράδοσης
- Ενεργοποίηση Μετρητών.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ Δ3/Α/20701/06 (ΦΕΚ 1712 Β/23-11-2006): Κανονισμός «Εγχειρίδιο λειτουργίας και συντήρησης δικτύων διανομής μέσης πίεσης φυσικού αερίου (πίεση σχεδιασμού 19 bar) και δικτύων κατανομής χαμηλής πίεσης φυσικού αερίου (μέγιστη πίεση λειτουργίας 4 bar)», στο πλαίσιο των δράσεων πρόληψης/ετοιμότητας για την περίπτωση ατυχημάτων στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, ο αρμόδιος Φορέας Διανομής Αερίου (Φ.Δ.Α.), μεταξύ άλλων:

- Μεριμνά για την κατάλληλη συντήρηση και επιθεώρηση σε τακτά χρονικά διαστήματα, καθώς επίσης και ορθή διαχείριση των δικτύων μέσης και χαμηλής πίεσης φυσικού αερίου. Η κατάσταση του δικτύου μπορεί να εξετάζεται είτε όσο το δίκτυο είναι σε λειτουργία, είτε σε παύση λειτουργίας («shut down») (Ενότητα 3).
- Παρακολουθεί συστηματικά την όσμηση του φυσικού αερίου και ελέγχει εάν ο βαθμός όσμησης είναι ικανοποιητικός, ώστε η παρουσία του φυσικού αερίου να είναι αντιληπτή με την όσφρηση. Ο βαθμός όσμησης θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 15-35 mg/Nm³ εξαρτώμενο από τη λειτουργική κατάσταση του δικτύου.
- Οφείλει να έχει εξοπλίσει κατάλληλα τις ομάδες ασφαλείας ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν τα έκτακτα περιστατικά. Επισημαίνεται ότι όλα τα εργαλεία που θα

¹⁶ Με την Απόφαση ΡΑΕ 298/2018, πραγματοποιήθηκε η 1^η Τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου Διανομής (ΦΕΚ Β' 1507/02.05.2018), ενώ με την Απόφαση ΡΑΕ 642/2018, πραγματοποιήθηκε η 2^η Τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου Διανομής (ΦΕΚ Β' 3334/10.08.2018).

χρησιμοποιούνται σε ενεργές εγκαταστάσεις θα είναι κατάλληλα και πιστοποιημένα για αέρια καύσιμα (Ενότητα 4).

- Οφείλει να παρέχει στο αρμόδιο για τη λειτουργία και συντήρηση προσωπικό του Φ.Δ.Α. την κατάλληλη εκπαίδευση και επιμόρφωση, η οποία θα είναι εξειδικευμένη ανάλογα με το επίπεδο ευθύνης που ο εκάστοτε εργαζόμενος έχει στην εταιρία και την εμπειρία του (Ενότητα 5).
- Διαθέτει γραπτές διαδικασίες αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών (Ενότητα 8).
- Με σκοπό την ασφαλή λειτουργία του δικτύου οργανώνει (Ενότητα 8):
 - Το διορισμό υπευθύνου έκτακτης επέμβασης.
 - Τον καθορισμό ενός μηχανισμού ειδικά προς το σκοπό της έκτακτης επέμβασης, στη διάθεση του οποίου τίθενται συγκεκριμένοι ανθρωπίνι πόροι, τεχνικά μέσα και μέσα διοικητικής μέριμνας.
 - Διαδικασίες λειτουργίας για τα συμβάντα που θεωρούνται πλέον πιθανά να λάβουν χώρα.
 - Την προετοιμασία και ενημέρωση των εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων των εντύπων, που είναι απαραίτητα για τη διαχείριση της έκτακτης επέμβασης.
- Ακολουθεί τις διαδικασίες διορθωτικών επεμβάσεων έκτακτου περιστατικού της Ενότητας 10, οι οποίες στοχεύουν στην αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του συστήματος σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού.

Σε κάθε περίπτωση, όλοι οι ως άνω οι αρμόδιοι Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου οφείλουν να προσαρμόσουν στο παρόν Σχέδιο τον εσωτερικό τους σχεδιασμό.

Επιπλέον, οι αρμόδιοι Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου αναλαμβάνουν το κόστος όλων των δράσεων αποκατάστασης και εξυγίανσης του χώρου του ατυχήματος, όπως και της όποιας γειτνιάζουσας περιοχής που επλήγη ένεκα του τελευταίου, ενώ δύναται, εφόσον απαιτηθεί να αναλάβουν, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με τους οικείους Δήμους, την οικονομική κάλυψη των αναγκών (διαμονή-διατροφή) κατά τα πρώτα 24ωρα των πολιτών που περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης.

1.5 Υπουργείο Υγείας

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες του Υπουργείου Υγείας είναι:

- Η Δ/ση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4) της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής και
- το ΕΚΑΒ.

Οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Υγείας ανά αρμόδια οργανική μονάδα είναι οι εξής:

A] Γενική Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής

Η Γενική Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Ποιότητας Ζωής βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (ΠΔ 121/2017), είναι κυρίως αρμόδια για τον προγραμματισμό, την υλοποίηση και την εποπτεία οργανωμένων δραστηριοτήτων της πολιτείας και της κοινωνίας, που αποβλέπουν στην πρόληψη νοσημάτων, στην προστασία και προαγωγή της υγείας του πληθυσμού, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του καθώς και την παρακολούθηση και εποπτεία της εφαρμογής των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την προστασία της Δημόσιας Υγείας και του Περιβάλλοντος.

A.1] Η Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4)¹⁷

Στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου και βάσει της αποστολής της και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 4633/2019, ΦΕΚ 161/Α'/2019), η Δ/ση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- εκπόνηση και επικαιροποίηση επιχειρησιακών σχεδίων στον τομέα της διαχείρισης εκτάκτων αναγκών και κρίσεων υγειονομικού χαρακτήρα,
- σχεδιασμό και πραγματοποίηση ασκήσεων προετοιμασίας και συντονισμού όλων των δημόσιων φορέων σε περίπτωση κρίσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, μεμονωμένα ή από κοινού με το Ε.Κ.Α.Β.,
- συμμετοχή σε εθνικές και διεθνείς ασκήσεις αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων και κρίσεων, μεμονωμένα ή από κοινού με το Ε.Κ.Α.Β.,
- εκπροσώπηση του Υπουργείου Υγείας σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς για θέματα διαχείρισης εκτάκτων καταστάσεων, υποδομών ζωτικής σημασίας, αναγνώρισης θυμάτων μαζικών καταστροφών και ΧΒΡΠ περιστατικών και απειλών,
- συμμετοχή στην κατάρτιση του παρόντος Σχεδίου.

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος, η Δ/ση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας (Ν. 4633/2019, ΦΕΚ 161/Α'/2019) προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- επικοινωνιακή διαχείριση των κρίσεων υγειονομικού χαρακτήρα από κοινού με το Ε.Κ.Α.Β.,
- επικοινωνιακή διαχείριση εκτάκτων αναγκών και κρίσεων, σε συνεννόηση με την ηγεσία του Υπουργείου Υγείας,
- παροχή, από κοινού με το Κ.Ε.Π.Υ./Ε.Κ.Α.Β., οδηγιών στα εφημερεύοντα νοσοκομεία για αντιμετώπιση πιθανών περιστατικών μολυσμένων διακομισθέντων, καθώς και συστάσεων για πιθανούς μολυσμένους περιπατητικούς (αυτοεξυπηρετούμενους) τραυματίες που θα προσφύγουν για παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και
- ευθύνη συντονισμού των φορέων, κρατικών ή μη, που παρέχουν υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας σε χώρους φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών.

Β] ΕΚΑΒ¹⁸

Στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου και βάσει της αποστολής του και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν.1579/1985, ΠΔ 376/1988 & ΠΔ 348/1996, Ν. 4633/2019 - ΦΕΚ 161/Α'/2019), το ΕΚΑΒ προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Εξασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών του ΕΚΑΒ.

¹⁷ Η Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4) συστάθηκε με το άρθρο 28 του Ν. 4633/2019 (ΦΕΚ 161/Α'/2019)

¹⁸ Με τον Ν. 4633/2019 (ΦΕΚ 161/Α'/2019) καταργείται το Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας – ΕΚΕΠΥ (άρθ. 28) ενώ στις αρμοδιότητες του ΕΚΑΒ (άρθ. 29) περιλαμβάνονται ο συντονισμός της παροχής, σε έκτακτες περιπτώσεις άμεσης βοήθειας, επείγουσας ιατρικής φροντίδας στους πολίτες, η μεταφορά των πολιτών αυτών σε μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας, ο συντονισμός της νοσοκομειακής και προνοσοκομειακής φροντίδας σε καταστάσεις εκτάκτων αναγκών και κρίσεων και η παρακολούθηση και ο συντονισμός των συστημάτων εφημερίας των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ.

- Εξασφάλιση των επικοινωνιών του συντονιστικού κέντρου ΕΚΑΒ με τα άλλα κέντρα επιχειρήσεων.
- Συντήρηση μηχανολογικού εξοπλισμού του ΕΚΑΒ (ασθενοφόρα, κινητές ιατρικές μονάδες, κλπ)
- Λειτουργία του Ειδικού Τμήματος Ιατρικής Καταστροφών (Ε.Τ.Ι.Κ.).
- Εκπαίδευση προσωπικού.
- Παρακολούθηση και συντονισμό της εύρυθμης λειτουργίας του υγειονομικού συστήματος της χώρας από επιχειρησιακής απόψεως σε καθημερινή βάση.
- Γενικό συντονισμό των καθημερινών επιχειρησιακών δράσεων σε όλον τον τομέα της υγείας, δημόσιο και ιδιωτικό, όπου και όταν απαιτείται.
- Διαχείριση και αντιμετώπιση κρίσεων και εκτάκτων καταστάσεων, ρύθμιση των κλινών των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) και των κλινών των Μονάδων Εντατικής Νοσηλείας Νεογνών (ΜΕΝΝ).
- Ρύθμιση τυχόν δυσλειτουργιών στο σύστημα εφημέρευσης των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και την αντιμετώπιση κάθε μορφής κρίσεων και εκτάκτων καταστάσεων.
- Κατάρτιση, παρακολούθηση και συντονισμό των συστημάτων εφημερίας των νοσοκομείων.
- Έκδοση οδηγιών προς τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, σχετικά με τη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) κατά την υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται για αυτές στο παρόν Σχέδιο.
- Συμμετοχή στη διαδικασία κατάρτισης του παρόντος Σχεδίου.

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου, το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν.1579/1985, ΠΔ376/1988 & ΠΔ 348/1996, Ν. 4633/2019 - ΦΕΚ 161/Α'/2019) είναι κυρίως αρμόδιο για:

- Να επιλαμβάνεται και να συντονίζει την αντιμετώπιση των περιστατικών υγείας, δίνοντας οδηγίες για πρώτες βοήθειες στους καλούντες, καθώς και στο πλήρωμα των ασθενοφόρων με στόχο τη βέλτιστη έκβαση των ασθενών.
- Την αποστολή ασθενοφόρων και κινητών μονάδων στον τόπο της καταστροφής¹⁹.
- Την παροχή πρώτων βοηθειών τυχόν τραυματιών και διακομιδή τους στα νοσοκομεία.
- Την ενεργοποίηση της Ομάδας Διαχείρισης Κρίσεων (ΟΔΙΚ) με εντολή του προέδρου ΕΚΑΒ και κατά την κρίση του, η οποία συντονίζει επιτελικά και επιχειρησιακά τις δραστηριότητες των κατά τόπους δυνάμεων του ΕΚΑΒ (παραρτήματα του ΕΚΑΒ, Ειδικό Τμήμα Ιατρικής Καταστροφών (ΕΤΙΚ) του ΕΚΑΒ, κλπ).
- Τον συντονισμό δημόσιων και ιδιωτικών φορέων υγείας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και κρίσεων στην δημόσια υγεία.
- Την παρακολούθηση της εφαρμογής δράσεων του Τομέα Υγείας βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού, όπως ετοιμότητα και λειτουργία των νοσηλευτικών μονάδων για την υποδοχή τραυματιών/ασθενών, κάλυψη αυξημένων αναγκών σε φαρμακευτικό υλικό, έλεγχοι Δημόσιας Υγείας, κλπ.
- Σε περίπτωση μαζικού συμβάντος, να ενεργοποιεί την εφαρμογή των ειδικών σχεδίων αντιμετώπισης μαζικών απωλειών υγείας του ΕΚΑΒ διά της κινητοποίησης όλων των εμπλεκόμενων δομών.

¹⁹ Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που αποφασίζεται οργανωμένη-προληπτική απομάκρυνση των πολιτών και μεταξύ αυτών υπάρχουν άτομα που λόγω της κατάστασης της υγείας τους καθίσταται αδύνατη η μεταφορά τους με ιδιωτικά μέσα ή λεωφορεία (άτομα με σοβαρά προβλήματα υγείας, άτομα με κινητικά προβλήματα, κλπ), δύναται να συνδράμει το ΕΚΑΒ με ασθενοφόρα.

1.6 Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων

Η αρμόδια οργανική μονάδα του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων είναι το **Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.)**.

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος με μεγάλο αριθμό θυμάτων και εφόσον συντρέχει λόγος (άρθρο 6, παρ. 2, Ν. 3106/2003 & άρθρο 10 παρ. 3α, ΠΔ 64/22):

- Το Τμήμα Διαχείρισης Κρίσεων της Διεύθυνσης Κοινωνικών Παρεμβάσεων του Ε.Κ.Κ.Α. συγκροτεί και κινητοποιεί ομάδες ταχείας παρέμβασης, συγκροτούμενες κυρίως από ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς, για παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης (Ν. 2646/1998 - ΦΕΚ 236/Α'/1998, Ν. 3106/2003 - ΦΕΚ 30/Α'/2003, Ν. 3402/2005 - ΦΕΚ 258/Α'/2005, ΠΔ 64/2022 - ΦΕΚ 186/Α'/2022).

Στο πλαίσιο προετοιμασίας / ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα κατά τη μεταφορά και διανομή φυσικού αερίου και βάσει της αποστολής του και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.) προβαίνει κατά κύριο λόγο στα ακόλουθα:

- Κατάρτιση ετήσιου προγράμματος ετοιμότητας των Ομάδων Ταχείας Επέμβασης, για την παροχή ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, όταν απαιτηθεί μετά από ατύχημα.
- Εξασφάλιση λειτουργίας κινητής μονάδας, η οποία λειτουργεί ως επιτελικό επιχειρησιακό κέντρο του Ε.Κ.Κ.Α..
- Δικτύωση με φορείς ψυχοκοινωνικής υποστήριξης σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, με στόχο την προετοιμασία, συνέργεια και ετοιμότητα για την αντιμετώπιση ψυχολογικών και κοινωνικών αναγκών, συνεπεία καταστροφής.

1.7 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

Το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας διά του ΓΕΕΘΑ, μετά την εκδήλωση μεγάλου ατυχήματος και βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Σχέδιο «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ»/ΓΕΕΘΑ/Α6) είναι κυρίως αρμόδιο για:

- τον καθορισμό του τρόπου και του μεγέθους συμβολής (διάθεση προσωπικού, μέσων, υλικών, εφοδίων) των Μειζόνων Διοικήσεων (ΜΔ), Μειζόνων Σχηματισμών (ΜΣ) και Σχηματισμών, στην αντιμετώπιση των συνεπειών της καταστροφής,
- την εφαρμογή του Σχεδίου «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ – ΧΒΡΠ», για τις περιοχές που έχουν πληγεί από την καταστροφή και που τέθηκαν σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και
- την παροχή συνδρομής με τα εξειδικευμένα τμήματα ΧΒΡΠ Άμυνας που διαθέτουν, προς αντιμετώπιση ενός ΧΒΡΠ συμβάντος και ανάλογα με τα μέσα και τις δυνατότητές τους, όσον αφορά στην Ανίχνευση, Δειγματοληψία, Διάσωση και Μεταφορά πληγέντων στη γραμμή απολύμανσης, Απολύμανση και Απορρύπανση Τραυματιών και Επιχειρησιακών Ομάδων, Παροχή ρουχισμού στους απολυμασμένους περιπατητικούς και στο προσωπικό, Υγειονομική υποστήριξη, Περίθαλψη τραυματιών, Διαλογή θυμάτων και Διακομιδή τραυματιών.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι τα ειδικά τμήματα ΧΒΡΠ Άμυνας, συμπεριλαμβανομένου του Ειδικού Διακλαδικού Λόχου ΠΒΧ Άμυνας (ΕΔΛΟ/ΠΒΧ), συμμετέχουν στην αντιμετώπιση ενός ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή μόνο υποστηρικτικά, με σκοπό τη συνδρομή στο έργο των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων (παροχή υλικών και μέσων, εφόσον συντρέχει λόγος και διάθεση ιατρικού προσωπικού για τυχόν διάσωση του προσωπικού των επιχειρησιακών ομάδων αντίδρασης), κατόπιν σχετικού αιτήματος της Μονάδας Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3-

COMRES) (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.). Η πλήρης ενεργοποίηση και συμμετοχή των ανωτέρω τμημάτων στην αντιμετώπιση ενός ατυχήματος, αποτελεί ύστατο μέτρο και γίνεται μόνο σε περίπτωση που οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς αδυνατούν να δράσουν.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, το ΓΕΕΘΑ, μεταξύ άλλων:

- Συντάσσει το σχέδιό του κατ' εφαρμογή της ΥΑ 1299/7-4-2003, καθορίζοντας τον τρόπο και το μέγεθος συμβολής (διάθεση προσωπικού, μέσων, υλικών εφοδίων και προώθησή τους στον τόπο του περιστατικού), των Μειζόνων Διοικήσεων (ΜΔ), Μειζόνων Σχηματισμών (ΜΣ) και Σχηματισμών, στην πρόληψη και αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών (Σχέδιο «Ξενοκράτης» / ΓΕΕΘΑ).
- Τηρεί σε ετοιμότητα και κινητοποίηση τον Ειδικό Διακλαδικό Λόχο ΠΒΧ Άμυνας (ΕΔΛΟ/ΠΒΧ). Εξασφαλίζει την επικοινωνία με τα αντίστοιχα Επιχειρησιακά Κέντρα των εθνικών φορέων που εμπλέκονται στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση ατυχήματος.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ατυχήματος εγγύς στρατιωτικής εγκατάστασης, μονάδας ή αποθήκης, οι υπεύθυνοι των στρατιωτικών εγκαταστάσεων (στρατοπεδάρχες) κατόπιν σχετικής ενημέρωσης από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, δρομολογούν δράσεις με στόχο την προστασία των εργαζομένων εντός των ανωτέρω εγκαταστάσεων αλλά και την αποφυγή ή τη μείωση των συνεπειών ενός δευτερογενούς ατυχήματος λόγω των επικινδύνων υλικών που βρίσκονται εντός των στρατιωτικών εγκαταστάσεων.

1.8 Υπουργείο Εξωτερικών

Το Υπουργείο Εξωτερικών διά της αρμόδιας οργανικής του μονάδας (**Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων**):

- i. Σε περίπτωση εκδήλωσης ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου το Υπουργείο Εξωτερικών, εκ του θεσμικού του ρόλου:
 - Συνδράμει σε περίπτωση που μεταξύ του απειλούμενου πληθυσμού ή των θυμάτων συμπεριλαμβάνονται πολίτες άλλων κρατών.
 - Ενημερώνει τα οικεία Προξενεία και Πρεσβείες, σε περιπτώσεις αλλοδαπών τραυματιών και θανόντων.
 - Κινητοποιεί τη Μονάδα Διαχείρισης Κρίσεων σε περιπτώσεις που από την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου μεταξύ των τραυματιών και θανόντων υπάρχουν αλλοδαποί πολίτες, προκειμένου να ενημερωθούν οι Πρεσβείες των αλλοδαπών πολιτών. Το ΥΠΕΞ ενημερώνεται σχετικά μέσω της Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ. (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.) ή απευθείας από το ΕΚΑΒ, το οποίο συνεργάζεται με την προανακριτική αρχή (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ.) σχετικά με την ταυτοποίηση των τραυματιών. Στις περιπτώσεις που από την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου υπάρχουν θανόντες αλλοδαποί πολίτες, το ΥΠΕΞ ενημερώνεται σχετικά, σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στην ισχύουσα έκδοση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών (ΣΔΑΑ), ανεξάρτητα αν αυτό έχει ενεργοποιηθεί ή όχι.

1.9 Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου

Σε περίπτωση εκδήλωσης ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου και

εφόσον εντός των ζωνών ασφαλείας περιλαμβάνονται σημεία πρώτης υποδοχής (hot spots), οι υπεύθυνοι λειτουργίας των τελευταίων ενημερώνονται από το χωρικά αρμόδιο ΠΕΚΕ, κατόπιν σχετικού αιτήματος προς αυτό του επικεφαλής του ΠΣ στο περιστατικό, προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που τους έχουν παρασχεθεί από το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής για την προστασία των ατόμων που διαβιούν σε αυτά.

1.10 Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου και εφόσον συντρέχουν λόγοι, το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού και οι Περιφερειακές του Υπηρεσίες, και βάσει της αποστολής του και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (Ν. 4858/2021 και ΠΔ 4/2018 - ΦΕΚ 7/Α/2018), είναι κυρίως αρμόδιο για:

- Την προληπτική απομάκρυνση επισκεπτών από μνημεία, μουσεία, κλπ. μετά από σχετική ενημέρωση των υπευθύνων λειτουργίας τους από τα αρμόδια όργανα του ΠΣ σε τοπικό επίπεδο σύμφωνα με την αναμενόμενη πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου, σύμφωνα με τα σχέδια που διαθέτουν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που δίδονται από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού. Σε περιπτώσεις που προκύπτουν θέματα άμεσης προσωρινής φύλαξης των ανωτέρω χώρων και των εκθεμάτων, οι υπεύθυνοι λειτουργίας των χώρων αυτών δύνανται να αιτηθούν τη συνδρομή των κατά τόπους αρμόδιων αστυνομικών αρχών.
- Την αποστολή κλιμακίων εξειδικευμένου προσωπικού (αρχιτέκτονες, πολιτικούς μηχανικούς, συντηρητές κ.λπ.) στους χώρους που έχουν υποστεί ζημιές, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

1.11 Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων

• Αυτοτελές Τμήμα Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, διά του Τμήματος Ε΄ Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συντονισμού, βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (ΠΔ 18/2018 – ΦΕΚ 31/Α΄/2018), είναι κυρίως αρμόδιο για την ενημέρωση και την εκπαίδευση των μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θέματα αυτοπροστασίας από κινδύνους καταστροφικών φαινομένων, καθώς και τη λειτουργία των σχολείων και των ΑΕΙ, σε περίπτωση βλάβης των οικείων κτιρίων από καταστροφικά φαινόμενα.

Για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου, βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, διά του Τμήματος Ε΄ Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συντονισμού, προβαίνει στην έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για τη σύνταξη μνημονίου ενεργειών από τις σχολικές μονάδες (Φ.201.011.422.Α1/06-09-2018 έγγραφο Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων), όπως και για την εκπόνηση σχεδίων ασφάλειας και αντιμετώπισης καταστροφών από τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Ν. 4957/2022 (ΦΕΚ 14Α΄/ 21-07-2022)).

1.12 Προεδρία της Κυβέρνησης

Η Προεδρία της Κυβέρνησης, διά της Γενικής Γραμματείας Ενημέρωσης και Επικοινωνίας, βάσει της αποστολής και του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (άρθ. 33 του ΠΔ 82/2017 – ΦΕΚ 117/Α’/2014, Ν.4622/2019 – ΦΕΚ 133/Α’/2019), είναι κυρίως αρμόδια για:

- Τον σχεδιασμό και την επικοινωνιακή διαχείριση κρίσεων που προκύπτουν από τεχνολογικές καταστροφές, όπως η εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου, σε συνεργασία με τις λοιπές αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.
- Την ενημέρωση των εκπροσώπων των ελληνικών και διεθνών μέσων μαζικής ενημέρωσης για την αντιμετώπιση των συνεπειών από τεχνολογικές καταστροφές, όπως η εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου.
- Την έκδοση σχετικών ανακοινώσεων, δελτίων τύπων, στοιχείων και ενημερώσεων
- Τη συνεργασία με συναρμόδιες υπηρεσίες (Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, κ.α.).
- Τη συμβολή στην επεξεργασία σχεδίων διαχείρισης επικοινωνιακών κρίσεων και στην αντιμετώπισή τους μέσω του συντονισμού των δράσεων του συστήματος διαχείρισης της εικόνας της χώρας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

1.13 Ανεξάρτητη Αρχή “Επιθεώρηση Εργασίας”

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες της Επιθεώρησης Εργασίας (που ιδρύθηκε από το άρθρο 102 του ν.4808/21, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 85 του ν. 4954/2022) είναι επί του προκειμένου οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, οι αρμοδιότητες των οποίων έχουν ως εξής:

- Ερευνούν τα αίτια και τις συνθήκες των σοβαρών και θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών, προτείνουν μέτρα για την πρόληψή τους, συντάσσουν σχετικές εκθέσεις με επισήμανση των παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας που εμπλέκονται σε αυτά και σχετίζονται με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων με σκοπό την αποφυγή επανάληψής τους και υποβάλλουν μηνυτήρια αναφορά όταν προκύπτουν ευθύνες (Ν. 4808/2021, άρθρο 103, παρ. 3ε).
- Επιθεωρούν τους χώρους εργασίας όλο το 24ωρο και ελέγχουν την τήρηση των διατάξεων της κείμενης εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (ΠΔ 134/2017, άρθρο 48).
- Παρέχουν υποδείξεις προς τους εργοδότες, εργαζομένους, εμπλεκόμενα πρόσωπα και οργανισμούς για τη λήψη μέτρων βελτίωσης των συνθηκών εργασίας, την πρόληψη των κινδύνων και την προστασία και προαγωγή της Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία και επιβάλλουν στους παραβάτες τις προβλεπόμενες κυρώσεις (ΠΔ 134/2017, άρθρο 48).
- Εξετάζουν κάθε καταγγελία και αίτημα που υποβάλλεται στις Υπηρεσίες για την ορθή εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας για την Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία (ΠΔ 134/2017, άρθρο 48).

2. Ρόλοι και αρμοδιότητες Ανεξάρτητων Συστημάτων Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ΑΦΑ)

2.1 Διαδριατικός Αγωγός Φυσικού Αερίου Trans Adriatic Pipeline (TAP)

Ο αγωγός TAP αποτελεί Ανεξάρτητο Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ).

Ο διασυνδεδημένος Διαδριατικός Αγωγός Φυσικού Αερίου Trans Adriatic Pipeline (TAP) μεταφέρει

φυσικό αέριο από την περιοχή της Κασπίας στην Ευρώπη. Συνδεδεμένος με τον Αγωγό Φυσικού Αερίου της Ανατολίας (Trans Anatolian Pipeline – TANAP) στα ελληνοτουρκικά σύνορα, ο TAP διασχίζει τη βόρεια Ελλάδα, την Αλβανία και την Αδριατική Θάλασσα, προτού εξέλθει στη στεριά στη νότια Ιταλία για να συνδεθεί με το ιταλικό δίκτυο φυσικού αερίου.

Η TAP AG είναι Διαχειριστής του πιο πάνω Συστήματος Μεταφοράς (Transmission System Operator - TSO) και συγκεκριμένα Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς (Independent Transmission Operator - ITO).

Οι βασικές ρυθμιστικές παράμετροι για την πρόσβαση χρηστών στον αγωγό TAP καθορίστηκε με το «Final Joint Opinion of the Energy Regulators on TAP A.G.’s Exemption Application: Autorita per l’energia elettrica e il gas (Italy), Enti Rregullator i Energjise (Albania), Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (Greece)» (FJO). Το κείμενο αυτό αποτελεί την Απόφαση Εξαίρεσης του αγωγού κατά το άρθρο 36 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ από τις διατάξεις των άρθρων 9, 32 και 41(6), (8) και (10) της ίδιας Οδηγίας, και εγκρίθηκε από τη ΡΑΕ με την υπ’ αριθμ. 269/2013 Απόφασή της. Οι όροι που τέθηκαν στον αγωγό TAP, ως αποτέλεσμα της συνεργασίας των τριών εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών, καθώς και της συνεργασίας τους με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την Ενεργειακή Κοινότητα, διαφυλάσσουν με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τον ανταγωνισμό στην ευρωπαϊκή ενιαία αγορά ενέργειας.

2.2 Διασυνδεδημένος Αγωγός Ελλάδας-Βουλγαρίας (IGB)

Με την υπ’ αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/98797/2712/22 (ΦΕΚ 5125 Β/30-9-2022) Απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Ενέργειας του ΥΠΕΝ χορηγήθηκε Έγκριση Λειτουργίας στην εταιρεία ICGB AD για το έργο «Αγωγός Φυσικού Αερίου (ΑΦΑ) Υψηλής Πίεσης, Διασύνδεσης Ελλάδας Βουλγαρίας και Συνοδευτικές Εγκαταστάσεις - Ελληνικό Τμήμα» στην Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης.

Το έργο του Ελληνο-Βουλγαρικού Διασυνδεδημένου Αγωγού αποτελείται από έναν αγωγό μήκους περίπου 182,6χλμ., καθώς και τις αναγκαίες υποστηρικτικές εγκαταστάσεις (Μετρητικοί Σταθμοί, βανοστάσια, Κέντρα Λειτουργίας). Ο αγωγός, ο οποίος επιτρέπει τη μεταφορά φυσικού αερίου από το Αζερμπαϊτζάν, μέσω Ελλάδας, προς τη Βουλγαρία και άλλες βαλκανικές και μη χώρες, θα μεταφέρει φυσικό αέριο μέσω των ελληνοβουλγαρικών συνόρων, συνδέοντας το Εθνικό Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΕΣΦΑ) και τον Trans Adriatic Pipeline (TAP) στην περιοχή της Κομοτηνής της Ελλάδας με το σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου της Βουλγαρίας (Bulgartransgaz) στην περιοχή της Stara Zagora. Το τμήμα του αγωγού φυσικού αερίου που διέρχεται από την Ελλάδα έχει συνολικό μήκος περίπου 31,5 χλμ., διάμετρο 32” (≈813 χιλιοστά) και πάχος που κυμαίνεται από 11 έως και 20 χιλιοστά. Ξεκινάει κοντά στην Βιομηχανική Περιοχή Κομοτηνής και ακολουθεί βόρεια όδευση μέχρι τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, ενώ όλη η διαδρομή του βρίσκεται εντός της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης. Οι εγκαταστάσεις στην Ελλάδα αποτελούνται από έναν Μετρητικό και Ρυθμιστικό Σταθμό στην περιοχή της Κομοτηνής, ο οποίος περιλαμβάνει δύο (2) συνδέσεις με τους Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς ΔΕΣΦΑ και TAP και ένα βανοστάσιο (Line Valve station) στην περιοχή της Νυμφαίας.

Με σημείο εκκίνησης την Κομοτηνή, ο αγωγός, ο οποίος έχει τεθεί σε εμπορική λειτουργία, θα καταλήγει στη Stara Zagora αντίστοιχα, συνδέοντας τα δίκτυα Φυσικού Αερίου Ελλάδας και Βουλγαρίας, ενώ θα υπάρχει η δυνατότητα της αντίστροφης ροής (reverse flow).

Το ρυθμιστικό πλαίσιο του αγωγού IGB καθορίστηκε με την Απόφαση Εξαίρεσης που επεξεργάστηκαν από κοινού οι ρυθμιστικές αρχές Ελλάδας και Βουλγαρίας, κατόπιν της υπ’ αριθμ. [C(2018) 5058 final]/25.07.2018 Απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το κείμενο αυτό εγκρίθηκε Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

από τη ΡΑΕ με την υπ' αριθμ. 768/06.08.2018 Απόφασή της. Στη βάση της Απόφασης Εξαίρεσης έχουν επίσης εγκριθεί από τις δύο Ρυθμιστικές Αρχές ο Κώδικας Διαχείρισης και ο Κανονισμός Τιμολόγησης (27) του αγωγού.

Η ICGB AD (ιδιοκτήτης του αγωγού φυσικού αερίου IGB) είναι Διαχειριστής Ανεξάρτητου Συστήματος Μεταφοράς.

Σε κάθε περίπτωση, οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των ΤΑΡ, IGB, όπως και κάθε άλλου μελλοντικού Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, ως Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς είναι οι ίδιοι με αυτούς που παρατίθενται στην υποπαράγραφο Β.1 της παρ. 1.4 του παρόντος Μέρους.

3. Ρόλοι και αρμοδιότητες της HENGAS A.E. ως Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου

Στο πλαίσιο του Κανονισμού Αδειών Φυσικού Αερίου (ΦΕΚ Β' 3430/17.08.2018) η ΡΑΕ προχώρησε στη χορήγηση στην εταιρία HENGAS A.E. εννέα Αδειών Διανομής για:

- Τον Δήμο Δεσκάτης Γρεβενών (ΦΕΚ Β' 4770/29.10.2020)
- Τον Δήμο Παιονίας της Περιφερειακής Ενότητας Κιλκίς (ΦΕΚ Β' 5363/7.12.2020)
- Τον Δήμο Πολυγύρου της Περιφερειακής Ενότητας Χαλκιδικής (ΦΕΚ Β' 5370/7.12.2020)
- Τον Δήμο Έδεσσας της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας (ΦΕΚ Β' 5411/9.12.2020)
- Τον Δήμο Τρίπολης της Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ Β' 840/3.3.2021)
- Τον Δήμο Κορίνθου της Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ Β' 824/2.3.2021)
- Τον Δήμο Μεγαλόπολης της Περιφερειακής Ενότητας Αρκαδίας (ΦΕΚ Β' 5253/27.11.2020)
- Τον Δήμο Σκύδρας της Περιφερειακής Ενότητας Πέλλας (ΦΕΚ Β' 4322/17.09.2021)
- Τον Δήμο Νάουσας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΦΕΚ Β' 4306/17.09.2021)
- Τον Δήμο Σπάρτης της Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ Β' 1807/13.4.2022)
- Τον Δήμο Καλαμάτας της Περιφέρειας Πελοποννήσου (ΦΕΚ Β' 1805/13.4.2022).

Με την απόφαση της ΡΑΕ 423/2021 χορηγήθηκε στην HENGAS A.E. Άδεια Διαχείρισης Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου (ΦΕΚ Β' 4678/11.10.2021) όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 614/2021 Απόφαση (ΡΑΕ ΦΕΚ Β' 4822/19.10.2021)

Οι ως άνω περιοχές εξυπηρετούνται είτε μέσω διασύνδεσης με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, είτε μέσω λύσεων συμπιεσμένου/υγροποιημένου φυσικού αερίου.

Σε κάθε περίπτωση, οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες της HENGAS A.E. ως Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου είναι τα ίδια με αυτά που παρατίθενται στην υποπαράγραφο Β.2.1 της παρ. 1.4 του παρόντος Μέρους για τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής που εποπτεύονται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε.).

4. Ρόλοι και αρμοδιότητες Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (ΡΑΕ)

Όπως προσδιορίζεται από τον Ν. 4001 (ΦΕΚ Α 179/22.8.2011), η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας παρακολουθεί όλο το φάσμα της αγοράς φυσικού αερίου της χώρας που, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει την Ασφάλεια εφοδιασμού, τη χορήγηση αδειών, την ανάπτυξη υποδομών και την παρακολούθηση προγράμματος ανάπτυξης, την εξαίρεση από υποχρεώσεις παροχής πρόσβασης τρίτων και της υποχρέωσης για Ιδιοκτησιακό Διαχωρισμό, τη Διαχείριση Κλειστών Δικτύων Διανομής, τον Διαχωρισμό των Διαχειριστών και την Εποπτεία επί των Ανεξάρτητων Διαχειριστών

Μεταφοράς, την Πιστοποίηση Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου, καθώς και την προστασία των Καταναλωτών.

Η ΡΑΕ παρακολουθεί:

- την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ιδίως σε σχέση με το ισοζύγιο προσφοράς και ζήτησης στην ελληνική αγορά ενέργειας,
- το επίπεδο της προβλεπόμενης μελλοντικής ζήτησης,
- το προβλεπόμενο πρόσθετο δυναμικό παραγωγής, μεταφοράς και διανομής Φυσικού Αερίου που βρίσκεται υπό προγραμματισμό ή υπό κατασκευή,
- την ποιότητα και το επίπεδο συντήρησης και αξιοπιστίας των συστημάτων μεταφοράς και των δικτύων διανομής,
- την εφαρμογή μέτρων για την κάλυψη της αιχμής ζήτησης, καθώς και τις συνθήκες της αγοράς ενέργειας σε σχέση με τη δυνατότητα ανάπτυξης νέου παραγωγικού δυναμικού, καθώς και
- την υλοποίηση των μέτρων διασφάλισης που λαμβάνονται σε περίπτωση αιφνίδιας κρίσης στην ενεργειακή αγορά ή όταν απειλούνται η σωματική ακεραιότητα ή η ασφάλεια των προσώπων, των μηχανημάτων ή των εγκαταστάσεων ή η αρτιότητα των Συστημάτων Ενέργειας.
- Η ΡΑΕ ορίζεται ως η Αρμόδια Αρχή για τη διασφάλιση της εφαρμογής των μέτρων που ορίζονται στον Κανονισμό Ασφάλειας Εφοδιασμού του Φυσικού Αερίου 994/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Οκτωβρίου 2010 (L 295). Τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 6 και 7 του Κανονισμού 994/2010/ ΕΚ ασκούνται από τη ΡΑΕ με την ιδιότητα της ως Αρμόδιας Αρχής.

Με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 994/2010 θεσπίστηκαν μέτρα για την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε φυσικό αέριο. Με την διάταξη του άρθρου 12 του ν. 4001/2011, η ΡΑΕ έχει οριστεί Αρμόδια Αρχή (Competent Authority) για την εφαρμογή του Κανονισμού 994/2010. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1938 αντικατέστησε τον 994/2010, δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στην περιφερειακή συνεργασία και αλληλεγγύη στον τομέα της ασφάλειας εφοδιασμού. Με τις αποφάσεις ΡΑΕ 567/2019 (ΦΕΚ Β' 2501/25.06.2019) και 672/2022 ΡΑΕ (ΦΕΚ Β' 4792/12.09.2022) εγκρίθηκαν το επικαιροποιημένο σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης και το επικαιροποιημένο σχέδιο Προληπτικής Δράσης αντίστοιχα, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938.

Σε περίπτωση ατυχήματος, η ΡΑΕ ενεργοποιεί το ως άνω Σχέδιο, με στόχο της διατήρησης της ασφάλειας εφοδιασμού. Ιδιαίτερα, η ΡΑΕ στοχεύει στην αδιάλειπτη λειτουργία των κρίσιμων εγκαταστάσεων (νοσοκομείων, κέντρων διοίκησης κ.λπ.) και την ικανοποίηση αιτημάτων ευπαθών ομάδων καταναλωτών.

5. Ρόλοι και Αρμοδιότητες υπεύθυνων λειτουργίας σημείων ενδιαφέροντος

Οι Δήμαρχοι, εφόσον ενημερωθούν από τις Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών ότι οικισμοί βρίσκονται εντός ακτίνας δύο (2) χιλιομέτρων από αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου, σε σχετικές προπαρασκευαστικές δράσεις, όπως αυτές προβλέπονται στην παρ. 8.1 του παρόντος Μέρους.

Αναφορικά με τα λοιπά, πλην των οικισμών, σημεία ενδιαφέροντος, όπως αυτά ορίζονται στην Ενότητα «Ορισμοί» του παρόντος Σχεδίου, οι υπεύθυνοι λειτουργίας τους, και εφόσον ενημερωθούν από τις Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών ότι βρίσκονται εντός ακτίνας δύο (2) χιλιομέτρων από αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου (όπως προβλέπεται στην παρ. 5 του Μέρους Ι και στο Παράρτημα 1 («Συντονιστικές Οδηγίες») του παρόντος Σχεδίου, προβαίνουν σε κατάρτιση εσωτερικών σχεδίων έκτακτης ανάγκης, τα οποία Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

είναι πλήρως προσαρμοσμένα στο παρόν Σχέδιο. Στα σχέδια αυτά θα πρέπει να προβλέπονται και οι αντίστοιχες διαδικασίες για την περίπτωση ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυα διανομής φυσικού αερίου.

6. Ρόλοι και Αρμοδιότητες φορέα λειτουργίας και συντήρησης παρακείμενου οδικού δικτύου

Σε περίπτωση ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς ή σε δίκτυα διανομής φυσικού αερίου και συγκεκριμένα σε συμπιεστή ή εγκαταστάσεις αποσυμπίεσης/αεριοποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου²⁰, εφόσον υγρά πυρόσβεσης, μαζί με λάδια, συμπυκνώματα, κλπ, ξεφύγουν από τα όρια της εγκατάστασης του συμπιεστή/αποσυμπίεστή/αεριοποιητή και ρυπάνουν το παρακείμενο οδικό δίκτυο²¹, για την εξασφάλιση απορροφητικών υλικών και μέσων (προκειμένου να απορρυπανθεί το οδικό δίκτυο και να μην προκληθεί δευτερογενές ατύχημα σε αυτό λόγω ολισθηρότητας του οδοστρώματος) οφείλει να μεριμνά ο αρμόδιος Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής (κατά περίπτωση) και δυνητικά να συνδράμει και ο φορέας συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου.

Σε περίπτωση που απαιτηθεί να συνδράμει ο φορέας συντήρησης και λειτουργίας του παρακείμενου οδικού δικτύου είτε διαθέτει δικά του υλικά ή, κατά περίπτωση, ζητά διαμέσου του Unit3-COMRES (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.) τη συνδρομή όμορων Δήμων ή της οικείας Περιφέρειας ή εξασφαλίζει υλικά από ιδιωτικούς φορείς, με επιβάρυνση σε όλες τις ως άνω περιπτώσεις, του αρμόδιου Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής.

Τα ανωτέρω ισχύουν με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στο υπ' αριθ. 39383 Φ.702.16/29.08.2008 έγγραφο του ΑΠΣ, σύμφωνα με το οποίο, το ΠΣ δεν είναι αρμόδιο για τον καθαρισμό του οδοστρώματος ούτε για τη χρησιμοποίηση απορροφητικών υλικών (πριονίδι, άμμος, χύμα) παρά μόνο στις περιπτώσεις που η κάλυψη ή η ρύπανση από διάφορα υλικά είναι δυνατό να προκαλέσει ατυχήματα ή προκαλεί απέχθεια στο κοινό.

Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί και στην περίπτωση περιστατικού στο σύστημα μεταφοράς ή σε δίκτυα διανομής φυσικού αερίου με πιθανές επιπτώσεις εντός ή πλησίον σήραγγας οδικού δικτύου λόγω εγκλεισμού φυσικού αερίου ή/και πιθανής καθυστερημένης ανάφλεξης. Στην περίπτωση αυτή, κλείνουν αμέσως όλοι οι απαιτούμενοι κλάδοι της σήραγγας από το προσωπικό

²⁰ Για την περίπτωση των δικτύων διανομής, συμπιεστές και αποσυμπίεστές/αεριοποιητές υπάρχουν σε Απομακρυσμένα Δίκτυα Διανομής μέσω Εικονικών Αγωγών. Μέχρι στιγμής, Απομακρυσμένα Δίκτυα Διανομής κατέχουν οι ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε..

²¹ Σε περίπτωση ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς ή σε δίκτυα διανομής φυσικού αερίου με πιθανές επιπτώσεις εντός μεγάλου αυτοκινητόδρομου και εφόσον οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης ολοκληρωμένων τμημάτων μεγάλων αυτοκινητόδρομων [Εταιρίες Παραχώρησης ή ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. (προκειμένου για την Εγνατία Οδό)] ενημερωθούν πριν από το Π.Σ. και την ΕΛ.ΑΣ. για το περιστατικό, οι ανωτέρω φορείς, μέχρι και την άφιξη του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ. στον χώρο του περιστατικού, συμβάλλουν κατά κύριο λόγο στην ασφάλεια της κυκλοφορίας στο σημείο του περιστατικού και παρέχουν κάθε δυνατή βοήθεια στον βαθμό που δύνανται και τους επιτρέπεται. Μετά την άφιξη του Π.Σ. και της ΕΛ.ΑΣ. στον χώρο του περιστατικού, οι ανωτέρω αναλαμβάνουν τον έλεγχο και την ευθύνη για θέματα αρμοδιοτήτων τους, ενώ ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης του αυτοκινητόδρομου τίθεται στη διάθεση αυτών.

του φορέα λειτουργίας του οδικού δικτύου ή δυνάμεις της αρμόδιας Υπηρεσίας Τροχαίας (κατά περίπτωση), και τοποθετείται άμεσα προσωρινή σήμανση για τον άμεσο αποκλεισμό της σήραγγας και την αναστροφή της κυκλοφορίας²².

Σημειώνεται ότι για όλες τις σήραγγες της Ελληνικής Επικράτειας που ανήκουν στο διευρωπαϊκό οδικό δίκτυο και έχουν μήκος άνω των πεντακοσίων (500) μέτρων, είτε αυτές λειτουργούν, είτε βρίσκονται σε στάδιο μελέτης ή και κατασκευής, εφαρμόζεται το ΠΔ 230/2007, το οποίο αποσκοπεί να διασφαλίσει στους χρήστες των σηράγγων στοιχειώδες επίπεδο ασφάλειας, προλαμβάνοντας κρίσιμα συμβάντα που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο ανθρώπινες ζωές, το περιβάλλον και τις εγκαταστάσεις της σήραγγας και επιπλέον να παράσχει προστασία σε περίπτωση που συμβεί ατύχημα (άρθρο 1, ΠΔ 230/2007).

Οι αρμοδιότητες των φορέων συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου της χώρας περιγράφονται σε ένα ολοκληρωμένο τεύχος κατανομής αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας, όπως αυτό ισχύει, το οποίο η Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, έχει αποστείλει σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Το ανωτέρω τεύχος συμπεριλαμβάνει χάρτες σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας και χάρτες σε επίπεδο Περιφέρειας, όπου απεικονίζεται ως υπόβαθρο η διοικητική διαίρεση σε επίπεδο Δήμου, καθώς και το οδικό δίκτυο κατανεμημένο ανά φορέα αρμοδιότητας συντήρησης.

7. Ρόλοι και Αρμοδιότητες υπευθύνου ύδρευσης

Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των υπευθύνων ύδρευσης προσδιορίζονται στην ΚΥΑ Γ1(δ)/ ΓΠ οικ.67322/6.9.2017 (ΦΕΚ 3282/Β'/2017), στην Γ3α/761/68 Υγειονομική Διάταξη και στο υπ' αριθ. Δ1(δ)/Γ.Π.οικ16518/27-02-2018 έγγραφο της Δ/νσης Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας (ΑΔΑ: 6ΞΛΨ465ΦΥΟ-ΔΟΜ).

Σε περίπτωση ατυχήματος, ο υπεύθυνος ύδρευσης σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου της οικείας Περιφερειακής Ενότητας [Δ1(δ)/ΓΠ οικ.49362/04-08-2021 (ΑΔΑ: 9ΣΤΧ465ΦΥΟ-627) έγγραφο του Υπουργείου Υγείας], προβαίνει άμεσα σε υγειονομικό έλεγχο λειτουργίας των συστημάτων ύδρευσης στις πληγείσες περιοχές, για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου ύδατος. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν φθορές ή μηχανικές βλάβες στο δίκτυο ύδρευσης αρμοδιότητάς τους ή υπάρχει υπόνοια μόλυνσης αυτού, αυτές αντιμετωπίζονται άμεσα σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθ. ΔΥΓ2/οικ. 9283/28-1-2014 εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας.

Εφόσον υφίστανται υποψίες πιθανής ρύπανσης της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, θα πρέπει να ληφθούν από τους υπευθύνους ύδρευσης τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία της Δημόσιας Υγείας, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η διακοπή της υδροδότησης ή περιορισμός της χρήσης νερού ανθρώπινης κατανάλωσης, μέχρι την αποκατάσταση των προβλημάτων και τη συμμόρφωση της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης με τους όρους και τις προϋποθέσεις της ισχύουσας νομοθεσίας, με παράλληλη ενημέρωση των κατοίκων από τους υπευθύνους ύδρευσης καθώς και μέτρα αντιμετώπισης της προσωρινής διακοπής της υδροδότησης των κατοίκων της περιοχής (τροφοδοσία με κατάλληλης ποιότητας νερό ανθρώπινης κατανάλωσης λ.χ. εμφιαλωμένα, μεταφορά με βυτία).

²² Ανάλογες δράσεις δρομολογούνται και σε περίπτωση σήραγγας οδικού δικτύου.

8. Ρόλοι και αρμοδιότητες Δήμων, Περιφερειών και Αποκεντρωμένων Διοικήσεων σχετικά με την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση ατυχήματος κατά μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου

Οι Δήμαρχοι, οι Αντιπεριφερειάρχες και οι Περιφερειάρχες έχουν την ευθύνη, κατά το μέρος που τους αφορά, του συντονισμού και επίβλεψης εντός των διοικητικών τους ορίων, του έργου της πολιτικής προστασίας για την ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση από την εκδήλωση περιστατικών κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου (Ν. 3013/2002 – ΦΕΚ 102/Α’/2002, Ν. 3852/2010 - ΦΕΚ 87/Α’/2010, Ν. 4249/2014 – ΦΕΚ 73/Α’/2014, Ν. 4662/2020, όπως ισχύουν).

Ακολουθώς αναφέρονται οι κύριες δράσεις που αναλαμβάνουν οι Δήμοι, οι Περιφέρειες και οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας, βάσει των αρμοδιοτήτων τους, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχημάτων κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου, καθώς και οι προπαρασκευαστικές δράσεις και τα έργα που έχουν στόχο την άμεση απόκριση του μηχανισμού πολιτικής προστασίας σε περίπτωση εκδήλωσης των ως άνω περιστατικών.

8.1 Δήμοι

A. Προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας

Τα προπαρασκευαστικά μέτρα και δράσεις πολιτικής προστασίας που συμβάλλουν στην ετοιμότητα του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτουν οι Δήμοι για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου και τα οποία δρομολογούνται με εντολή των οικείων Δημάρχων, έχουν ως εξής:

- Καταρτίζουν μνημόνια ενεργειών αναφορικά με την εκδήλωση ατυχημάτων σε σύστημα μεταφοράς ή σε δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 9 του Μέρους ΙΙ του παρόντος Σχεδίου.
- Συνεργάζονται με τις αρμόδιες οργανικές μονάδες των Περιφερειών της Χώρας (Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων, Διευθύνσεις Ανάπτυξης και Διευθύνσεις Περιβάλλοντος, Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας) από τις οποίες διέρχονται συστήματα μεταφοράς φυσικού αερίου (Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Αττικής, Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου), για την αποτύπωση των σημείων ενδιαφέροντος που βρίσκονται σε ακτίνα δύο (2) χιλιομέτρων από το σύστημα μεταφοράς των αγωγών ΔΕΣΦΑ, ΤΑΡ και ΙGB, σε ψηφιακή γεωγραφική βάση δεδομένων και λαμβάνουν το αντίστοιχο ως άνω ψηφιακό υλικό.
- Αναλαμβάνουν την τήρηση του καταλόγου που τους διαβιβάζουν οι διοικήσεις των εταιριών ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΤΑΡ ΑΓ και ΙCGB ΑD, όπως και των εταιριών ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και ΗΕΝGΑΣ Α.Ε., με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων έκτακτης ανάγκης τους.
- Αναλαμβάνουν την τήρηση των ψηφιακών δεδομένων που τους διαβιβάζει η Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας με τα σημεία ενδιαφέροντος (βλ. Ενότητα «Ορισμοί» του παρόντος Σχεδίου) που βρίσκονται σε ακτίνα δύο (2) χιλιομέτρων από τα συστήματα μεταφοράς των αγωγών ΔΕΣΦΑ, ΤΑΡ και ΙGB, προκειμένου να προβούν σε αντίστοιχες προπαρασκευαστικές δράσεις για πιθανή οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών.

- Προσδιορίζουν, με μέριμνα της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, τους πιθανούς χώρους ασφαλούς προσωρινής διαμονής του πληθυσμού²³ εντός του Δήμου, σε περίπτωση που κριθεί αναγκαία η οργανωμένη-προληπτική απομάκρυνσή του. Επισημαίνεται ότι οι χώροι ασφαλούς προσωρινής διαμονής στους οποίους θα μεταφερθεί ο πληθυσμός θα πρέπει απαραίτητα να βρίσκονται εκτός και της ψυχρής ζώνης. Ως εκ τούτου, η επιλογή τους θα γίνεται κατά τη διάρκεια εξέλιξης του ατυχήματος σύμφωνα με τις συνθήκες αυτού και το εύρος των καθορισμένων ζωνών ασφαλείας.
- Προσδιορίζουν τα μέσα μεταφοράς, τα οποία δύναται να διατεθούν σε περίπτωση οργανωμένης απομάκρυνσης πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων και των μέσων που δύναται να διαθέσουν ιδιωτικοί φορείς (τουριστικά λεωφορεία, κλπ)²⁴.
- Καταρτίζουν καταλόγους με τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που λειτουργούν εντός της περιοχής αρμοδιότητάς τους με τα στοιχεία επικοινωνίας τους και τις διατιθέμενες εντός αυτών κλίνες, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε περίπτωση που κριθεί αναγκαία η δρομολόγηση των μέτρων της απομάκρυνσης και προσωρινής φιλοξενίας πολιτών που διαβιούν στην περιοχή που εκδηλώθηκε το ατύχημα.
- Καταρτίζουν καταλόγους με τα στοιχεία επικοινωνίας των ΑΜΕΑ που διαβιούν ή εργάζονται εντός των ορίων αρμοδιότητάς τους, όπως και των ατόμων με σοβαρά κινητικά προβλήματα και πιθανά θα χρήζουν ειδικής ειδοποίησης και μεταφοράς σε περίπτωση ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς ή στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου.

Β. Δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατύχημα κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου

Οι Δήμαρχοι, ως Αποκεντρωμένα Όργανα Πολιτικής Προστασίας και στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου, όταν ενημερωθούν για την εκδήλωση ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς ή διανομής φυσικού αερίου από τις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Δήμων και αναλόγως της εξέλιξής του, δρομολογούν δράσεις για την υποστήριξη του έργου του

²³ Νοείται ότι τα ανωτέρω σημεία θα πρέπει να βρίσκονται σε ασφαλές μέρος (εντός της ουδέτερης ζώνης). Οι χώροι ασφαλούς προσωρινής διαμονής σε περίπτωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου είναι κλειστοί και θα πρέπει να έχουν τα εξής χαρακτηριστικά:

- Να διασφαλίζεται επαρκής χώρος για την αποφυγή συνωστισμού
- Να υπάρχουν εγκαταστάσεις υγιεινής και ντους
- Να υπάρχουν καρέκλες, τραπέζια και άλλα έπιπλα
- Να υπάρχει επαρκής φωτισμός
- Να υπάρχει πυρασφάλεια
- Να παρέχεται ιατρική φροντίδα
- Να διασφαλίζεται ιδιαίτερη μέριμνα για ηλικιωμένους, παιδιά και ΑΜΕΑ
- Να υπάρχουν συστήματα τηλεπικοινωνίας
- Να διασφαλίζονται οι ανάγκες σε πόσιμο νερό, τρόφιμα, ρουχισμό, κουβέρτες
- Να υπάρχει επαρκής χώρος στάθμευσης κοντά στο χώρο καταφυγής.

Εκτός από τα χαρακτηριστικά του χώρου, είναι απαραίτητο να οριστεί το προσωπικό που είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία του χώρου, καθώς και υπεύθυνος συντονιστής του χώρου καταφυγής.

(Πηγή: *Technical guidance for hazards analysis, "Emergency planning for extremely hazardous substances"*, USA EPA, FEMA, Department of transportation, December 1987).

²⁴ Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ατόμων που λόγω της κατάστασης της υγείας τους καθίσταται αδύνατη η μεταφορά τους με ιδιωτικά μέσα ή λεωφορεία (άτομα με σοβαρά προβλήματα υγείας, άτομα με κινητικά προβλήματα, κλπ), δύναται να συνδράμει το ΕΚΑΒ με ασθενοφόρα.

Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή του και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, σε συνεργασία με τον οικείο Περιφερειάρχη ή αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, στα διοικητικά όρια του οποίου εξελίσσεται το ατύχημα.

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος, **ο Δήμαρχος:**

- Υποστηρίζει, εφόσον απαιτηθεί, το Πυροσβεστικό Σώμα με την πιθανή παροχή οχημάτων, βυτιοφόρων, μηχανημάτων έργου, υδροφόρων φορητών, απορροφητικών υλικών, υλικών κατάσβεσης, κλπ, με σκοπό την καταστολή δευτερογενών πυρκαγιών ένεκα του ατυχήματος.
- Ενημερώνει τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και τον Περιφερειάρχη/αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, στο πλαίσιο συντονισμού και ιεράρχησης δράσεων πολιτικής προστασίας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών.
- Δρομολογεί δράσεις για τη διασφάλιση λειτουργίας των υπηρεσιών του Δήμου σε ασφαλείς χώρους, μετά την εκδήλωση του ατυχήματος και την εξασφάλιση της επικοινωνίας με τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς, εφόσον συντρέχουν λόγοι.
- Υποβάλλει αίτημα προς τον Περιφερειάρχη ή τον Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την κήρυξη του Δήμου ή περιοχών αυτού σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας.
- Δύνεται να συγκαλέσει το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΣΤΟ) σε ασφαλή χώρο, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την υποβοήθηση του έργου του Δημάρχου σύμφωνα με την παράγραφο 5 του Μέρους ΙΙΙ του παρόντος Σχεδίου.
- Λαμβάνει απόφαση για την οργανωμένη - προληπτική απομάκρυνση κατοίκων, εφόσον απαιτηθεί, μετά από σχετική εισήγηση του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, λαμβάνοντας ειδική μέριμνα για τα ΑΜΕΑ, τους ηλικιωμένους, τα άτομα με σοβαρά κινητικά προβλήματα και τις λουπές ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.
- Γνωστοποιεί μέσω ανακοινώσεων ή δελτίων τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, την πιθανή λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής στην οποία μπορούν να απευθύνονται οι πολίτες που αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας από την εκδήλωση του ατυχήματος, για την παροχή βοήθειας.

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των Δήμων προβαίνουν στις κάτωθι δράσεις με στόχο την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών του ατυχήματος:

- Εξετάζουν κατά προτεραιότητα τη δυνατότητα άμεσης προσωρινής διαμονής των πολιτών που περιέρχονται σε κατάσταση ανάγκης εξαιτίας της εκδήλωσης ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου, σε ασφαλείς στεγασμένους χώρους (τουριστικά καταλύματα, κλειστές αθλητικές εγκαταστάσεις, κ.λπ.), καθώς και τη μεταφορά τους στους χώρους αυτούς, εφόσον απαιτηθεί, σε συνεργασία με την οικεία Περιφέρεια.
- Οργανώνουν συνεργεία διανομής πόσιμου νερού και τροφής στους πολίτες στους χώρους ασφαλούς προσωρινής διαμονής, εφόσον συντρέχουν λόγοι.
- Μόλις ο Δήμαρχος ενημερωθεί σχετικά με ατύχημα **και εφόσον στον περιβάλλοντα χώρο του ατυχήματος και συγκεκριμένα, εντός και της ψυχρής ζώνης** υπάρχουν σχολικές μονάδες ή παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί που υπάγονται στα χωρικά όρια του Δήμου του, επικοινωνεί άμεσα με τις κατά τόπους αρμόδιες Αστυνομικές/Λιμενικές (κατά τόπο αρμοδιότητας) και Πυροσβεστικές Αρχές, προκειμένου να αποκτήσει πληρέστερη εικόνα για την έκταση και τις συνέπειες του περιστατικού και προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες.

- Σε περίπτωση που ο Δήμος είναι υπεύθυνος ύδρευσης, η αρμόδια υπηρεσία του Δήμου (Δ.Ε.Υ.Α.) σε συνεργασία με τις Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου της οικείας Περιφερειακής Ενότητας [Δ1(δ)/ΓΠ οικ.49362/04-08-2021 (ΑΔΑ: 9ΣΤΧ465ΦΥΟ-627) έγγραφο του Υπουργείου Υγείας], προβαίνουν άμεσα σε υγειονομικό έλεγχο λειτουργίας των συστημάτων ύδρευσης στις πληγείσες περιοχές, για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου ύδατος. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν φθορές ή μηχανικές βλάβες στο δίκτυο ύδρευσης αρμοδιότητάς τους ή υπάρχει υπόνοια μόλυνσης αυτού, αυτές αντιμετωπίζονται άμεσα σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθ. ΔΥΓ2/οικ. 9283/28-1-2014 εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας. Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των υπευθύνων ύδρευσης προσδιορίζονται στην παρ. 7 του παρόντος Μέρους.
- Σε περίπτωση συμβάντος εξαιτίας του οποίου διέρρευσαν επικίνδυνες ουσίες στο δημοτικό οδικό δίκτυο, ο επικεφαλής του ΠΣ στο περιστατικό ενημερώνει το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου, που, με τη σειρά του, κινητοποιεί τις αρμόδιες οργανικές μονάδες του Δήμου (Τεχνικές Υπηρεσίες, κλπ.) στις οποίες έχει αποδοθεί η ευθύνη συντήρησης και λειτουργίας του δημοτικού οδικού δικτύου, προκειμένου να προβούν σε όλες τις σχετικές ενέργειες σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του παρόντος Μέρους.
- Παράλληλα, σε περίπτωση που λόγω του ατυχήματος έχουν προκληθεί βλάβες στο οδικό δίκτυο, ο Δήμος, ως φορέας συντήρησης και λειτουργίας του δημοτικού οδικού δικτύου, πραγματοποιεί σχετική αυτοψία και εφόσον απαιτείται, λαμβάνει μέτρα για την αποκατάστασή της.

8.2 Περιφέρειες

Στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών δράσεων για την αντιμετώπιση ατυχήματος κατά τη μεταφορά φυσικού αερίου:

- Καταρτίζουν μνημόνια ενεργειών αναφορικά με την εκδήλωση ατυχημάτων στο σύστημα μεταφοράς ή σε δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 9 του Μέρους ΙΙ του παρόντος Σχεδίου.
- Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των Περιφερειών της Χώρας (Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων, Διευθύνσεις Ανάπτυξης και Διευθύνσεις Περιβάλλοντος, υπό τον συντονισμό των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας) από τις οποίες διέρχονται συστήματα μεταφοράς φυσικού αερίου (Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Αττικής, Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου), μετά την παραλαβή του παρόντος προβαίνουν, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με τους οικείους Δήμους, όπως και με τον ΔΕΣΦΑ Α.Ε., την ΤΑΡ ΑΓ και την ΙCGB ΑΔ, καθώς και λοιπούς συναρμόδιους φορείς (π.χ. ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΑΔΜΗΕ Α.Ε., Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού, αρμόδιες Αδειοδοτούσες Αρχές για τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας μεταποιητικών δραστηριοτήτων, κλπ):
 - σε αποτύπωση όλων των σημείων ενδιαφέροντος (βλ. Ενότητα «Ορισμοί» του παρόντος Σχεδίου) που βρίσκονται σε ακτίνα δύο (2) χιλιομέτρων από τα συστήματα μεταφοράς των αγωγών ΔΕΣΦΑ, ΤΑΡ και ΙCGB, σε ψηφιακή γεωγραφική βάση δεδομένων και
 - στην κατάρτιση καταλόγου με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων λειτουργίας των σημείων ενδιαφέροντος.
- Οι Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών:
 - διαβιβάζουν τα προαναφερόμενα δύο στοιχεία για τα σημεία ενδιαφέροντος στους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και στις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες και

- ενημερώνουν σχετικά τους υπεύθυνους λειτουργίας των σημείων αυτών (για τους οικισμούς ενημερώνονται οι οικείοι Δήμοι) και τους οικείους Δήμους, προκειμένου όλοι οι ως άνω να προβούν σε αντίστοιχες προπαρασκευαστικές δράσεις.
- Αναλαμβάνουν την τήρηση του καταλόγου που τους διαβιβάζουν οι διοικήσεις των εταιριών ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΤΑΡ ΑΓ και ΙCGB ΑD, όπως και των εταιριών ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και ΗΕΝGΑΣ Α.Ε., με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων έκτακτης ανάγκης τους.
- Λαμβάνουν, από τις διοικήσεις των εταιριών ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΤΑΡ ΑΓ και ΙCGB ΑD, όπως και των εταιριών ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και ΗΕΝGΑΣ Α.Ε., κατάλογο με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων έκτακτης ανάγκης τους.

Σε περίπτωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου, δρομολογούνται από πλευράς Περιφέρειας οι κάτωθι δράσεις:

- Υποστηρίζουν, εφόσον απαιτηθεί, το Πυροσβεστικό Σώμα με την πιθανή παροχή οχημάτων, βυτιοφόρων, μηχανημάτων έργου, υδροφόρων φορτηγών, απορροφητικών υλικών, υλικών κατάσβεσης, κλπ, με σκοπό την καταστολή δευτερογενών πυρκαγιών ένεκα του ατυχήματος.
- Μόλις ο Περιφερειάρχης ενημερωθεί σχετικά με ατύχημα **και εφόσον στον περιβάλλοντα χώρο του ατυχήματος και συγκεκριμένα, εντός και της ψυχρής ζώνης** υπάρχουν σχολικές μονάδες ή παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί που **υπάρχουν στα χωρικά όρια της Περιφέρειάς του αλλά σε διαφορετικούς Δήμους**²⁵, επικοινωνεί άμεσα με τις κατά τόπους αρμόδιες Πυροσβεστικές και Αστυνομικές/Λιμενικές (κατά τόπο αρμοδιότητας) Αρχές, προκειμένου να αποκτήσει πληρέστερη εικόνα για την έκταση και τις συνέπειες του περιστατικού και **σε περίπτωση που οι σχολικές μονάδες δεν είναι σε ώρα λειτουργίας**, εφόσον συντρέχουν λόγοι, δύναται να εκδώσει απόφαση διακοπής μαθημάτων³¹, λόγω έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων της οικείας Περιφέρειας.
- Εφόσον απαιτείται και δεν υπάρχουν καταγεγραμμένες μετρήσεις ρυπαντών (π.χ. εάν δεν υπάρχουν σταθμοί μέτρησης για την καταγραφή διαφυγόντων αερίων ρύπων κλπ), η Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του ατυχήματος, κινητοποιεί φορείς που έχουν την αρμοδιότητα διεξαγωγής δειγματοληψιών και μετρήσεων σε έδαφος, αέρα ή/και ύδατα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα έκδοση του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ. Νοείται ότι τυχόν δειγματοληψίες θα γίνονται εάν και εφόσον δεν τίθενται θέματα κινδύνου των προσώπων που θα τις πραγματοποιούν, κατόπιν σχετικής γνώμης του επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού. Επισημαίνεται ότι κατά τη διαφυγή σε εξωτερικό χώρο φυσικού αερίου, λόγω της μη τοξικότητας του τελευταίου, δεν απαιτείται η διεξαγωγή δειγματοληψιών και μετρήσεων, κάτι που δύναται να απαιτηθεί μόνο στην περίπτωση που προκληθεί ανάφλεξη σε σταθμό συμπίεσης συστήματος μεταφοράς ή σε σταθμό συμπίεσης ή αποσυμπίεσης/αεριοποίησης δικτύων διανομής (για εικονικούς αγωγούς) και συνεπώς πιθανή διασπορά τοξικού νέφους. Επιπλέον, δειγματοληψίες και μετρήσεις μπορεί να απαιτηθούν σε περίπτωση ατυχήματος με ενδεχόμενη ανάφλεξη και καύση οργανικών υλών (π.χ. ατύχημα με πρόκληση δευτερογενούς πυρκαγιάς σε κτίριο εμπεριέχον ως άνω ύλες) κατά την οποία μπορεί να παραχθούν επικίνδυνα παραπροϊόντα που θα διαρρεύσουν πέριξ του σημείου του ατυχήματος (τα επικίνδυνα

²⁵ Επιπροσθέτως, για τις σχολικές μονάδες Π/θμιας Εκπ/σης (Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία) ισχύει το άρθρο 4 του Π.Δ. 79/2017 (ΦΕΚ 109/Α'/01-08-2017).

παραπροϊόντα μίας ως άνω καύσης, εκτός από το μονοξείδιο του άνθρακα, που προκύπτει από την ατελή καύση του φυσικού αερίου και αποτελεί κίνδυνο κατά τη συσσώρευσή του κυρίως σε κλειστό χώρο, μπορεί να είναι και ουσίες όπως βενζόλιο, φουράνια, διοξίνες κ.λ.π.).

- Οι Υπηρεσίες Περιβαλλοντικής Υγιεινής & Υγειονομικού Ελέγχου της οικείας Περιφερειακής Ενότητας συνεργάζονται με τους υπευθύνους ύδρευσης προκειμένου να διεξαχθεί άμεσα υγειονομικός έλεγχος λειτουργίας των συστημάτων ύδρευσης στις πληγείσες περιοχές, για τη διασφάλιση της ποιότητας του πόσιμου ύδατος. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν φθορές ή μηχανικές βλάβες στο δίκτυο ύδρευσης αρμοδιότητας των υπευθύνων ύδρευσης ή υπάρχει υπόνοια μόλυνσης αυτού, αυτές αντιμετωπίζονται άμεσα σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθ. ΔΥΓ2/οικ. 9283/28-1-2014 εγκύκλιο του Υπουργείου Υγείας. Οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των υπευθύνων ύδρευσης προσδιορίζονται στην παρ. 7 του παρόντος Μέρους.
- Σε περίπτωση συμβάντος εξαιτίας του οποίου διέρρευσαν επικίνδυνες ουσίες σε δικό δίκτυο αρμοδιότητας της Περιφέρειας, ο επικεφαλής του ΠΣ ενημερώνει την Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, που, με τη σειρά της, κινητοποιεί τις αρμόδιες οργανικές μονάδες της Περιφέρειας (Διεύθυνση Τεχνικών Έργων, κλπ.) στις οποίες έχει αποδοθεί η ευθύνη συντήρησης και λειτουργίας του δημοτικού οδικού δικτύου (βλ. παρ. 6 του παρόντος Μέρους).
- Σε περίπτωση οδικού ατυχήματος σε οδικό δίκτυο αρμοδιότητας της Περιφέρειας, η τελευταία, ως φορέας συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου, πραγματοποιεί αυτοψία της βλάβης του οδικού δικτύου και εφόσον απαιτείται, λαμβάνει μέτρα για την αποκατάστασή του.

Σε όσες από τις ανωτέρω περιπτώσεις απαιτείται, οι Περιφερειάρχες, κινητοποιούν διά των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας και των Τμημάτων Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων, τις αρμόδιες οργανικές μονάδες των Περιφερειών (συμπεριλαμβανομένων και των Περιφερειακών Ενοτήτων) για τη διάθεση δυναμικού και μέσων προς υποβοήθηση του έργου καταστολής του περιστατικού το οποίο διενεργείται από το Π.Σ., αλλά και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση συνεπειών ένεκα του ατυχήματος.

Νοείται ότι για τις νησιωτικές Περιφέρειες θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν και οι δυσκολίες που τυχόν θα αντιμετωπίσουν στην υλοποίηση ενδεχόμενων ως άνω δράσεων, λόγω της γεωγραφικής τους ασυνέχειας και των ιδιαιτεροτήτων τους (δυσχέρειες στις μετακινήσεις προσωπικού και μέσων, απαγορευτικά απόπλου κ.ά.).

9. Μνημόνια ενεργειών

Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες οφείλουν, με ευθύνη των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων και των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, αντίστοιχα, να προβούν στη σύνταξη μνημονίων ενεργειών. Μνημόνια ενεργειών θα πρέπει να συνταχθούν και από όλα τα εμπλεκόμενα Υπουργεία και Φορείς στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου. Στα μνημόνια αυτά, θα περιγράφονται οι δράσεις που απαιτείται να δρομολογηθούν από τους ανωτέρω φορείς σε περίπτωση ατυχήματος σε Συστήματα Μεταφοράς ή Δίκτυα Διανομής Φυσικού Αερίου.

Το μνημόνιο ενεργειών αποτελεί ένα απλό έγγραφο μη εμπιστευτικού χαρακτήρα στο οποίο δίδονται, σε επίπεδο Δήμου, Περιφερειακής Ενότητας και Περιφέρειας, με σαφήνεια απαντήσεις στα πέντε ερωτήματα (ποιος, τι, πότε, πού, γιατί), που αναφέρονται στην παρ. Β του Παραρτήματος ΣΤ του Σχεδίου Ξενοκράτης (ΦΕΚ 423/Β'/2003).

Στο πλαίσιο αυτό, στο μνημόνιο ενεργειών, την ευθύνη σύνταξης του οποίου έχουν οι ανωτέρω, θα περιγράφονται τα ακόλουθα:

- ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Δήμου (όπως αυτές αναφέρονται στην παρ. 8.1 του παρόντος Μέρους), Περιφερειακής Ενότητας και Περιφέρειας (όπως αυτές αναφέρονται στην παρ. 8.2 του παρόντος Μέρους) και Αποκεντρωμένης Διοίκησης (όπως αυτές αναφέρονται στην παρ. 8.3 του παρόντος Μέρους) που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου, καθώς και των αναπληρωτών τους, με τα στοιχεία επικοινωνίας τους (ονοματεπώνυμο, τίτλος, θέση, ιδιότητα / ειδικότητα, τηλέφωνα, φαξ),
- κατάλογος των επιχειρησιακών μέσων που άμεσα διαθέτει ο φορέας (Δήμος, Περιφέρεια) για την υλοποίηση των δράσεων Πολιτικής Προστασίας (μηχανήματα έργων, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, συνεργαζόμενα εργαστήρια, κλπ) που συνδέονται με την αντιμετώπιση κινδύνων και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου.

Επιμέρους μνημόνια ενεργειών που αφορούν την άμεση κινητοποίησή τους για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος, θα πρέπει να καταρτίσουν και οι λοιπές οργανικές μονάδες των Δήμων και των Περιφερειών που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας.

Αντίγραφο του μνημονίου ενεργειών (συμπεριλαμβανομένου καταλόγου με τηλέφωνα επικοινωνίας των επιχειρησιακά υπευθύνων σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης) θα πρέπει, για λόγους άμεσης κινητοποίησης, να κοινοποιείται στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ./Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας) που εδρεύουν εντός των διοικητικών ορίων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, των Περιφερειών και των Δήμων, αντίστοιχα.

Τέλος, μνημόνια ενεργειών θα πρέπει να συντάξουν και όλοι οι υπεύθυνοι λειτουργίας υποδομών που αποτελούν σημεία ενδιαφέροντος τα οποία απειλούνται σε περίπτωση ατυχήματος (π.χ. φορείς παροχής υπηρεσιών μεταφορών επιβατικού κοινού, ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ, υπεύθυνοι ύδρευσης, φορείς λειτουργίας και συντήρησης των παρακείμενων οδικών δικτύων, υπεύθυνοι σχολείων, νοσοκομείων κλπ).

Επισημαίνεται σε ένα μνημόνιο ενεργειών σε καμία περίπτωση δεν αποδίδονται ρόλοι σε άλλους Φορείς πλην του Φορέα που φέρει την ευθύνη σύνταξής του.

10. Μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς – κατάρτιση μητρώου εργοληπτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών

Οι Δήμοι και οι Περιφέρειες στο πλαίσιο της εξασφάλισης επιπλέον πόρων από ιδιωτικούς φορείς για την ενίσχυση του έργου τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου, δύνανται να καταρτίζουν εκ των προτέρων μνημόνια συνεργασίας με τη μορφή Μητρώου Εργοληπτών, οι οποίοι αποδέχονται να παρέχουν μέσα, εξοπλισμό ή υπηρεσίες, σύμφωνα με τους όρους που θέτει ο Δήμος ή η Περιφέρεια.

Για τον σκοπό αυτό, οι Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Δ/νσεις των Περιφερειών (Δ/νσεις Τεχνικών Έργων, Δ/νσεις ΠΕ.ΧΩ., κλπ), όπως και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων, δύνανται να προχωρήσουν, κατόπιν σχετικών εγκρίσεων από τις

αρμόδιες επιτροπές (Εκτελεστική, Οικονομική Επιτροπή, κλπ), σε δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την κατάρτιση μητρώου εργοληπτών (εταιρείες - φυσικά πρόσωπα) που θα παρέχουν τα κατάλληλα μέσα (οχήματα, βυτιοφόρα, μηχανήματα έργου, υλικά κατάσβεσης, κλπ) και μητρώου φορέων παροχής υπηρεσιών (π.χ. διεξαγωγή δειγματοληψιών και μετρήσεων, κλπ) και θα έχουν τη δυνατότητα άμεσης επέμβασης από τη στιγμή ειδοποίησής τους για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από καταστροφές στην περιοχή αρμοδιότητας της Περιφέρειας ή του Δήμου, αντίστοιχα.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου, μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς δύνανται να συναφθούν για τις εξής περιπτώσεις:

- Διάθεση μέσων από ιδιωτικούς φορείς για την υποστήριξη του έργου του Π.Σ. με σκοπό τον έλεγχο και την καταστολή του ατυχήματος (μηχανήματα έργου, κλπ) κατόπιν σχετικού αιτήματος του Π.Σ.. Τα ανωτέρω μέσα εντάσσονται επιχειρησιακά υπό τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ για τις επιχειρήσεις καταστολής, ο οποίος έχει και την ευθύνη αξιοποίησής τους σε τοπικό επίπεδο.
- Ιδιωτικά εργαστήρια διαπιστευμένα από το Εθνικό Συμβούλιο Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) για την πραγματοποίηση συγκεκριμένων δειγματοληψιών και εργαστηριακών αναλύσεων (εφόσον απαιτηθούν) (είναι διαθέσιμα στον ιστοχώρο του ΕΣΥΔ: www.esyd.gr) ή από φορέα διαπίστευσης-μέλος της Ευρωπαϊκής συνεργασίας για τη Διαπίστευση (European Cooperation for Accreditation – EA), με μέριμνα των αρμόδιων φορέων (βλ. Μέρος IV, παρ. 11 του παρόντος Σχεδίου). Το ανωτέρω ισχύει για τις περιπτώσεις που την αρμοδιότητα δειγματοληψιών και μετρήσεων έχει η Περιφέρεια διαμέσου των αρμόδιων οργανικών της μονάδων και είτε δεν διαθέτει το απαιτούμενο δυναμικό και τα μέσα ή το δυναμικό και τα μέσα που διαθέτει δεν επαρκούν.

Αναφορικά με τα ανωτέρω, σημειώνονται τα εξής:

Οι Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Δ/νσεις Τεχνικών έργων των Περιφερειών και των Περιφερειακών Ενοτήτων, όπως και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων, δύνανται να προχωρήσουν κατόπιν σχετικών εγκρίσεων από τις αρμόδιες επιτροπές (Εκτελεστική, Οικονομική Επιτροπή, κλπ) σε δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την κατάρτιση μητρώου εργοληπτών (εταιρείες - φυσικά πρόσωπα) που θα διαθέτουν τα κατάλληλα μέσα (οχήματα, μηχανήματα έργου, κλπ) και θα έχουν τη δυνατότητα άμεσης επέμβασης από την στιγμή ειδοποίησής τους για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης συνεπειών από περιστατικά κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου.

Έχοντας υπόψιν τις διαδικασίες κατάρτισης μητρώου εργοληπτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές, όπως αυτές μας έχουν γνωστοποιηθεί από ορισμένες Περιφέρειες, τα βήματα δημιουργίας του μητρώου εργοληπτών περιλαμβάνουν:

- Κατάρτιση πίνακα ωρομίσθιας αποζημίωσης χρήσης μηχανημάτων έργου, σε τιμές συνήθους εργασίας, που προκύπτει μέσω συνεργασίας της Αυτοτελούς Δ/νσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας με την Δ/νση Τεχνικών Έργων της Περιφέρειας.
- Απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής της Περιφέρειας με θέμα «Έγκριση αποζημίωσης χρήσης μηχανημάτων έργου σε έκτακτες ανάγκες»
- Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας, με θέμα: «Έγκριση αποζημίωσης χρήσης μηχανημάτων έργου σε έκτακτες ανάγκες»

- Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος: συντάσσεται από την Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, είναι ανοικτή σε ημερομηνίες. Οι ενδιαφερόμενοι καταθέτουν φάκελο με δικαιολογητικά στην Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας
- Κατάρτιση Μητρώου (Πίνακας) Εργοληπτών από την Αυτοτελή Δ/ση Πολιτικής Προστασίας διάθεσης μηχανημάτων και προσωπικού για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές στην περιοχή ευθύνης της Περιφέρειας.

Το Μητρώο Εργοληπτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές εγκρίνεται από την Οικονομική Επιτροπή και επικαιροποιείται όταν προστίθενται νέοι Εργολήπτες καθώς και όταν προστίθενται νέες τιμές μηχανημάτων. Στην περίπτωση νέων τιμών, οι Εργολήπτες υποβάλλουν νέα Υπεύθυνη Δήλωση ότι αποδέχονται τις τιμές του Μητρώου.

Η ανωτέρω διαδικασία κατάρτισης μητρώου εργοληπτών, νοείται ότι δύναται να εφαρμοστεί κατά αναλογία και στους Δήμους.

Επισημαίνεται ότι τα μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους, έχουν το χαρακτήρα (εκ μέρους της Περιφέρειας ή του Δήμου) πρότασης-πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών και αποδοχής εκ μέρους των ενδιαφερομένων. Η σύναψη της σχετικής σύμβασης αποτελεί δικαιοπραξία, της οποίας τα αποτελέσματα εξαρτώνται από γεγονός μελλοντικό και αβέβαιο και επέρχονται μόλις συμβεί το γεγονός (πλήρωση της αίρεσης) (άρθ. 201 Αστικού Κώδικα).

Για ζητήματα που αναφέρονται στην ανωτέρω διαδικασία, σχετικά είναι τα 2/52145/0026/01-07-2014 (ΑΔΑ: 7ΡΝΩΗ-ΨΟ2) και 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφα του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, τα οποία έχουν αποσταλεί συνημμένα μαζί με όλη τη σχετική αλληλογραφία με το 6748/09-10-2017 έγγραφό μας.

Επιπλέον, η Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γ.Γ.Π.Π. προς υποβοήθηση του έργου των Περιφερειών, αποστέλλει ανά τρίμηνο τα στοιχεία του Μητρώου Μηχανημάτων Έργων (Μ.Ε.) όλης της Χώρας (δημόσια και ιδιωτικά), ανά Περιφερειακή Ενότητα και ανά Είδος Μηχανήματος έργου χωριστά για κάθε φορέα, όπως αυτά κοινοποιούνται στη Δ/σή μας από τη Δ/ση Ποιότητας και Τυποποίησης (Δ22), της Γενικής Διεύθυνσης Προδιαγραφών Μητρώων και Απαλλοτριώσεων²⁶ (πρώην Διεύθυνση Μητρώων (Δ13) της Γενικής Δ/σης Τεχνικής Υποστήριξης) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών. Ειδικότερα, στο εν λόγω Μητρώο Μηχανημάτων Έργων καταγράφονται στοιχεία που αφορούν το είδος, το εργοστάσιο, τον τύπο του Μ.Ε., κ.λ.π. ανά Περιφερειακή Ενότητα.

Τέλος, επισημαίνεται ότι δεν συντρέχει λόγος τα μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων να κοινοποιούνται στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και των υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. που εδρεύουν εντός των διοικητικών τους ορίων, δεδομένου ότι αφορούν εσωτερικές λειτουργίες των ΟΤΑ.

11.Κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης – συντονισμός φορέων

Η κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης Πολιτικής Προστασίας λόγω ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου συνδέεται κατά κύριο λόγο:

- με τον προσδιορισμό του είδους της καταστροφής, κατά τις διακρίσεις που προβλέπονται στον Σχέδιο ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ (Παράρτημα Α),

²⁶ ΠΔ 123/2017 (ΦΕΚ 151/Α'/2017)

- με τον προσδιορισμό του χρόνου (ημερομηνία εκδήλωσης του καταστροφικού φαινομένου) και του χώρου που εκδηλώθηκε το καταστροφικό φαινόμενο με βάση τη διοικητική του υπαγωγή (πχ. τοπική κοινότητα, δημοτική ενότητα, κλπ),
- με την κινητοποίηση δυναμικού και μέσων με την προσφυγή σε διαδικασίες που είναι απολύτως απαραίτητες για την εξεύρεση επιπλέον πόρων λόγω της κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης στην εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου, κατά το οποίο οι ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές (Περιφέρειες, Δήμοι) δεν διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους (ανθρώπινο δυναμικό και μέσα) για την υποστήριξη του έργου της καταστολής των ατυχημάτων κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου κατόπιν σχετικού αιτήματος από το Πυροσβεστικό Σώμα, καθώς και την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και τη διαχείριση των συνεπειών λόγω ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου.

Διευκρινίζεται ότι:

- Η έκδοση αποφάσεων κήρυξης μίας περιοχής σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας δρομολογείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4662/2020, σύμφωνα με το οποίο η κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας συντρέχει σε περίπτωση συντελεσθείσας φυσικής και τεχνολογικής καταστροφής ευρείας κλίμακας στον πληθυσμό και στις υποδομές, για την αντιμετώπιση της οποίας δεν επαρκούν οι άμεσα διαθέσιμοι πόροι, μέσα και υλικά των φορέων διαχείρισης σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο και απαιτείται η λήψη έκτακτων μέτρων αποκατάστασης ορισμένης χρονικής διάρκειας, έτσι όπως ορίζεται στο κείμενο θεσμικό πλαίσιο, από τις κατευθυντήριες οδηγίες, τις εγκυκλίους και τις κανονιστικές πράξεις της διοίκησης, αναφορικά με την κήρυξη περιοχών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας.
- Η κήρυξη μίας περιοχής σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές αίρεται αυτοδικαίως με την πάροδο εξαμήνου, δύναται δε να ανανεώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ύστερα από βεβαίωση του Δημάρχου ή του Περιφερειάρχη (αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη) (κατά περίπτωση) ότι εξακολουθούν να υφίστανται οι λόγοι κήρυξης, καθώς και με ειδική αιτιολογία για τους λόγους για τους οποίους οι επιπτώσεις από τις καταστροφές δεν έχουν ακόμη αντιμετωπισθεί,
- Η έκδοση αποφάσεων για την κήρυξη περιοχών σε Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης Πολιτικής Προστασίας από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας δρομολογείται σύμφωνα με τις ισχύουσες κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ.

12. Πληρωμή δαπανών στο πλαίσιο δράσεων πολιτικής προστασίας

Θέματα που αφορούν το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία πληρωμής δαπανών Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο ΟΤΑ μετά τη δημοσίευση του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147 Α), αναφέρονται αναλυτικά στο 6748/9-10-2017 έγγραφο της Διεύθυνσης Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ. Σύμφωνα με τα σχετικά έγγραφα του Γενικού Λογιστηρίου του

Κράτους (ΓΛΚ)²⁷ και της Δ/σης Οικονομικών Τ.Α του Υπουργείου Εσωτερικών²⁸ προκύπτει ότι το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πληρωμή δαπανών Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών ισχύει κατ' αναλογία και στους Δήμους.

Αναλυτικότερα, αναφορικά με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη διαδικασία πληρωμής δαπανών Πολιτικής Προστασίας ισχύουν τα διαλαμβανόμενα στο έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με ΑΔΑ.:7ΡΝΩΗ-ΨΟ2, σύμφωνα με το οποίο είναι δυνατή η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, όταν για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης δεν είναι δυνατή η τήρηση των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Επίσης για δαπάνες που πραγματοποιούνται εκτάκτως, καθώς και για τις λοιπές δαπάνες του άρθρου 9 του Π.Δ. 80/16, στις οποίες ρητά προβλέπονται και οι δαπάνες πολιτικής προστασίας (άρθ. 9 παρ.4), αναλαμβάνεται η υποχρέωση και δεσμεύεται η απαραίτητη πίστωση αμέσως μετά την παραλαβή του σχετικού λογαριασμού, οπότε και δεσμεύεται η σχετική πίστωση.

Σημειώνεται ότι σχετικά με το υπ. αριθ. 2/16861/0026 από 31-03-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, στο οποίο υπάρχει αναφορά στο υπ.αριθμ. 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, διευκρινίζεται ότι η σχετική αναφορά, αφορά το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πληρωμή δαπανών για την επείγουσα διαχείριση συμβάντων με επικίνδυνα απόβλητα, στα πλαίσια εφαρμογής της ΚΥΑ 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326B/30-12-2017).

Συμπερασματικά, για την πληρωμή εκτάκτων δαπανών που προκύπτουν από απρόβλεπτα γεγονότα όπως φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές και όταν δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται από άλλες διαγωνιστικές διαδικασίες, υπάρχουν διαθέσιμα δύο «εργαλεία» τα οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν τόσο οι Περιφέρειες όσο και οι Δήμοι.

Το πρώτο εργαλείο είναι η **διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, του άρθρου 32 του Ν 4412/2016**, όπως ισχύει, το οποίο ακολουθείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών.

Το δεύτερο εργαλείο είναι το **ΠΔ 80/16 (άρθρο 9), σύμφωνα με το οποίο η ανάληψη υποχρέωσης και η δέσμευση της απαραίτητης πίστωσης για τις δαπάνες που δεν μπορούν να προβλεφθούν** (πχ δαπάνες πολιτικής προστασίας), αναλαμβάνονται αμέσως μετά τη γνωστοποίηση του ύψους της οφειλής πχ της παραλαβής του σχετικού λογαριασμού (ΓΛΚ 2/86104/0026/11-9-17). Οι οικονομικές εγκρίσεις δηλαδή που απαιτούνται γίνονται απολογιστικά.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 4915/22 ΦΕΚ 63 Α με τίτλο «Άμεση αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών από τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού» σε περίπτωση κήρυξης επαπειλούμενων περιοχών σε κατάσταση ειδικής κινητοποίησης πολιτικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν.4662/2020 (Α' 27), οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού στους οποίους ανήκουν οι περιοχές αυτές: α) Για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες, με απόφαση του οικείου δημάρχου ή περιφερειάρχη μπορούν να αναθέτουν κάθε αναγκαία δημόσια σύμβαση προμήθειας, έργου ή υπηρεσίας για την αντιμετώπιση της κατάστασης, εντός των διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού τους, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση κατά την περ. (γ) της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147). Η απόφαση του προηγούμενου εδαφίου αποτελεί δεσμευτική εισήγηση για την αναμόρφωση του

²⁷ Υπ. αρ. 2/86104/0026/11-09-2017 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ) σύμφωνα με το οποίο κατ' ουσίαν εξακολουθούν να ισχύουν οι προϋποθέσεις που ορίζονταν στο 2/52145/0026/01-07-2014 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με ΑΔΑ.:7ΡΝΩΗ-ΨΟ2.

²⁸ Υπ. αρ. 48852/2014/19-05-2015 (ορθή επανάληψη 05-06-2015) έγγραφο της Δ/σης Οικονομικών Τ.Α του Υπουργείου Εσωτερικών.

προϋπολογισμού, η οποία εγκρίνεται υποχρεωτικά από το οικείο δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο, στην πρώτη μετά από την ανάθεση συνεδρίασή του και σε κάθε περίπτωση εντός των διαθέσιμων πιστώσεων.

13.Εθελοντικές οργανώσεις - Ειδικευμένοι εθελοντές πολιτικής προστασίας

Σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση ατυχημάτων κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου οι εθελοντικές οργανώσεις Πολιτικής Προστασίας μπορούν να αναλαμβάνουν δράσεις πολιτικής προστασίας προς υποβοήθηση του έργου των Δήμων και των Περιφερειών, όπως αυτό προσδιορίζεται στις παρ. 8.1 και 8.2 του παρόντος Μέρους, αντίστοιχα.

Τονίζεται ότι οι δράσεις των εθελοντικών οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας, για να είναι ουσιαστική η προσφορά τους, πρέπει να αποτελούν μέρος των επιχειρησιακών αναγκών που καθορίζονται μέσα από τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων ή τα Συντονιστικά Τοπικά Όργανα (ΣΤΟ) των Δήμων.

Ο συντονισμός των εθελοντικών ομάδων που αναλαμβάνουν δράσεις, όπως αυτές έχουν προσδιοριστεί σε συνεδριάσεις του ΣΟΠΠ, γίνεται από την Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, ή από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, εφόσον έχει εξουσιοδοτηθεί για τον σκοπό αυτό.

14.Επίταξη προσωπικών υπηρεσιών για την αντιμετώπιση επείγουσας κοινωνικής ανάγκης από περιστατικό που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία

Θέματα που σχετίζονται με την επίταξη προσωπικών υπηρεσιών και επίταξη κινητών και ακίνητων πραγμάτων για την αντιμετώπιση επείγουσας κοινωνικής ανάγκης από θεομηνία ή περιστατικό που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία, ρυθμίζονται με το άρθρο 1 του Νόμου 4325/15 (ΦΕΚ 47/Α'/2015), το άρθρο 41 του Ν. 3536/2007 (42/Α'/2007) και το Ν.Δ.17/1974 (236/Α'/1974) , όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω η επίταξη προσωπικών υπηρεσιών επιτρέπεται αποκλειστικά σε περίπτωση πολέμου ή επιστράτευσης ή επείγουσας κοινωνικής ανάγκης από θεομηνία ή ανάγκης που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.

Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται κατόπιν απόφασης του Πρωθυπουργού, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση του Υπουργού στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει η αντιμετώπιση της αιτίας που προκάλεσε ανάγκη από τις αναφερόμενες παραπάνω. Με την απόφαση του Πρωθυπουργού εξουσιοδοτούνται οι Υπουργοί ή Περιφερειάρχες να προβαίνουν, με απόφασή τους, σε επίταξη προσωπικών υπηρεσιών (άρθρ. 1 του Ν. 4325/15).

Η Δ/νση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ , με το 3854/10-06-2015 έγγραφό της, έχει ήδη ενημερώσει σχετικά τις αρμόδιες οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και των Δήμων της χώρας, καθώς και εμπλεκόμενους φορείς σε κεντρικό επίπεδο (Α/ΕΛ.ΑΣ., Α.Π.Σ., Α/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ΕΚΑΒ, κλπ).

15.Εκπαίδευση εμπλεκόμενων φορέων

Η εκπαίδευση των επιχειρησιακών ομάδων σε τακτικό επίπεδο σχεδιάζεται από τις αρμόδιες Δ/νσεις του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, του Αρχηγείου Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής και του ΕΚΑΒ, λαμβάνοντας υπόψιν τους κινδύνους από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου.

Για την εφαρμογή του Σχεδίου από όλους τους εμπλεκόμενους σε αυτό Φορείς Πολιτικής Προστασίας, είναι δυνατή η διοργάνωση από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, ενημερωτικών σεμιναρίων σχετικά με ζητήματα που αφορούν το παρόν Σχέδιο, κατόπιν σχετικού αιτήματος των ανωτέρω Φορέων.

Επιπλέον, κρίνεται αναγκαία η παροχή σχετικής ενημέρωσης, από τους αρμόδιους Διαχειριστές Μεταφοράς (ΔΕΣΦΑ, ΤΑΡ ΑΓ, ΙCGB ΑΔ), όπως και τους αρμόδιους Διαχειριστές του Δικτύου Διανομής (ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε., ΗΕΝGΑΣ Α.Ε.), επί των διαδικασιών αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών που διαθέτουν, προς τους επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς (ΠΣ, ΕΛΑΣ, ΛΣ-ΕΛ.ΑΚΤ.), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων των τελευταίων. Κάτι τέτοιο μπορεί να επιτευχθεί μέσω οργανωμένων ημερίδων και σχετικών εισηγήσεων από έμπειρα στελέχη των αρμόδιων Διαχειριστών.

16. Έλεγχος Σχεδίου - Ασκήσεις

Για τον έλεγχο του Σχεδίου πραγματοποιούνται ασκήσεις από τους εμπλεκόμενους Φορείς σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία (Ν. 4662/2020) και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ για τον έλεγχο των διαδικασιών και σχεδίων που συντάσσονται σε εφαρμογή της ΥΑ 1299/2003 «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ».

Στο πλαίσιο αυτό, με εντολή των Περιφερειάρχων, οι Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών καλούνται να προγραμματίζουν σε ετήσια βάση μία άσκηση ετοιμότητας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος, βάσει του αντίστοιχου σχεδιασμού τους.

Οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να εστιάζουν κατά κύριο λόγο σε θέματα κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών της Περιφέρειας, με στόχο την επαύξηση της διαλειτουργικότητας και συνεργασίας όλων των οργανικών μονάδων των Περιφερειών, στο πλαίσιο του θεσμικού τους ρόλου στην αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου.

Ειδικότερα, στις ανωτέρω ασκήσεις πολιτικής προστασίας θα πρέπει κατά κύριο λόγο να εξεταστούν θέματα που αφορούν:

- τους ρόλους και αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων οργανικών μονάδων των Περιφερειών, πριν και μετά την εκδήλωση ατυχήματος,
- τις διαδικασίες ενημέρωσης και κινητοποίησης ανθρώπινου δυναμικού και μέσων των οργανικών μονάδων των Περιφερειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών - ροή πληροφοριών – μνημόνια ενεργειών – επικοινωνίες,
- τις διαδικασίες εξασφάλισης επιπλέον πόρων για ενίσχυση του έργου των εμπλεκόμενων οργανικών μονάδων των Περιφερειών (μίσθωση μηχανημάτων, προμήθειες υλικών, παροχή υπηρεσιών) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, στο πλαίσιο εφαρμογής του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου που διέπει τη διαδικασία πληρωμών πολιτικής προστασίας,
- τις διαδικασίες δρομολόγησης δράσεων για την παροχή βοήθειας σε πληγέντες (καταγραφή πληγέντων, οργάνωση χώρων προσωρινής στέγασης πληγέντων, κλπ),
- την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση πολιτών μετά την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά φυσικού αερίου (προϋποθέσεις, περιορισμοί, σχέδιο δράσης).

Τονίζεται ότι σε αρχικό στάδιο, οι ασκήσεις αυτές θα πρέπει να επικεντρώνονται μόνο στην

άσκηση των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών των Περιφερειών, για τη βελτίωση του σχεδιασμού τους στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου, χωρίς την εμπλοκή άλλων φορέων και υπηρεσιών (ΕΛ.ΑΣ., Π.Σ., ΕΚΑΒ, κλπ).

Σε δεύτερο στάδιο, θα κληθούν να συμμετέχουν στις ανωτέρω ασκήσεις και οι λοιποί εμπλεκόμενοι φορείς σε επίπεδο Περιφέρειας ή Δήμου αντίστοιχα (διυπηρεσιακή άσκηση), στο πλαίσιο συντονισμού και διαλειτουργικότητας μεταξύ τους, για υλοποίηση δράσεων που συνδέονται με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου.

Η Δ/ση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ δύναται να συνδράμει στον σχεδιασμό, διεξαγωγή και αποτίμηση των ανωτέρω ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφέρειας, κατόπιν σχετικού αιτήματος.

Τέλος, με μέριμνα κάθε εμπλεκόμενου Φορέα, πραγματοποιούνται ασκήσεις προκειμένου να δοκιμαστούν η πληρότητα του επιχειρησιακού σχεδιασμού του, η ετοιμότητα και ικανότητα αντίδρασης του ανθρώπινου δυναμικού του, η συνεργασία των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών και Φορέων, ο συντονισμός – η διοίκηση και η λήψη κρίσιμων αποφάσεων, καθώς και η επάρκεια και αξιοπιστία του εξοπλισμού και των λοιπών διαθέσιμων μέσων του.

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην αναγκαιότητα διεξαγωγής ασκήσεων που διοργανώνουν οι αρμόδιοι Διαχειριστές Μεταφοράς (ΔΕΣΦΑ, TAP AG, ICGB AD), όπως και οι αρμόδιοι Διαχειριστές Δικτύου Διανομής (ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε.), σε συνεργασία με τις αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες, προς εφαρμογή και εκπαίδευση επί των διαδικασιών αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών που οι ως άνω εταιρίες διαθέτουν. Οι εκπαιδεύσεις αυτές θα πρέπει να επαναλαμβάνονται τουλάχιστον κάθε δύο (2) χρόνια ή και νωρίτερα, εφόσον οι ως άνω αρμόδιες Αρχές και Φορείς το θεωρήσουν απαραίτητο.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ**ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ
ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΤΟΥ Π.Σ. – ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ
ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗΣ/ΒΡΑΧΕΙΑΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ****ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ. ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗΣ – ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ
ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ Π.Σ. – ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΑΜΕΣΗΣ/ΒΡΑΧΕΙΑΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ****1. Ατυχήματα στο σύστημα μεταφοράς και στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου**

Σε περίπτωση ατυχήματος σε συστήματα μεταφοράς ή σε δίκτυα διανομής φυσικού αερίου, η διαχείριση γίνεται πάντα από τους αρμόδιους Φορείς με σκοπό την επαναφορά του συστήματος σε ασφαλή κατάσταση και την αποκατάσταση της αδιάλειπτης παροχής αερίου.

Α) Ατυχήματα στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου

Ένα ατύχημα στο Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου του ΔΕΣΦΑ μπορεί να συμβεί είτε στον κεντρικό αγωγό μεταφοράς και τους κλάδους του (συμπεριλαμβανομένων των βανοστασιών και των μετρητικών/ρυθμιστικών σταθμών) είτε στον σταθμό συμπίεσης στη Νέα Μεσημβρία. Αντίστοιχα, ατύχημα στο ελληνικό τμήμα του αγωγού Trans Adriatic Pipeline μπορεί να συμβεί είτε στον κεντρικό αγωγό μεταφοράς και τους κλάδους του (συμπεριλαμβανομένων των βανοστασιών) είτε τον σταθμό συμπίεσης κοντά στους Κήπους Έβρου, ενώ ατύχημα στο ελληνικό τμήμα του αγωγού διασύνδεσης Ελλάδας - Βουλγαρίας (IGB) μπορεί να συμβεί στον κεντρικό αγωγό μεταφοράς και τους κλάδους του. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει πάντα να δίδεται στα σημεία διασύνδεσης των ως άνω αγωγών.

Η διαχείριση του ατυχήματος σε κάθε μία από τις δύο ως άνω περιπτώσεις ατυχημάτων (αγωγός-σταθμός συμπίεσης) ακολουθεί τη διαδικασία, όπως αυτή αναλύεται στο αντίστοιχο πρόγραμμα Εποπτείας και Επέμβασης του άρθρου 13 της υπουργικής απόφασης Δ3/Α/οικ.4303/2012, ενώ εξειδικεύεται ανάλογα με τις εκδηλωμένες ή επικείμενες συνέπειες του ατυχήματος, όπως αυτές προβλέπονται στην παρ. 8 του Μέρους Ι του παρόντος Σχεδίου), κατά περίπτωση.

Για τις συγκεκριμένες περιπτώσεις ατυχημάτων επισημαίνονται τα εξής:

- Οι εταιρίες ΔΕΣΦΑ Α.Ε., TAP AG και ICGB AD (κατά περίπτωση) διαχειρίζονται τις εγκαταστάσεις τους και τον εξοπλισμό σε αυτές με σκοπό τη διαχείριση και τον περιορισμό του περιστατικού. Νοείται ότι το προσωπικό των ως άνω εταιριών εισέρχεται στη θερμή και την ψυχρή ζώνη κατόπιν σχετικής έγκρισης του επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του

περιστατικού, με χρήση του κατάλληλου εξοπλισμού και εφόσον διαθέτουν και την απαιτούμενη εκπαίδευση.

- Το ΠΣ κατέχει την αρμοδιότητα του έργου καταστολής του ατυχήματος, με την έννοια της εποπτείας και του συντονισμού των ενεργειών όλων των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων με σκοπό τη διαχείριση και τον περιορισμό του περιστατικού.
- Οι εταιρίες ΔΕΣΦΑ Α.Ε., TAP AG και ICGB AD (κατά περίπτωση) οφείλουν να διασφαλίσουν ότι διαθέτουν το απαιτούμενο προσωπικό το οποίο θα σπεύσει στο σημείο του περιστατικού εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και θα προβεί σε όλες τις απαιτούμενες δράσεις διαχείρισης και περιορισμού του περιστατικού.
- Για την περίπτωση που απαιτηθεί η είσοδος προσωπικού του ΠΣ στην περιοχή του ατυχήματος με σκοπό τον απεγκλωβισμό και τη διάσωση ατόμων, τα τελευταία θα γίνουν μόνο υπό την προϋπόθεση ότι οι πυροσβεστικές δυνάμεις, εκτός από την απαιτούμενη εκπαίδευση, φέρουν και τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό. Ο τελευταίος, για ατυχήματα με εμπλεκόμενη ουσία το φυσικό αέριο, θα πρέπει, κατά περίπτωση, να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων και συσκευές όπως ακουστικά για θόρυβο έως και 120dB, συσκευές αντιακρηκτικού τύπου (ανιχνευτές εκρηκτικών μιγμάτων, ασύρματοι επικοινωνίας αντιακρηκτικού τύπου, κλπ). Οι εταιρίες ΔΕΣΦΑ Α.Ε., TAP AG και ICGB AD παρέχουν στο ΠΣ την απαιτούμενη εκπαίδευση επί τη χρήση του ως άνω εξοπλισμού, κατά τόπο αρμοδιότητας.
- Σε περίπτωση ατυχήματος, ο εκάστοτε Διαχειριστής Μεταφοράς (ΔΕΣΦΑ, TAP ή IGB, κατά περίπτωση) οφείλει να διασφαλίζει ότι ενημερώνονται οι ανάντι Διαχειριστές Μεταφοράς των αγωγών με τους οποίους είναι συνδεδεμένοι και ανήκουν στα συστήματα μεταφοράς φυσικού αερίου άλλων κρατών (BULGARTRANGAZ, BOTAS, Trans Anatolian Pipeline – TANAP).

A.1 Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Μ.Φ.Α.)

Παρακάτω αποδίδεται η δομή του συστήματος έκτακτης ανάγκης στην εταιρία ΔΕΣΦΑ Α.Ε., σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης:

Θάλαμος Κέντρου Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου (ΚΕΚΦ):

Το ΚΕΚΦ είναι στελεχωμένο 24/7 σε καθεστώς κυλιόμενης βάρδιας. Στο ΚΕΚΦ φθάνουν όλες οι πληροφορίες από τα εγκατεστημένα συστήματα λειτουργίας και ασφάλειας. Επίσης, εκεί καταλήγουν και όλες οι τηλεφωνικές επικοινωνίες μέσω αριθμών έκτακτης ανάγκης.

Είναι υπεύθυνο να ειδοποιήσει, να συντονίσει και να καθοδηγήσει σωστά όλους όσοι εμπλέκονται στις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης.

Μηχανικός επιφυλακής ΚΕΚΦ:

Σε εργάσιμες ώρες, Μηχανικός Επιφυλακής ορίζεται ο Προϊστάμενος ΚΕΚΦ ή ο αναπληρωτής του, που έχει οριστεί από τον αρμόδιο Διευθυντή. Σε μη εργάσιμες ώρες ορίζεται από το εβδομαδιαίο πρόγραμμα επιφυλακής του ΚΕΚΦ. Του παρέχεται αυτοκίνητο, εξοπλισμός, κινητό και δορυφορικό τηλέφωνο, σύμφωνα με τις προβλέψεις της ισχύουσας οργάνωσης του ΔΕΣΦΑ.

Μηχανικός επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας και Συντήρησης (ΤΛ&Σ)

Σε εργάσιμες ώρες, Μηχανικός Επιφυλακής ορίζεται ο Προϊστάμενος Λειτουργίας & Συντήρησης του κάθε ΤΛ&Σ ή ο Αναπληρωτής του. Σε μη εργάσιμες ώρες ορίζεται από το εβδομαδιαίο πρόγραμμα επιφυλακής της εγκατάστασης.

Ο Μηχανικός Επιφυλακής:

Ενημερώνεται άμεσα από το ΚΕΚΦ για ενδεχόμενες πιθανές καταστάσεις 2,3 ή 4.

Αξιολογεί είτε με προσωπική παρουσία στον χώρο του συμβάντος ή από πληροφορία του Αγήματος Επιφυλακής και αποφασίζει, σε συνεργασία με τον Μηχανικό Επιφυλακής ΚΕΚΦ για τον ορισμό της Κατάστασης συγκεκριμένου τμήματος του αγωγού ή εγκατάστασης.

Στην περίπτωση έκτακτης ανάγκης (Κατάσταση 4) αναλαμβάνει επικεφαλής όλων των δράσεων στο πεδίο από πλευράς ΔΕΣΦΑ.

Προσωπικό αγήματος/ομάδας επιφυλακής του αρμόδιου ΤΛ&Σ

Ορίζεται από το εβδομαδιαίο πρόγραμμα επιφυλακής.

Σε περίπτωση που κληθεί σε συμβάν, ενημερώνει τον μηχανικό επιφυλακής και ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες του.

A.1.1 Λειτουργικές καταστάσεις του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου

Στο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης Ε.Σ.Μ.Φ.Α. που έχει καταρτίσει ο ΔΕΣΦΑ αναφέρονται οι κάτωθι τέσσερις (4) καταστάσεις λειτουργίας του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου οι οποίες δεν έχουν σχέση μόνο με την ασφάλεια του ΕΣΜΦΑ αλλά και με τη συνεχή λειτουργία του για την παροχή και τη μέτρηση του φυσικού αερίου. Οι καταστάσεις αυτές έχουν ως εξής:

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 – ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Το σύστημα λειτουργεί ομαλά και υπό κανονική εποπτεία.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 2 – ΜΙΚΡΗ ΒΛΑΒΗ

Εμφανίζονται καταστάσεις που δεν επηρεάζουν άμεσα τη λειτουργικότητα και την ασφάλεια του συστήματος. Εάν η βλάβη παραμείνει ως έχει για μεγάλο διάστημα, υπάρχει ενδεχόμενο να επιτρέψει ή να οδηγήσει στη δημιουργία δυσμενέστερης κατάστασης.

Ως παράδειγμα αναφέρονται οι παρακάτω περιπτώσεις:

- Απώλεια ηλεκτρικής ισχύος στα κτίρια Λειτουργίας & Συντήρησης
- Βλάβη στις τηλεπικοινωνίες
- Μη κρίσιμοι συναγερμοί στον θάλαμο ελέγχου του Κέντρου Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου (LOW)
- Απώλεια εφεδρείας.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 3 – ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΒΛΑΒΗ

Εμφανίζονται καταστάσεις που έχουν σχέση με την ασφάλεια ή τη λειτουργία του συστήματος και που εάν δεν αντιμετωπιστούν άμεσα μπορεί να επιτρέψουν ή να οδηγήσουν σε σημαντική ανωμαλία.

Σαν παραδείγματα αναφέρονται:

- Βλάβη στο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο.
- Κρίσιμοι συναγερμοί στον θάλαμο ελέγχου του Κέντρου Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου (MEDIUM & HIGH)

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 4 – ΕΚΤΑΚΤΗ ΑΝΑΓΚΗ

Η κατάσταση είναι σοβαρή και υπάρχει πιθανότητα να τραυματιστούν περίοικοι ή εργαζόμενοι, να προκληθούν ζημιές στη γύρω από τις εγκαταστάσεις περιοχή ή στις εγκαταστάσεις του ΕΣΜΦΑ.

Σαν παραδείγματα αναφέρονται:

- Θραύση του αγωγού
- Μεγάλη διαρροή αερίου χωρίς ανάφλεξη
- Μεγάλη διαρροή αερίου με ανάφλεξη
- Μη ελεγχόμενη πυρκαγιά στις εγκαταστάσεις του Φ.Α., στις κτιριακές εγκαταστάσεις ή πλησίον αυτών.

A.1.2 Δράσεις αναγγελίας, ελέγχου και καταστολής

Η φάση της αρχικής ειδοποίησης εκκινεί από τη στιγμή που για μία υπέργεια ή υπόγεια εγκατάσταση του ΕΣΜΦΑ έρχεται μία πληροφορία στο Κέντρο Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου (ΚΕΚΦ) του ΔΕΣΦΑ η οποία θέτει σε αμφιβολία τη ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 1 του συστήματος.

Η πληροφορία αυτή μπορεί να προέρχεται από:

- Ένδειξη συναγερμού (alarm) που φτάνει στο κέντρο ελέγχου από το Σύστημα Τηλεχειρισμού και Τηλεποπτείας (SCADA).
- Το προσωπικό του ΔΕΣΦΑ στο σημείο του συμβάντος.
- Δημόσια Αρχή (Πυροσβεστική, Αστυνομία, κλπ)
- Τηλεφώνημα πολίτη (περιοίκου, περαστικού, κλπ).

Σε περίπτωση που ο καλών βρίσκεται κοντά στον χώρο του συμβάντος, το ΚΕΚΦ του μεταφέρει κάποιες βασικές οδηγίες ασφαλείας (π.χ. να απομακρυνθεί σε μεγάλη απόσταση, να μην καπνίζει και να μην προκαλέσει σπινθήρα, κλπ). Το ΚΕΚΦ επιβεβαιώνει την κλήση επικοινωνώντας ξανά με τον καλούντα, ενώ μπορεί να επικοινωνήσει και με τις τοπικές δημόσιες αρχές (Πυροσβεστική, Αστυνομία) για την πιθανή διασταύρωση της πληροφορίας.

Σε κάθε περίπτωση, το ΚΕΚΦ ενημερώνει άμεσα τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης. Ο τελευταίος αξιολογεί όλες τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες για το συμβάν και εφόσον το κρίνει απαραίτητο, μεταβαίνει ο ίδιος ή/και κινητοποιεί το άγημα επιφυλακής ή όποιο άλλο στέλεχος του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης θεωρεί ότι απαιτείται.

Στην περίπτωση που το προσωπικό του αγήματος επιφυλακής του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης λάβει εντολή από τον Μηχανικό Επιφυλακής, πρέπει να σπεύσει στο σημείο που θα του υποδείξει το συντομότερο δυνατό και να τον ενημερώσει για την κατάσταση.

Ο Μηχανικός Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης μετά την μετάβαση του ίδιου ή προσωπικού του αγήματος επιφυλακής στον χώρο του συμβάντος, αξιολογεί την κατάσταση σχετικά με την τεχνική αντιμετώπιση του προβλήματος (απομόνωση ή αποκατάστασή του) και ανάλογα με τα ευρήματα και τις διαθέσιμες πληροφορίες εκτιμά την πραγματική κατάσταση του συστήματος και ενημερώνει άμεσα τον θάλαμο ελέγχου ΚΕΚΦ για τις παρακάτω πιθανές καταστάσεις:

- Εσφαλμένος συναγερμός (Κατάσταση 1)
- Βλάβη (Κατάσταση 2 ή 3)
- Έκτακτη Ανάγκη (Κατάσταση 4).

Εφόσον ο Μηχανικός Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος

Λειτουργίας & Συντήρησης εκτιμήσει την Κατάσταση ως Έκτακτη Ανάγκη (Κατάσταση 4), επικοινωνεί με τον Μηχανικό επιφυλακής του ΚΕΚΦ προκειμένου να οριστικοποιήσουν από κοινού την Κατάσταση Έκτακτης Ανάγκης. Εφόσον δεν συντρέχει διακριτά ένας από τους λόγους της ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ 4-ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ, για τον χαρακτηρισμό του συμβάντος λαμβάνονται υπόψιν παράμετροι όπως:

- Η ύπαρξη ή μη διαπιστωμένης διαρροής ΦΑ
- Η πιθανή ύπαρξη σημαντικής βλάβης/ζημιάς στην εγκατάσταση που δύναται να εξελιχθεί δυσμενώς με θραύση ή δημιουργία διαφυγής ΦΑ
- Η δυνατότητα ή μη απόλυτου ελέγχου της εξέλιξης του συμβάντος
- Η ύπαρξη ή μη άμεσου κινδύνου για την ανθρώπινη ζωή ή απειλής των περιουσιών ή εγκαταστάσεων.

Σε περίπτωση ενεργοποίησης του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης (μετάβαση του συστήματος στη ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 4), **το ΚΕΚΦ ενημερώνει πρωτίστως και άμεσα το ΠΣ καλώντας στον αριθμό 199.**

Με την ενημέρωση της αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας επέρχεται και η αυτόματη ενεργοποίηση του παρόντος Σχεδίου.

Η τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, αφού επιβεβαιώσει την κλήση, ενημερώνει άμεσα το ΚΕΚΦ του ΔΕΣΦΑ (σε περίπτωση που η αρχική ειδοποίηση δεν προήλθε από αυτό) και σπεύδει άμεσα για το σημείο του συμβάντος. Παράλληλα, ειδοποιεί και το χωρικά αρμόδιο ΠΕΚΕ, το οποίο εν συνεχεία ενημερώνει τις ανώτερες διοικητικές του δομές και τις εξής εμπλεκόμενες Υπηρεσίες/Φορείς:

- Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3-COMRES) (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.) **(άμεσα)**
- Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας
- Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης
- Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του οικείου Δήμου ή των Δήμων (ή τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο Πολιτικής Προστασίας)
- Τοπική Αρμόδια Αστυνομική ή Λιμενική Αρχή (κατά τόπο αρμοδιότητας)
- Τοπικό Παράρτημα του ΕΚΑΒ, εφόσον συντρέχει λόγος
- Αρμόδια εταιρία Μεταφοράς ή Διανομής Φυσικού Αερίου που πιθανόν η λειτουργία της επηρεάζεται από το ατύχημα
- Λοιπούς φορείς που δύναται να συνδράμουν υποστηρικτικά το έργο της καταστολής του συμβάντος (ΑΔΜΗΕ Α.Ε., ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., κλπ.).

Σε περίπτωση που ο παραλήπτης της αρχικής ειδοποίησης είναι **η κατά τόπο αρμόδια Αστυνομική/Λιμενική Αρχή (κατά τόπο αρμοδιότητας)**, η τελευταία ενημερώνει τις ανώτερες διοικητικές δομές της, ενώ ειδοποιεί άμεσα τον ΔΕΣΦΑ και την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή.

Νοείται ότι η Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ενημερώνουν άμεσα τον οικείο Περιφερειάρχη και τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, καθώς και τον οικείο Δήμαρχο αντίστοιχα, προκειμένου να υπάρξει εκ μέρους της Περιφέρειας ή του Δήμου, κινητοποίηση προσωπικού και μέσων για την υποστήριξη του έργου του Π.Σ. καθώς και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Ο Μηχανικός Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης αναλαμβάνει επικεφαλής όλων των δράσεων στο σημείο του συμβάντος από πλευράς ΔΕΣΦΑ, ενώ μαζί με τους υπόλοιπους φορείς που σπεύδουν στο πεδίο, τίθενται υπό τις εντολές του επικεφαλής του ΠΣ.

Σε περίπτωση που οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. ή τα εντεταλμένα προς τούτο στελέχη των αρμόδιων Λιμενικών Αρχών (κατά τόπο αρμοδιότητας) καταφτάσουν στον τόπο του περιστατικού πριν από το προσωπικό του ΔΕΣΦΑ ή/και τις αρμόδιες πυροσβεστικές δυνάμεις και μέχρι την άφιξη των τελευταίων, προσεγγίζουν τον χώρο από ικανή απόσταση ασφαλείας (όπως αυτή παρέχεται από τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό) και από σημείο αντίθετο με τη φορά του ανέμου, χωρίς να πλησιάζουν στο σημείο εκδήλωσης του περιστατικού και:

- δημιουργούν περιμετρικά του συμβάντος προσωρινή ζώνη ασφαλείας, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα του περιστατικού και την κατεύθυνση του ανέμου και πάντα μετά από επικοινωνία με την αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή,
- απαγορεύουν την είσοδο στην προσωρινή ζώνη ασφαλείας σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα,
- αναλαμβάνουν τη σήμανση και φύλαξη της προσωρινής ζώνης ασφαλείας,
- κινητοποιούν τους διαθέσιμους πόρους για τη διακοπή της κυκλοφορίας, προς αποφυγή ατυχημάτων κατά τη διέλευση οχημάτων,
- ρυθμίζουν την τροχαία κυκλοφορία, με προτεραιότητα στην απρόσκοπτη διέλευση των συνεργείων του ΔΕΣΦΑ, των πυροσβεστικών οχημάτων και εφόσον συντρέχει λόγος και των σωστικών συνεργείων και
- ενημερώνουν τον επικεφαλής των Πυροσβεστικών Δυνάμεων για τις ενέργειές τους και για την εκτίμηση της κατάστασης.

Ο επικεφαλής των πρώτων ανταποκριτών της ΕΛ.ΑΣ/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας) αναλαμβάνει ρόλο προσωρινού συντονιστή του περιστατικού, τον οποίο στη συνέχεια παραδίδει στον αρμόδιο επικεφαλής της Π.Υ. και παραμένει στη διάθεσή του υποστηρίζοντας αυτόν σε ό,τι του ζητηθεί και πάντα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΛ.ΑΣ/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας).

Στο σημείο αυτό τονίζεται ότι οι αρμόδιες αστυνομικές ή λιμενικές αρχές (κατά τόπο αρμοδιότητας) σε καμία περίπτωση δεν εισέρχονται εντός του χώρου του περιστατικού (καυτή-θερμή-ψυχρή ζώνη) όπως τον έχουν οριοθετήσει σύμφωνα με τις υποδείξεις της αρμόδιας Πυροσβεστικής Αρχής, ιδιαίτερα δε και χωρίς τη χρήση του ενδεικνυόμενου προστατευτικού εξοπλισμού.

Σημειώνεται ότι για τους μεγάλους αυτοκινητόδρομους, η διαδικασία οριοθέτησης αποστάσεων ασφαλείας επικουρείται από τον φορέα λειτουργίας και συντήρησης του αυτοκινητοδρόμου.

Επιπλέον, σε περιπτώσεις που τμήμα του οδοστρώματος του οδικού δικτύου έχει υποστεί φθορές ή ζημιές λόγω του περιστατικού ή εάν, λόγω του εξέλιξης του περιστατικού, η προσέγγιση περιμετρικά του χώρου του περιστατικού είναι επισφαλής, οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ. υποχρεούνται να λάβουν άμεσα μέτρα τροχαίας κίνησης (προσωρινή σήμανση, εκτροπή κυκλοφορίας κτλ) ή και διακοπής της κυκλοφορίας προς αποφυγή ατυχημάτων και προς διευκόλυνση του έργου της αποκατάστασης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρ. 3, 4, 19 και 52 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (Ν. 2696/23-4-99 - ΦΕΚ 57/Α'/1999, όπως αυτά έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν με τις διατάξεις του Ν. 3542/2007 - ΦΕΚ 50/Α'/2007, του Ν. 3254/2004 - ΦΕΚ 137/Α'/2004 και του Ν. 4233/2014 - ΦΕΚ 22/Α'/2014).

Ειδικότερα, για τα τμήματα του οδικού δικτύου που εντάσσονται στο πρόγραμμα «Δρόμοι Ανάπτυξης» των έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, που έχουν κυρωθεί οι Συμβάσεις Παραχώρησής τους και έχουν παραδοθεί για λειτουργία, το ανωτέρω έργο της ΕΛ.ΑΣ. πραγματοποιείται σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στις σχετικές συμφωνίες αστυνόμευσης μεταξύ του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και των παραχωρησιούχων εταιρειών.

Μετά την άφιξη της αρμόδιας Πυροσβεστικής Αρχής, οι κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας της ΕΛ.ΑΣ ή τα εντεταλμένα προς τούτο στελέχη των αρμόδιων Λιμενικών Αρχών (κατά τόπο αρμοδιότητας) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και εάν τούτο απαιτείται, προχωρούν στη λήψη μέτρων τάξης και ασφάλειας περιμετρικά των χώρων επιχειρήσεων του Π.Σ., σύμφωνα με τις ζώνες αποκλεισμού που το τελευταίο οριοθετεί, καθώς και όπου αλλού απαιτείται η επιπρόσθετη λήψη μέτρων ασφαλείας.

Ο συντονισμός των περιφερειακών Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ., όταν αυτό απαιτείται από την έκταση και την ένταση των φαινομένων, πραγματοποιείται από το Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ. (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./ΕΛ.ΑΣ.) (ΠΔ 26/2011 – ΦΕΚ 75/Α΄/2011).

Οι ανωτέρω δράσεις στους χώρους αρμοδιότητας του Λιμενικού Σώματος και Ελληνικής Ακτοφυλακής αποτελούν αρμοδιότητα των τοπικών Λιμενικών Αρχών (ΝΔ 444/1970 – ΦΕΚ 39/Α΄/1970, ΠΔ 13/2018 – ΦΕΚ 202/Α΄/1999).

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που απαιτείται (πριν από την άφιξη της αρμόδιας Αστυνομικής/Λιμενικής Αρχής ή επικουρικά σε αυτήν), προσωπικό του φορέα συντήρησης και λειτουργίας του αντίστοιχου οδικού δικτύου²⁹ ή/και του ΔΕΣΦΑ δεν επιτρέπει τη διέλευση οχημάτων εντός της αποκλεισμένης περιοχής.

A.1.2.1 Δράσεις Πυροσβεστικού Σώματος

Το Πυροσβεστικό Σώμα έχει την ευθύνη και τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της καταστολής των συμβάντων/μεγάλων ατυχημάτων και την παροχή συνδρομής για τη διάσωση των ατόμων και την προστασία της ζωής των πολιτών που απειλούνται. **Στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου, η αρμοδιότητα του έργου της καταστολής του περιστατικού που κατέχει το ΠΣ έχει την έννοια της εποπτείας και του συντονισμού των ενεργειών όλων των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων φορέων με σκοπό τη διαχείριση και τον περιορισμό του περιστατικού και όχι την έννοια της διαχείρισης των εγκαταστάσεων των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής και του εξοπλισμού σε αυτές (κάτι το οποίο επιτελεί ο αρμόδιος Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής, κατά περίπτωση).**

Στο πλαίσιο αυτό, η τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία (ή, σε κάθε περίπτωση, η επιχειρησιακή μονάδα του ΠΣ που δύναται να ανταποκριθεί στο περιστατικό³⁰), δρομολογεί τις εξής

²⁹ Οι αρμοδιότητες των φορέων συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου της χώρας περιγράφονται σε ένα ολοκληρωμένο τεύχος κατανομής αρμοδιοτήτων συντήρησης του οδικού δικτύου της χώρας, το οποίο η Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ, με τα 7910/08-11-2017 και 4103/08-06-2018 έγγραφα της απέστειλε σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Το ανωτέρω τεύχος συμπεριλαμβάνει 67 χάρτες σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας και 14 χάρτες σε επίπεδο Περιφέρειας, όπου απεικονίζεται ως υπόβαθρο η διοικητική διαίρεση σε επίπεδο Δήμου, καθώς και το οδικό δίκτυο καταναμημένο ανά φορέα αρμοδιότητας συντήρησης. Αντίγραφο του ανωτέρω έχει αναρτηθεί στον ιστοχώρο της Γ.Γ.Π.Π. (<http://www.civilprotection.gr>).

³⁰ Αναφορικά με τη συνδρομή των πυροσβεστικών δυνάμεων, επισημαίνεται ότι οι τοπικές αρμόδιες Διεύθυνση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών / ΓΓΠΠ

δράσεις:

- Σε περίπτωση διαρροής φυσικού αερίου, εκτιμά την πιθανότητα ανάφλεξης ή/και έκρηξης, σε συνεργασία με τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης, ενώ εγκαθίσταται περιμετρικά του σημείου και προβαίνει σε κατάλληλες δράσεις διασκορπισμού του εκλυόμενου νέφους, προκειμένου να αποσοβηθεί ο κίνδυνος καθυστερημένης ανάφλεξης.
- Δίνει εντολή να διακοπούν όλες οι τυχόν θερμές εργασίες στην περιοχή και να απομακρυνθούν γενικά όλες οι μηχανές/κινητήρες, όπως και όλες οι πηγές ανάφλεξης και τα εύφλεκτα υλικά.
- Οριοθετεί³¹, κατόπιν συνεργασίας με τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του

Πυροσβεστικές Υπηρεσίες δε διαθέτουν ούτε αντικερηκτικό εξοπλισμό για να προσεγγίσουν την περιοχή, αλλά ούτε και μέσα ατομικής προστασίας της ακοής, λαμβάνοντας υπόψιν ότι σε περίπτωση περιστατικού στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου υψηλής πίεσης, ο θόρυβος μπορεί να είναι ιδιαίτερα έντονος.

³¹ Σε οποιοδήποτε περιστατικό στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου με πυρκαγιά ή πιθανότητα πυρκαγιάς (έκρηξη νέφους αερίου ή διαρροή), η οριοθέτηση των ζωνών ασφαλείας από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο, αποτελεί προαπαιτούμενο.

Για την οριοθέτηση των ζωνών ασφαλείας σε περίπτωση περιστατικού στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου δύναται να χρησιμοποιηθούν τα στοιχεία που περιλαμβάνει η αντίστοιχη Μελέτη Ασφαλείας και το Πρόγραμμα Εποπτείας και Επέμβασης, όπως αυτά προβλέπονται στην ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 (ΦΕΚ 603 Β'/05-03-2012), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Επιπλέον, δύναται να χρησιμοποιηθούν όποια μετεωρολογικά ή άλλα δεδομένα παρέχονται, όπως:

- Μετρήσεις δείκτη καυσίμου - μεθάνιο (CH₄), LEL, επίπεδα οξυγόνου
- Μετεωρολογικές συνθήκες (κατεύθυνση ανέμου, ταχύτητα ανέμου)
- Πιθανές πηγές ανάφλεξης
- Πιθανή έκθεση του κοινού
- Πιθανότητα μετατόπισης αερίων (από περιβάλλοντα κτίρια, υπονόμους, υπόγειους αγωγούς, κλειστούς χώρους), τα οποία μπορούν να διευκολύνουν την ανωτέρω δράση του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.

Ο Μηχανικός Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης του ΔΕΣΦΑ, παρέχει άμεσα στον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού ακριβείς πληροφορίες σχετικά με τη χωροθέτηση του εξοπλισμού ασφαλείας στην εγκατάσταση (ειδικά εάν αυτός βρίσκεται εντός της οριοθετημένης περιοχής που θα επηρεαστεί από συγκεκριμένα επίπεδα θερμικής ακτινοβολίας, υπερπίεσης ή/και εκρηκτικών συγκεντρώσεων εύφλεκτου μίγματος φυσικού αερίου/αέρα μετά από την εκδήλωση του συμβάντος), καθώς και τις εμπλεκόμενες επικίνδυνες ουσίες.

Επισημαίνεται ότι καθ' όλη τη διάρκεια εξέλιξης του περιστατικού, ο καθορισμός των ζωνών ασφαλείας επανεξετάζεται περιοδικά ή μετά από αλλαγή οποιωνδήποτε συνθηκών από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, κατόπιν συνεργασίας με τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης του ΔΕΣΦΑ και αναπροσαρμόζεται ανάλογα με τις επικρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες, λαμβάνοντας υπόψιν όλους τους συναφείς παράγοντες, όπως:

- Πηγές ανάφλεξης (συμπεριλαμβανομένου του φυσικού φωτισμού)
- Θερμική ακτινοβολία.
- Απογραφή αερίων συγκεντρώσεών τους (ποιότητα αέρα)
- Διάρκεια
- Θόρυβο
- Κατεύθυνση ανέμου (άλλοι παράγοντες διασποράς)

Οι ρόλοι τόσο του ΠΣ όσο και της ΕΛ.ΑΣ./Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας) είναι απόλυτα διακριτοί:

- Το ΠΣ δρα με εξοπλισμό ατομικής προστασίας εντός της καυτής και της θερμής ζώνης, εφόσον φέρει τον κατάλληλο εξοπλισμό (αντικερηκτικός εξοπλισμός, ακουστικά για προστασία της ακοής από τον έντονο θόρυβο, κλπ) και την απαιτούμενη εκπαίδευση.
- Η ΕΛ.ΑΣ./Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας) δρα αμέσως μετά το όριο αποκλεισμού της ψυχρής ζώνης.

αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης, **τις τέσσερις (4) ζώνες ασφαλείας:** καυτή – θερμή – ψυχρή – ελεύθερη (βλ. Ενότητα «Ορισμοί» του παρόντος Σχεδίου) με βάση τα όσα προβλέπονται στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Π.Σ..

- Προσεγγίζει την περιοχή του ατυχήματος αντίθετα από τη φορά του ανέμου και λαμβάνοντας συνεχώς μετρήσεις του LEL.
- Ενημερώνει, σχετικά με την οριοθέτηση των ζωνών ασφαλείας, τις τοπικές αρμόδιες Αστυνομικές/Λιμενικές Αρχές (κατά τόπο αρμοδιότητας) που έχουν σπεύσει στο σημείο του περιστατικού προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις σύμφωνα με τον αντίστοιχο επιχειρησιακό τους σχεδιασμό. Προς τούτο, λαμβάνει υπόψιν του, μεταξύ άλλων και τα σημεία ενδιαφέροντος στην πέριξ περιοχή.
- Ενημερώνεται από τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης σχετικά με την κατάσταση των διαδρομών πρόσβασης στον χώρο του συμβάντος, εφόσον απαιτείται.
- Ενημερώνεται λεπτομερώς από τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης σχετικά με την εγκατάσταση.
- Έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα του συντονισμού του έργου της καταστολής του περιστατικού. Επισημαίνεται ότι η καταστολή οποιουδήποτε ατυχηματικού συμβάντος στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου με την έννοια της απομόνωσης (διακοπή παροχής αερίου του τμήματος στο οποίο βρίσκεται το σημείο του συμβάντος) και της αποσυμπίεσης του απομονωμένου τμήματος, αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του ΔΕΣΦΑ και όχι της τοπικής αρμόδιας Πυροσβεστικής Υπηρεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, παρακολουθεί τις ενέργειες καταστολής του συμβάντος από πλευράς ΔΕΣΦΑ, καθόσον ο επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του συμβάντος βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης, ενώ επεμβαίνει επιχειρησιακά (σύμφωνα με τις οδηγίες και ενέργειες αντιμετώπισης περιστατικού με φυσικό αέριο, όπως αυτές προβλέπονται στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Π.Σ.) στις εξής περιπτώσεις:
 - Στην περίπτωση που λόγω του ατυχηματικού συμβάντος στο σύστημα μεταφοράς έχει προκληθεί δευτερογενές ατύχημα στην παρακείμενη περιοχή (π.χ. πυρκαγιά σε παρακείμενη δασική περιοχή κλπ).
 - Στην περίπτωση που έχει εκδηλωθεί πυρκαγιά στον ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό βανοστασιών λόγω π.χ. κεραυνοβολίας και κατόπιν σχετικού αιτήματος του Μηχανικού Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης, συνδράμοντας στο έργο καταστολής που επιχειρείται από τον ΔΕΣΦΑ.
- Σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς εγγύς τμήματος του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου ή ατυχήματος σε εγκατάσταση με επικίνδυνες ουσίες που βρίσκεται κοντά σε τμήμα του αγωγού

-
- Το ΕΚΑΒ δρα στο όριο της ψυχρής με την ελεύθερη ζώνη.
 - Η επικοινωνία με την Ελεύθερη Ζώνη του προσωπικού που εργάζεται στην καυτή, τη θερμή και την ψυχρή ζώνη γίνεται από τα συγκεκριμένα σημεία εισόδου/εξόδου προσωπικού, τα οποία είναι και ελεγχόμενα. Η απομάκρυνση των θυμάτων από την καυτή, τη θερμή και την ψυχρή ζώνη γίνεται από τα συγκεκριμένα σημεία εξόδου θυμάτων (περιπατητικών και διακομιζομένων με φορεία), τα οποία βρίσκονται στα σύνορα της ψυχρής και της ελεύθερης ζώνης. Στα σημεία αυτά γίνεται η καταγραφή κάθε εξερχόμενου θύματος. Στα όρια της ψυχρής και της ελεύθερης ζώνης ενεργοποιείται η Ομάδα Υποστήριξης τραυματιών του Ε.Κ.Α.Β., για τη διενέργεια ταχείας αρχικής διαλογής (triage) των τραυματιών.

ή κλάδων του και δύναται να τροφοδοτείται και από αυτόν, η τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ειδοποιεί άμεσα τον ΔΕΣΦΑ, διαμέσου του αρμόδιου χωρικά ΠΕΚΕ, προκειμένου ο τελευταίος να τεθεί σε κατάσταση ετοιμότητας και να προβεί στις αντίστοιχες απαιτούμενες δράσεις βάσει του εσωτερικού του σχεδιασμού.

A.1.2.2 Δράσεις ΔΕΣΦΑ

Σε περίπτωση που απαιτείται, ο Μηχανικός Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης του ΔΕΣΦΑ μεταβαίνει στο πεδίο και μαζί με την Ομάδα Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του ΔΕΣΦΑ προβαίνει σε αντίστοιχες δράσεις, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Εποπτείας και Επέμβασης του άρθρου 13 της υπουργικής απόφασης Δ3/Α/οικ.4303/2012, στο οποίο αποτυπώνεται ο εσωτερικός σχεδιασμός του ΔΕΣΦΑ.

Στη συνέχεια αποδίδονται οι απαιτούμενες, κατά σειρά δράσεις, από πλευράς ΔΕΣΦΑ, με σκοπό τον έλεγχο και την καταστολή του συμβάντος:

- Σε περίπτωση διαρροής φυσικού αερίου, εκτιμά την πιθανότητα ανάφλεξης ή/και έκρηξης.
- Σε περίπτωση διαρροής, ανάφλεξης ή έκρηξης, προβαίνει σε προσωρινή αποτύπωση των αποστάσεων κινδύνου (οριοθέτηση) από το σημείο του ατυχήματος και εισηγείται σχετικά στον επικεφαλής του ΠΣ στο πεδίο προκειμένου ο τελευταίος να οριοθετήσει την περιοχή.
- Παρέχει στον επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού κάθε πληροφορία σχετικά με την εγκατάσταση.
- Διακόπτει όλες τις τυχόν θερμές εργασίες στην περιοχή και απομακρύνει γενικά όλες τις μηχανές/κινητήρες.
- Απομακρύνει όλες τις πηγές ανάφλεξης και τα εύφλεκτα υλικά.
- Ενημερώνει τον επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού σχετικά με τα σημεία ενδιαφέροντος εντός των ζωνών ασφαλείας.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ατυχήματος, περιστατικού ή κατάστασης που θα μπορούσε να απειλήσει την ασφάλεια των προσώπων ή των περιουσιών ή την προστασία του περιβάλλοντος, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου εφαρμόζει το πρόγραμμα εποπτείας και επέμβασης, του άρθρου 13 της ΥΑ Δ3/Α/οικ. 4303 ΠΕ 26510/12 (ΦΕΚ 603 Β/5-3-2012): Τεχνικός Κανονισμός «Συστήματα μεταφοράς Φυσικού Αερίου με Μέγιστη Πίεση Λειτουργίας άνω των 16 bar», όπως ισχύει. Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, πλην του ΠΣ, ενημερώνει άμεσα και τον οικείο Περιφερειάρχη, όπως και τη Διεύθυνση Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ (αρμόδια Αδειοδοτούσα Αρχή).

A.1.2.3 Έννοια «απομονωτέου» τμήματος αγωγού

Τα τμήματα που μπορούν να απομονωθούν (αγωγός-συμπιεστής) αναγνωρίζονται ως μέρος της εγκατάστασης που μπορεί να απομονωθεί από την υπόλοιπη διαδικασία με βαλβίδες διακοπής έκτακτης ανάγκης. Μετά την απομόνωση του τμήματος, η πίεση μπορεί να παραμείνει σε έναν κλειστό αγωγό μέχρις ότου το αέριο που έχει παγιδευτεί εντός, να απορριφθεί μέσω της διαρροής. Σε μία τέτοια περίπτωση, η καλύτερη πορεία δράσης είναι συχνά να αφήνεται όλο το αέριο καύσιμο να καεί μέχρι να σβήσει η φωτιά. Η εναλλακτική λύση της κατάσβεσης της φωτιάς ενέχει υψηλό κίνδυνο περαιτέρω παραγωγής νέφους ατμών και αναστροφή φλόγας με σπινθήρες, προκαλώντας εκ νέου ανάφλεξη. Νοείται, ότι όσο το αέριο καύσιμο αφήνεται να καεί, η περιμετρική περιοχή προστατεύεται με νερό ψύξης.

(α) Περίπτωση Διαρροής:

Σε περίπτωση διαρροής, οι απαιτούμενες, κατά σειρά, δράσεις για την αντιμετώπιση/καταστολή του συμβάντος είναι οι εξής:

(α1) Προσέγγιση βανοστασιών και απομόνωση, δηλαδή διακοπή της παροχής του αερίου στο τμήμα που βρίσκεται το σημείο του συμβάντος, η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί:

- Στον κεντρικό αγωγό και τους κλάδους του, με κλείσιμο των κεντρικών βανών στα βανοστάσια που βρίσκονται ανάντι και κατάντι του σημείου του συμβάντος. Με τον τρόπο αυτόν το συμβάν οριοθετείται τοπικά, η ποσότητα του αερίου περιορίζεται και η πίεση αρχίζει σταδιακά να μειώνεται. Μετά την επιτυχή απομόνωση, το συμβάν καθίσταται ελεγχόμενο.
- Σε μετρητικούς/ρυθμιστικούς σταθμούς, με αυτόματες ή τηλεχειριζόμενες βάνες απομόνωσης.

Σε περίπτωση που απαιτείται χειροκίνητο κλείσιμο των κεντρικών βανών, τότε τα μέλη του αγήματος επιφυλακής Λ&Σ (3 τεχνίτες), υπό τις οδηγίες του Μηχανικού Επιφυλακής Λ&Σ σπεύδουν προς τα αντίστοιχα βανοστάσια για την εκτέλεση της απομόνωσης. Μετά το κλείσιμο των βανών ακολουθεί για λόγους ασφαλείας η διαδικασία κλειδώματος και κατάλληλης σήμανσης των βανών.

(α2) Αποσυμπίεση απομονωμένου τμήματος δικτύου

Στη συνέχεια πραγματοποιείται αποσυμπίεση, δηλαδή διοχέτευση στο περιβάλλον του αερίου που παραμένει εγκλωβισμένο στη γραμμή μετά την απομόνωσή της. Οι απαιτούμενοι λειτουργικοί χειρισμοί γίνονται από το προσωπικό Λ&Σ του ΔΕΣΦΑ σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες και μέσω ειδικών διατάξεων που υπάρχουν σε όλα τα βανοστάσια. Η αποσυμπίεση του απομονωμένου τμήματος οδηγεί σε μείωση της ποσότητας αερίου που εκλύεται στο σημείο συμβάντος και ως εκ τούτου στη συντομότερη ελάττωση της πίεσης. Κατά κανόνα, η διαδικασία της αποσυμπίεσης διακόπτεται προσωρινά σε θετική πίεση 2-3bar στο απομονωμένο τμήμα και βάσει των συνθηκών που επικρατούν στο σημείο του συμβάντος καθορίζεται από τον Μηχανικό Επιφυλακής η διαδικασία που θα ακολουθηθεί έως την πλήρη αποσυμπίεση του απομονωμένου τμήματος. Η διαδικασία της αποσυμπίεσης σε καμία περίπτωση δεν δύναται να διενεργηθεί από το ΠΣ, παρά μόνο από το προσωπικό Λ&Σ του ΔΕΣΦΑ.

Επισημαίνεται ότι η διαδικασία της αποσυμπίεσης του συστήματος μπορεί να διαρκέσει και ημέρες και ότι ο θόρυβος που προκαλείται σε αυτήν την περίπτωση είναι ιδιαίτερα ισχυρός, ενώ μειώνεται σταδιακά με τη μείωση της πίεσης του συστήματος. Κατά τη διάρκεια της αποσυμπίεσης θα πρέπει να τηρούνται όλα τα απαιτούμενα μέτρα ώστε να αποφευχθεί η έναυση ανάφλεξης, κάτι το οποίο προκαλείται όταν το μείγμα αέρα-φυσικού αερίου είναι εντός των ορίων αναφλεξιμότητας, δηλαδή μεταξύ 5% (LFL) και 15% (UFL) κατ' όγκον στον αέρα.

Για τη σπάνια περίπτωση που η απομακρυσμένη λειτουργία με σκοπό την οριοθέτηση του συμβάντος μπορεί να αποτύχει εντελώς ή σε περίπτωση που η απομακρυσμένη λειτουργία δεν υφίσταται και συνεπώς απαιτείται χειροκίνητη επέμβαση σε κάποια από τις εγκαταστάσεις όπου ο κίνδυνος προσέγγισης είναι αυξημένος, τότε δύναται να επέμβει το ΠΣ προκειμένου για το χειροκίνητο κλείσιμο βαλβίδας (για απομόνωση τμήματος και όχι αποσυμπίεση) ανάντι του σημείου όπου εκδηλώθηκε το ατύχημα, προκειμένου να διακοπεί η εκροή αερίου. **Επιπλέον, η επέμβαση του ΠΣ στην περίπτωση αυτή προϋποθέτει ότι δεν απειλείται η ζωή και η υγεία των πυροσβεστικών δυνάμεων, ενώ γίνεται πάντα με χρήση των απαιτούμενων για τις συνθήκες**

μέσων ατομικής προστασίας. Προς τούτο, απαιτείται η σχετική εκπαίδευση και άσκηση του ΠΣ σε συνεργασία με τον ΔΕΣΦΑ. **Η συγκεκριμένη επέμβαση του Π.Σ. δεν προϋποθέτει ότι δεν θα κινηθεί άμεσα για το σημείο του συμβάντος και η αντίστοιχη Ομάδα του ΔΕΣΦΑ, η οποία είναι αρμόδια για τον χειρισμό του εξοπλισμού εντός των εγκαταστάσεων με σκοπό τον περιορισμό του περιστατικού, υπό την εποπτεία και τον συντονισμό του ΠΣ. Επιπλέον, η ως άνω επέμβαση του ΠΣ στον εξοπλισμό των εγκαταστάσεων θα προϋποθέτει τη συναίνεση του Μηχανικού Επιφυλακής Λ&Σ του ΔΕΣΦΑ. Επισημαίνεται, βέβαια, ότι το τελευταίο δε συνεπάγεται ότι για οποιαδήποτε άλλη δράση του ΠΣ που προβλέπεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο θα πρέπει να υπάρχει και πάλι η συναίνεση του ΔΕΣΦΑ, όπως και το ότι ο ΔΕΣΦΑ σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αρνηθεί την είσοδο του ΠΣ στο σημείο του συμβάντος, εφόσον ο επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο κρίνει ότι απαιτείται.**

(β) Περίπτωση Ανάφλεξης:

Σε περίπτωση ανάφλεξης του φυσικού αερίου, σπεύδει άμεσα στο σημείο του συμβάντος το προσωπικό Λ&Σ, το οποίο προβαίνει στην απομόνωση, δηλαδή στη διακοπή της παροχής του αερίου στο τμήμα που βρίσκεται το σημείο του συμβάντος και στην αποσυμπίεση του απομονωμένου τμήματος του δικτύου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ως άνω παράγραφο. Μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω ενεργειών και εφόσον η μείωση της πίεσης είναι μεγάλη και συνεπώς και το μέγεθος της φλόγας είναι μικρό, μπορεί να πραγματοποιηθεί κατάσβεση με ξηρά σκόνη ή καταπνιγμός της φλόγας με άλλον τρόπο, κατόπιν επέμβασης του ΠΣ. Οι ως άνω ενέργειες καταστολής διενεργούνται από το Π.Σ. μόνον εφόσον ο επικεφαλής του Π.Σ. στο σημείο του συμβάντος κρίνει ότι κάτι τέτοιο απαιτείται. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψιν ότι πιθανή απόπειρα κατάσβεσης της φλόγας χωρίς να έχει διακοπεί η ροή του φυσικού αερίου ή εάν δεν είναι βέβαιο ότι αυτό θα γίνει αμέσως, ενέχει τον κίνδυνο σχηματισμού νέφους ατμών που θα μπορούσε να εκραγεί στη συνέχεια σε περίπτωση καθυστερημένης επανάφλεξης. Προς τούτο, απαιτείται η συνεργασία του επικεφαλής του Π.Σ. στο σημείο του συμβάντος με τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης του ΔΕΣΦΑ.

A.1.3 Δράσεις υποστήριξης του Πυροσβεστικού Σώματος στο έργο της καταστολής του περιστατικού

Η υποστήριξη του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή του περιστατικού επικεντρώνεται κατά κύριο λόγο στις κάτωθι δράσεις:

Στο πλαίσιο αυτό:

- Ο οικείος Δήμος, καθώς και όμοροι Δήμοι ή/και η οικεία Περιφέρεια δύναται να συνεισφέρουν στο έργο καταστολής του Π.Σ., με την παροχή μηχανημάτων έργου, βυτιοφόρων, υδροφόρων φορητών, απορροφητικών υλικών, κλπ., κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.
- Σε περίπτωση που διαφυγόντα υγρά πυρόσβεσης (π.χ. σε περίπτωση ατυχήματος σε συμπιεστή, οπότε και πιθανόν να διαρρεύσουν λάδια, συμπυκνώματα, κλπ) ρυπάνουν το παρακείμενο οδικό δίκτυο, για την εξασφάλιση απορροφητικών υλικών και μέσων, προς υποβοήθηση του έργου καταστολής του Π.Σ. (προκειμένου τα τυχόν διαφυγόντα υγρά πυρόσβεσης να μη διαρρεύσουν εντός των δικτύων αποχέτευσης και των υδάτινων πόρων, αλλά και να μην προκαλέσουν δευτερογενές ατύχημα λόγω της ολισθηρότητας που

προκαλούν στο οδόστρωμα), οφείλει να μεριμνά ο ΔΕΣΦΑ και δυνητικά να συνδράμει και ο φορέας συντήρησης και λειτουργίας του οδικού δικτύου. Ο τελευταίος είτε διαθέτει δικά του υλικά ή, κατά περίπτωση, ζητά διαμέσου του Unit3-COMRES (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.) τη συνδρομή όμορων Δήμων ή της οικείας Περιφέρειας ή εξασφαλίζει υλικά από ιδιωτικούς φορείς, με επιβάρυνση του ΔΕΣΦΑ. Εναλλακτικά, προκειμένου να παρεμποδιστεί η διαρροή των υγρών πυρόσβεσης εντός των δικτύων αποχέτευσης και των υδάτινων πόρων, γίνεται εκτροπή των υγρών αυτών σε άλλο χώρο όπου μπορούν αργότερα να απορροφηθούν, να απομακρυνθούν ή να εξουδετερωθούν.

- Τα ανωτέρω ισχύουν με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στο υπ' αριθ. 39383 Φ.702.16/29.08.2008 έγγραφο του ΑΠΣ, σύμφωνα με το οποίο, το ΠΣ δεν είναι αρμόδιο για τον καθαρισμό του οδοστρώματος ούτε για τη χρησιμοποίηση απορροφητικών υλικών (πριονίδι, άμμος, χώμα) παρά μόνο στις περιπτώσεις που η κάλυψη ή η ρύπανση από διάφορα υλικά είναι δυνατό να προκαλέσει ατυχήματα ή προκαλεί απέχθεια στο κοινό.

Παράλληλα:

- Οι αρμόδιες Αστυνομικές/Λιμενικές Αρχές (κατά τόπο αρμοδιότητας), λαμβάνουν μέτρα τροχαίας για τη διευκόλυνση της κίνησης πυροσβεστικών οχημάτων και των οχημάτων άλλων φορέων (ΟΤΑ, κλπ) που εμπλέκονται στην καταστολή.
- Ο ΔΕΔΔΗΕ δύναται να προχωρήσει σε προληπτική διακοπή της ηλεκτροδότησης για την ασφάλεια του προσωπικού καταστολής του ατυχήματος, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.
- Εφόσον απαιτείται, η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ), διά του Unit3-COMRES (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.), μπορεί να ενημερώνει τον επικεφαλής στο σημείο του περιστατικού Αξιωματικό του Π.Σ. σχετικά με τις επικρατούσες ή τις αναμενόμενες καιρικές συνθήκες³².
- Το ΕΚΑΒ δύναται να αποστείλει ασθενοφόρα και κινητές μονάδες στον τόπο του περιστατικού, για την αντιμετώπιση περιστατικών υγείας προσωπικού του Π.Σ. που επιχειρεί, όπως και του ΔΕΣΦΑ, κατόπιν ενημέρωσης από τον επικεφαλής στο σημείο Αξιωματικό του ΠΣ.

Το ανθρώπινο δυναμικό αλλά και τα μέσα των φορέων (υλικά κατάσβεσης, μηχανήματα, κλπ) που διατίθενται για την υποστήριξη του έργου του ΠΣ με σκοπό τον έλεγχο και την καταστολή του περιστατικού κατόπιν σχετικού αιτήματος του ΠΣ, εντάσσονται επιχειρησιακά υπό τον επικεφαλής Αξιωματικό των επιχειρήσεων καταστολής, ο οποίος έχει και την ευθύνη αξιοποίησής τους σε τοπικό επίπεδο.

Επισημαίνεται ότι ο συντονισμός της διάθεσης των μέσων των ΟΤΑ για την υποστήριξη του έργου του ΠΣ για τον έλεγχο και την καταστολή ατυχημάτων κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου αποτελεί αρμοδιότητα των Αποκεντρωμένων Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Δήμαρχος, Αντιπεριφερειάρχης, κλπ).

Νοείται ότι το προσωπικό του ΔΕΣΦΑ επιχειρεί μόνον και όταν είναι ασφαλές για αυτό, όταν

³² Επιπλέον, σε περίπτωση ρύπανσης της θάλασσας ένεκα του ατυχήματος, η ΕΜΥ δύναται να εκδίδει και τακτικές και ειδικές προγνώσεις μετεωρολογικών και ωκεανογραφικών στοιχείων που αφορούν σε περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για την ευρύτερη λεκάνη της Ανατολικής Μεσογείου στο πλαίσιο του ισχύοντος επιχειρησιακού σχεδίου ενεργειών σε περίπτωση ρύπανσης της θάλασσας από πετρελαιοκηλίδα (MPERSS: Marine Pollution Emergency Response Support System) (Κεφάλαιο 3, παρ. 3.5.10, ΠΔ 11/2002).

έχει την απαιτούμενη εκπαίδευση και όταν φέρει τον απαιτούμενο προστατευτικό εξοπλισμό, κάτι το οποίο αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του ΔΕΣΦΑ.

Επιπλέον, το προσωπικό, εκτός ΔΕΣΦΑ, το οποίο απαιτείται προσωρινά για την εκτέλεση εργασιών άμεσης υποστήριξης εκτάκτου ανάγκης, π.χ. εκείνων που πρόκειται να ασχοληθούν με τη λειτουργία συγκεκριμένου εξοπλισμού, όπως εξοπλισμός εκσκαφής ή γερανού και ανυψωτικού εξοπλισμού, εμπειρογνώμονες, κλπ., που μπορεί να εκτεθεί σε κινδύνους σε ένα συμβάν ανταπόκρισης έκτακτης ανάγκης, θα πρέπει να ενημερωθεί από τον Μηχανικό Επιφυλακής του ΔΕΣΦΑ στο πεδίο πριν από τη συμμετοχή του σε οποιαδήποτε ενέργεια αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης. Η αρχική ενημέρωση περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη χρήση κατάλληλου εξοπλισμού ατομικής προστασίας, τους χημικούς κινδύνους, καθώς και τις ενέργειες που πρέπει να εκτελεστούν, κάτι το οποίο διασφαλίζεται με την εκπαίδευση του ως άνω προσωπικού και τη διεξαγωγή σχετικών ασκήσεων, σε συνεργασία με τον ΔΕΣΦΑ.

A.1.4 Περίπτωση περιστατικού μικρής κλίμακας

Εφόσον οριοθετηθούν οι ζώνες αποκλεισμού και οι εκτιμώμενες από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού επιπτώσεις (σε συνεργασία με τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης του ΔΕΣΦΑ) υποδηλώνουν περιστατικό μικρής κλίμακας, δηλαδή περιστατικό το οποίο αντιμετωπίζεται εσωτερικά από το προσωπικό του ΔΕΣΦΑ (όπως π.χ. περιστατικό με μικρές διαρροές ή πιθανότητα για μικρές διαρροές, κλπ) και μέχρι να επιτευχθεί η πλήρης καταστολή του περιστατικού, οι επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ. κλπ) δρουν σύμφωνα με τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό και με το δυναμικό και τα μέσα που απαιτούνται.

Όταν επέλθει η πλήρης αντιμετώπιση του συμβάντος, το τελευταίο λήγει, με εντολή του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του συμβάντος, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης του ΔΕΣΦΑ.

A.1.5 Περίπτωση περιστατικού μεγάλης κλίμακας

Εφόσον οριοθετηθούν οι ζώνες αποκλεισμού και οι εκτιμώμενες από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού επιπτώσεις (σε συνεργασία με τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης του ΔΕΣΦΑ) υποδηλώνουν περιστατικό μεγάλης κλίμακας (όπως π.χ. πλήρης ρήξη αγωγού με πυρκαγιά με κρατήρα και εκτόξευση φλόγας, ανάφλεξη εξαεριζόμενου αερίου, εξωτερική πυρκαγιά, κλπ), δηλαδή ξαφνική, απροσδόκητη ή επικείμενη κατάσταση που είναι πιθανό να προκαλέσει τραυματισμό, απώλεια ζωής, φθορές σε περιουσιακά στοιχεία ή το περιβάλλον, ζημία στη φήμη ή παρέμβαση στην κανονική λειτουργία του συστήματος μεταφοράς, το οποίο δε δύναται να αντιμετωπιστεί μόνο εσωτερικά από το προσωπικό του ΔΕΣΦΑ, ενώ πιθανά απαιτείται να ληφθούν και δράσεις προστασίας των πολιτών, δρομολογούνται οι κάτωθι δράσεις:

I. Δράσεις καταστολής του περιστατικού, που συντονίζονται από τον εκάστοτε επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του ΠΣ και δρομολογούνται από τον ΔΕΣΦΑ, όσον αφορά τη διαχείριση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, με σκοπό τον περιορισμό του ατυχήματος και τον μετριασμό των συνεπειών του.

II. Δράσεις υποστήριξης του Π.Σ. στο έργο καταστολής του περιστατικού, που δρομολογούνται,

κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του ατυχήματος, από λοιπούς φορείς πολιτικής προστασίας (ΟΤΑ, ΕΛ.ΑΣ., κλπ).

III. Δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης συνεπειών ένεκα του περιστατικού, οι οποίες έχουν κατά κύριο λόγο ως εξής:

- **Απεγκλωβισμός και διάσωση πολιτών^{33,34}** που βρίσκονται σε χερσαία περιοχή εγγύς, ή εντός του σημείου του περιστατικού (π.χ. εργαζομένων, περιοίκων, διερχομένων, κλπ) και η προσωπική τους ασφάλεια διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο που απαιτεί την παροχή βοήθειας, το ταχύτερο δυνατόν, ώστε να μην υπάρξουν απώλειες. Οι δράσεις απεγκλωβισμού και διάσωσης δρομολογούνται με ευθύνη του εκάστοτε επικεφαλής Αξιωματικού του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του έργου καταστολής του περιστατικού.
- **Ενημέρωση, του ΕΚΑΒ, μέσω του χωρικά αρμόδιου ΠΕΚΕ, προκειμένου κινητοποιηθεί για τη διαλογή και υποστήριξη τραυματιών σε ασφαλές σημείο στον τόπο του ατυχήματος**, καθώς και τη διακομιδή αυτών στις κατάλληλες μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης του Κέντρου Επιχειρήσεων Υγείας του (Κ.ΕΠ.Υ./ΕΚΑΒ). Το/α ασθενοφόρο/α δεν απομακρύνεται/ονται από την περιοχή του περιστατικού και παραμένει/ουν σε ασφαλές σημείο (στα όρια της ψυχρής με την ελεύθερη ζώνη) το οποίο υποδεικνύεται από το ΠΣ. Επισημαίνεται ότι η μεταφορά τραυματιών και ασθενών μέχρι και το όριο της ψυχρής με την ελεύθερη ζώνη, όπου και παραλαμβάνονται από τη μονάδα του ΕΚΑΒ, με σκοπό την περίθαλψη και τη διακομιδή τους, γίνεται από το ΠΣ. Επιπλέον, το ΕΚΑΒ μπορεί να συνδράμει στη μεταφορά ατόμων τα οποία πρέπει να απομακρυνθούν από κτίρια αλλά η κατάσταση της υγείας τους δεν επιτρέπει τη μεταφορά τους με ιδιωτικά μέσα ή λεωφορεία.
- **Λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης από τις αρμόδιες Αστυνομικές/Λιμενικές Αρχές (κατά τόπο αρμοδιότητας)** προς:
 - διευκόλυνση της κίνησης των ασθενοφόρων του ΕΚΑΒ για την παραλαβή τραυματιών εντός ή/και εκτός της εγκατάστασης και τη διακομιδή τους σε μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας,
 - αποφυγή κυκλοφοριακής συμφόρησης, τόσο στην περιοχή του ατυχήματος όσο και ευρύτερα και
 - εκτροπή ροής κυκλοφορίας των λοιπών οχημάτων από ασφαλείς παρακαμπτήριες

³³ Η ειδοποιός διαφορά μεταξύ οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών και επιχειρήσεων απεγκλωβισμού και διάσωσης βασίζεται στο γεγονός ότι στη μεν πρώτη περίπτωση οι πολίτες βρίσκονται σε κίνδυνο εξ αιτίας της παραμονής τους πλησίον της περιοχής που εξελίσσεται ένα μεγάλο ατύχημα, ή σε κάποια απόσταση από την πορεία εξέλιξής της, ενώ στη δεύτερη περίπτωση οι πολίτες βρίσκονται σε επαφή, ή εντός του σημείου του μεγάλου ατυχήματος και η προσωπική τους ασφάλεια διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο που απαιτεί την παροχή βοήθειας, το ταχύτερο δυνατόν, ώστε να μην υπάρξουν απώλειες.

Κατά συνέπεια, η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης εξετάζεται ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία των πολιτών κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς και έχει χαρακτήρα μη υποχρεωτικό, ενώ η διάσωση είναι δράση υποχρεωτική και κατά κανόνα αφορά μικρές ομάδες πολιτών, ή μεμονωμένα άτομα σε συγκεκριμένο και περιορισμένο χώρο, εγγύς, ή εντός του σημείου του μεγάλου ατυχήματος.

³⁴ Για τον σκοπό αυτό και εφόσον απαιτείται, η Μονάδα Χερσαίων και Θαλασσίων Επιχειρήσεων (Unit1-SEALOPS) του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. (πρώην Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ./199ΣΕΚΥΠΣ), κατόπιν αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, κινητοποιεί και αποστέλλει στην περιοχή του ατυχήματος την πλησιέστερη ομάδα αντιμετώπισης ΧΒΡΠ και Τεχνολογικών Ατυχημάτων (Τ.Α.) της ΕΜΑΚ.

οδούς, όπως αυτές καθορίζονται από το Π.Σ., σε συνεργασία με την ΕΛ.ΑΣ., προς αποφυγή εγκλωβισμού τους στην περιοχή του ατυχήματος.

- **Λήψη μέτρων τάξης και ασφάλειας** από την ΕΛ.ΑΣ., σε συνεργασία με το Π.Σ., όπου αυτό απαιτείται, για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών στην πληγείσα περιοχή, σύμφωνα με τις ζώνες που έχουν οριοθετηθεί.
- **Ενημέρωση, μέσω του χωρικά αρμόδιου ΠΕΚΕ, του οικείου Δημάρχου και του οικείου Περιφερειάρχη/αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη αναφορικά με το ατύχημα και την έκταση, όπως και τις πιθανές διαστάσεις του.**
- **Ενημέρωση, από τον οικείο Δήμο, του κοινού για δράσεις πολιτικής προστασίας που δρομολογούνται από αυτόν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.**
- **Ενημέρωση, από την οικεία Περιφέρεια, του κοινού για δράσεις πολιτικής προστασίας που δρομολογούνται από αυτήν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.**
- **Εκτίμηση από τον επικεφαλής Αξιωματικό του Π.Σ., κατόπιν συνεννόησης με τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης του ΔΕΣΦΑ σχετικά με τα μέτρα προστασίας πληθυσμού που θα πρέπει να δρομολογηθούν (παραμονή σε ασφαλείς κλειστούς χώρους ή προληπτική-οργανωμένη απομάκρυνση, βλ. παρ. 7 του Μέρους ΙΙΙ του παρόντος Σχεδίου).**
- **Σύνταξη, με ευθύνη του οικείου Δημάρχου, ή στην περίπτωση που η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από έναν Δήμο, με ευθύνη του οικείου Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο οικείος Περιφερειάρχης (άρθρο 160 παρ. 3 του Ν. 3852/2010), δημόσιας ανακοίνωσης της απόφασης για παραμονή των πολιτών σε ασφαλείς κλειστούς χώρους σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του ατυχήματος. Επισημαίνεται ότι η σχετική ενημέρωση του οικείου Δημάρχου/Περιφερειάρχη/αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη (κατά περίπτωση) παρέχεται μέσω του χωρικά αρμόδιου ΠΕΚΕ.**
- **Υλοποίηση του μέτρου της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, κατόπιν σχετικής εισήγησης του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του ατυχήματος προς τον αρμόδιο Δήμαρχο / Αντιπεριφερειάρχη (κατά περίπτωση), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 23, 27 και 29 (παρ. 4.στ) του Ν.4662/2020, σε συνεργασία με την ΕΛ.ΑΣ.. Επισημαίνεται ότι η σχετική ενημέρωση του οικείου Δημάρχου/ Αντιπεριφερειάρχη (κατά περίπτωση) παρέχεται μέσω του ΠΕΚΕ.**
- **Ενημέρωση, από το ΠΕΚΕ, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, των υπευθύνων λειτουργίας των λοιπών σημείων ενδιαφέροντος εκτός των οικισμών (βλ. Ενότητα «Ορισμοί») (Δήμαρχοι, αρμόδιοι φορείς συντήρησης και λειτουργίας του παρακείμενου οδικού δικτύου, ΟΣΕ Α.Ε., προκειμένου για το σιδηροδρομικό δίκτυο, Διευθυντές σχολικών μονάδων, Διοικητές νοσοκομείων, Διοικητές γεινιαζουσών στρατιωτικών εγκαταστάσεων, κλπ.) που βρίσκονται εντός και της ψυχρής ζώνης του περιστατικού, προκειμένου να λάβουν σχετικά μέτρα προστασίας για τη διασφάλιση της ζωής και της υγείας των πολιτών. Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία επικοινωνίας των ως άνω υπευθύνων λειτουργίας βρίσκονται στη διάθεση των χωρικά αρμόδιων ΠΕΚΕ (βλ. παρ. 3 του Μέρους Ι και Παράρτημα 1 του παρόντος Σχεδίου).**

- **Λήψη μέτρων από τους υπευθύνους λειτουργίας σχολικών μονάδων, παιδικών σταθμών, Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, αρχαιολογικών χώρων, ξενοδοχειακών μονάδων, εγκαταστάσεων Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφάλειας και λοιπών σημείων ενδιαφέροντος, εφόσον η λειτουργία των ως άνω επηρεάζεται από το ατύχημα. Στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι λειτουργίας των υποδομών, μετά από την ενημέρωσή τους από το χωρικά αρμόδιο ΠΕΚΕ σχετικά με τις συνθήκες και τις διαστάσεις του ατυχήματος, θέτουν άμεσα περιορισμούς και απαγορεύσεις στη λειτουργία τους σύμφωνα με τον εσωτερικό τους σχεδιασμό εκτάκτων αναγκών, προκειμένου να διασφαλίσουν την ασφάλεια και την υγεία των πολιτών.**
- **Εφόσον απαιτείται και δεν υπάρχουν καταγεγραμμένες μετρήσεις ρυπαντών (π.χ. εάν δεν υπάρχουν σταθμοί μέτρησης για την καταγραφή διαφυγόντων αερίων ρύπων κλπ), κινητοποίηση, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του ατυχήματος, διά της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, φορέων που έχουν την αρμοδιότητα διεξαγωγής δειγματοληψιών και μετρήσεων σε έδαφος, αέρα ή/και ύδατα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα έκδοση του Γενικού ΣΤΑΜΕ. Επισημαίνεται ότι κατά τη διαφυγή σε εξωτερικό χώρο φυσικού αερίου, λόγω της μη τοξικότητας του τελευταίου, δεν απαιτείται η διεξαγωγή δειγματοληψιών και μετρήσεων, κάτι που δύναται να απαιτηθεί μόνο στην περίπτωση που προκληθεί ανάφλεξη στον σταθμό συμπίεσης και συνεπώς πιθανή διασπορά τοξικού νέφους ή σε περίπτωση που λόγω του ατυχήματος έχει προκληθεί δευτερογενής πυρκαγιά σε κτίρια με αποτέλεσμα την απελευθέρωση επικίνδυνων ουσιών).**
- **Ενημέρωση, από τον ΔΕΣΦΑ, της εταιρίας TAP AG, για την περίπτωση που το ατύχημα έχει εκδηλωθεί σε περιοχή όπου οι δύο αγωγοί συμπορεύονται ή πορεύονται παράλληλα ή διασυνδέονται. Αντίστοιχα, το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση που το ατύχημα έχει εκδηλωθεί σε τμήμα του αγωγού TAP, οπότε και η εταιρία TAP AG ενημερώνει σχετικά τον ΔΕΣΦΑ Α.Ε.. Αντίστοιχη σχετική ενημέρωση παρέχεται και μεταξύ των εταιριών TAP AG και ICGB AD.**
- **Ενημέρωση του κοινού σχετικά με την εκδήλωση του ατυχήματος και το έργο καταστολής του από το ΠΣ, όπως και τις δράσεις προστασίας του που θα πρέπει να ακολουθηθούν, κατόπιν σχετικής απόφασης του Περιφερειάρχη ή του οικείου Αντιπεριφερειάρχη.**
- **Ενημέρωση των ΥΠΑ/ΑΠΑ αναφορικά με την περιοχή της διαρροής για τυχόν δικές τους ενέργειες σχετικά με την ασφάλεια πτήσεων. Η ως άνω ενημέρωση παρέχεται στις ΥΠΑ/ΑΠΑ από το χωρικά αρμόδιο ΠΕΚΕ.**
- **Σύγκληση των ΣΤΟ και των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την υποβοήθηση του έργου των αρμόδιων Δημάρχων και Αντιπεριφερειάρχων, αντίστοιχα.**
- **Ενημέρωση του κοινού, η οποία παρέχεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας ή/και την Περιφέρεια Αττικής, για την Περιφέρεια Αττικής και τις κατά τόπους Περιφέρειες, για το υπόλοιπο της χώρας, σε περιπτώσεις που τίθενται θέματα ρύπανσης αέρα και παρατηρείται υπέρβαση του ορίου ενημέρωσης που προβλέπεται στο Παράρτημα XII της ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011 ή οιοδήποτε των ορίων συναγερμού που καθορίζονται σε αυτό. Η ως άνω ενημέρωση παρέχεται στο κοινό μέσω της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας και τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας (κατά περίπτωση).**

- **Ενημέρωση του κοινού για λήψη μέτρων προστασίας της υγείας στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας λόγω του ατυχήματος, καθώς και για τις επιπτώσεις ενός τέτοιου ατυχήματος στην υγεία των πολιτών** (π.χ. σε περίπτωση που λόγω του ατυχήματος εκδηλωθεί δευτερογενής πυρκαγιά σε παρακείμενη δασική έκταση ή κτίρια με συνέπεια την παραγωγή προϊόντων καύσης που ελλοχεύουν κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, κλπ). **Η ως άνω ενημέρωση παρέχεται στο κοινό μέσω της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με τις αρμόδιες Δ/νσεις της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της οικείας Περιφέρειας ή/και το Υπουργείο Υγείας, εφόσον απαιτηθεί.**
- **Αναγνώριση, από την αρμόδια προανακριτική Αρχή (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.), των τραυματιών πολιτών λόγω του ατυχήματος, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών πολιτών, με τη συνδρομή του ΕΚΑΒ.**
- **Αναγνώριση, από την αρμόδια προανακριτική Αρχή (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.), των θανόντων πολιτών λόγω του ατυχήματος, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών πολιτών, με τη συνδρομή των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών³⁵.**
- **Ενημέρωση, από το ΕΚΑΒ, για την κατάσταση της υγείας των τραυματιών, καθώς και τον αριθμό και τις ιατρικές μονάδες στις οποίες νοσηλεύονται, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών πολιτών.**
- **Ενημέρωση, από το Υπουργείο Εξωτερικών, των οικείων Προξενείων και Πρεσβειών, σε περιπτώσεις αλλοδαπών τραυματιών και θανόντων.**
- **Ενημέρωση, από τον ΔΕΔΔΗΕ, του κοινού σχετικά με τις περιοχές στις οποίες γίνεται προληπτική διακοπή της ηλεκτροδότησης από αυτόν ή έχει διακοπεί η ηλεκτροδότηση λόγω βλαβών που υπέστη ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός (του ΔΕΔΔΗΕ ή του ΑΔΜΗΕ) λόγω του ατυχήματος.**
- **Ενημέρωση, από τις ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε., των καταναλωτών που επηρεάζονται από τη διακοπή τροφοδότησης φυσικού αερίου.**
- **Ενημέρωση, από τους υπευθύνους ύδρευσης και σύμφωνα με σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Υγείας, του κοινού σχετικά με την κατανάλωση πόσιμου ύδατος σε τοπικό επίπεδο** (στην περίπτωση ατυχήματος στον συμπιεστή και εφόσον απαιτείται ή στην περίπτωση που λόγω του ατυχήματος έχουν προκληθεί φθορές στο δίκτυο υδροδότησης της περιοχής και συνεπώς πιθανή είσοδος σε αυτό μολυσματικών παραγόντων), κατόπιν σχετικών δειγματοληψιών σε αυτό.
- **Ενημέρωση του κοινού σχετικά με την κατανάλωση γεωργικών, κτηνοτροφικών ή αλιευτικών προϊόντων. Η ως άνω ενημέρωση παρέχεται στο κοινό μέσω της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με τις αρμόδιες Δ/νσεις της Γενικής Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας ή/και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, καθώς και το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (για την περίπτωση των θαλασσιών αλιευμάτων).**
- **Υλοποίηση μέτρων βραχείας αποκατάστασης και εξυγίανσης του χώρου του ατυχήματος (εφόσον απαιτηθεί), με μέριμνα του ΔΕΣΦΑ, υπό την εποπτεία και έγκριση της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 9 του παρόντος Μέρους .**

³⁵ Σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην ισχύουσα έκδοση του Ειδικού Σχεδίου Διαχείρισης Ανθρωπίνων Απωλειών (ΣΔΑΑ).

- Άμεση επαναλειτουργία δικτύων ηλεκτροδότησης, υδροδότησης κλπ., που έχουν υποστεί βλάβες ή έχουν διακόψει τη λειτουργία τους λόγω του καταστροφικού φαινομένου, με ευθύνη των φορέων λειτουργίας και συντήρησης των δικτύων.
- Ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω του ατυχήματος.

Θέματα που αφορούν τους ρόλους και τις αρμοδιότητες στην υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών λόγω ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς του ΔΕΣΦΑ, αναφέρονται αναλυτικά ανά φορέα στο Δεύτερο Μέρος του παρόντος.

Επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε ενημέρωση από τις ως άνω αποτελεί μέριμνα οργανικών μονάδων της Περιφέρειας, απαιτείται να παρέχεται άμεσα και συνολικά, κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη του ατυχήματος, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο (μέσω δελτίων τύπου στον ιστοχώρο της Περιφέρειας, με ανακοινώσεις του αρμόδιου Περιφερειάρχη/Αντιπεριφερειάρχη, κλπ).

Επισημαίνεται ότι παράλληλα με τις ως άνω δράσεις και εφόσον απαιτηθεί, ενεργοποιείται από τον ΔΕΣΦΑ και το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης [υπ' αριθ. 567/2019 Απόφαση ΡΑΕ (ΦΕΚ 2501Β'/25-6-2019)], σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2017, το οποίο περιλαμβάνει τα μέτρα που λαμβάνονται για την εξάλειψη ή τον μετριασμό των επιπτώσεων ενδεχόμενης διαταραχής του εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο.

Όταν επέλθει η πλήρης αντιμετώπιση του συμβάντος, το τελευταίο λήγει, με εντολή του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του συμβάντος, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης του ΔΕΣΦΑ.

A.1.6 Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση συμβάντος με πιθανές συνέπειες εντός σχολικής μονάδας

- Όταν το περιστατικό λάβει χώρα σε αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου και σύμφωνα με την οριοθέτηση της γύρω περιοχής, εντός και της ψυχρής ζώνης βρίσκονται σχολικές μονάδες, τότε:
 - Σε περίπτωση που οι σχολικές μονάδες δεν είναι σε ώρα λειτουργίας, εφόσον συντρέχουν λόγοι, ο οικείος Δήμαρχος εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων³⁶, λόγω έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του οικείου Δήμου. Το αυτό ισχύει και στην περίπτωση που το περιστατικό λάβει χώρα εγγύς σχολικής μονάδας, η οποία όμως δεν είναι σε ώρα λειτουργίας.
 - Σε περίπτωση που οι σχολικές μονάδες είναι σε ώρα λειτουργίας, το χωρικά αρμόδιο ΠΕΚΕ επικοινωνεί άμεσα με τους Διευθυντές των σχολείων, προκειμένου οι τελευταίοι να αποφασίσουν, πάντα υπό τις υποδείξεις της αρμόδιας για την καταστολή του συμβάντος Πυροσβεστικής Αρχής, σχετικά με την παραμονή ή την απομάκρυνση των μαθητών από τον

³⁶Η απόφαση αυτή αφορά:

- τις δημόσιες και τις ισότιμες ιδιωτικές σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης [άρθρο 5, ΠΔ 200/1998, άρθρο 5, ΠΔ 201/1998 και άρθρο 94 (παρ. 4.27), Ν.3852/2010] και
- τους δημόσιους και ιδιωτικούς παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς [άρθρο 94 (παρ. 3Β, εδ. 10 & εδ. 22), Ν.3852/2010]

που βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων του οικείου Δήμου.

Επιπροσθέτως, για τις σχολικές μονάδες Π/θμιας Εκπ/σης (Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία) ισχύει το άρθρο 4 του Π.Δ. 79/2017 (ΦΕΚ 109/Α'/01-08-2017).

χώρο του σχολείου. Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια λειτουργίας των σχολικών μονάδων, την αρμοδιότητα λήψης κάθε μέτρου με σκοπό την υγεία και ασφάλεια των μαθητών, την έχουν οι Διευθυντές, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι, μαζί με τους εκπαιδευτικούς, για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των μαθητών [ΥΑ Φ.353.1./324/105657/Δ1/02 (ΦΕΚ Β 1340/16-10-02), άρθρο 29, παρ. 5]. Οι Διευθυντές φροντίζουν, κατά την κρίση τους και βάσει του σχεδιασμού τους σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας, ώστε οι μαθητές και το προσωπικό να παραμείνουν συγκεντρωμένοι σε ασφαλή χώρο εντός των σχολικών συγκροτημάτων, μέχρι και την παραλαβή των μαθητών από τους γονείς ή τους κηδεμόνες τους, εάν αυτό απαιτηθεί.

Σε περίπτωση που το συμβάν λάβει χώρα εγγύς ή εντός σχολικής μονάδας που βρίσκεται σε λειτουργία ούτως ώστε να κινδυνεύει άμεσα η υγεία ή/και η ζωή των μαθητών και του προσωπικού, γίνεται άμεση εκκένωση της σχολικής μονάδας κατόπιν σχετικού προστάγματος και σύμφωνα με τις υποδείξεις του επικεφαλής του Π.Σ. στο σημείο του περιστατικού, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας που φέρει το Π.Σ. για τη διάσωση ατόμων που κινδυνεύουν από το συμβάν (Ν. 4662/2020, άρθρο 75, παρ. 1.β).

A.1.7 Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση περιστατικού σε υποθαλάσσιο αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου

Σε ενδεχόμενο περιστατικό σε υποθαλάσσιο αγωγό μεταφοράς φυσικού αερίου στον ελλαδικό χώρο, περίπτωση που εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της ΥΑ Δ3/Α/οικ.4303/22-02-2012 (ΦΕΚ 603/Β'/05-03-2012), δρομολογούνται δράσεις ανάλογες με όσες προβλέπονται στις παρ. Α.1.5 και Α.1.6 του παρόντος Μέρους. Το επιχειρησιακό έργο καταστολής του περιστατικού δρομολογείται από τον ΔΕΣΦΑ, υπό την εποπτεία και τον συντονισμό του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., σε συνεργασία με το Π.Σ.. Ειδικότερα, η τοπική αρμόδια Λιμενική Αρχή, οριοθετεί, σε συνεργασία με τον ΔΕΣΦΑ, τις επιχειρησιακές ζώνες/ζώνες ασφαλείας³⁷ και εφόσον απαιτηθεί, προβαίνει σε δράσεις διάσωσης ανθρώπων εντός θαλάσσης, όπως και σε σχετικές δράσεις προστασίας των πλεουμένων και των λουομένων, καθώς και ατόμων που βρίσκονται επί της ακτής (σε περίπτωση π.χ. που θερμικό κύμα λόγω του περιστατικού απειλεί την υγεία και τη ζωή των λουομένων ή των ατόμων που επιβαίνουν σε πλεούμενα εντός του εύρους των ανωτέρω ζωνών).

Σε περίπτωση που οι επιχειρησιακές ζώνες/ζώνες ασφαλείας εμπερικλείουν χερσαίο χώρο και ανάλογα με τις εκτιμώμενες από τον επικεφαλής του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. στο σημείο του περιστατικού επιπτώσεις (σε συνεργασία με τον Μηχανικό Επιφυλακής Λειτουργίας & Συντήρησης του αρμόδιου Τμήματος Λειτουργίας & Συντήρησης του ΔΕΣΦΑ), το περιστατικό χαρακτηρίζεται ως μικρής ή μεγάλης κλίμακας και η διαχείρισή του γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. Α.1.4 και Α.1.5 του παρόντος Μέρους, αντίστοιχα. Στις περιπτώσεις αυτές, ενημερώνεται η τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή ενημερώνεται από την τοπικά αρμόδια Λιμενική Αρχή εφόσον απαιτηθεί, ενώ τον ρόλο του επικεφαλής του Π.Σ. στις ως άνω παραγράφους αναλαμβάνει ο επικεφαλής του Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. στο σημείο του περιστατικού.

Επιπλέον, σε περίπτωση πρόκλησης θαλάσσιας ρύπανσης, ενεργοποιείται από το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. το ΠΔ 11/2002: «Εθνικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης για την αντιμετώπιση περιστατικών ρύπανσης από πετρέλαιο και άλλες επιβλαβείς ουσίες» (ΦΕΚ6Α'/21-01-2002).

Επισημαίνεται ότι οι υποθαλάσσιοι αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου στον ελλαδικό χώρο

³⁷ Προς τούτο, απαιτείται σχετική εκπαίδευση από το ΠΣ προς το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ..

είναι οι δύο (2) υποθαλάσσιοι αγωγοί, εφεδρικοί ο ένας του άλλου, διαμέτρου 24" έκαστος και μήκους 620m και 510m, αντίστοιχα, που συνδέουν τον Σταθμό ΥΦΑ Ρεβυθούσας (Αγία Τριάδα) με την ηπειρωτική χώρα και το υποθαλάσσιο τμήμα μήκους 14,2 km που συνδέει τις ακτές του Νότιου Ευβοϊκού Κόλπου στην Ακτή Αγκώνα της Κοινότητας Βαρνάβα Αττικής με την περιοχή του Αλιβερίου (απόληξη στην ακτή Κάμπου Αλιβερίου). Οι ως άνω αγωγοί έχουν αρμόδιο Διαχειριστή τον ΔΕΣΦΑ.

A.1.8 Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση που διαπιστωθεί ή υπάρχει η υπόνοια ότι η εκδήλωση του συμβάντος/μεγάλου ατυχήματος είναι αποτέλεσμα τρομοκρατικής ή άλλης έκνομης ενέργειας

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ή υπάρχει η υπόνοια ότι η εκδήλωση του συμβάντος/μεγάλου ατυχήματος είναι αποτέλεσμα τρομοκρατικής ή άλλης έκνομης ενέργειας, τότε ειδοποιείται άμεσα η Ελληνική Αστυνομία, η οποία διά των αρμόδιων μονάδων της και σε συνεργασία με τον υπεύθυνο έκτακτης ανάγκης του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής, δρομολογεί, κατά περίπτωση, σχετικές δράσεις σύμφωνα με τον επιχειρησιακό της σχεδιασμό. Η διαχείριση των συνεπειών του περιστατικού και στην περίπτωση αυτή γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις υποπαραγράφους Α.1.1 έως Α.1.8 της παρ. Α.1 «Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Μ.Φ.Α.)» του παρόντος Μέρους.

A.2 Ατυχήματα στον Διαδριατικό Αγωγό TAP

Και στην περίπτωση ατυχήματος στον Διαδριατικό Αγωγό TAP δρομολογούνται, κατά αντιστοιχία ως προς τις εσωτερικές διαδικασίες του τελευταίου (όπως αυτές αναλύονται στο Πρόγραμμα Εποπτείας και Επέμβασης του TAP), όλες οι δράσεις που προβλέπονται στις υποπαραγράφους Α.1.1 έως Α.1.8 της παρ. Α.1 «Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Μ.Φ.Α.)» του παρόντος Μέρους για όλους του εμπλεκόμενους φορείς που ως πρώτοι ανταποκριτές θα επέμβουν στο περιστατικό.

Παρακάτω αποδίδεται η δομή του συστήματος έκτακτης ανάγκης στην εταιρία TAP AG, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης:

Διευθυντής Λειτουργίας & Συντήρησης TAP στην Ελλάδα

- Υπεύθυνος για την καθημερινή λειτουργία και συντήρηση του Συστήματος του Αγωγού TAP στην Ελλάδα
- Υπεύθυνος για την εφαρμογή του Σχεδίου Αντιμετώπισης στις Εγκαταστάσεις (Αγωγός και Σταθμός Συμπιέσης), όπως αυτό περιλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Εποπτείας και Επέμβασης του TAP.
- Διασφαλίζει ότι το προσωπικό που συμμετέχει στις καθημερινές εργασίες των εγκαταστάσεων και όσοι από το προσωπικό εμπλέκονται στην αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτης ανάγκης έχουν τις κατάλληλες δεξιότητες για να διαφυλάξουν την ασφάλεια των ανθρώπων, της εγκατάστασης και του περιβάλλοντος.
- Λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ της Βαθμίδας 1 (Ομάδα Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης) και της Βαθμίδας 2 (Ομάδα Διαχείρισης Συμβάντων), επικοινωνώντας με τον Επικεφαλής της Ομάδας Ανταπόκρισης TAP και τον Επικεφαλής της Ομάδας Διαχείρισης Συμβάντων TAP.
- Επικοινωνεί με τον Διευθυντή Λειτουργίας όταν ενεργοποιείται η Βαθμίδα 3 (Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων).

- Εκτελεί προκαταρκτική Αξιολόγηση Κινδύνου για την απαιτούμενη παρέμβαση και καθορίζει τα επόμενα στάδια για την αντιμετώπιση του συναγερμού.
- Υποστηρίζει την Ομάδα Ανταπόκρισης όπως απαιτείται, παρέχοντας τεχνική υποστήριξη για τη διαχείριση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης (π.χ. μοντελοποίηση).

Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου SCC TAP (Φυσική Αποστολή (ή ΚΕΕ TAP)).

- Διασφαλίζει την αποτελεσματική μεταφορά αερίου μέσω του συστήματος του αγωγού, και την αξιόπιστη απόκτηση μετρήσεων από μετρητές.
- Παρακολουθεί το σύστημα μεταφοράς και όλους τους ενδεχόμενους συναγερμούς που ενδέχεται να δημιουργηθούν και να μεταφερθούν στο SCADA. Μόλις δημιουργηθεί ένας συναγερμός, πραγματοποιεί μια εκτίμηση των συνθηκών του δικτύου για να αξιολογήσει τα επόμενα βήματα (αν θα τον αντιμετωπίσει ως ειδοποίηση/alert ή θα κλιμακωθεί ως Συναγερμός).
- Αξιολογεί και προσδιορίζει το Επίπεδο Διαβάθμισης Συναγερμού με βάση τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν και τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, αν χρειαστεί.
- Επικοινωνεί με τον Επικεφαλής Ομάδας Ανταπόκρισης (RTL) TAP σε περίπτωση Συναγερμού
- Λαμβάνει εξωτερικές κλήσεις και κλήσεις από τον Κύριο Χώρο Αποστολής του Εργολάβου Ο&Μ στην Ελλάδα για εξωτερικές κλήσεις εντός Ελλάδας.
- Ενημερώνει την ανώτερη διοίκηση της TAP σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης βαθμίδας 1, 2 ή 3.
- Λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να καταστήσει την πληγείσα περιοχή ασφαλή.
- Συντονίζεται με την Ομάδα Ανταπόκρισης του Εργολάβου και τον Διαχειριστή του παρακείμενου Συστήματος Μεταφοράς κατά περίπτωση.
- Απόκτηση πληροφοριών και δημιουργία συναγερμών
- Αξιολογεί κατά πόσον απαιτούνται περαιτέρω επιτόπιες επαληθεύσεις για την αντιμετώπιση του Συναγερμού
- Καταγράφει κάθε επικοινωνία, εξέλιξη, δράση, και λήξη.
- Παρακολουθεί και επιλύει ζητήματα εμπορικής αποστολής (dispatching) μετά τις ώρες γραφείου
- Καλεί εξωτερικές υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, όπου απαιτείται.
- Συντονίζεται με την Ομάδα Ανταπόκρισης του Εργολάβου και τους παρακείμενους TSO, εάν είναι απαραίτητο.
- Είναι επανδρωμένο με προσωπικό 24 ώρες την ημέρα 7 ημέρες την εβδομάδα.

Συντονιστής Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου του Εργολάβου

- Κινητοποιεί και συντονίζεται με το χειριστή της Ομάδας Ανταπόκρισης του Εργολάβου.
- Παρέχει στον TAP RTL μια εκτίμηση του χρόνου που θα είναι επί τόπου, αλλά, μόλις φτάσει επιτόπου, πρέπει να παρέχει την πραγματική ώρα άφιξης
- Επεμβαίνει στο πεδίο στον χώρο (σε 2 ώρες κατ' ανώτατο όριο για ζητήματα που αφορούν τον αγωγό, σε 45 λεπτά για ζητήματα που αφορούν τον σταθμό συμπίεσης).
- Πραγματοποιεί έναν πρώτο επιτόπιο έλεγχο.
- Ασφαλίζει την τοποθεσία και υιοθετεί τα μέτρα ασφαλείας που απαιτεί η περίπτωση.
- Ακολουθεί τις οδηγίες του RTL για όλες τις κρίσιμες δραστηριότητες που απαιτούνται.
- Παρέχει στο SCC TAP και στον TAP RTL όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με την επέμβαση.
- Αξιολογεί τους κινδύνους στο εργοτάξιο και κατά πόσον η Ομάδα Ανταπόκρισης μπορεί να εισέλθει με ασφάλεια στο εργοτάξιο.
- Καταγράφει την κατάσταση του συναγερμού.
- Κοινοποιεί τη λήξη της επέμβασης στο SCC TAP και στον TAP RTL.

Χειριστής Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου του Εργολάβου

- Αναφέρεται (δίνει αναφορά) στον Συντονιστή Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου του Εργολάβου σύμφωνα με τις οδηγίες του/της.

- Επεμβαίνει επιτόπου (σε 2 ώρες κατ' ανώτατο όριο για ζητήματα που αφορούν τον αγωγό, σε 45 λεπτά για ζητήματα που αφορούν τον σταθμό συμπίεσης).
- Πρώτος επιτόπιος έλεγχος.
- Υποστηρίζει τον Συντονιστή της Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου του Εργολάβου, ασφαρίζοντας αμέσως την τοποθεσία και λαμβάνοντας τα μέτρα ασφαλείας που απαιτεί η κατάσταση

Ομάδα Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης (ERT)

- Λειτουργική διαχείριση των περιπτώσεων έκτακτης ανάγκης 1 που περιλαμβάνει:
- Πρωταρχική επέμβαση στο σημείο εκδήλωσης της έκτακτης ανάγκης
- Ασφάλιση χώρου και προετοιμασία για έρευνα.
- Συντονισμό και συνεργασία με υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης Επικεφαλής της ομάδας αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης TAP (ERTL)
- Διαχειρίζεται τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και τα συμβάντα βαθμίδας 1 στις εγκαταστάσεις TAP.
- Ενεργεί ως Επικεφαλής Ομάδας Έκτακτης Ανάγκης μέχρι την άφιξη των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης
- Εκτελεί προκαταρκτική Αξιολόγηση Κινδύνου για την απαιτούμενη επέμβαση και καθορίζει τα επόμενα στάδια για την αντιμετώπιση του συναγερμού.
- Διαβιβάζει όλες τις σχετικές πληροφορίες που ανιχνεύονται επιτόπου και την αξιολόγησή του/της στο SCC TAP
- Ενεργοποιεί την Ομάδα Ανταπόκρισης του Εργολάβου, εάν χρειάζεται..
- Ενεργοποιεί τους υπεργολάβους έκτακτης ανάγκης του Εργολάβου μέσω της Ομάδας Ανταπόκρισης του Εργολάβου, εάν απαιτείται.
- Ενεργεί ως Σημείο επαφής με το TAP SCC και τον Συντονιστή της Ομάδας Ανταπόκρισης πεδίου του Εργολάβου
- Συντονίζεται με την Ομάδα Ανταπόκρισης του Εργολάβου παρέχοντας επίσης οδηγίες όταν απαιτείται
- Συντονίζεται με τον Συντονιστή ER TAP για τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης στο πεδίο
- Επικοινωνεί με τον Διευθυντή Λειτουργίας & Συντήρησης Ελλάδας
- Συντονίζεται επί τόπου με άλλα τρίτα μέρη.
- Συντονίζεται με το TAP SCC.
- Ενημερώνει το TAP SCC για τη λήξη της επέμβασης.
- Επεμβαίνει στο πεδίο, εάν απαιτείται.

Συντονιστής Ανταπόκρισης Έκτακτης Ανάγκης TAP

- Σημείο επαφής για επικοινωνία με Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης, εφόσον απαιτείται (ο ρόλος αυτός εκπληρώνεται από τον Υπεύθυνο QHSE στην Ελλάδα ή από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του).

Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου (Dispatching) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (DESFA)

- Λαμβάνει 24 ώρες το 24ωρο όλες τις εξωτερικές κλήσεις στον τηλεφωνικό αριθμό έκτακτης ανάγκης TAP στην Ελλάδα.
- Συλλέγει όλες τις σχετικές πληροφορίες από τον εξωτερικό φορέα που καλεί.
- Διαβιβάζει έγκαιρα τις πληροφορίες που συλλέγονται στους αρμόδιους του Εποπτικού Κέντρου Ελέγχου (Dispatching) του TAP.

Εργολάβος Ασφαλείας

- Είναι υπεύθυνος για την ασφάλεια του προσωπικού και των εγκαταστάσεων.
- Περιορίζει την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις μέχρι την άφιξη των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης (εφόσον εμπλέκονται).

- Παρακολουθεί το σύστημα κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV).
- Παρακολουθεί τον χώρο (αναζήτηση και οθόνη για συσκευές που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του προσωπικού και της εγκατάστασης)
- Αντιμετωπίζει περιστατικά.
- Ελέγχει το Προσωπικό επί τόπου και κοινοποιεί αυτές τις πληροφορίες στους Πυροφύλακες.
- Διατηρεί την ασφάλεια της περιμέτρου των εγκαταστάσεων.
- Διευκολύνει την πρόσβαση στο σταθμό συμπίεσης για τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης.

A.2.1 Κατηγοριοποίηση περιστατικών

Περιστατικό Τύπου 1: Περιστατικό που δεν επηρεάζει τη λειτουργία του συστήματος του αγωγού ή άλλων στοιχείων του συστήματος (άμεσοι πελάτες, μεταφορείς, διανομείς, κ.λπ.) και που δεν συνεπάγεται κίνδυνο για τη δημόσια ακεραιότητα ή τα υλικά αγαθά και/ή τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς αερίου. Λόγω της φύσης τους, τα περιστατικά τύπου 1 δεν απαιτούν επιτόπου κινητοποίηση της Ομάδας Ανταπόκρισης του Εργολάβου Λειτουργίας και Συντήρησης.

Περιστατικό Τύπου 2: Περιστατικό που απαιτεί πρόσθετη προσοχή/δράση, όπως η ειδοποίηση του Επικεφαλής Ομάδας Ανταπόκρισης (RTL TAP) και η ενδεχόμενη κινητοποίηση στο πεδίο της Ομάδας Ανταπόκρισης του Εργολάβου Λειτουργίας και Συντήρησης.

Έκτακτη Ανάγκη: Συναγερμός για ξαφνική, απροσδόκητη ή επικείμενη κατάσταση που προκαλεί ή είναι πολύ πιθανό να προκαλέσει τραυματισμό, απώλεια ζωής, φθορές σε περιουσιακά στοιχεία ή το περιβάλλον, ζημία στη φήμη ή παρέμβαση στην κανονική επιχειρησιακή λειτουργία.

Ανάλογα με το επίπεδο επείγουσας ανάγκης (Βαθμίδα 1 - επίπεδο Πεδίου/Εγκαταστάσεων, Βαθμίδα 2 - επίπεδο χώρας, Βαθμίδα 3 (αντίκτυπος σε ολόκληρη την εταιρεία - Κρίση), θα ενεργοποιείται η κατάλληλη ομάδα Αντιμετώπισης Κρίσεων και Έκτακτης Ανάγκης.

Ένας συναγερμός σχετικά με ασυνήθιστη κατάσταση στο σύστημα μεταφοράς αερίου η οποία όμως δεν κατατάσσεται ως κατάσταση έκτακτης ανάγκης, δεν απαιτεί την ενεργοποίηση του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης (ERP) του TAP. Τα συμβάντα μπορούν να διαβαθμίζονται ως τύπος 1 ή 2 ανάλογα με το κατά πόσον είναι απαραίτητη ή όχι η κινητοποίηση της Ομάδας Ανταπόκρισης.

Η ενεργοποίηση κάθε επιπέδου θα γίνεται σύμφωνα με το επίπεδο σοβαρότητας που προβλέπεται και περιγράφεται στο Πρόγραμμα Εποπτείας & Επέμβασης του TAP.

A.2.2 Διαχείριση συμβάντος από τον TAP

Μόλις ληφθεί ειδοποίηση στο SCC για οποιαδήποτε κατάσταση που μεταβάλλει ή μπορεί να μεταβάλει την κανονική λειτουργία του συνόλου ή μέρους του συστήματος μεταφοράς αερίου σημαίνεται συναγερμός.

Οι πληροφορίες για συναγερμό ενδέχεται να φτάνουν στο τμήμα Εποπτικού Ελέγχου TAP με διάφορους τρόπους, όπως:

- εξωτερικές κλήσεις
- επικοινωνίες από προσωπικό των ΔΕΣΦΑ/TAP στον χώρο
- κάμερες κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV) σε βαλβιδοστάσια
- απευθείας από συναγερμούς συστήματος SCADA.

Οι χειριστές του Κέντρου Ελέγχου Φυσικού Αερίου (ΚΕΚΦ) του ΔΕΣΦΑ στο Πάτημα Μεγάρων Αττικής είναι το πρώτο σημείο επαφής για όσους καλούν τις τηλεφωνικές γραμμές έκτακτης ανάγκης TAP εντός της Ελλάδας, και είναι υπεύθυνοι για:

- Αρχική καταγραφή των κλήσεων
- Μεταβίβαση πληροφοριών (στα αγγλικά) στο Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου Αερίου TAP SCC στην

Ιταλία

– Υποστήριξη επικοινωνιών κατά την αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτης ανάγκης.

Το τμήμα Εποπτικού Ελέγχου της TAP συγκεντρώνει τις πληροφορίες του Συναγερμού και αξιολογεί την εγκυρότητά του προκειμένου:

- να αξιολογήσει το επίπεδο του Συναγερμού (της έκτακτης ανάγκης)
- να προσδιορίσει τις πιθανές ενέργειες που πρέπει να γίνουν με τηλεχειρισμό και
- να καθορίσει τον τρόπο υλοποίησης των εν λόγω ενεργειών εάν κριθεί απαραίτητο.

Το Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου (SCC) του TAP αξιολογεί το επίπεδο συναγερμού και κατηγοριοποιεί το περιστατικό ως Συμβάν (Τύπος 1 ή 2) ή ως Έκτακτη Ανάγκη (βαθμίδα 1, 2 ή 3), ενώ προσδιορίζει και τις πιθανές ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν από απόσταση και τον τρόπο υλοποίησής τους, εφόσον κριθεί απαραίτητο.

Μόλις ολοκληρωθεί η αξιολόγηση, το SCC TAP ελέγχει για προκαθορισμένες ενέργειες απομακρυσμένου ελέγχου όσον αφορά τον προσδιορισμένο τύπο Συναγερμού.

Η διαδικασία διαχείρισης συμβάντων καθορίζει μεταξύ άλλων και τον καθορισμό προσωρινών περιμέτρων ασφαλείας, μέχρι την άφιξη του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού. Επιπλέον, η διαδικασία διαχείρισης συμβάντων καθορίζει συγκεκριμένες ενέργειες, ανάλογα με τον τύπο συμβάντος, οι οποίες ενδέχεται να περιλαμβάνουν οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- Το κλείσιμο ενός βαλβιδοστασίου
- Τη διακοπή λειτουργίας του σταθμού συμπίεσης
- Αποσυμπίεση (blowdown) του σταθμού συμπίεσης

Όπως ισχύει και για τον ΔΕΣΦΑ, για τη σπάνια περίπτωση που η απομακρυσμένη λειτουργία με σκοπό την οριοθέτηση του συμβάντος μπορεί να αποτύχει εντελώς και συνεπώς απαιτείται χειροκίνητη επέμβαση σε κάποια από τις εγκαταστάσεις όπου ο κίνδυνος προσέγγισης είναι αυξημένος, τότε δύναται να επέμβει το ΠΣ προκειμένου για το χειροκίνητο κλείσιμο βαλβίδας (για απομόνωση τμήματος και όχι αποσυμπίεση). **Η επέμβαση του ΠΣ στην περίπτωση αυτή προϋποθέτει ότι δεν απειλείται η ζωή και η υγεία των πυροσβεστικών δυνάμεων, ενώ γίνεται πάντα με χρήση των απαιτούμενων για τις συνθήκες μέσων ατομικής προστασίας.** Προς τούτο, απαιτείται η σχετική εκπαίδευση και άσκηση του ΠΣ σε συνεργασία με τον TAP. **Η συγκεκριμένη επέμβαση του Π.Σ. σε καμία περίπτωση δεν προϋποθέτει ότι δεν θα κινηθεί άμεσα για το σημείο του συμβάντος και η αντίστοιχη Ομάδα του TAP, η οποία είναι αρμόδια για τον χειρισμό του εξοπλισμού εντός των εγκαταστάσεων με σκοπό τον περιορισμό του περιστατικού, υπό την εποπτεία και τον συντονισμό του ΠΣ.** Επιπλέον, η ως άνω επέμβαση του ΠΣ στον εξοπλισμό των εγκαταστάσεων θα προϋποθέτει τη συναίνεση του Επικεφαλής της Ομάδας Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης (ERTL) του TAP. **Επισημαίνεται, βέβαια, ότι το τελευταίο δε συνεπάγεται ότι για οποιαδήποτε άλλη δράση του ΠΣ που προβλέπεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο θα πρέπει να υπάρχει και πάλι η συναίνεση του TAP, όπως και το ότι ο TAP σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αρνηθεί την είσοδο του ΠΣ στο σημείο του συμβάντος, εφόσον ο επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο κρίνει ότι απαιτείται.**

Οποιαδήποτε στιγμή, η διαδικασία / τεχνική ανταπόκριση συντονίζεται από το SCC TAP σε συνεργασία με τον Επικεφαλής της Ομάδας Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης TAP (ERTL), τον Διευθυντή Λειτουργίας και Συντήρησης TAP στην Ελλάδα και την Ομάδα Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης (ERT).

Σε κάθε περίπτωση, το ΚΕΚΦ του ΔΕΣΦΑ ενημερώνει το Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου Αερίου TAP

SCC, το οποίο με τη σειρά του αξιολογεί την πληροφορία και ενημερώνει τον Επικεφαλής της Ομάδας Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης³⁸ (ERTL) και τον Διευθυντή Λειτουργίας και Συντήρησης του TAP.

Μόλις δώσει σήμα ο Επικεφαλής της Ομάδας Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης (ERTL) του TAP, οι ομάδες ανταπόκρισης του ΔΕΣΦΑ είναι έτοιμες 24 ώρες το εικοσιτετράωρο να μετάβουν στο σημείο/εγκατάσταση που θα τους υποδείξει ο ERTL εντός μέγιστης προθεσμίας 2 ωρών (αγωγός) ή 45 λεπτών (σταθμός συμπίεσης).

Ο ERTL της TAP μεταβαίνει πεδίο και συντονίζει τις ενέργειες για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης από την πλευρά της TAP, διατηρώντας παράλληλα συνεχή επαφή με τον Προϊστάμενο Λειτουργίας & Συντήρησης του TAP. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης (περιστατικό βαθμίδας 1, 2 ή 3), ο ERTL (ή κάποιος αντιπρόσωπος που θα ορίσει ο ERTL, όπως π.χ. ο Συντονιστής Έκτακτης Ανάγκης TAP) ειδοποιεί άμεσα την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία. Το άτομο αυτό του TAP είναι το Σημείο Επαφής του TAP με τις αρμόδιες Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης και ο σύνδεσμος μεταξύ του επικεφαλής της ομάδας αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης (ERTL) του TAP (εάν είναι κάποιος άλλος πλην του ERTL) και των τοπικών αρμόδιων Αρχών μέχρι να βρεθούν όλοι οι ανωτέρω στο σημείο του συμβάντος.

Ο ERTL του TAP ορίζει προσωρινά, σε συνεννόηση με το SCC της TAP, τις περιμέτρους ασφαλείας και αναθέτει στο προσωπικό O&M του TAP και στον Εργολάβο Ασφαλείας να επανδρώσουν τις οδούς πρόσβασης στην περιοχή και να «περιορίσουν» την πρόσβαση του ευρέος κοινού μέχρι την άφιξη του ΠΣ και της ΕΛΑΣ. Το SCC της TAP επιβεβαιώνει την προσωρινή περίμετρο ασφαλείας χρησιμοποιώντας το σχετικό λογισμικό που διαθέτει ο TAP. Κατά την άφιξη στον χώρο της ΕΛΑΣ, αναλαμβάνεται από την τελευταία η ευθύνη για περιορισμούς πρόσβασης και έλεγχο της κυκλοφορίας. Με την άφιξη του ΠΣ, το τελευταίο αναλαμβάνει τον συντονισμό του έργου καταστολής του περιστατικού, ενώ ο ERTL της TAP υποχρεούται να του παρέχει οποιαδήποτε εύλογη και εφικτή υποστήριξη χρειαστεί. Εάν ο ERTL δεν είναι παρών στο πεδίο, ο Συντονιστής Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου του Εργολάβου θα ενημερώσει τον ERTL της TAP σχετικά με το μέγεθος της κατάστασης έκτακτης ανάγκης και θα λάβει τα απαιτούμενα μέτρα σύμφωνα με τον εσωτερικό σχεδιασμό της TAP AG.

A.2.3 Καθορισμός περιμέτρων ασφαλείας

Πριν την άφιξη του ΠΣ στην περιοχή του περιστατικού, οι χειριστές στο SCC του TAP ενημερώνουν τον Επικεφαλής της Ομάδας Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης (ERTL) για τον προσωρινό καθορισμό των ζωνών ασφαλείας. Ο τελευταίος με τη σειρά του, φροντίζει για την κοινοποίηση, μέσω του Συντονιστή Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης, των ζωνών στην Ομάδα

³⁸ Η Ομάδα Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης (ERT), είναι η Ομάδα TAP υπεύθυνη για τη διαχείριση μίας έκτακτης ανάγκης σε επιχειρησιακό επίπεδο.

Η ομάδα αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης αποτελείται από:

- τον Επικεφαλής Ομάδας Ανταπόκρισης TAP
- τον Συντονιστή Ανταπόκρισης Έκτακτης Ανάγκης TAP
- Κύριος εργολάβος O&M (αποτελούμενος από έναν Συντονιστή της Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου του Εργολάβου και τους χειριστές Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου του Εργολάβου)
- SCC
- Εργολάβος Ασφαλείας
- Άλλοι ειδικοί υποστήριξης (όταν απαιτείται)

Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης (ERT) του TAP στην Ελλάδα, προκειμένου αυτές να εφαρμοστούν στον χώρο του συμβάντος. Μετά την άφιξη του ΠΣ, το τελευταίο προβαίνει, σε συνεργασία με τον ERTL, σε επανακαθορισμό των ζωνών ασφαλείας που έχουν τεθεί. Νοείται ότι οι ζώνες ασφαλείας επανεξετάζονται τακτικά ή μετά από αλλαγή των συνθηκών και επανακαθορίζονται με ευθύνη του ΠΣ. Επιπλέον, νοείται ότι η είσοδος του προσωπικού του TAP εντός των ζωνών ασφαλείας επιτρέπεται μόνον εφόσον υπάρχει σχετική έγκριση από τον επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού και κατόπιν σχετικής συνεννόησης του τελευταίου με τον ERTL της TAP.

Πριν από την επιτόπια παρέμβαση, ο Συντονιστής Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου Εργολάβου αξιολογεί την επικινδυνότητα στον χώρο και εκτιμά εάν η ERT μπορεί να εισέλθει με ασφάλεια στον χώρο σε συνεννόηση και συμφωνία με τον ERTL και τον επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.

Μετά την εκτίμηση επικινδυνότητας και αποδοχή αυτής, η Ομάδα Ανταπόκρισης του Εργολάβου Λ&Σ εισέρχεται στην περιοχή και ξεκινά τις όποιες ενέργειες περιορισμού του περιστατικού. Ο Συντονιστής της Ομάδας Ανταπόκρισης πεδίου του Εργολάβου διατηρεί συνεχή επαφή με το SCC TAP και τον ERTL της TAP, εάν είναι απαραίτητο.

A.3 Ατυχήματα στον Διασυνδεδημένο Αγωγό Ελλάδας-Βουλγαρίας (ICG)

Όπως και για τον TAP, και στην περίπτωση ατυχήματος στον Διασυνδεδημένο Αγωγό Ελλάδας-Βουλγαρίας (ICG) δρομολογούνται, κατά αντιστοιχία ως προς τις εσωτερικές διαδικασίες του τελευταίου (όπως αυτές αναλύονται στο Πρόγραμμα Εποπτείας και Επέμβασης του ICG), όλες οι δράσεις που προβλέπονται στις υποπραγράφους A.1.1 έως A.1.8 της παρ. Α.1 Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (Ε.Σ.Μ.Φ.Α.) του παρόντος Μέρους για όλους του εμπλεκόμενους φορείς που ως πρώτοι ανταποκριτές θα επέμβουν στο περιστατικό.

Παρακάτω αποδίδεται η δομή του συστήματος έκτακτης ανάγκης στην εταιρία ICGB AD, σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης:

Διευθυντής Λειτουργίας & Συντήρησης IGB στην Ελλάδα

- Υπεύθυνος για την καθημερινή λειτουργία και συντήρηση του Συστήματος του Αγωγού IGB στην Ελλάδα
- Υπεύθυνος για την εφαρμογή του Σχεδίου Αντιμετώπισης στις Εγκαταστάσεις (Αγωγός και Μετρητικός Σταθμός)
- Διευθύνει την ομάδα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων της ICGB AD με έδρα την Ελλάδα, η οποία απαρτίζεται από τους μηχανικούς O&M και τον υπεύθυνο QHSE.
- Διασφαλίζει ότι το προσωπικό που συμμετέχει στις καθημερινές εργασίες των εγκαταστάσεων και όσοι από το προσωπικό εμπλέκονται στην αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτης ανάγκης έχουν τις κατάλληλες δεξιότητες για να διαφυλάξουν την ασφάλεια των ανθρώπων, της εγκατάστασης και του περιβάλλοντος.
- Λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ της Βαθμίδας 1 (Ομάδα Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης) και της Βαθμίδας 2 (Ομάδα Διαχείρισης Συμβάντων), επικοινωνώντας με τον Επικεφαλής της Ομάδας Ανταπόκρισης IGB και τον Επικεφαλής της Ομάδας Διαχείρισης Συμβάντων IGB Επικοινωνεί με τον Διευθυντή Λειτουργίας όταν ενεργοποιείται η Βαθμίδα 3 (Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων)
- Ενημερώνει τον IMTL της ICGB AD για τη λήξη της παρέμβασης.
- Υποστηρίζει την Ομάδα Ανταπόκρισης όπως απαιτείται, παρέχοντας τεχνική υποστήριξη για τη διαχείριση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης (π.χ. μοντελοποίηση).

Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου SCC IGB

- Διασφαλίζει την αποτελεσματική μεταφορά αερίου μέσω του συστήματος του αγωγού, και την αξιόπιστη απόκτηση μετρήσεων από μετρητές.
- Παρακολουθεί το σύστημα μεταφοράς και όλους τους ενδεχόμενους συναγερμούς που ενδέχεται να δημιουργηθούν και να μεταφερθούν στο SCADA. Μόλις δημιουργηθεί ένας συναγερμός, πραγματοποιεί μια εκτίμηση των συνθηκών του δικτύου για να αξιολογήσει τα επόμενα βήματα (αν θα τον αντιμετωπίσει ως κατάσταση έκτακτης ανάγκης).
- Αξιολογεί και προσδιορίζει το Επίπεδο Διαβάθμισης Συναγερμού με βάση τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν και τις ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν, αν χρειαστεί.
- Επικοινωνεί με τον ICGB RTL σε περίπτωση Συναγερμού
- Λαμβάνει εξωτερικές κλήσεις και κλήσεις από τον Κύριο Χώρο Αποστολής του Εργολάβου Ο&Μ στην Ελλάδα για εξωτερικές κλήσεις εντός Ελλάδας.
- Ενημερώνει την ανώτερη διοίκηση της ICGB AD σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης βαθμίδας 1, 2 ή 3.
- Λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να καταστήσει την πληγείσα περιοχή ασφαλή.
- Συντονίζεται με την Ομάδα Ανταπόκρισης του Εργολάβου και τον Διαχειριστή του παρακείμενου Συστήματος Μεταφοράς κατά περίπτωση.
- Απόκτηση πληροφοριών και δημιουργία συναγερμών
- Αξιολογεί κατά πόσον απαιτούνται περαιτέρω επιτόπιες επαληθεύσεις για την αντιμετώπιση του Συναγερμού
- Καταγράφει κάθε επικοινωνία, εξέλιξη, δράση, και λήξη.
- Παρακολουθεί και επιλύει ζητήματα εμπορικής αποστολής (dispatching) μετά τις ώρες γραφείου
- Καλεί εξωτερικές υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης, όπου απαιτείται.
- Συντονίζεται με την Ομάδα Ανταπόκρισης του Εργολάβου και τους παρακείμενους Διαχειριστές Συστημάτων Φυσικού Αερίου, εάν είναι απαραίτητο.
- Είναι επανδρωμένο με προσωπικό 24 ώρες την ημέρα 7 ημέρες την εβδομάδα.

Συντονιστής Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου του Εργολάβου

- Κινητοποιεί και συντονίζεται με το χειριστή της Ομάδας Ανταπόκρισης του Εργολάβου.
- Παρέχει στον ICGB RTL μια εκτίμηση του χρόνου που θα είναι επί τόπου, αλλά, μόλις φτάσει επιτόπου, πρέπει να παρέχει την πραγματική ώρα άφιξης
- Επεμβαίνει στο πεδίο στον χώρο (σε 2 ώρες κατ' ανώτατο όριο για ζητήματα που αφορούν τον αγωγό, σε 45 λεπτά για ζητήματα που αφορούν τον μετρητικό σταθμό).
- Πραγματοποιεί έναν πρώτο επιτόπιο έλεγχο.
- Ασφαλίζει την τοποθεσία και υιοθετεί τα μέτρα ασφαλείας που απαιτεί η κατάσταση.
- Ακολουθεί τις οδηγίες του ICGB RTL για όλες τις κρίσιμες δραστηριότητες που απαιτούνται.
- Παρέχει στο SCC IGB και στον ICGB RTL όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με την επέμβαση.
- Αξιολογεί τους κινδύνους στο εργοτάξιο και κατά πόσον η Ομάδα Ανταπόκρισης μπορεί να εισέλθει με ασφάλεια στο εργοτάξιο.
- Καταγράφει την κατάσταση του συναγερμού.
- Κοινοποιεί τη λήξη της επέμβασης στο SCC IGB και στον ICGB RTL.

Χειριστής Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου του Εργολάβου

- Αναφέρεται (δίνει αναφορά) στον Συντονιστή Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου του Εργολάβου σύμφωνα με τις οδηγίες του/της
- Επεμβαίνει επιτόπου (σε 2 ώρες κατ' ανώτατο όριο για ζητήματα που αφορούν τον αγωγό, σε 45 λεπτά για ζητήματα που αφορούν τον μετρητικό σταθμό).
- Πρώτος επιτόπιος έλεγχος

- Υποστηρίζει τον Συντονιστή της Ομάδας Ανταπόκρισης Πεδίου του Εργολάβου, ασφαλίζοντας αμέσως την τοποθεσία και λαμβάνοντας τα μέτρα ασφαλείας που απαιτεί η κατάσταση

Ομάδα Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης (ERT)

- Λειτουργική διαχείριση των περιπτώσεων έκτακτης ανάγκης 1 που περιλαμβάνει:
 - Πρωταρχική επέμβαση στο σημείο εκδήλωσης της έκτακτης ανάγκης
 - Ασφάλιση χώρου και προετοιμασία για έρευνα.
 - Συντονισμό και συνεργασία με υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης

Επικεφαλής της ομάδας αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης ICGB (ICGB ERTL)

- Διαχειρίζεται τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και τα συμβάντα βαθμίδας 1 στις εγκαταστάσεις IGB.
- Ενεργεί ως Επικεφαλής Ομάδας Έκτακτης Ανάγκης μέχρι την άφιξη των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης
- Εκτελεί προκαταρκτική Αξιολόγηση Κινδύνου για την απαιτούμενη επέμβαση και καθορίζει τα επόμενα στάδια για την αντιμετώπιση του συναγερμού.
- Διαβιβάζει όλες τις σχετικές πληροφορίες που ανιχνεύονται επιτόπου και την αξιολόγησή του/της στο SCC IGB
- Ενεργοποιεί την Ομάδα Ανταπόκρισης του Εργολάβου, εάν χρειάζεται
- Ενεργεί ως Σημείο επαφής με το SCC και τον Συντονιστή της Ομάδας Ανταπόκρισης πεδίου του Εργολάβου
- Συντονίζεται με την Ομάδα Ανταπόκρισης του Εργολάβου παρέχοντας επίσης οδηγίες όταν απαιτείται
- Συντονίζεται με τον Συντονιστή ERT της ICGB για τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης στο πεδίο
- Επικοινωνεί με τον Διευθυντή Λειτουργίας & Συντήρησης Ελλάδας
- Συντονίζεται επί τόπου με άλλα τρίτα μέρη.
- Συντονίζεται με το IGB SCC.
- Ενημερώνει το IGB SCC για τη λήξη της επέμβασης.
- Επεμβαίνει στο πεδίο, εάν απαιτείται.

Συντονιστής Ανταπόκρισης Έκτακτης Ανάγκης ICGB AD

- Σημείο επαφής για επικοινωνία με Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης, εφόσον απαιτείται (ο ρόλος αυτός εκπληρώνεται από τον Υπεύθυνο QHSE στην Ελλάδα ή από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του).

Εργολάβος Ασφαλείας

- Είναι υπεύθυνος για την ασφάλεια του προσωπικού και των εγκαταστάσεων.
- Περιορίζει την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις μέχρι την άφιξη των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης (εφόσον εμπλέκονται).
- Παρακολουθεί το σύστημα κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV).
- Παρακολουθεί τον χώρο (αναζήτηση και οθόνη για συσκευές που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια του προσωπικού και της εγκατάστασης)
- Ελέγχει το Προσωπικό επί τόπου και κοινοποιεί αυτές τις πληροφορίες στους Πυροφύλακες.
- Διατηρεί την ασφάλεια της περιμέτρου των εγκαταστάσεων.
- Διευκολύνει την πρόσβαση στο μετρητικό σταθμό για τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης.

A.3.1 Κατηγοριοποίηση περιστατικών

Οι ειδοποιήσεις ταξινομούνται ως Συμβάν (Τύπος 1 ή 2) ή ως Έκτακτη Ανάγκη (βαθμίδα 1, 2 ή 3) ως εξής:

Ως «βαθμίδα» ορίζεται το επίπεδο αντίδρασης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, όπως περιγράφεται από την πολιτική αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων της ICGB AD και συγκεκριμένα:

Βαθμίδα 1 : Κατάσταση έκτακτης ανάγκης στις εγκαταστάσεις

Βαθμίδα 2: Κατάσταση έκτακτης ανάγκης στη Χώρα (Συμβάν)

Βαθμίδα 3: Διασυννοριακή κατάσταση έκτακτης ανάγκης (Κρίση)

Ο χαρακτηρισμός της βαθμίδας θα γίνεται σύμφωνα με το επίπεδο σοβαρότητας που περιγράφεται στον Πίνακα Κινδύνου IGB σύμφωνα με τη διαδικασία εκτίμησης κινδύνων-αντικτύπου για την Υγεία, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον (HSE) και παρατίθεται στον Πίνακα 2 του Παραρτήματος 5 του παρόντος Σχεδίου.

Η επίδραση στην Υγεία, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον (HSE) χαρακτηρίζεται σε κλίμακα 1 έως 5, ως εξής:

1. Αμελητέα
2. Μέτρια
3. Σημαντική
4. Ουσιώδης
5. Κρίσιμη

Για τον χαρακτηρισμό ενός περιστατικού ως κατάσταση έκτακτης ανάγκης (Βαθμίδα 1), αρκεί οποιαδήποτε επίδραση στην Υγεία, την Ασφάλεια και το Περιβάλλον (HSE), από αμελητέα (1) έως κρίσιμη (5). Όταν η επίδραση είναι σημαντική (3) έως κρίσιμη (5), τότε το περιστατικό χαρακτηρίζεται ως συμβάν (**Βαθμίδα 2**). Όταν η επίδραση είναι ουσιώδης (4) ή κρίσιμη (5), τότε το περιστατικό χαρακτηρίζεται ως κρίση (**Βαθμίδα 3**).

Το SCC IGB αξιολογεί το επίπεδο συναγερμού και προσδιορίζει τις πιθανές ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν από απόσταση, καθώς και τον τρόπο υλοποίησής τους, εφόσον κριθεί απαραίτητο.

A.3.2 Απομακρυσμένη παρέμβαση και ορισμός των περιμέτρων ασφαλείας

Μόλις ολοκληρωθεί η αξιολόγηση, το Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου (SCC) ελέγχει για προκαθορισμένες ενέργειες απομακρυσμένου ελέγχου όσον αφορά τον προσδιορισμένο τύπο Συναγερμού.

Σε περίπτωση που οι απομακρυσμένες ενέργειες επηρεάζουν τη μεταφορική ικανότητα, το SCC θα κοινοποιεί αμέσως τη μεταβολή της δυναμικότητας στην εμπορική Αποστολή (dispatching).

Η διαδικασία διαχείρισης συμβάντων καθορίζει συγκεκριμένες ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν από το SCC. Αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν, ανάλογα με τον τύπο του περιστατικού, τον καθορισμό περιμέτρων ασφαλείας και την συμπλήρωση των καταλόγων ελέγχου σεναρίων έκτακτης ανάγκης. Το κύριο εργαλείο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της λειτουργικής ανταπόκρισης είναι το εργαλείο υπολογισμού διαρροών. Επιπλέον, η διαδικασία διαχείρισης συμβάντων καθορίζει συγκεκριμένες ενέργειες, ανάλογα με τον τύπο συμβάντος, οι οποίες ενδέχεται να περιλαμβάνουν οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

- Το κλείσιμο του βαλβιδοστασίου (BVS)
- Την διακοπή λειτουργίας του μετρητικού σταθμού.

Οποιαδήποτε στιγμή, η διαδικασία / τεχνική ανταπόκριση συντονίζεται από το SCC σε συνεργασία με τον ERTL, τον Διευθυντή Λειτουργίας και Συντήρησης της ICGB AD και την ERT.

Όπως ισχύει και για τον ΔΕΣΦΑ και τον TAP, για τη σπάνια περίπτωση που η απομακρυσμένη λειτουργία με σκοπό την οριοθέτηση του συμβάντος μπορεί να αποτύχει εντελώς και συνεπώς να

απαιτείται χειροκίνητη επέμβαση σε κάποια από τις εγκαταστάσεις όπου ο κίνδυνος προσέγγισης είναι αυξημένος, τότε δύναται να επέμβει το ΠΣ προκειμένου για το χειροκίνητο κλείσιμο βαλβίδας (για απομόνωση τμήματος και όχι αποσυμπίεση). **Η επέμβαση του ΠΣ στην περίπτωση αυτή προϋποθέτει ότι δεν απειλείται η ζωή και η υγεία των πυροσβεστικών δυνάμεων, ενώ γίνεται πάντα με χρήση των απαιτούμενων για τις συνθήκες μέσων ατομικής προστασίας.** Προς τούτο, απαιτείται η σχετική εκπαίδευση και άσκηση του ΠΣ σε συνεργασία με τον IGB. **Η συγκεκριμένη επέμβαση του Π.Σ. σε καμία περίπτωση δεν προϋποθέτει ότι δεν θα κινηθεί άμεσα για το σημείο του συμβάντος και η αντίστοιχη Ομάδα του IGB, η οποία είναι αρμόδια για τον χειρισμό του εξοπλισμού εντός των εγκαταστάσεων με σκοπό τον περιορισμό του περιστατικού, υπό την εποπτεία και τον συντονισμό του ΠΣ. Επιπλέον, η ως άνω επέμβαση του ΠΣ στον εξοπλισμό των εγκαταστάσεων θα προϋποθέτει τη συναίνεση του Επικεφαλής της Ομάδας Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης (ERTL) του IGB. Επισημαίνεται βέβαια ότι το τελευταίο δε συνεπάγεται ότι για οποιαδήποτε άλλη δράση του ΠΣ που προβλέπεται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο θα πρέπει να υπάρχει και πάλι η συναίνεση του IGB, όπως και το ότι ο IGB σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να αρνηθεί την είσοδο του ΠΣ στο σημείο του συμβάντος, εφόσον ο επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο κρίνει ότι απαιτείται.**

A.3.3 Καθορισμός περιμέτρων ασφαλείας

Πριν την άφιξη του ΠΣ στην περιοχή του περιστατικού, οι χειριστές στο SCC είναι υπεύθυνοι για τον προσωρινό καθορισμό των ζωνών ασφαλείας και την κοινοποίησή τους στην Ομάδα Αντιμετώπισης Έκτακτης Ανάγκης (ERT) του IGB στην Ελλάδα, προκειμένου αυτές να εφαρμοστούν στο χώρο του περιστατικού.

Μετά την άφιξη του ΠΣ, το τελευταίο προβαίνει, σε συνεργασία με τον ERTL, σε επανακαθορισμό των ζωνών ασφαλείας που έχουν τεθεί. Νοείται ότι οι ζώνες ασφαλείας επανεξετάζονται τακτικά ή μετά από αλλαγή των συνθηκών και επανακαθορίζονται με ευθύνη του ΠΣ. Επιπλέον, νοείται ότι η είσοδος του προσωπικού του IGB εντός των ζωνών ασφαλείας επιτρέπεται μόνον εφόσον υπάρχει σχετική έγκριση από τον επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού και κατόπιν σχετικής συνεννόησης του τελευταίου με τον ERTL της ICGB AD.

B) Ατυχήματα στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου

Στην παρούσα Ενότητα προβλέπονται διαδικασίες που αφορούν στην αντιμετώπιση εκτάκτων γεγονότων που τυχόν ανακύπτουν κατά τη λειτουργία και συντήρηση χαλύβδινων δικτύων διανομής Μέσης Πίεσης (πίεση σχεδιασμού 19 bar) και δικτύων διανομής πολυαιθυλενίου (PE) Χαμηλής Πίεσης (μέγιστη πίεση λειτουργίας 4 bar).

Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά ως έκτακτα γεγονότα θεωρούνται τα ακόλουθα:

- Θραύση αγωγού και διαρροή φυσικού αερίου με ή χωρίς φωτιά.
- Έκρηξη σε εγκατάσταση φυσικού αερίου με ή χωρίς θύματα.
- Απειλή δολιοφθοράς.

- Κάθε αντίστοιχο γεγονός προερχόμενο ή που επηρεάζει τις εγκαταστάσεις του φυσικού αερίου θέτοντας σε κίνδυνο άμεσο ή δυνητικό ζωές ή τις ίδιες τις εγκαταστάσεις φυσικού αερίου ή και άλλες γειτνιάζουσες εγκαταστάσεις και περιουσίες.

Επισημαίνεται ότι προαπαιτούμενο για την ασφαλή λειτουργία και αντιμετώπιση ατυχημάτων στα ως άνω δίκτυα είναι η τήρηση των όσων προβλέπονται στους κάτωθι τεχνικούς κανονισμούς

εσωτερικών εγκαταστάσεων:

- Αριθ. Δ3/Α/οικ.6598/12 (ΦΕΚ 976 Β/28-3-2012): «Τεχνικός Κανονισμός Εσωτερικών Εγκαταστάσεων Φυσικού Αερίου με πίεση λειτουργίας έως και 500mbar».
- Αριθ. Δ3/Α/11346/03 (ΦΕΚ Β 963/15-7-03): «Κανονισμός εσωτερικών εγκαταστάσεων φυσικού αερίου με πίεση λειτουργίας έως και 1 bar», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- Αριθ. Δ3/Α/5286/97 (ΦΕΚ 236 Β'): «Κανονισμός εσωτερικών εγκαταστάσεων φυσικού αερίου με πίεση λειτουργίας άνω των 50 mbar και μέγιστη πίεση λειτουργίας έως και 16 bar», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Η ειδοποιός διαφορά ανάμεσα στα ατυχήματα σε σύστημα μεταφοράς και στα ατυχήματα σε δίκτυο διανομής φυσικού αερίου έχει να κάνει τους εξής παράγοντες:

- Το σύστημα μεταφοράς περικλείει αέριο σε πολύ πιο υψηλές πιέσεις σε σχέση με το δίκτυο διανομής, με αποτέλεσμα ο θόρυβος στη δεύτερη περίπτωση να είναι πολύ πιο περιορισμένος και η διάρκεια του φαινομένου πολύ πιο σύντομη.
- Το δίκτυο διανομής διέρχεται μέσα από τον οικιστικό ιστό, όπως και από κτίρια με ευαίσθητο πληθυσμό (σχολεία, παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς, νοσοκομεία, κλπ).
- Τα ατυχήματα στο δίκτυο διανομής συμβαίνουν και εντός «κλειστών χώρων» και ως εκ τούτου, στην περίπτωση αυτή υπάρχει ο κίνδυνος ο πληθυσμός εντός και πέριξ του σημείου να υποστεί συνέπειες τόσο θερμικής ακτινοβολίας, όσο και φαινομένων υπερπίεσης και ωστικού κύματος, αλλά και ασφυξίας, λόγω εκτόπισης του οξυγόνου του αέρα του χώρου από το φυσικό αέριο, όπως και πιθανής παραγωγής μονοξειδίου του άνθρακα (CO) ως προϊόν καύσης³⁹. Κατά τα άλλα, λόγω της μη τοξικότητας του μεθανίου, δεν ελλοχεύει κίνδυνος για δημιουργία τοξικού νέφους στην περιοχή εκτός του κτιρίου και συνεπώς δεν απαιτούνται δειγματοληψίες και μετρήσεις, εκτός, εφόσον για κάποιο λόγο κριθεί απαραίτητο από τον επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.
- Η πιθανότητα ανάφλεξης ένεκα διαρροής, ιδιαίτερα σε κλειστό χώρο, είναι ιδιαίτερα αυξημένη⁴⁰, λόγω του ανθρώπινου παράγοντα, ο οποίος μπορεί εύκολα να δημιουργήσει σπινθήρα.
- Το φυσικό αέριο που δίδεται στην κατανάλωση έχει οσμή, χάρις στην προσθήκη σε αυτό μερκαπτανών, με αποτέλεσμα πιθανή διαρροή να γίνεται αντιληπτή και μέσω της όσφρησης.

Σε περίπτωση ατυχήματος στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου αρμοδιότητας ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε., καλείται άμεσα η αρμόδια ως άνω Εταιρία Διανομής προκειμένου να σπεύσει στο σημείο του περιστατικού. Παράλληλα, ειδοποιείται άμεσα και το ΠΣ, το οποίο, όπως και στην περίπτωση ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου, καλείται να αναλάβει την εποπτεία και τον συντονισμό του έργου καταστολής του ατυχήματος που διενεργείται από την αρμόδια Εταιρία Διανομής.

Με την ενημέρωση του ΠΣ επέρχεται και η αυτόματη ενεργοποίηση του παρόντος Σχεδίου.

Με την αναγγελία του συμβάντος, **η τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία**, αφού

³⁹ Το μονοξείδιο του άνθρακα (CO) είναι άγευστο, άχρωμο, άοσμο, με πυκνότητα λίγο μικρότερη του αέρα, εύφλεκτο και κυρίως δηλητηριώδες. Κατά τη δηλητηρίαση τα συμπτώματα ξεκινούν με πονοκέφαλο, ταχυκαρδία, ίλιγγο, ναυτία και μπορεί να οδηγήσουν σε λιποθυμία και θάνατο.

⁴⁰ Η θερμοκρασία των καυσαερίων κατά τη στιγμή της καύσης θα ξεπεράσει τους 1000°C και σαν αποτέλεσμα, η πίεση τους θα αγγίξει τα 100bar δημιουργώντας φαινόμενα έκρηξης.

επιβεβαιώσει την κλήση, ενημερώνει άμεσα, μέσω του χωρικά αρμόδιου ΠΕΚΕ, την αντίστοιχη Εταιρία Διανομής Αερίου ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε. (σε περίπτωση που η αρχική ειδοποίηση δεν προήλθε από αυτήν) και σπεύδει άμεσα για το σημείο του συμβάντος. Παράλληλα, όπως και στην περίπτωση ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου, ειδοποιεί και τη Μονάδα Χερσαίων και Θαλασσίων Επιχειρήσεων (Unit1-SEALOPS) του Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ. (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./199ΣΕΚΥΠΣ), η οποία εν συνεχεία ενημερώνει τις ανώτερες διοικητικές της δομές και τις εξής εμπλεκόμενες Υπηρεσίες/Φορείς:

- Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3-COMRES) (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.) (άμεσα)
- Αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας
- Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης
- Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του οικείου Δήμου ή των Δήμων (ή τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο Πολιτικής Προστασίας)
- Τοπική Αρμόδια Αστυνομική ή Λιμενική Αρχή (κατά τόπο αρμοδιότητας)
- Τοπικό Παράρτημα του ΕΚΑΒ, εφόσον συντρέχει λόγος
- Λοιπούς φορείς που δύνανται να συνδράμουν υποστηρικτικά το έργο της καταστολής του συμβάντος (ΑΔΜΗΕ Α.Ε., ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΔΕΣΦΑ Α.Ε., κλπ.).

Σε περίπτωση που ο παραλήπτης της αρχική ειδοποίησης είναι **η κατά τόπο αρμόδια Αστυνομική/Λιμενική Αρχή (κατά τόπο αρμοδιότητας)**, η τελευταία ενημερώνει τις ανώτερες διοικητικές δομές της, ενώ ειδοποιεί άμεσα τον ΔΕΣΦΑ και την τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή.

Νοείται ότι η Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου ενημερώνουν άμεσα τον οικείο Περιφερειάρχη και τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, καθώς και τον οικείο Δήμαρχο αντίστοιχα, προκειμένου να υπάρξει εκ μέρους της Περιφέρειας ή του Δήμου, κινητοποίηση προσωπικού και μέσων για την υποστήριξη του έργου του Π.Σ. καθώς και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Αναφορικά με τις εταιρίες ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε. , ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε. την αρμοδιότητα διαχείρισης ατυχήματος κατέχουν οι ως άνω εταιρίες, τόσο για τα αστικά δίκτυα χαμηλής πίεσης, όσο και για τα δίκτυα μέσης πίεσης αλλά και για τα δίκτυα χαμηλής πίεσης που εξυπηρετούν βιομηχανικούς καταναλωτές.

B.1 Διαχείριση περιστατικού

Ο Υπεύθυνος Έκτακτης Επέμβασης του αντίστοιχου Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Αερίου (ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε.) λαμβάνει τις σχετικές πληροφορίες από την Υπηρεσία Έκτακτης Επέμβασης αυτού, αξιολογεί και αποφασίζει για την κινητοποίηση προσωπικού επιφυλακής, κατά αναλογία με τη σοβαρότητα του συμβάντος και σύμφωνα με τον αντίστοιχο εσωτερικό σχεδιασμό του αντίστοιχου Διαχειριστή Δικτύου Διανομής Αερίου. Κατά αντιστοιχία με περιστατικά στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου, με την άφιξη του ΠΣ στο σημείο του ατυχήματος, η ομάδα άμεσης επέμβασης του αντίστοιχου Διαχειριστή Δικτύου Διανομής, τίθεται υπό τον συντονισμό και την εποπτεία του επικεφαλής του ΠΣ, ενώ συνεχίζει να είναι αρμόδια για την καταστολή του περιστατικού και προς τούτο να αναδιπλώνει τον σχετικό επιχειρησιακό της σχεδιασμό. Η ομάδα άμεσης επέμβασης του αντίστοιχου Διαχειριστή Δικτύου Διανομής επιβεβαιώνει και οπτικά ότι έχει συμβεί έκλυση και προβαίνει σε μία αρχική εκτίμηση του μεγέθους της διαρροής, προκειμένου να δρομολογηθούν και οι αντίστοιχες δράσεις προστασίας του

πληθυσμού κατόπιν σχετικής απόφασης του επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.

Ο αντίστοιχος Διαχειριστής Δικτύου Διανομής, κατά περίπτωση, προβαίνει άμεσα στη διακοπή της κεντρικής παροχής φυσικού αερίου στο κτίριο. Σε περίπτωση εγκλωβισμού μείγματος φυσικού αερίου με ατμοσφαιρικό αέρα σε κλειστό χώρο προβαίνει σε μέτρηση της περιεκτικότητας κατ' όγκο του φυσικού αερίου προκειμένου να διαπιστωθεί εάν το μείγμα είναι εκρηκτικό. Δεδομένου ότι το φυσικό αέριο είναι ελαφρύτερο του αέρα και ως εκ τούτου τείνει να συγκεντρώνεται στα υψηλότερα σημεία των κλειστών χώρων, η αντίστοιχη μέτρηση γίνεται με τον κατάλληλο ανιχνευτή αερίου (Εκρηξιόμετρο – καθαρόμετρο, αναλυτής O₂) σε διάφορα σημεία του χώρου και ιδιαίτερα στα υψηλά. Ο αντίστοιχος Διαχειριστής Δικτύου Διανομής, κατά περίπτωση, απαγάγει το μείγμα φυσικού αερίου και ατμοσφαιρικού αέρα από τον κλειστό χώρο με ανεμιστήρα-απαγωγέα καπνού αντιεκρηκτικού τύπου, όπως και φυσικό αερισμό του χώρου.

Το ΠΣ καταφθάνει στον χώρο του ατυχήματος και προβαίνει στις κάτωθι βασικές δράσεις:

- Σε περίπτωση διαρροής φυσικού αερίου, εκτιμά την πιθανότητα ανάφλεξης ή/και έκρηξης, σε συνεργασία με τον αρμόδιο του αντίστοιχου Διαχειριστή Δικτύου Διανομής, κατά περίπτωση.
- Οριοθετεί, κατόπιν συνεργασίας με τον αρμόδιο της αντίστοιχης Εταιρίας Διανομής, κατά περίπτωση, **τις τέσσερις (4) ζώνες ασφαλείας**: καυτή – θερμή – ψυχρή – ελεύθερη (βλ. Ενότητα «Ορισμοί» του παρόντος Σχεδίου) με βάση τα όσα προβλέπονται στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Π.Σ..
- Δίνει εντολή την άμεση υποχρεωτική απομάκρυνση πολιτών από κτίρια, όπως και την πέριξ περιοχή σε ακτίνα όπως αυτή καθορίζεται ως άνω.
- Προβαίνει σε απεγκλωβισμούς ατόμων στο πλαίσιο της αποστολής του με σκοπό τη διάσωση των πολιτών.
- Δίνει εντολή να διακοπούν όλες οι τυχόν θερμές εργασίες στο κτίριο και την πέριξ περιοχή και να απομακρυνθούν γενικά όλες οι μηχανές/κινητήρες, όπως και όλες οι πηγές ανάφλεξης και τα εύφλεκτα υλικά.
- Ενημερώνει, σχετικά με την οριοθέτηση των ζωνών ασφαλείας, τις τοπικές αρμόδιες Αστυνομικές/Λιμενικές Αρχές (κατά τόπο αρμοδιότητας) που έχουν σπεύσει στο σημείο του περιστατικού προκειμένου να δρομολογήσουν δράσεις σύμφωνα με τον αντίστοιχο επιχειρησιακό τους σχεδιασμό.
- Έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα του συντονισμού του έργου της καταστολής του περιστατικού, στο πλαίσιο της αποστολής του ΠΣ (Ν. 4662/2020, άρθρο 75). Επισημαίνεται ότι η καταστολή οποιουδήποτε ατυχηματικού συμβάντος στο σύστημα διανομής φυσικού αερίου με την έννοια της απομόνωσης (διακοπή παροχής αερίου του τμήματος στο οποίο βρίσκεται το σημείο του συμβάντος) και της αποσυμπίεσης του απομονωμένου τμήματος, αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της αντίστοιχης Εταιρίας Διανομής, κατά περίπτωση και όχι του ΠΣ. Στο πλαίσιο αυτό, παρακολουθεί τις ενέργειες καταστολής του συμβάντος από πλευράς αντίστοιχης Εταιρίας Διανομής, κατά περίπτωση, καθόσον ο επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του συμβάντος βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τον υπεύθυνο έκτακτης επέμβασης της αντίστοιχης Εταιρίας Διανομής, κατά περίπτωση, ενώ επεμβαίνει επιχειρησιακά (σύμφωνα με τις οδηγίες και ενέργειες αντιμετώπισης περιστατικού με φυσικό αέριο, όπως αυτές προβλέπονται στον επιχειρησιακό σχεδιασμό του Π.Σ.) στις εξής περιπτώσεις:
 - Στην περίπτωση που απαιτείται απεγκλωβισμός και διάσωση ατόμων.
 - Στην περίπτωση που λόγω του ατυχηματικού συμβάντος στο σύστημα διανομής έχει προκληθεί πυρκαγιά στο κτίριο ή σε άλλα σημεία της πέριξ περιοχής, προκειμένου να την

καταστείλει.

- Στην περίπτωση που λόγω του ατυχήματος έχει προκληθεί δευτερογενές ατύχημα σε παρακείμενη περιοχή (π.χ. δασική πυρκαγιά, πυρκαγιά σε γειτονική εγκατάσταση με επικίνδυνα υλικά, κλπ).
- Σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς εγγύς τμήματος του συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου ή ατυχήματος σε εγκατάσταση με επικίνδυνες ουσίες που βρίσκεται κοντά σε τμήμα του αγωγού ή κλάδων του και δύναται να τροφοδοτείται και από αυτόν, η τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία ειδοποιεί άμεσα την αντίστοιχη Εταιρία Διανομής, κατά περίπτωση), προκειμένου ο τελευταίος να τεθεί σε κατάσταση ετοιμότητας και να προβεί στις αντίστοιχες απαιτούμενες δράσεις βάσει του εσωτερικού του σχεδιασμού.

Ταυτόχρονα και εφόσον απαιτείται, οι τοπικές αρμόδιες Αστυνομικές/Λιμενικές Αρχές προβαίνουν σε αποκλεισμό της περιοχής σε ακτίνα που καθορίζεται από τον επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού ως άνω. Παράλληλα, ειδοποιείται και οποιοσδήποτε άλλος Φορέας κριθεί, από τον επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, απαραίτητο να συνδράμει, όπως π.χ. οι ΑΔΜΗΕ/ΔΕΔΔΗΕ για τη διακοπή της παροχής ηλεκτρικού ρεύματος σε συγκεκριμένο τμήμα του δικτύου της περιοχής.

Επισημαίνεται ότι σε συμβάντα διαρροής φυσικού αερίου απαγορεύεται κάθε χρήση γυμνής φλόγας, καπνίσματος και δημιουργία σπινθήρων στον χώρο. Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στις περιπτώσεις αυτές από οποιονδήποτε Φορέα δρα στην περιοχή του συμβάντος με σκοπό την καταστολή του θα πρέπει να είναι αντιαεκρηκτικού τύπου και να εξασφαλίζεται ότι δεν θα προκληθεί σπινθήρας στον χώρο όπου είναι εγκλωβισμένο το μείγμα αέρα/φυσικού αερίου με άνοιγμα-κλείσιμο ηλεκτρικών διακοπών, χτύπημα ηλεκτρικών κουδουνιών, χρήση ανελκυστήρων, χρήση ηλεκτρικών κινητήρων, κλπ. Εφόσον απαιτείται διακοπή της παροχής του ηλεκτρικού ρεύματος στον χώρο, αυτή θα πρέπει να γίνεται από τον μετρητή ή τον πίνακα έξω από τον χώρο και όχι εντός αυτού ούτως ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία σπινθηρισμού.

Όπως και στην περίπτωση των ατυχημάτων στα συστήματα μεταφοράς φυσικού αερίου, τα όρια δράσεων κάθε Φορέα εντός των τεσσάρων (4) ζωνών ασφαλείας είναι και πάλι διακριτά (όπως ακριβώς περιγράφονται στην Ενότητα «Ατυχήματα στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου»).

B.1.1 Κατάταξη Περιστατικών

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Ενότητα 10.1 της ΥΑ Δ3/Α/20701/06 (ΦΕΚ 1712 Β/23-11-2006): Κανονισμός «Εγχειρίδιο λειτουργίας και συντήρησης δικτύων διανομής μέσης πίεσης φυσικού αερίου (πίεση σχεδιασμού 19 bar) και δικτύων κατανομής χαμηλής πίεσης φυσικού αερίου (μέγιστη πίεση λειτουργίας 4 bar)», για να γίνει κατάταξη ενός περιστατικού πρέπει να εντοπισθεί το σημείο της βλάβης και να μετρηθεί η συγκέντρωση αερίου μέσω του κατάλληλου εξοπλισμού έρευνας στην κλίμακα GAS %.

Τα περιστατικά ταξινομούνται σε τέσσερις κατηγορίες Α, Β, Γ και Δ.

Γενικά οποιαδήποτε διαρροή στα δίκτυα μέσης πίεσης (πίεση σχεδιασμού 19bar) είναι κατηγορία Α.

Κατωτέρω αναλύονται οι κατηγορίες Α, Β, Γ και Δ, που αφορούν σε διαρροές σε δίκτυα χαμηλής πίεσης (μέγιστη πίεση λειτουργίας 4bar).

Όλες οι μετρήσεις εντός κτιρίων, φρεατίων και γενικά κλειστών χώρων θα γίνονται με ανιχνευτή αναφλεξιμότητας (C.G.I) κατάλληλο για κλειστούς χώρους.

Κατηγορία Περιστατικών Α

Σε αυτή την κατηγορία κατατάσσονται οι διαρροές, οι οποίες λόγω της θέσης τους στο δίκτυο ή/και της τάσης ανάπτυξής τους, δημιουργούν άμεσο κίνδυνο στους ανθρώπους και τις γύρω κατασκευές.

Για να καταταγεί μία διαρροή στην κατηγορία Α θα πρέπει να συμβαίνει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία:

- Άμεσος κίνδυνος για ανθρώπους ή/και υλικά αγαθά.
- Διαρροή αερίου που μπορεί να γίνει αντιληπτή με την όραση, την ακοή ή την όσφρηση στον συγκεκριμένο χώρο του κινδύνου.
- Φωτιά ή έκρηξη από τη διαρροή αερίου.
- Παρουσία αερίου σε κλειστά κτίρια ή/και κοιλότητες.
- Φυσαλίδες στην επιφάνεια λιμναζόντων υδάτων.
- Ένδειξη 50% LEL ή μεγαλύτερη σε μη αεριζόμενο κλειστό χώρο.
- Οποιαδήποτε ένδειξη μέτρησης αερίου σε κεντρικό ή παροχετευτικό αγωγό με πίεση λειτουργίας άνω των 100mbar και βρίσκεται σε απόσταση 8 μέτρων από κτίριο.
- Οποιαδήποτε ένδειξη μέτρησης αερίου σε απόσταση 0,5 μ από κτίριο.

Όταν ένα περιστατικό καταταχθεί στην κατηγορία Α, ο αρμόδιος Φορέας Διανομής Αερίου (Φ.Δ.Α.) πρέπει αμέσως να ενεργοποιεί την διαδικασία έκτακτης επέμβασης και να αποκαθιστά τη βλάβη.

Κατηγορία Περιστατικών Β

Για να καταταγεί μία διαρροή στην κατηγορία Β θα πρέπει ο εντοπισμός αερίου να είναι σε μεγαλύτερη απόσταση από κτίρια από εκείνη της κατηγορίας Α και δεν αποτελούν άμεσο κίνδυνο για τους ανθρώπους και τις γύρω κατασκευές.

Θα πρέπει να συμβαίνει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία:

- Οποιαδήποτε ένδειξη μέτρησης αερίου σε κεντρικό ή παροχετευτικό αγωγό με πίεση λειτουργίας των άνω 100mbar και σε απόσταση 8 μέτρων από κτίριο, αλλά δεν υπάρχει άμεσος κίνδυνος εισχώρησης του αερίου στο κτίριο.
- Οποιαδήποτε ένδειξη μέτρησης αερίου μικρότερη των 50% LEL σε μη αεριζόμενους κλειστούς χώρους.
- Οποιαδήποτε διαφυγή που δεν μπορεί να καταταγεί στην κατηγορία Α και κατά την κρίση του Φ.Δ.Α. κατατάσσεται ως Β.

Ωστόσο πάντοτε διενεργείται έλεγχος για πιθανό εντοπισμό αερίου σε κλειστά κτίρια ή/και κοιλότητες πλησίον του σημείου διαρροής. Εάν διαπιστωθεί παρουσία αερίου, τότε το περιστατικό κατατάσσεται στην κατηγορία Α. Σε περίπτωση απουσίας αερίου το περιστατικό θα αποκατασταθεί σύμφωνα με τις γραπτές διαδικασίες του Φ.Δ.Α. εντός επτά (7) ημερολογιακών ημερών από τον εντοπισμό του.

Κατηγορία Περιστατικών Γ

Για να καταταγεί μία διαρροή στην κατηγορία Γ θα πρέπει να συμβαίνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

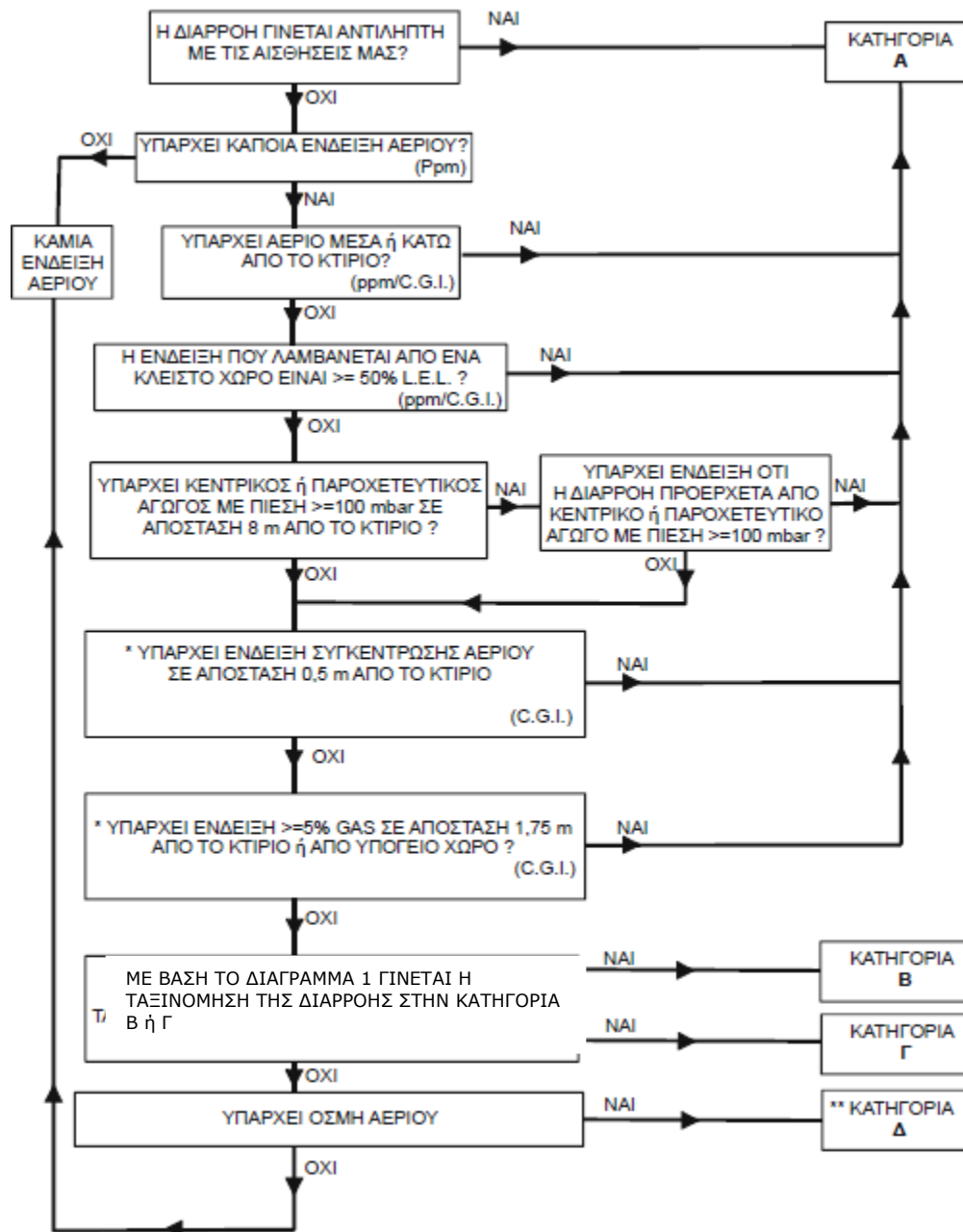
- Διαρροή που δεν αποτελεί κίνδυνο για τους ανθρώπους και τις γύρω κατασκευές, αλλά πρέπει να αποκατασταθεί.
- Οποιαδήποτε διαφυγή που εντοπίζεται σε σημεία όπου ο αγωγός μπορεί να στεγανοποιηθεί χρησιμοποιώντας την αντίστοιχη τεχνολογία.
- Η περιεκτικότητα αερίου στο μείγμα είναι μικρότερη από εκείνη της κατηγορίας Β.

- Η διαφυγή βρίσκεται σε απόσταση από κτίρια μεγαλύτερη από εκείνη της κατηγορίας Β.
- Διαπιστώνεται ότι το αέριο δεν μπορεί να εισχωρήσει σε κτίριο.
- Οποιαδήποτε διαφυγή που δεν μπορεί να καταταγεί στις κατηγορίες Α ή Β και κατά την κρίση του Φ.Δ.Α. κατατάσσεται ως Γ.

Κατηγορία Περιστατικών Δ

Τα περιστατικά της κατηγορίας αυτής είναι διαφυγές που δεν δημιουργούν κίνδυνο, δεν απαιτείται περαιτέρω έρευνα και σύμφωνα με τις γραπτές διαδικασίες του Φ.Δ.Α. μπορούν να αποκατασταθούν πέραν των τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών και εντός εννέα (9) μηνών από τον εντοπισμό τους. Εντός του χρονικού διαστήματος που δεν έχει αποκατασταθεί μία τέτοια διαφυγή ο Φ.Δ.Α. θα πρέπει να ελέγχει περιοδικά το εν λόγω σημείο και πάντα σύμφωνα με τις γραπτές διαδικασίες αυτού.

Στη συνέχεια, η ταξινόμηση των περιστατικών παρατίθεται και διαγραμματικά (ΥΑ Δ3/Α/20701/06 (ΦΕΚ 1712 Β/23-11-2006)).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

* Ανοίγοντας οπές στο έδαφος (δρόμο ή πεζοδρόμιο), π.χ. με μία χειροκίνητη κρουστική σφύρα και λαμβάνοντας δείγματα από τον περιβάλλοντα αέρα του αγωγού διαπιστώνουμε τη συγκέντρωση και την εξάπλωση του αερίου.

** Μία διαρροή κατηγορίας Δ μπορεί να ταξινομηθεί στην κατηγορία Α εάν οι επιτόπου συνθήκες συνηγορούν σε αυτό.

B.1.1.1 Περίπτωση περιστατικού μικρής κλίμακας (κατηγορίες περιστατικών Β, Γ και Δ)

Εφόσον οριοθετηθούν οι ζώνες αποκλεισμού και οι εκτιμώμενες από τον επικεφαλής Αξιοματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού επιπτώσεις (σε συνεργασία με τον αρμόδιο της αντίστοιχης Εταιρίας Διανομής, κατά περίπτωση) υποδηλώνουν περιστατικό μικρής κλίμακας, δηλαδή περιστατικό το οποίο αντιμετωπίζεται εσωτερικά από το προσωπικό της αντίστοιχης Εταιρίας Διανομής (όπως π.χ. περιστατικό με μικρής διαρροής, κλπ) και μέχρι να επιτευχθεί η

πλήρης καταστολή του περιστατικού, οι επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ. κλπ) δρουν σύμφωνα με τον επιχειρησιακό τους σχεδιασμό και με το δυναμικό και τα μέσα που απαιτούνται.

Όταν επέλθει η πλήρης αντιμετώπιση του συμβάντος, το τελευταίο λήγει, με εντολή του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του συμβάντος, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με τον υπεύθυνο περιστατικού της αντίστοιχης Εταιρίας Διανομής.

Β.1.1.2 Περίπτωση περιστατικού μεγάλης κλίμακας (κατηγορία περιστατικών Α)

Εφόσον οριοθετηθούν οι ζώνες αποκλεισμού και οι εκτιμώμενες από τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού επιπτώσεις (σε συνεργασία με τον αρμόδιο της αντίστοιχης Εταιρίας Διανομής, κατά περίπτωση) υποδηλώνουν περιστατικό μεγάλης κλίμακας (όπως π.χ. ρήξη αγωγού του δικτύου με πυρκαγιά και εκτόξευση φλόγας, ανάφλεξη εντός κτιρίου κατόπιν διαρροής, κλπ), δηλαδή ξαφνική, απροσδόκητη ή επικείμενη κατάσταση που προκαλεί είναι πιθανό να προκαλέσει τραυματισμό, απώλεια ζωής, φθορές σε περιουσιακά στοιχεία ή το περιβάλλον, ζημία στη φήμη ή παρέμβαση στην κανονική επιχειρησιακή λειτουργία, το οποίο δε δύναται να αντιμετωπιστεί μόνο εσωτερικά από το προσωπικό της αντίστοιχης Εταιρίας Διανομής, ενώ πιθανά απαιτείται να ληφθούν και δράσεις προστασίας των πολιτών, δρομολογούνται οι κάτωθι δράσεις:

I. Δράσεις καταστολής του περιστατικού, που συντονίζονται από τον εκάστοτε επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του ΠΣ και δρομολογούνται από τον ΔΕΣΦΑ, όσον αφορά τη διαχείριση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, με σκοπό τον περιορισμό του ατυχήματος και τον μετριασμό των συνεπειών του.

II. Δράσεις υποστήριξης του Π.Σ. στο έργο καταστολής του περιστατικού, που δρομολογούνται, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του ατυχήματος, από λοιπούς φορείς πολιτικής προστασίας (ΟΤΑ, ΕΛ.ΑΣ., κλπ).

III. Δράσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης συνεπειών ένεκα του περιστατικού, οι οποίες έχουν κατά κύριο λόγο ως εξής:

- **Απεγκλωβισμός και διάσωση πολιτών** που βρίσκονται σε χερσαία περιοχή εγγύς, ή εντός του σημείου του περιστατικού (π.χ. εργαζομένων, περιοίκων, διερχομένων, κλπ) και η προσωπική τους ασφάλεια διατρέχει άμεσο και διαρκή κίνδυνο που απαιτεί την παροχή βοήθειας, το ταχύτερο δυνατόν, ώστε να μην υπάρξουν απώλειες. Οι δράσεις απεγκλωβισμού και διάσωσης δρομολογούνται με ευθύνη του εκάστοτε επικεφαλής Αξιωματικού του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του έργου καταστολής του περιστατικού.
- **Άμεση υποχρεωτική απομάκρυνση των πολιτών από κτίριο/α, σε περίπτωση διαρροής, ανάφλεξης ή έκρηξης σε αυτό/ά.**
- **Ενημέρωση, του ΕΚΑΒ, μέσω του χωρικά αρμόδιου ΠΕΚΕ, προκειμένου κινητοποιηθεί για τη διαλογή και υποστήριξη τραυματιών σε ασφαλές σημείο στον τόπο του ατυχήματος**, καθώς και τη διακομιδή αυτών στις κατάλληλες μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης του Κέντρου Επιχειρήσεων Υγείας του (Κ.ΕΠ.Υ./ΕΚΑΒ). Το/α ασθενοφόρο/α δεν απομακρύνεται/ονται από την περιοχή του περιστατικού και παραμένει/ουν σε ασφαλές σημείο (στα όρια της ψυχρής με την ελεύθερη ζώνη) το οποίο υποδεικνύεται από το ΠΣ. Επισημαίνεται ότι η μεταφορά τραυματιών και ασθενών μέχρι και το όριο της ψυχρής με την ελεύθερη ζώνη,

όπου και παραλαμβάνονται από τη μονάδα του ΕΚΑΒ, με σκοπό την περίθαλψη και τη διακομιδή τους, γίνεται από το ΠΣ. Επιπλέον, το ΕΚΑΒ μπορεί να συνδράμει στη μεταφορά ατόμων τα οποία πρέπει να απομακρυνθούν από κτίρια αλλά η κατάσταση της υγείας τους δεν επιτρέπει τη μεταφορά τους με ιδιωτικά μέσα ή λεωφορεία.

- **Λήψη μέτρων τροχαίας κίνησης από τις αρμόδιες Αστυνομικές/Λιμενικές Αρχές (κατά τόπο αρμοδιότητας) προς:**
 - διευκόλυνση της κίνησης των ασθενοφόρων του ΕΚΑΒ για την παραλαβή τραυματιών εντός ή/και εκτός της εγκατάστασης και τη διακομιδή τους σε μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας,
 - αποφυγή κυκλοφοριακής συμφόρησης, τόσο στην περιοχή του ατυχήματος όσο και ευρύτερα και
 - εκτροπή ροής κυκλοφορίας των λουπών οχημάτων από ασφαλείς παρακαμπτήριες οδούς, όπως αυτές καθορίζονται από το Π.Σ., σε συνεργασία με την ΕΛ.ΑΣ., προς αποφυγή εγκλωβισμού τους στην περιοχή του ατυχήματος.
- **Λήψη μέτρων τάξης και ασφάλειας** από την ΕΛ.ΑΣ., σε συνεργασία με το Π.Σ., όπου αυτό απαιτείται, για την προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών στην πληγείσα περιοχή, σύμφωνα με τις ζώνες που έχουν οριοθετηθεί.
- **Ενημέρωση, μέσω του χωρικά αρμόδιου ΠΕΚΕ, του οικείου Δημάρχου και του οικείου Περιφερειάρχη/αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη αναφορικά με το ατύχημα και την έκταση, όπως και τις πιθανές διαστάσεις του.**
- **Ενημέρωση, από τον οικείο Δήμο, του κοινού για δράσεις πολιτικής προστασίας που δρομολογούνται από αυτόν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.**
- **Ενημέρωση, από την οικεία Περιφέρεια, του κοινού για δράσεις πολιτικής προστασίας που δρομολογούνται από αυτήν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών, καθώς και για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας.**
- **Εκτίμηση από τον επικεφαλής Αξιωματικό του Π.Σ., κατόπιν συνεννόησης με τον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής σχετικά με τα μέτρα προστασίας πληθυσμού που θα πρέπει να δρομολογηθούν (παραμονή σε ασφαλείς κλειστούς χώρους ή προληπτική-οργανωμένη απομάκρυνση, βλ. παρ. 7 του Μέρους ΙΙΙ του παρόντος Σχεδίου).**
- **Σύνταξη, με ευθύνη του οικείου Δημάρχου, ή στην περίπτωση που η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από έναν Δήμο, με ευθύνη του οικείου Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο οικείος Περιφερειάρχης (άρθρο 160 παρ. 3 του Ν. 3852/2010), δημόσιας ανακοίνωσης της απόφασης για παραμονή των πολιτών σε ασφαλείς κλειστούς χώρους σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του ατυχήματος. Επισημαίνεται ότι η σχετική ενημέρωση του οικείου Δημάρχου/Περιφερειάρχη/αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη (κατά περίπτωση) παρέχεται μέσω του ΠΕΚΕ.**
- **Υλοποίηση του μέτρου της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, κατόπιν σχετικής εισήγησης του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του ατυχήματος προς τον αρμόδιο Δήμαρχο / Αντιπεριφερειάρχη (κατά περίπτωση), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 23, 27 και 29 (παρ. 4.στ) του Ν.4662/2020, σε συνεργασία με την ΕΛ.ΑΣ.. Επισημαίνεται ότι η σχετική ενημέρωση του οικείου Δημάρχου/ Αντιπεριφερειάρχη (κατά περίπτωση) παρέχεται μέσω**

του ΠΕΚΕ.

- **Ενημέρωση, από το ΠΕΚΕ, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, των υπευθύνων λειτουργίας των λοιπών σημείων ενδιαφέροντος εκτός των οικισμών (βλ. Ενότητα «Ορισμοί») (Δήμαρχοι, αρμόδιοι φορείς συντήρησης και λειτουργίας του παρακείμενου οδικού δικτύου, ΟΣΕ Α.Ε., προκειμένου για το σιδηροδρομικό δίκτυο, Διευθυντές σχολικών μονάδων, Διοικητές νοσοκομείων, Διοικητές γειτνιαζουσών στρατιωτικών εγκαταστάσεων, κλπ.) που βρίσκονται εντός και της ψυχρής ζώνης του περιστατικού, προκειμένου να λάβουν σχετικά μέτρα προστασίας για τη διασφάλιση της ζωής και της υγείας των πολιτών. Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία επικοινωνίας των ως άνω υπευθύνων λειτουργίας βρίσκονται στη διάθεση των χωρικά αρμόδιων ΠΕΚΕ (βλ. παρ. 3 του Μέρους Ι και Παράρτημα 1 του παρόντος Σχεδίου).**
- **Λήψη μέτρων από τους υπευθύνους λειτουργίας σχολικών μονάδων, παιδικών σταθμών, Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, αρχαιολογικών χώρων, ξενοδοχειακών μονάδων, εγκαταστάσεων Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφάλειας και λοιπών σημείων ενδιαφέροντος, εφόσον η λειτουργία των ως άνω επηρεάζεται από το ατύχημα. Στην περίπτωση αυτή, οι υπεύθυνοι λειτουργίας των υποδομών, μετά από την ενημέρωσή τους από το χωρικά αρμόδιο ΠΕΚΕ σχετικά με τις συνθήκες και τις διαστάσεις του ατυχήματος, θέτουν άμεσα περιορισμούς και απαγορεύσεις στη λειτουργία τους σύμφωνα με τον εσωτερικό τους σχεδιασμό εκτάκτων αναγκών, προκειμένου να διασφαλίσουν την ασφάλεια και την υγεία των πολιτών.**
- **Εφόσον απαιτείται και δεν υπάρχουν καταγεγραμμένες μετρήσεις ρυπαντών (π.χ. εάν δεν υπάρχουν σταθμοί μέτρησης για την καταγραφή διαφυγόντων αερίων ρύπων κλπ), κινητοποίηση, κατόπιν σχετικού αιτήματος του επικεφαλής Αξιωματικού του Π.Σ. στο σημείο του ατυχήματος, διά της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, φορέων που έχουν την αρμοδιότητα διεξαγωγής δειγματοληψιών και μετρήσεων σε έδαφος, αέρα ή/και ύδατα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα έκδοση του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ. Επισημαίνεται ότι κατά τη διαφυγή σε εξωτερικό χώρο φυσικού αερίου, λόγω της μη τοξικότητας του τελευταίου, δεν απαιτείται η διεξαγωγή δειγματοληψιών και μετρήσεων, κάτι που δύναται να απαιτηθεί μόνο στην περίπτωση που προκληθεί ανάφλεξη σε σταθμό συμπίεσης ή αεριοποίησης/αποσυμπίεσης (για την περίπτωση εικονικών δικτύων) και συνεπώς πιθανή διασπορά τοξικού νέφους ή σε περίπτωση που λόγω του ατυχήματος έχει προκληθεί δευτερογενής πυρκαγιά σε κτίρια με αποτέλεσμα την απελευθέρωση επικίνδυνων ουσιών).**
- **Ενημέρωση του κοινού σχετικά με την εκδήλωση του ατυχήματος και το έργο καταστολής του από το ΠΣ, όπως και τις δράσεις προστασίας του που θα πρέπει να ακολουθηθούν, κατόπιν σχετικής απόφασης του Περιφερειάρχη ή του οικείου Αντιπεριφερειάρχη.**
- **Σύγκληση των ΣΤΟ και των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ) των Περιφερειακών Ενοτήτων, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για την υποβοήθηση του έργου των αρμόδιων Δημάρχων και Αντιπεριφερειάρχων, αντίστοιχα.**
- **Ενημέρωση του κοινού, η οποία παρέχεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας ή/και την Περιφέρεια Αττικής, για την Περιφέρεια Αττικής και τις κατά τόπους Περιφέρειες, για το υπόλοιπο της χώρας, σε περιπτώσεις που τίθενται θέματα ρύπανσης αέρα και παρατηρείται υπέρβαση του ορίου ενημέρωσης που προβλέπεται στο Παράρτημα XII της ΚΥΑ Η.Π. 14122/549/Ε.103/2011 ή οιοδήποτε των ορίων συναγερμού που καθορίζονται σε αυτό. Η ως άνω ενημέρωση παρέχεται στο κοινό μέσω της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής**

- Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας και τη Διεύθυνση Περιβάλλοντος της οικείας Περιφέρειας (κατά περίπτωση).
- Ενημέρωση του κοινού για λήψη μέτρων προστασίας της υγείας στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας λόγω του ατυχήματος, καθώς και για τις επιπτώσεις ενός τέτοιου ατυχήματος στην υγεία των πολιτών (π.χ. σε περίπτωση που λόγω του ατυχήματος εκδηλωθεί δευτερογενής πυρκαγιά σε παρακείμενη δασική έκταση ή κτίρια με συνέπεια την παραγωγή προϊόντων καύσης που ελλοχεύουν κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, κλπ). Η ως άνω ενημέρωση παρέχεται στο κοινό μέσω της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με τις αρμόδιες Δ/σεις της Γενικής Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της οικείας Περιφέρειας ή/και το Υπουργείο Υγείας, εφόσον απαιτηθεί.
 - Αναγνώριση, από την αρμόδια προανακριτική Αρχή (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.), των τραυματιών πολιτών λόγω του ατυχήματος, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών πολιτών, με τη συνδρομή του ΕΚΑΒ.
 - Αναγνώριση, από την αρμόδια προανακριτική Αρχή (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.), των θανόντων πολιτών λόγω του ατυχήματος,, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών πολιτών, με τη συνδρομή των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών³⁵.
 - Ενημέρωση, από το ΕΚΑΒ, για την κατάσταση της υγείας των τραυματιών, καθώς και τον αριθμό και τις ιατρικές μονάδες στις οποίες νοσηλεύονται, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών πολιτών.
 - Ενημέρωση, από το Υπουργείο Εξωτερικών, των οικείων Προξενείων και Πρεσβειών, σε περιπτώσεις αλλοδαπών τραυματιών και θανόντων.
 - Ενημέρωση, από τον ΔΕΔΔΗΕ, του κοινού σχετικά με τις περιοχές στις οποίες γίνεται προληπτική διακοπή της ηλεκτροδότησης από αυτόν ή έχει διακοπή η ηλεκτροδότηση λόγω βλαβών που υπέστη ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός (του ΔΕΔΔΗΕ ή του ΑΔΜΗΕ) λόγω του ατυχήματος.
 - Ενημέρωση, από τις ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε., των καταναλωτών που επηρεάζονται από τη διακοπή τροφοδότησης φυσικού αερίου.
 - Ενημέρωση, από τους υπευθύνους ύδρευσης και σύμφωνα με σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Υγείας, του κοινού σχετικά με την κατανάλωση πόσιμου ύδατος σε τοπικό επίπεδο (στην περίπτωση ατυχήματος στον συμπιεστή και εφόσον απαιτείται ή στην περίπτωση που λόγω του ατυχήματος έχουν προκληθεί φθορές στο δίκτυο υδροδότησης της περιοχής και συνεπώς πιθανή είσοδος σε αυτό μολυσματικών παραγόντων), κατόπιν σχετικών δειγματοληψιών σε αυτό.
 - Ενημέρωση του κοινού σχετικά με την κατανάλωση γεωργικών, κτηνοτροφικών ή αλιευτικών προϊόντων. Η ως άνω ενημέρωση παρέχεται στο κοινό μέσω της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με τις αρμόδιες Δ/σεις της Γενικής Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας ή/και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, καθώς και το Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (για την περίπτωση των θαλασσινών αλιευμάτων).
 - Υλοποίηση μέτρων βραχείας αποκατάστασης και εξυγίανσης του χώρου του ατυχήματος (εφόσον απαιτηθεί), με μέριμνα του Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής, υπό την εποπτεία και έγκριση της Δ/σης ΠΕ.ΧΩ. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σύμφωνα με τα

προβλεπόμενα στην παρ. 9 του παρόντος Μέρους .

- **Άμεση επαναλειτουργία δικτύων ηλεκτροδότησης, υδροδότησης κλπ., που έχουν υποστεί βλάβες ή έχουν διακόψει τη λειτουργία τους λόγω του καταστροφικού φαινομένου, με ευθύνη των φορέων λειτουργίας και συντήρησης των δικτύων.**
- **Ό,τι άλλο κρίνεται απαραίτητο για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω του ατυχήματος.**

Θέματα που αφορούν τους ρόλους και τις αρμοδιότητες στην υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών λόγω ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς του ΔΕΣΦΑ, αναφέρονται αναλυτικά ανά φορέα στο Δεύτερο Μέρος του παρόντος.

Επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε ενημέρωση από τις ως άνω αποτελεί μέριμνα οργανικών μονάδων της Περιφέρειας, απαιτείται να παρέχεται άμεσα και συνολικά, κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη του ατυχήματος, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο (μέσω δελτίων τύπου στον ιστοχώρο της Περιφέρειας, με ανακοινώσεις του αρμόδιου Περιφερειάρχη/Αντιπεριφερειάρχη, κλπ).

Θέματα που αφορούν τους ρόλους και τις αρμοδιότητες στην υλοποίηση των ανωτέρω δράσεων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών λόγω ατυχήματος στο σύστημα διανομής των ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε., αναφέρονται αναλυτικά ανά φορέα στο Δεύτερο Μέρος του παρόντος.

Όταν επέλθει η πλήρης αντιμετώπιση του συμβάντος, το τελευταίο λήγει, με εντολή του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο σημείο του συμβάντος, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με τον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής.

B.1.1.3 Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση συμβάντος με πιθανές συνέπειες εντός σχολικής μονάδας

- Όταν το περιστατικό λάβει χώρα σε αγωγό του συστήματος διανομής φυσικού αερίου και σύμφωνα με την οριοθέτηση της γύρω περιοχής, εντός και της ψυχρής ζώνης βρίσκονται σχολικές μονάδες, τότε:
 - **Σε περίπτωση που οι σχολικές μονάδες δεν είναι σε ώρα λειτουργίας**, εφόσον συντρέχουν λόγοι, ο οικείος Δήμαρχος εκδίδει απόφαση διακοπής μαθημάτων³⁶, λόγω έκτακτων συνθηκών εντός των διοικητικών ορίων του οικείου Δήμου. Το αυτό ισχύει και στην περίπτωση που το περιστατικό λάβει χώρα εγγύς σχολικής μονάδας, η οποία όμως δεν είναι σε ώρα λειτουργίας.
 - **Σε περίπτωση που οι σχολικές μονάδες είναι σε ώρα λειτουργίας**, το χωρικά αρμόδιο ΠΕΚΕ επικοινωνεί **άμεσα** με τους Διευθυντές των σχολείων, προκειμένου οι τελευταίοι να αποφασίσουν, πάντα υπό τις υποδείξεις της αρμόδιας για την καταστολή του συμβάντος Πυροσβεστικής Αρχής, σχετικά με την παραμονή ή την απομάκρυνση των μαθητών από τον χώρο του σχολείου. Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια λειτουργίας των σχολικών μονάδων, την αρμοδιότητα λήψης κάθε μέτρου με σκοπό την υγεία και ασφάλεια των μαθητών, την έχουν οι Διευθυντές, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι, μαζί με τους εκπαιδευτικούς, για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των μαθητών [ΥΑ Φ.353.1./324/105657/Δ1/02 (ΦΕΚ Β 1340/16-10-02), άρθρο 29, παρ. 5]. Οι Διευθυντές φροντίζουν, κατά την κρίση τους και βάσει του σχεδιασμού τους σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Παιδείας, ώστε οι μαθητές και το προσωπικό να παραμείνουν συγκεντρωμένοι σε ασφαλή χώρο εντός των σχολικών συγκροτημάτων, μέχρι και την παραλαβή των μαθητών από τους

γονείς ή τους κηδεμόνες τους, εάν αυτό απαιτηθεί.

Σε περίπτωση που το συμβάν λάβει χώρα εγγύς ή εντός σχολικής μονάδας που βρίσκεται σε λειτουργία ούτως ώστε να κινδυνεύει άμεσα η υγεία ή/και η ζωή των μαθητών και του προσωπικού, γίνεται άμεση εκκένωση της σχολικής μονάδας κατόπιν σχετικού προστάγματος και σύμφωνα με τις υποδείξεις του επικεφαλής του Π.Σ. στο σημείο του περιστατικού, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας που φέρει το Π.Σ. για τη διάσωση ατόμων που κινδυνεύουν από το συμβάν (Ν. 4662/2020, άρθρο 75, παρ. 1.β).

B.1.1.4 Δρομολογούμενες δράσεις σε περίπτωση που λόγω του ατυχήματος προκαλείται καύση επικίνδυνων ουσιών εντός κτιρίων

Σε περίπτωση που λόγω του ατυχήματος στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου προκαλείται πυρκαγιά σε κτίριο με επικίνδυνες ουσίες (όπως π.χ. κτίσματα με αμιαντοσανίδες ή πλάκες αμιάντου, κλπ), δρομολογούνται οι δράσεις που προβλέπονται στο υπ' αριθ. 7519/12-08-2021 έγγραφο της Υπηρεσίας μας, το οποίο είναι αναρτημένο στον ιστοχώρο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (www.civilprotection.gr). Στην περίπτωση αυτή, μεταξύ άλλων, είναι πολύ πιθανόν να απαιτηθεί η διεξαγωγή δειγματοληψιών και μετρήσεων, όσο και εξυγίανση και περιβαλλοντική αποκατάσταση της περιοχής του ατυχήματος.

2. Επικοινωνίες

Οι επικοινωνίες μεταξύ των Φορέων για δράσεις υποστήριξης του έργου του ΠΣ στην καταστολή του ατυχήματος, καθώς και στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς ή στο σύστημα διανομής φυσικού αερίου γίνονται κατά κανόνα με τη χρήση των δικτύων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας σε όλα τα στάδια επιχειρήσεων.

Για τις ενδοεπικοινωνίες τους οι εμπλεκόμενοι φορείς δύναται να χρησιμοποιούν και δίκτυα ασύρματων επικοινωνιών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον επιχειρησιακό σχεδιασμό τους.

Η ανταλλαγή πληροφοριών, η αποστολή αιτημάτων, κλπ. που πραγματοποιούνται μέσω τηλεφωνικών επικοινωνιών, δύναται να ακολουθείται με την αποστολή ηλεκτρονικής αλληλογραφίας (e-mail), όταν αυτό απαιτείται και είναι εφικτό.

3. Αιτήματα συνδρομής – Διάθεση μέσω

Αιτήματα συνδρομής που υποβάλλονται στη Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3-COMRES) (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.) για την υποστήριξη του Π.Σ. στο έργο της καταστολής του περιστατικού, καθώς και για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση συνεπειών του, αναλόγως του είδους των αιτούμενων πόρων, προωθούνται προς την οικεία Περιφέρεια (προκειμένου για διαθέσιμους πόρους της Περιφέρειας), προς τους οικείους Δήμους (προκειμένου για διαθέσιμους πόρους των Δήμων), ή/και προς τα Κέντρα Επιχειρήσεων των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ΕΚΑΒ, ΔΕΔΔΗΕ, κλπ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 27, Ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42/Α'/2007).

Αιτήματα συνδρομής από Δήμους που υποβάλλονται στη Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3-COMRES) (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση διαχείριση συνεπειών τους, αναλόγως του είδους των αιτούμενων πόρων, προωθούνται προς την οικεία Περιφέρεια (προκειμένου για διαθέσιμους πόρους της Περιφέρειας), προς όμορους Δήμους (προκειμένου για διαθέσιμους πόρους των Δήμων) ή/και προς τα Κέντρα

Επιχειρήσεων των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων (ΕΛ.ΑΣ., ΛΣ-ΕΛΑΚΤ, ΕΚΑΒ, ΔΕΔΔΗΕ, κλπ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 27, Ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42/Α'/2007).

Αιτήματα συνδρομής από Περιφέρειες που υποβάλλονται (Unit3-COMRES) (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση διαχείριση συνεπειών τους, αναλόγως του είδους των αιτούμενων πόρων, προωθούνται προς τους οικείους Δήμους (προκειμένου για διαθέσιμους πόρους των Δήμων), ή/και προς τα Κέντρα Επιχειρήσεων των λοιπών επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων (ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ., ΕΚΑΒ, ΔΕΔΔΗΕ, κλπ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρθ. 27, Ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42/Α'/2007).

Νοείται ότι αιτήματα που αρχικά υποβάλλονται τηλεφωνικά, θα πρέπει να ακολουθούνται με την αποστολή σχετικού εγγράφου.

Επισημαίνεται ότι το κόστος της προκύπτουσας δαπάνης στο πλαίσιο της διάθεσης πόρων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, καλύπτεται είτε από τον φορέα διάθεσής τους, είτε από τον φορέα υποδοχής τους, ο οποίος και υπέβαλε το αρχικό αίτημα. Νοείται ότι στην περίπτωση που ο φορέας διάθεσης των πόρων αξιώνει την καταβολή του κόστους της ανωτέρω δαπάνης από τον φορέα υποδοχής, θα πρέπει να έχει προηγηθεί σχετική ενημέρωση και αποδοχή του κόστους από τον φορέα υποδοχής.

4. Δειγματοληψίες αέρα, εδάφους, υδάτων

Η ανάγκη για διεξαγωγή δειγματοληψιών και μετρήσεων σε περιπτώσεις ατυχημάτων κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου είναι σπάνια, δεδομένης της μη τοξικότητας του φυσικού αερίου, όπως και της χρήσης νερού και όχι άλλων υλικών για την κατάσβεση των πυρκαγιών του. Οι μόνες περιπτώσεις όπου μπορεί να προκληθεί πιθανή ρύπανση είναι οι εξής:

- Ανάφλεξη συμπιεστή (για τα συστήματα μεταφοράς και τα δίκτυα διανομής) ή αποσυμπιεστή/αεριοποιητή (για τα εικονικά δίκτυα διανομής), λόγω των λαδιών και συμπυκνωμάτων που περιέχουν, κάτι το οποίο όμως έχει πολύ μικρή πιθανότητα να συμβεί, λόγω της μικρής σχετικής ποσότητας επικίνδυνων ουσιών σε αυτούς.
- Πρόκληση δευτερογενούς ατυχήματος σε παρακείμενα κτίρια και με περιέχοντα υλικά των οποίων η καύση παράγει επικίνδυνες ουσίες.

Στις ως άνω περιπτώσεις μπορεί να προκληθεί ρύπανση τόσο λόγω της διαρροής σε αέρα, έδαφος ή/και ύδατα επικίνδυνων ουσιών όσο και από τα υγρά πυρόσβεσης.

Η διαδικασία που ακολουθείται όσον αφορά τη διεξαγωγή δειγματοληψιών και μετρήσεων αέρα, εδάφους και υδάτων είναι αυτή που προβλέπεται στην ισχύουσα έκδοση του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ και αφορά την περίπτωση ατυχημάτων σε εγκαταστάσεις με επικίνδυνες ουσίες.

5. Σύγκληση Συντονιστικών Τοπικών Οργάνων των Δήμων (Σ.Τ.Ο.) μετά την εκδήλωση ατυχήματος, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών

Μετά την εκδήλωση ατυχήματος σε σύστημα μεταφοράς ή σε δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, δύναται να συγκληθεί από τον Δήμαρχο της πληττόμενης περιοχής και το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (Σ.Τ.Ο.) του Δήμου, στο πλαίσιο υποβοήθησης του έργου του Δημάρχου ο οποίος έχει την ευθύνη της διάθεσης και του συντονισμού δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσω των σκοπό την αντιμετώπιση και αποκατάσταση της καταστροφής εντός του οικείου Ο.Τ.Α., κατά το μέρος που τον αφορά και εμπλέκεται (άρθρο. 13, παρ. 1δ του Ν. 3013/2002).

Ειδικότερα, στα ανωτέρω Σ.Τ.Ο. των Δήμων κρίνεται σκόπιμο να εξετάζονται πρωτίστως θέματα

σχετικά:

- με την παροχή στοιχείων από όλους τους αρμόδιους συμμετέχοντες φορείς σχετικά με την εξέλιξη και τις συνέπειες του ατυχήματος κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται,
- με την αμοιβαία ενημέρωση για την διαθεσιμότητα δυναμικού και μέσων των φορέων που εκπροσωπούνται σε αυτό για την υλοποίηση των δράσεων και μέτρων πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών,
- με την ιεράρχηση και δρομολόγηση από τον Δήμαρχο, δράσεων αρμοδιότητας Δήμου με βάση την διαθεσιμότητα πόρων των μελών του Σ.Τ.Ο. με τους οποίους μπορούν να συνδράμουν το έργο του,
- με την συνδρομή του έργου του Π.Σ. για τη διάσωση και τον απεγκλωβισμό ατόμων από τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς, εφόσον συντρέχουν λόγοι,
- με τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο Σ.Τ.Ο. στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες,
- με ζητήματα που συνδέονται με τη μετακίνηση και την προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω του ατυχήματος η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη,
- με την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας που δραστηριοποιούνται στο Δήμο για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο του Δήμου,
- με την υποβολή αιτημάτων συνδρομής από τους συμμετέχοντες στο Σ.Τ.Ο. φορείς, κατά περίπτωση, προς υποβοήθηση του έργου τους στην υλοποίηση δράσεων αρμοδιότητας τους και τις δυνατότητες άμεσης συνδρομής,
- με ζητήματα που συνδέονται με την επικοινωνία των φορέων μετά την εκδήλωση του ατυχήματος (διασφάλιση επικοινωνίας – εναλλακτικά μέσα επικοινωνίας - ασύρματα δίκτυα),
- με ζητήματα που συνδέονται με την υποστήριξη των πολιτών που βρίσκονται στους χώρους ασφαλούς προσωρινής διαμονής,
- με οποιοδήποτε άλλο ζήτημα κριθεί αναγκαίο για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω του περιστατικού.

Νοείται ότι στο Σ.Τ.Ο. δύναται να συμμετάσχουν και φορείς οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται στην ανωτέρω Απόφαση, αλλά η παρουσία τους κρίνεται απαραίτητη από τον Δήμαρχο και επικεφαλής του ΣΤΟ, όπως εκπρόσωποι των Διαχειριστών ΤΩΝ Συστημάτων Μεταφοράς ή των Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου.

6. Σύγκληση Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) Περιφερειακών Ενοτήτων μετά την εκδήλωση ατυχήματος, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών

Μετά την εκδήλωση περιστατικού, με βάση την ενημέρωση για την αναμενόμενη πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου, οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες, που ενεργούν σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι οικείοι Περιφερειάρχες (άρθρο 160 παρ. 3 του Ν. 3852/2010), δύναται προς υποβοήθηση του έργου τους να συγκαλούν τα Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (Σ.Ο.Π.Π.) των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων σε ασφαλή χώρο (εκτός της ψυχρής ζώνης) με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των φορέων που εμπλέκονται σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας σε δράσεις υποστήριξης του έργου του Πυροσβεστικού Σώματος για τον έλεγχο και την καταστολή του περιστατικού, καθώς σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών του.

Ειδικότερα, στα ανωτέρω ΣΟΠΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων κρίνεται σκόπιμο να εξετάζονται πρωτίστως θέματα σχετικά:

- με την παροχή στοιχείων από όλους τους αρμόδιους συμμετέχοντες φορείς σχετικά με την εξέλιξη και τις συνέπειες του ατυχήματος, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται,
- με την αμοιβαία ενημέρωση για την διαθεσιμότητα δυναμικού και μέσων των φορέων που εκπροσωπούνται σε αυτό για την υλοποίηση των δράσεων με σκοπό την καταστολή του ατυχήματος, καθώς και την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών εξαιτίας αυτού,
- με την συνδρομή του έργου του Π.Σ., από τους λοιπούς επιχειρησιακά εμπλεκόμενους φορείς, για την καταστολή του περιστατικού, καθώς και τη διάσωση, εφόσον συντρέχουν λόγοι,
- με την ιεράρχηση και δρομολόγηση από τον Αντιπεριφερειάρχη, που ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο οικείος Περιφερειάρχης, δράσεων αρμοδιότητας Περιφέρειας με βάση τη διαθεσιμότητα πόρων των μελών του Σ.Ο.Π.Π. με τους οποίους μπορούν να συνδράμουν το έργο του,
- με τη συνδρομή των συμμετεχόντων φορέων στο ΣΟΠΠ στην παροχή βοήθειας στους πληγέντες,
- με ζητήματα που συνδέονται με τη μετακίνηση και την προσωρινή διαμονή των πολιτών που λόγω του ατυχήματος η παραμονή στις κατοικίες τους έχει καταστεί αδύνατη,
- με την ενεργοποίηση εθελοντικών οργανώσεων πολιτικής προστασίας που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια για υποστηρικτικές δράσεις στο έργο της Περιφέρειας,
- με την υποβολή αιτημάτων συνδρομής από τους συμμετέχοντες στο Σ.Ο.Π.Π. φορείς, κατά περίπτωση, προς υποβοήθηση του έργου τους στην υλοποίηση δράσεων αρμοδιότητας τους και τις δυνατότητες άμεσης συνδρομής,
- με ζητήματα που συνδέονται με την επικοινωνία των φορέων μετά την εκδήλωση του ατυχήματος (διασφάλιση επικοινωνίας – εναλλακτικά μέσα επικοινωνίας - ασύρματα δίκτυα),
- με οποιοδήποτε άλλο ζήτημα κριθεί αναγκαίο για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω του περιστατικού.

Η συγκρότηση του Σ.Ο.Π.Π. προβλέπεται στην υπ' αριθ. 7575/18-10-2016 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 3591/Β'/4-11-2016, ΑΔΑ: 6ΖΞΖ465ΦΘΕ-ΚΜΤ) και στο υπ' αριθ. 8332/21-11-2016 έγγραφο της Δ/σης Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της ΓΓΠΠ.

Νοείται ότι στο ΣΟΠΠ δύναται να συμμετάσχουν και φορείς οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται στην ανωτέρω Απόφαση, αλλά η παρουσία τους κρίνεται απαραίτητη από τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη και επικεφαλής του Σ.Ο.Π.Π., όπως εκπρόσωποι των Διαχειριστών ΤΩΝ Συστημάτων Μεταφοράς ή των Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου.

Στο πλαίσιο λειτουργίας του Σ.Ο.Π.Π., οι σύνδεσμοι όλων των εμπλεκόμενων φορέων βρίσκονται σε διαρκή επικοινωνία με τους επικεφαλής των επιχειρησιακών τους ομάδων στο σημείο του περιστατικού. Τα μέλη του Σ.Ο.Π.Π. αναφέρουν στον επικεφαλής αυτού (αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης) το είδος και την εξέλιξη της πορείας των δράσεων των επιχειρησιακών τους ομάδων στο σημείο του ατυχήματος, ενώ εισηγούνται και σχετικές επιχειρησιακές δράσεις.

7. Δράσεις προστασίας πληθυσμού

Ανάλογα με τις εκδηλωμένες ή τις αναμενόμενες συνέπειες του περιστατικού, ο επικεφαλής Αξιωματικός του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού, κατόπιν συνεννόησης με τον αρμόδιο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, κατά περίπτωση, κρίνει σχετικά με το ασφαλέστερο μέτρο

που θα πρέπει, κατά περίπτωση, να δρομολογηθεί, με στόχο τη διαφύλαξη της ασφάλειας της ζωής και της υγείας των πολιτών, δηλαδή:

- παραμονή σε ασφαλείς κλειστούς χώρους ή
- προληπτική-οργανωμένη απομάκρυνση

Επισημαίνεται ότι προκειμένου να εκτιμηθεί το ασφαλέστερο μέτρο μεταξύ παραμονής σε κλειστούς χώρους και οργανωμένης απομάκρυνσης των πολιτών, λαμβάνονται υπόψιν διάφοροι παράγοντες, όπως οι πιθανές συνέπειες του ατυχήματος, η τρωτότητα της πέριξ στην εγκατάσταση περιοχής, οι δίοδοι διαφυγής, κλπ.. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση αποσυμπίεσης απομονωμένου τμήματος δικτύου, δηλαδή διοχέτευσης στο περιβάλλον του αερίου που παραμένει εγκλωβισμένο στη γραμμή μετά την απομόνωσή της, υπάρχει περίπτωση να απαιτηθεί η οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών που βρίσκονται εντός και της ψυχρής ζώνης, δεδομένου ότι ο παραγόμενος θόρυβος μπορεί να έχει ιδιαίτερα δυσμενείς επιπτώσεις στην ακοή των ανθρώπων.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι αναφορικά με ατυχήματα στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, είτε αυτά συμβαίνουν εντός κτιρίου είτε στο ύπαιθρο, δεν υπάρχει η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών, αλλά η υποχρεωτική απομάκρυνση πολιτών από κτίρια που βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο ή η σύσταση για παραμονή σε ασφαλείς κλειστούς χώρους. Το τελευταίο οφείλεται στο γεγονός ότι τα περιστατικά στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου εντός οικιστικού ιστού είναι ιδιαίτερα σύντομα και ως εκ τούτου δεν υπάρχει ο χρόνος για οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών.

7.1 Παραμονή των πολιτών σε ασφαλείς κλειστούς χώρους όπου και βρίσκονται (π.χ. κατοικίες, επιχειρήσεις, σχολεία κλπ.)

- Η δημόσια ανακοίνωση της απόφασης για παραμονή των πολιτών σε ασφαλείς κλειστούς χώρους συντάσσεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του επικεφαλής Αξιωματικού του ΠΣ στο περιστατικό, με ευθύνη του οικείου Δημάρχου, ή στην περίπτωση που η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από έναν Δήμο, με ευθύνη του οικείου Περιφερειάρχη ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη, ο οποίος ενεργεί σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που του παρέχει ο οικείος Περιφερειάρχης (άρθρο 160 παρ. 3 του Ν. 3852/2010).
- Οι πολίτες που θα παραμείνουν εντός ασφαλών κλειστών χώρων, ακολουθούν τις οδηγίες αυτοπροστασίας που τους έχουν παρασχεθεί στο πλαίσιο της γενικής τους ενημέρωσης.

7.2 Οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 4662/2020, στην αποστολή της Πολιτικής Προστασίας περιλαμβάνεται η προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές.

Μεταξύ των δράσεων που απαιτούνται για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, είναι και η οργανωμένη απομάκρυνσή τους από την περιοχή που τεκμηριωμένα εκτιμάται ότι απειλείται από εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή.

Με τα άρθρα 23, 27 και 29 (παρ. 4.στ) του Ν. 4662/2020 αναφέρεται ρητά ότι:

- Η λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών αποτελεί ευθύνη των κατά τόπους Δημάρχων, οι οποίοι έχουν τον συντονισμό του έργου πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση της καταστροφής σε τοπικό επίπεδο.
- Όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από έναν Δήμο, η απόφαση λαμβάνεται από τον αρμόδιο Περιφερειάρχη, ο οποίος μπορεί να εξουσιοδοτήσει σχετικώς τον οικείο Αντιπεριφερειάρχη.

- Όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από μία Περιφέρεια, η ανωτέρω απόφαση λαμβάνεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ή, σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματός του, από τον νόμιμο Αναπληρωτή του στο Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας, τον Διοικητή του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας, και εκτελείται από τους αρμόδιους Περιφερειάρχες και Δημάρχους.
- Η λήψη της απόφασης βασίζεται στις εισηγήσεις των φορέων που κατά περίπτωση έχουν την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής.
Στο πλαίσιο εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων και ειδικότερα στις περιπτώσεις ατυχημάτων σε συστήματα μεταφοράς και δίκτυα διανομής φυσικού αερίου, κρίνεται σκόπιμο να επισημανθούν τα ακόλουθα θέματα:
 - Η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών εξετάζεται ως μέτρο προληπτικής προστασίας τους, που πρέπει να δρομολογείται εγκαίρως (ενώ η καταστροφή βρίσκεται σε εξέλιξη) και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις και περιορισμούς, η εκτίμηση των οποίων μπορεί να γίνει μόνο σε τοπικό επίπεδο. Συνεπώς, το μέτρο αυτό εφαρμόζεται σε περιπτώσεις που στις περιοχές που αναμένεται να πληγούν λόγω της εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου, ο κίνδυνος παραμονής των πολιτών σε οικισμούς, τμήματα πολεοδομικών συγκροτημάτων, κλπ, είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τον κίνδυνο μετακίνησης, στον οποίο δύναται να εκτεθούν κατευθυνόμενοι προς ασφαλή χώρο⁴¹).
 - Η δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης ως μέτρο που δρομολογείται για την προληπτική προστασία των πολιτών, έχει χαρακτήρα μη υποχρεωτικό, βασιζόμενη στην ενημέρωσή τους για τον κίνδυνο και τις πιθανές συνέπειες που έχει η παραμονή τους στον χώρο για τον οποίο έχει ληφθεί η απόφαση της απομάκρυνσης.
 - Στο πλαίσιο αυτό και με βάση την αναμενόμενη εξέλιξη του ατυχήματος, ο Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος στο σημείο του περιστατικού προτείνει εγκαίρως και επακριβώς στο αρμόδιο όργανο (Δήμαρχος, κλπ) τα όρια της περιοχής όπου θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση.
 - Η δράση της απομάκρυνσης πραγματοποιείται μόνον όταν εξασφαλίζεται εγκαίρως η καλή οργάνωση για την ασφαλή υλοποίησή της. Σε αντίθετη περίπτωση, η δράση αυτή εύκολα μπορεί να προκαλέσει μεγαλύτερες συνέπειες - απώλειες και να μετατραπεί σε επιχείρηση διάσωσης, την ευθύνη της οποίας στον χερσαίο χώρο, έχει το Πυροσβεστικό Σώμα⁴² (παρ. β, του αρθ 1 του Ν. 3511/2006, όπως έχει τροποποιηθεί βάσει του άρθ. 63 του Ν.4249/2014 και ισχύει).
 - Στις περιπτώσεις που για την απομάκρυνση των πολιτών, κρίνεται αναγκαία η χρήση πλωτών θαλασσίων μέσων, η παρουσία και η συμβολή των κατά τόπους Λιμενικών Αρχών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση (Ν. 4150/2013 ΦΕΚ 102/τευχ.Α και Π.Δ. 13/20-2-2018/ΦΕΚ 26/τευχ.Α).

⁴¹ Οι χώροι προσωρινής ασφαλούς παραμονής των πολιτών που απομακρύνονται πρέπει να εξασφαλίζουν εκ των προτέρων όλες τις προϋποθέσεις υγιεινής και ασφάλειας και να αποκλείουν το ενδεχόμενο της ανάγκης για εκ νέου απομάκρυνσή τους από τον χώρο ή τους χώρους αυτούς. Διευκρινίζεται ότι οι προϋποθέσεις υγιεινής και ασφάλειας των χώρων αυτών στις περιπτώσεις ατυχημάτων στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου δεν διαφοροποιούνται από αυτές που ισχύουν για τους λοιπούς χώρους συνάθροισης πολιτών, οι οποίες και δρομολογούνται από ειδικότερες νομοθεσίες, λαμβάνοντας υπόψιν και την προστασία των πολιτών από κινδύνους οι οποίοι αναδύονται λόγω του ατυχήματος.

⁴² Επισημαίνεται ότι η διάσωση, η οποία αποτελεί αρμοδιότητα του Πυροσβεστικού Σώματος, σε αντίθεση με την οργανωμένη προληπτική απομάκρυνση είναι δράση υποχρεωτική και κατά κανόνα αφορά μικρές ομάδες πολιτών, ή μεμονωμένα άτομα σε συγκεκριμένο και περιορισμένο χώρο στην περιοχή της καταστροφής, που η ζωή τους βρίσκεται σε άμεσο κίνδυνο.

Οι διατάξεις των άρθρων 23, 27 και 29 (παρ. 4.στ) του Ν. 4662/2020 για την υλοποίηση της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών δεν έχει εφαρμογή όταν η ασφάλεια και η κατάσταση της υγείας των ατόμων που ευρίσκονται εντός υποδομών ή εγκαταστάσεων φορέων, τελεί υπό την εποπτεία ή διέπεται από ειδικότερες νομοθεσίες (Νοσηλευτικά Ιδρύματα, προνοιακά ιδρύματα, Παιδικές Εξοχές – Κατασκηνώσεις, Ιερές Μονές, αρχαιολογικοί χώροι, ξενοδοχειακές μονάδες, εγκαταστάσεις Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφάλειας, Δομές Προσωρινής Φιλοξενίας Προσφύγων, τουριστικά καταλύματα, κλπ.). Στην περίπτωση αυτή, η λήψη της απόφασης αποτελεί αρμοδιότητα των υπευθύνων λειτουργίας τους και λαμβάνεται μετά από σχετική ενημέρωση των αρμοδίων οργάνων του ΠΣ σε τοπικό επίπεδο για την αναμενόμενη πορεία εξέλιξης του καταστροφικού φαινομένου και σύμφωνα με τα σχέδια εκκένωσής τους σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Ειδικότερα, για αρχαιολογικούς χώρους πλησίον της περιοχής του ατυχήματος, οι υπεύθυνοι λειτουργίας τους μετά από σχετική ενημέρωση από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου και εφόσον αυτά βρίσκονται σε λειτουργία, εκκενώνουν άμεσα τον αρχαιολογικό χώρο από τους επισκέπτες, βάσει του σχεδιασμού τους και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που τους έχουν παρασχεθεί από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Νοείται ότι σε αυτές τις περιπτώσεις, οι αποφάσεις των υπευθύνων λειτουργίας των ανωτέρω υποδομών ή εγκαταστάσεων θα πρέπει να γνωστοποιούνται άμεσα στον οικείο Δήμαρχο, όπως επίσης και στον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, για λόγους καλύτερου συντονισμού του έργου της Πολιτικής Προστασίας στη διαχείριση εκτάκτων αναγκών και συνεπειών, καθώς και για την υποστήριξη του έργου τους από πλευράς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

A. Κατευθυντήριες οδηγίες για τη λήψη απόφασης

Ο μόνος αρμόδιος να εισηγηθεί την οργανωμένη απομάκρυνση στις περιπτώσεις των ατυχημάτων στο σύστημα μεταφοράς ή διανομής φυσικού αερίου είναι ο εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικός του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου, έχοντας την ευθύνη περιορισμού των επιπτώσεων από την εξέλιξη της καταστροφής σε τοπικό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, προτείνει εγκαίρως και επακριβώς τα όρια της περιοχής που θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση, με βάση την αναμενόμενη εξέλιξη του ατυχήματος.

Ο Δήμαρχος, έχοντας υπόψη την ανωτέρω σχετική εισήγηση, καθορίζει άμεσα, σημείο συγκέντρωσης (σε ασφαλή χώρο), στον οποίον οφείλουν να προσέλθουν οι επικεφαλής ή εκπρόσωποι των φορέων που κύρια εμπλέκονται (ΕΛ.ΑΣ./Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας), ΠΣ, ΕΚΑΒ, υπεύθυνος Πολιτικής Προστασίας), καθώς και εκπρόσωπος του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς. Η ενέργεια αυτή κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί, η επικοινωνία μεταξύ του Δημάρχου και όλων των εμπλεκόμενων φορέων, η συλλογή πληροφοριών σχετικών με την τρέχουσα κατάσταση, καθώς και ο συντονισμός τους. Επίσης, παρέχει τη δυνατότητα για την άμεση επιλογή σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι φορείς στην περίπτωση που ληφθεί θετική απόφαση για απομάκρυνση.

Εν συνεχεία ο Δήμαρχος, συνεπικουρούμενος από τους επικεφαλής των φορέων που εμπλέκονται, πριν λάβει την απόφαση, πρέπει εγκαίρως να εκτιμήσει ή να εξασφαλίσει τα εξής:

- **Τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν**, με βάση τα δημογραφικά στοιχεία ή άλλες πληροφορίες που σχετίζονται με τον αριθμό των ατόμων που διαβιούν ή βρίσκονται στην

περιοχή αυτή για διαφόρους λόγους (εργαζόμενοι, παραθεριστές, κλπ). Η απομάκρυνση, με βάση τον κίνδυνο, ενδεχομένως να μην αφορά το σύνολο των πολιτών, αλλά μέρος αυτών (άτομα παιδικής ή τρίτης ηλικίας, άτομα με προβλήματα υγείας, κλπ).

- **Τον προσδιορισμό των μέσων μεταφοράς** με βάση τον αριθμό των ατόμων που πρέπει να απομακρυνθούν και τη διαθεσιμότητά τους κατά τον χρόνο που θα δοθεί η εντολή υλοποίησης της δράσης, εφόσον χρειάζονται μεταφορά. Η έγκαιρη εξασφάλιση των μέσων απομάκρυνσης αποτελεί κρίσιμη παράμετρο στη λήψη της απόφασης. Επίσης, μία άλλη παράμετρος που πρέπει να εξεταστεί είναι και η δυνατότητα απομάκρυνσης των πολιτών με δικά τους μέσα, από καθορισμένα δρομολόγια, στα οποία έχει εξασφαλιστεί ο έλεγχος της κυκλοφορίας.
- Επισημαίνεται ότι η εξασφάλιση μέσων για τη μετακίνηση πολιτών μπορεί να γίνει με τα μέσα Δημοτικής συγκοινωνίας που διαθέτει ο Δήμος, ή με τη συνδρομή μέσων άλλων φορέων του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα τα οποία είναι άμεσα διαθέσιμα σε τοπικό επίπεδο (παράγραφος 8 του Μέρους II του παρόντος - μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς – κατάρτιση μητρώου εργοληπτών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών).

Στο πλαίσιο αυτό, το γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου θα πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων τα μέσα που μπορούν να διαθέσουν οι φορείς σε τοπικό επίπεδο στην περίπτωση έκτακτης ανάγκης, κατά την οποία υπάρχει το ενδεχόμενο υλοποίησης μίας τέτοιας δράσης. Επίσης, θα πρέπει να γνωρίζει τη διαδικασία διάθεσής τους, όταν πρόκειται για φορείς του δημοσίου, καθώς και τη διαδικασία διάθεσής τους, μέσω ενός μνημονίου συνεργασίας, όταν πρόκειται για φορείς του ιδιωτικού τομέα.

Στις περιπτώσεις που για την απομάκρυνση των πολιτών κρίνεται αναγκαία η χρήση πλωτών θαλασσίων μέσων, η παρουσία και η συμβολή των κατά τόπους Λιμενικών Αρχών αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση (Ν.4150/2013 ΦΕΚ 102/τευχ.Α και Π.Δ. 13/20-2-2018/ΦΕΚ 26/τευχ.Α). Στο πλαίσιο αυτό, ο Δήμαρχος επικοινωνεί με την οικεία Λιμενική Αρχή για τη δυνατότητα διάθεσης πλωτών μέσων.

- **Τον αρχικό χώρο συγκέντρωσης των πολιτών** (σημεία συγκέντρωσης) για την εν συνεχεία οργανωμένη απομάκρυνσή τους, εφόσον χρειάζονται μεταφορά.
- **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ειδοποίηση των πολιτών** εντός των ορίων της περιοχής που θα χρειαστεί να υλοποιηθεί η δράση, καθώς και τον τρόπο εντοπισμού και ειδοποίησής τους (πόρτα-πόρτα, ανακοινώσεις σε μέσα μαζικής ενημέρωσης, τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, κλπ).
- **Τη δυνατότητα ελέγχου και διαχείρισης της κυκλοφορίας**, σε όλα τα εναλλακτικά δρομολόγια που έχουν προσδιοριστεί από την αρμόδια Αστυνομική/Λιμενική Αρχή, ότι μπορούν να χρησιμοποιηθούν, λαμβάνοντας υπόψιν και την εκτιμώμενη εξέλιξη του ατυχήματος από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος κατά την απομάκρυνση των πολιτών.

Η δυνατότητα αυτή αφορά δρομολόγια που θα χρησιμοποιηθούν τόσο από τα μέσα μαζικής μεταφοράς των πολιτών, όσο και από τα ίδια μέσα που ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν οι πολίτες που απομακρύνονται μετά τη λήψη και δημοσιοποίηση της σχετικής απόφασης.

Νοείται ότι σε όλες τις περιπτώσεις τα δρομολόγια που έχουν επιλεγεί, σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να παρενοχλούν την κίνηση των πυροσβεστικών οχημάτων, καθώς και οχημάτων άλλων φορέων που σπεύδουν να ενισχύσουν το έργο της καταστολής και αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών (μηχανήματα έργου, υδροφόρες, ασθενοφόρα ΕΚΑΒ, κλπ).

- **Τη διασφάλιση επικοινωνιών** μεταξύ των αρμόδιων φορέων που εμπλέκονται στην υλοποίηση της δράσης έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο συντονισμός τους, καθώς και η παροχή πληροφοριών σχετικών με την τρέχουσα εξέλιξη του ατυχήματος.
- **Την υποδοχή και φροντίδα των πολιτών** που απομακρύνονται σε επιλεγμένους ασφαλείς χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της ιατρικής βοήθειας και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης.
- **Το χρονικό διάστημα που απαιτείται να απομακρυνθούν από την περιοχή** (π.χ. για 24 ώρες) μέχρι να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος για τον οποίο απομακρύνονται. Η εκτίμηση αυτή αφορά κυρίως τους πολίτες που διαμένουν μόνιμα ή προσωρινά στην περιοχή.
- **Τη φροντίδα για την επιστροφή των πολιτών** που απομακρύνθηκαν και διαμένουν μόνιμα ή προσωρινά στην περιοχή.

Με δεδομένη τη δυσκολία λήψης και υλοποίησης τέτοιων αποφάσεων, οι κατά περίπτωση αρμόδιοι Δήμαρχοι, οι περιοχές των οποίων πλήττονται, όταν αυτό είναι εφικτό στα χρονικά περιθώρια που επιτρέπει η εξέλιξη του φαινομένου, μπορούν να συγκαλούν άμεσα το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΣΤΟ) προς υποβοήθηση του έργου τους. Νοείται ότι για το σκοπό αυτό, στα ΣΤΟ των Δήμων, μετέχουν κατά κύριο λόγο εκπρόσωποι των φορέων που συμμετέχουν ενεργά στην υλοποίηση της δράσης για την οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών.

Β. Σχέδιο δράσης

Οι δράσεις που προοδευτικά υλοποιούνται σε μια οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών περιγράφονται ως εξής:

1. Εκτίμηση της κατάστασης και σχετική εισήγηση από τον εκάστοτε Επικεφαλής Αξιωματικό του Πυροσβεστικού Σώματος στο σημείο του περιστατικού, ο οποίος ενεργεί σε τοπικό επίπεδο ως συντονιστής του πυροσβεστικού έργου, προς τον αρμόδιο Δήμαρχο, προκειμένου να δρομολογήσει το μέτρο της οργανωμένης απομάκρυνσης του πληθυσμού.
2. Άμεσος καθορισμός από τον Δήμαρχο σημείου συγκέντρωσης φορέων που κύρια εμπλέκονται [ΕΛ.ΑΣ.-Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (κατά τόπο αρμοδιότητας), ΠΣ, ΕΚΑΒ, κλπ]. Επισημαίνεται ότι η ενέργεια αυτή, δεν αποκλείει την επιτόπου σύγκληση από τον Δήμαρχο, εφόσον η εξέλιξη του φαινομένου το επιτρέπει, του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (ΣΤΟ).
3. Λήψη απόφασης για την απομάκρυνση, ή μη απομάκρυνση, από τον αρμόδιο Δήμαρχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6, παρ. 5στ' του Ν.3013/2002 (όπως αυτό ισχύει, βάσει της παρ. 2 του άρθ. 18 του Ν. 3613/2007 (ΦΕΚ 263/Α'/2007) και των άρθρων 23, 27 και 29 (παρ. 4.στ) του Ν. 4662/2020) και τις κατευθυντήριες οδηγίες που αναφέρονται παραπάνω (παράγραφος Α της παρούσας παραγράφου).
4. Ενημέρωση κοινού, όταν έχει ληφθεί απόφαση για την απομάκρυνσή του. Η δημόσια ανακοίνωση της απόφασης προς ενημέρωση του κοινού πρέπει να συντάσσεται με ευθύνη του Δημάρχου που έλαβε την απόφαση. Η ανακοίνωση πρέπει να περιέχει τις εξής βασικές πληροφορίες:
 - Ποιος έλαβε την απόφαση και ποιος έχει την ευθύνη εκτέλεσής της.
 - Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο τα όρια της περιοχής μέσα από την οποία θα πρέπει να απομακρυνθούν, καθώς και τον κίνδυνο που διατρέχουν οι πολίτες εάν παραμείνουν σε αυτή.
 - Να προσδιορίζει με σαφή τρόπο εάν συντρέχει λόγος γενικής απομάκρυνσης όλων των πολιτών, ή συγκεκριμένων ομάδων τις οποίες θα προσδιορίζει κατά προτεραιότητα (άτομα με αναπνευστικά προβλήματα, άτομα παιδικής ηλικίας, ηλικιωμένοι, κλπ).

- Να προσδιορίζει πού και πότε θα συγκεντρωθούν (σημεία συγκέντρωσης) οι πολίτες, εφόσον χρειάζονται μεταφορά, καθώς και τα προσωπικά αντικείμενα που μπορούν να έχουν μαζί τους.
- Να προσδιορίζει την προβλεπόμενη διάρκεια της απομάκρυνσης, καθώς και τον τόπο προορισμού.
- Να κατονομάζει τα ασφαλή οδικά δρομολόγια καθώς και τυχόν μονοδρομήσεις που μπορούν να ακολουθήσουν σε περίπτωση απομάκρυνσης με δικά τους μέσα.
- Να αναφέρει τη διαθέσιμη προνοιακή υποστήριξη στον τόπο προορισμού.
- Να αναφέρει οδηγίες για προστασία της περιουσίας των πολιτών που απομακρύνονται.

Σημειώνεται ότι έχει ιδιαίτερη σημασία στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης που θα δεχτούν να αναμεταδώσουν την ανακοίνωση, να επιτευχθεί η δημιουργία μίας και μοναδικής συνολικής εικόνας αντιμετώπισης της κατάστασης προς το κοινό.

Ωστόσο, πέραν των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης τοπικής ή πανελλαδικής εμβέλειας που θα αναμεταδώσουν την ανακοίνωση, η κύρια δράση της ενημέρωσης του κοινού για τη λήψη απόφασης και την έναρξη της διαδικασίας απομάκρυνσής του, θα πρέπει να βασίζεται κατά κύριο λόγο σε μεθόδους και πρακτικές που εξασφαλίζουν σε τοπικό επίπεδο περισσότερο τον εντοπισμό και εν συνεχεία την ενημέρωση των πολιτών για τον κίνδυνο που διατρέχουν στην περίπτωση που παραμείνουν στην περιοχή (πόρτα-πόρτα, ενημέρωση με διερχόμενο όχημα που παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες, συνδυασμός και των δύο μεθόδων). Στην περίπτωση αυτή, τον κύριο λόγο για την υλοποίηση της δράσης έχουν οι κατά τόπους Αστυνομικές/Λιμενικές Αρχές, το έργο των οποίων μπορεί να υποστηριχτεί και από δημοτικούς υπάλληλους. Ένα άλλο πλεονέκτημα που παρέχει η ενημέρωση με τις μεθόδους αυτές, είναι και η δυνατότητα άμεσης καταγραφής των πολιτών που επιθυμούν να απομακρυνθούν αλλά δεν διαθέτουν δικά τους μέσα, ή χρειάζονται ειδική μετακίνηση (ασθενείς, άτομα με κινητικά προβλήματα, κλπ). Οι πληροφορίες αυτές θα οδηγήσουν σε ορθολογικότερη εκτίμηση των μέσων που απαιτούνται για την οργανωμένη απομάκρυνση των πολιτών.

Προς υποβοήθηση της ανωτέρω δράσης της ενημέρωσης των πολιτών, σε περιπτώσεις που αποφασιστεί η λήψη του μέτρου παραμονής τους σε ασφαλείς, κλειστούς χώρους ή της οργανωμένης προληπτικής απομάκρυνσής τους από μία περιοχή για λόγους προστασίας της ζωής ή της υγείας τους, δύναται με εντολή του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας να εκδοθεί γεωστοχευμένη προειδοποίηση πολιτών μέσω μηνύματος «112» από τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Αριθμού έκτακτης Ανάγκης (Unit 5-112)» του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος. Η έκδοση γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» είναι επικουρική των δράσεων ενημέρωσης των πολιτών σε τοπικό επίπεδο και εξετάζεται κατόπιν σχετικού αιτήματος του Δημάρχου που έλαβε την απόφαση ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη/ Περιφερειάρχη όταν οι περιοχές από τις οποίες θα απομακρυνθούν οι πολίτες ανήκουν σε παραπάνω από έναν Δήμο.

5. Εκτέλεση/δρομολόγηση επιμέρους ενεργειών βάσει του σχεδίου δράσης που έχει επιλεγεί να ακολουθήσουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, πριν τη δημοσιοποίηση της απόφασης, υπό τον γενικό συντονισμό του οργάνου που αποφάσισε τη δράση ή έχει εξουσιοδοτηθεί για την εκτέλεσή της.

Επισημαίνεται ότι δράσεις που αφορούν την τήρηση της τάξης, τη ρύθμιση της κυκλοφορίας κατά την απομάκρυνση, καθώς και την πρόληψη και καταστολή τυχόν εγκλημάτων κατά της περιουσίας των πολιτών που απομακρύνονται από την περιοχή, αποτελούν αρμοδιότητα των κατά τόπους Αστυνομικών/Λιμενικών Αρχών.

6. Τερματισμός επιμέρους δράσεων και αποκλιμάκωση εμπλεκόμενων φορέων, μετά από σχετική απόφαση του Δημάρχου.
7. Καταγραφή και αποτίμηση έργου, από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου.

Είναι προφανές ότι η επιλογή του σχεδίου δράσης που θα ακολουθήσουν οι εμπλεκόμενοι φορείς, αποτελεί διαδικασία που υπαγορεύεται κυρίως από την αναμενόμενη εξέλιξη του ατυχήματος, τις ιδιαιτερότητες της περιοχής, καθώς και τους πόρους που είναι διαθέσιμοι για την υλοποίηση της δράσης.

Οι πολίτες και τα όργανα των φορέων που εμπλέκονται, πρέπει σαφώς να καταλάβουν ποιος αποφασίζει ή έχει εξουσιοδοτηθεί για την εκτέλεση της ανωτέρω δράσης, Δήμαρχος ή Περιφερειάρχης (ή αρμόδιος εξουσιοδοτημένος Αντιπεριφερειάρχης) και κατ' επέκταση έχει τον γενικό συντονισμό των επιμέρους ενεργειών που απαιτούνται για την υλοποίησή της.

Γ. Ειδικότερες δράσεις

- Σε περιοχές όπου υπάρχει παρουσία αλλοδαπών πολιτών (τουριστικά θέρετρα κλπ), θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα από τον Δήμαρχο ξενόγλωσσης ανακοίνωσης για την ενημέρωσή τους σχετικά με τη λήψη της απόφασης για την οργανωμένη απομάκρυνση και τις ασφαλείς διαδρομές που μπορούν να ακολουθήσουν όσοι θέλουν να απομακρυνθούν με ίδια μέσα.
- Για τη μεταφορά αλλοδαπών πολιτών που δεν διαθέτουν ίδια μέσα μετακίνησης, κρίνεται απαραίτητο, εφόσον είναι εφικτό, να καθορισθεί ιδιαίτερο σημείο συγκέντρωσής τους, για την εν συνεχεία απομάκρυνσή τους, με στόχο την καλύτερη επικοινωνία τους με τις Αρχές και τη δημιουργία καλύτερων συνθηκών υποστήριξής τους.
- Η οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών θα πρέπει να πραγματοποιείται κατά προτίμηση εντός των διοικητικών ορίων του οργάνου που έλαβε την απόφαση, δηλαδή εντός του Δήμου που πλήττεται ή σε όμορους Δήμους ή εντός της οικείας Περιφερειακής Ενότητας, ανάλογα με το εάν η απόφαση έχει ληφθεί από τον Δήμαρχο ή τον Περιφερειάρχη (ή τον εξουσιοδοτημένο αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη), όταν η εξελισσόμενη ή επικείμενη καταστροφή μπορεί να επηρεάσει πάνω από έναν Δήμο.
- Η απαίτηση αυτή, εφόσον είναι εφικτή, αποβλέπει στον καλύτερο συντονισμό κατά το στάδιο εκτέλεσης - υλοποίησης της δράσης, δεδομένου ότι δύναται να δρομολογείται από το ίδιο τοπικό όργανο που γνωρίζει καλά τις ιδιαιτερότητες της περιοχής. Το αυτό ισχύει και για τις περιπτώσεις που η απόφαση έχει ληφθεί από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, δεδομένου ότι οι αποφάσεις τους εκτελούνται από τα ανωτέρω όργανα, Δήμαρχο ή Περιφερειάρχη (ή τον εξουσιοδοτημένο αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη).

Δ. Μνημόνια ενεργειών για την υλοποίηση της δράσης της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών λόγω ατυχήματος κατά τη μεταφορά φυσικού αερίου

Οι Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών, καθώς και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων, να προχωρήσουν στη σύνταξη μνημονίου ενεργειών σχετικά με τη δράση της οργανωμένης απομάκρυνσης πολιτών λόγω ατυχήματος στο σύστημα μεταφοράς ή διανομής φυσικού αερίου (ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων με τα στοιχεία επικοινωνίας τους, κατάλογος των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτει ο φορέας, μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων, κλπ.).

8. Κλιμάκωση περιστατικού

Ο συντονισμός της δρομολόγησης των δράσεων από τους εμπλεκόμενους φορείς για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών ένεκα του ατυχήματος γίνεται από τον Δήμαρχο, τον Περιφερειάρχη/αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη ή τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, ανάλογα με την κλιμάκωση του περιστατικού.

Νοείται ότι το επίπεδο κλιμάκωσης και κινητοποίησης του εμπλεκόμενου προσωπικού και μέσων δύναται να τροποποιηθεί όταν αυτό απαιτηθεί βάσει της αξιολόγησης των νεότερων δεδομένων που αφορούν στις συνέπειες του καταστροφικού φαινομένου. Κριτήρια κλιμάκωσης θεωρούνται:

- η αδυναμία αντιμετώπισης της καταστροφής από το κατώτερο διοικητικό επίπεδο λόγω ανεπάρκειας διατιθέμενων πόρων
- η έκταση της καταστροφής
- το μέγεθος των απωλειών ή ζημιών (ένταση της καταστροφής)

Διευκρινίζεται ότι η κλιμάκωση της κινητοποίησης του κάθε φορέα δεν πρέπει να συγχέεται με τη γενικότερη κλιμάκωση της κινητοποίησης του συνόλου του Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας (η οποία ορίζεται στο Ν.3013/2002, αρθ. 2) και είναι δυνατόν να λαμβάνει χώρα σε διαφορετικό χρόνο, όπως προκύπτει από τον ρόλο και τις αρμοδιότητές του.

Σε περίπτωση που η κλιμάκωση του περιστατικού είναι τέτοια που κρίνεται απαραίτητη η κινητοποίηση κεντρικών φορέων, τότε:

- **Η Μονάδα Εμπλεκόμενων Φορέων (Unit3-COMRES) (Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.) (πρώην Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Κ.Ε.Π.Π.),** κατόπιν σχετικού αιτήματος, του Οργάνου Πολιτικής Προστασίας που έχει τον συντονισμό της δρομολόγησης των δράσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών ένεκα του ατυχήματος, δρομολογεί τα αιτήματα των φορέων προς ενίσχυση του έργου τους, εφόσον και όταν απαιτηθεί.

Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων, η Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ. ενημερώνει σχετικά τους κάτωθι κεντρικούς φορείς, προκειμένου αυτοί να δρομολογήσουν δράσεις όπως αυτές προβλέπονται στο Μέρος ΙΙ του παρόντος Σχεδίου, **εφόσον και όποτε απαιτηθεί:**

- τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας,
 - τη Δ/νση Σχεδιασμού Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, προκειμένου, εφόσον απαιτηθεί, να υποστηρίξει το έργο του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και η Ε.Σ.ΚΕ.ΔΙ.Κ./Μ.Ε.Φ.,
 - τη Δ/νση Πυρόσβεσης του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος,
 - την αδειοδοτούσα αρχή του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (Δ/νση Υδρογονανθράκων του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας),
 - τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
 - την Ανεξάρτητη Αρχή “Επιθεώρηση Εργασίας”, σε περίπτωση τραυματισμού ή θανάτου εργαζομένων εντός της εγκατάστασης ή χειριστών μηχανημάτων, κλπ. και
- Επιπλέον:
- **Τα Κέντρα Επιχειρήσεων των Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ. και Λ.Σ./ΕΛ.ΑΚΤ.** ενημερώνουν άμεσα τις ανώτερες διοικητικές τους δομές.
 - **Το Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας του ΕΚΑΒ (Κ.Ε.Π.Υ./ΕΚΑΒ)** ενημερώνει άμεσα την Ομάδα Διαχείρισης Κρίσεων (Ο.ΔΙ.Κ.) (εφόσον απαιτείται) και τον Πρόεδρο του ΕΚΑΒ.

9. Βραχεία εξυγίανση και περιβαλλοντική αποκατάσταση του χώρου του περιστατικού

Η βραχεία εξυγίανση και η περιβαλλοντική αποκατάσταση του χώρου του περιστατικού απαιτείται μόνο στην περίπτωση που ένεκα ατυχήματος σε συμπιεστή ή αποσυμπιεστή/αεριοποιητή υπάρχει διαρροή ή καύση λαδιών και συμπυκνωμάτων και σε κάθε περίπτωση, εφόσον λόγω του ατυχήματος υπήρξε διαφυγή επικίνδυνων ουσιών σε αέρα, ύδατα ή/και έδαφος. Στην περίπτωση αυτή ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στην ισχύουσα έκδοση του Γενικού ΣΑΤΑΜΕ και αφορά την περίπτωση ατυχημάτων σε εγκαταστάσεις με επικίνδυνες ουσίες.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση πιθανής ρύπανσης χώρου με επικίνδυνα απόβλητα συνεπεία του ατυχήματος (συμπεριλαμβανομένων και το αποβλήτων που παράγονται κατά τη διάρκεια των ενεργειών καταστολής του ατυχήματος), μετά την υλοποίηση των άμεσων μέτρων καταστολής του ατυχήματος από το ΠΣ, όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξυγίανση και αποκατάσταση του χώρου και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος λαμβάνονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 12 της ΚΥΑ 13588/725/06 (ΦΕΚ 383Β'/28.03.2006). Ειδικότερα, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις αποτελούν τις αρμόδιες αρχές για την εποπτεία και έγκριση εκτέλεσης των απαιτούμενων μέτρων/εργασιών, η δε υλοποίηση των απαιτούμενων μέτρων/εργασιών αναλαμβάνεται από τον υπόχρεο φορέα/κάτοχο των επικινδύνων αποβλήτων ή από τη Δ/νση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στις περιπτώσεις όπου δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ταυτότητα του παραγωγού ή κατόχου των επικινδύνων αποβλήτων [παρ. 1δ, άρθρο 3, ΚΥΑ οικ. 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326Β'/30.12.2016)].

10. Λήξη Περιστατικού

Μόλις ολοκληρωθούν η καταστολή του περιστατικού (είτε στο Σύστημα Μεταφοράς είτε στο Δίκτυο Διανομής Φυσικού Αερίου) και οι δράσεις για την επαναφορά της καθημερινής ζωής στην προτέρα κατάσταση - π.χ. πλήρης αποσυμπίεση του συστήματος και αποτροπή ανάφλεξης, περιβαλλοντική εξυγίανση του χώρου (εφόσον απαιτείται), αφαίρεση προσωρινής σήμανσης, επαναφορά κυκλοφορίας, κλπ., θεωρείται ότι το περιστατικό έχει λήξει και πραγματοποιείται πλήρης αποκλιμάκωση των διατιθέμενων μέσων και δυναμικού για την καταστολή του περιστατικού.

Η εντολή για τη λήξη του περιστατικού δίδεται από το κατά περίπτωση, ανάλογα με την κλιμάκωση των επιχειρήσεων, όργανο πολιτικής προστασίας, το οποίο έχει αναλάβει τον συντονισμό της διάθεσης πόρων για την ενίσχυση του έργου της καταστολής του ατυχήματος καθώς και των ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω αυτού και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την καταστροφή, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με τον επικεφαλής Αξιωματικό του ΠΣ στο σημείο του περιστατικού.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι η λήξη του περιστατικού προϋποθέτει ότι δε θα ισχύει πλέον η οριοθέτηση των ζωνών αποκλεισμού στην περιοχή του περιστατικού και συνεπώς, ο αποκλεισμός της, κάτι που συμβαίνει όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- έχει επέλθει πλήρης καταστολή του περιστατικού,
- δεν υπάρχει κίνδυνος για την υγεία και την ασφάλεια των πολιτών,
- έχει αποκατασταθεί πλήρως η τροφοδοσία σε φυσικό αέριο του συστήματος μεταφοράς ή διανομής φυσικού αερίου και
- έχουν ολοκληρωθεί όλες οι δράσεις βραχείας εξυγίανσης-αποκατάστασης του χώρου του περιστατικού (εφόσον κάτι τέτοιο απαιτείται).

Με την καταστολή του περιστατικού αίρεται η επικινδυνότητα όσον αφορά τις συνέπειες στη ζωή, την υγεία και την περιουσία των πολιτών, τα υλικά και πολιτιστικά αγαθά και τις πλουτοπαραγωγικές πηγές και υποδομές της χώρας, χωρίς αυτό να συνεπάγεται ότι έχουν ολοκληρωθεί και οι δράσεις αποκατάστασης βλαβών δικτύων κοινής ωφέλειας, το να είναι εφικτό σε όλον τον πληθυσμό να επανέλθει στον χώρο κατοικίας του λόγω φθορών σε αυτόν, το να έχει επανέλθει η αντίστοιχη αρμόδια Εταιρία για την ανάπτυξη του συστήματος μεταφοράς ή διανομής στην οποία προκλήθηκε το περιστατικό να έχει επανέλθει στους κανονικούς ρυθμούς λειτουργίας της, κλπ).

Η αποκλιμάκωση των εμπλεκόμενων φορέων που έχουν αναλάβει δράσεις για την υποστήριξη του έργου της καταστολής, για την οποία αρμόδιο είναι το Πυροσβεστικό Σώμα, γίνεται μετά από σχετική απόφαση του Επικεφαλής Αξιωματικού του Πυροσβεστικού Σώματος, ο οποίος ενεργεί ως συντονιστής του έργου της καταστολής στην περιοχή του περιστατικού, ενώ οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και των λοιπών εξωτερικών φορέων που τυχόν συνέδραμαν αποχωρούν από το σημείο του συμβάντος.

Επιπλέον, κάθε εμπλεκόμενος φορέας σε δράσεις πολιτικής προστασίας για την αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών λόγω του περιστατικού είναι υπεύθυνος για την αποκλιμάκωση του ανθρώπινου δυναμικού και των μέσων που διαθέτει ή έχει ενεργοποιήσει.

Μετά τη λήξη του περιστατικού, βάσει της κείμενης νομοθεσίας (διατάξεις του Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, κ.ά.), διενεργείται προανάκριση, για μεν τις περιπτώσεις πυρκαγιών ή εκρήξεων συνεπεία πυρκαγιών, από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία (Ν. 4662/2020, άρθρο 75, παρ. 1δ), για δε τις υπόλοιπες περιπτώσεις, ακόμη και εάν υπήρξε εκδήλωση πυρκαγιάς, εφόσον υπάρξει εισαγγελική παραγγελία, μπορεί να επιληφθεί έτερη αρμόδια Προανακριτική Αρχή.

Νοείται ότι οι όποιες δράσεις απαιτούνται στο πλαίσιο του έργου της διερεύνησης του περιστατικού γίνονται με γνώμονα την εντός προβλεπόμενου χρονικού διαστήματος απρόσκοπτη συνέχιση της λειτουργίας του Συστήματος Μεταφοράς ή του Δικτύου Διανομής του Φυσικού Αερίου, δεδομένου ότι τα τελευταία αποτελούν υποδομές ζωτικής σημασίας.

11.Ενημέρωση Κοινού

Η ενημέρωση του κοινού διακρίνεται στη **γενική ενημέρωση** σχετικά με τα μέτρα αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από ατυχήματα κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών και τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν και στην **ειδική ενημέρωση**, με την έκδοση και κοινοποίηση οδηγιών προς τους πολίτες **κατά τη διάρκεια του μεγάλου ατυχήματος**.

11.1 Γενική Ενημέρωση του κοινού

Όσον αφορά τη **γενική ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα μέτρα αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από περιστατικά στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου και τις δράσεις που πρέπει να αναληφθούν**, αυτή παρέχεται από τις εταιρίες ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΤΑΡ ΑΓ και ΙCGB ΑD με αναρτήσεις στους ιστοχώρους τους (www.desfa.gr, www.tap-ag.gr και www.icgb.eu) και αφορά τόσο σε προληπτικές δράσεις όσο και σε δράσεις σε περίπτωση ατυχήματος. Αντίστοιχες δράσεις παρέχονται και για **περιστατικά στο σύστημα διανομής φυσικού αερίου** από τις αντίστοιχες Εταιρίες Διανομής (ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε.) με

αναρτήσεις στους ιστοχώρους τους (www.edaattikis.gr, www.edathess.gr, www.deda.gr και www.hengas.gr).

Στη συνέχεια παρέχονται ενδεικτικές οδηγίες σε περίπτωση που υπάρχει υποψία διαρροής φυσικού αερίου στο σύστημα μεταφοράς, όπως αυτές παρέχονται στην ιστοσελίδα του TAP AG (www.tap-ag.gr):

Τι ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ αν υπάρχει υποψία διαρροής αερίου

- **ΝΑ ΦΥΓΟΥΜΕ** αμέσως από την περιοχή με τα πόδια.
- **ΝΑ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΘΟΥΜΕ** από τον αγωγό, σε ασφαλή απόσταση (550+ μέτρα) και αντίθετα από την κατεύθυνση του αέρα.
- **ΝΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΟΥΜΕ** ότι δεν υπάρχουν πιθανές πηγές ανάφλεξης στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένων κινητών τηλεφώνων, ραδιοφωνικού εξοπλισμού, τσιγάρων/αναπτήρων/σπίρτων, και μηχανοκίνητων οχημάτων.
- **ΝΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΟΥΜΕ** άλλους ανθρώπους και να τους ζητήσουμε να εγκαταλείψουν την περιοχή.
- **ΝΑ ΚΑΛΕΣΟΥΜΕ, όταν βρεθούμε σε ασφαλή απόσταση**, τις γραμμές έκτακτης ανάγκης του TAP.

Τι ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ αν υπάρχει υποψία διαρροής αερίου

- **ΔΕΝ** προσπαθούμε να εντοπίσουμε την πηγή της διαρροής
- **ΔΕΝ** βάζουμε μπροστά οχήματα ή μηχανήματα στην περιοχή.
- **ΔΕΝ** ανάβουμε φλόγα και δεν προκαλούμε άλλη πηγή ανάφλεξης με την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, το άναμμα σπίρτου, τη δημιουργία καπνού, κλπ.
- **ΔΕΝ** παραβιάζουμε την ελάχιστη απόσταση ασφαλείας (τουλάχιστον 250 μέτρα αν το αέριο έχει αναφλεγεί, και 550 μέτρα αν δεν έχει αναφλεγεί).
- **ΔΕΝ** χρησιμοποιούμε τηλέφωνα ή ηλεκτρικές συσκευές, εκτός αν βρισκόμαστε σε ασφαλή απόσταση.
- **ΔΕΝ** προσπαθούμε να σβήσουμε φωτιά που έχει προκληθεί από ανάφλεξη φυσικού αερίου. Περιμένουμε την πυροσβεστική και τους άλλους κατάλληλα εκπαιδευμένους επαγγελματίες των άλλων υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης.
- **ΔΕΝ** στεκόμαστε στην κατεύθυνση που φυσάει ο αέρας.

Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης καλέστε αμέσως στις γραμμές έκτακτης ανάγκης του TAP:

Ελλάδα

+30 210 555 0040: 24ωρη Γραμμή έκτακτης ανάγκης (αστική χρέωση)

+30 800 118 1881: 24ωρη Γραμμή έκτακτης ανάγκης (κλήσεις μόνο από σταθερά, χωρίς χρέωση)

- αν κατά τη διάρκεια εργασιών σας διαπιστώσετε παρουσία του αγωγού. **ΠΡΟΣΟΧΗ!** Πρέπει να διακόψετε αμέσως τις εργασίες
- αν δείτε φωτιά κοντά στον αγωγό ή τις εγκαταστάσεις του
- αν αντιληφθείτε ότι υπάρχει συμβάν κοντά στον αγωγό ή στις εγκαταστάσεις του. Τέτοια συμβάντα μπορεί να είναι η τέλεση μη εξουσιοδοτημένων εργασιών που επηρεάζουν τις ζώνες κυριότητας ή δόμησης, όπως η κατασκευή ή οικοδόμηση κτηρίων, η αλλαγή της

μορφολογίας του εδάφους ή παραβιάσεις που μπορεί να επηρεάζουν την ασφάλεια του αγωγού, συγκέντρωση στάσιμων νερών, κλπ..

- αν ακούσετε έναν παρατεταμένο συριστικό ήχο κοντά στον αγωγό ή τις εγκαταστάσεις του.

Επιπλέον, στον ιστοχώρο του TAP AG βρίσκεται αναρτημένο φυλλάδιο με θέμα: «ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΕ ΠΡΙΝ ΣΚΑΨΕΙΣ», στο οποίο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων και οι επιτρεπόμενες και μη ενέργειες στη ζώνη «περιορισμών κυριότητας» (4+4μ. εκατέρωθεν του αγωγού) και στη ζώνη «περιορισμών δόμησης» (20+20μ. εκατέρωθεν του αγωγού).

Αντίστοιχο έντυπο «ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΕ ΠΡΙΝ ΣΚΑΨΕΙΣ» υπάρχει αναρτημένο και στον ιστοχώρο της ΔΕΣΦΑ Α.Ε., όπως και της ICGB AD, τα οποία περιλαμβάνουν τις απαιτούμενες ενέργειες τόσο σε περίπτωση περιστατικού κοντά σε αγωγό φυσικού αερίου όσο και σε περίπτωση που κάποιος επιθυμεί να προβεί σε εκσκαφικές εργασίες σε οποιαδήποτε περιοχή.

Τα αντίστοιχα τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης του ΔΕΣΦΑ είναι:

8001122222 και 2105551666, στα οποία και θα πρέπει κάποιος να καλεί σε περίπτωση που διαπιστώσει τα ως άνω,

ενώ για τον αγωγό IGB, το αντίστοιχο τηλέφωνο είναι αυτό που αναγράφεται στους στύλους σήμανσης του Έργου (marking posts): + 35924513535 (δηλαδή 00 35924513535). Εναλλακτικά, προτείνεται η κλήση στο ΠΣ μέσω του αριθμού 199.

Τα τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης των Εταιριών Διανομής, τα οποία λειτουργούν σε 24ωρη βάση, έχουν ως εξής:

1. Κέντρο Ελέγχου Άμεσης Επέμβασης (Κ.Ε.Α.Ε.) της ΕΔΑ Αττικής (τηλέφωνα 8001111330, 2130882503 και 2130882538 ή Γραμμή Εξυπηρέτησης Καταναλωτών 11322).
2. ΕΔΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ: 10302 από σταθερό τηλέφωνο χωρίς χρέωση και στους αριθμούς 2310 520309 και 2310 520642 από κινητό και σταθερό τηλέφωνο.
3. Κέντρο Ελέγχου Άμεσης Επέμβασης της ΔΕΔΑ (τηλέφωνο 11711).
4. Τηλεφωνικό κέντρο Υπηρεσίας Άμεσης Επέμβασης της HENGAS Α.Ε.:
 - 11343 (Χρέωση βάσει τιμοκαταλόγου του παρόχου κινητής και σταθερής τηλεφωνίας, για όλες τις αδειοδοτημένες περιοχές της HENGAS Α.Ε.)
 - 800 50 02140 – Από σταθερό τηλέφωνο χωρίς χρέωση
 - 2311990199 και 2311990100 – Από κινητό και σταθερό τηλέφωνο, με αστική χρέωση.

Αναφορικά με περιστατικά στο δίκτυο διανομής φυσικού αερίου, παρατίθενται γενικές οδηγίες:

- Στον ιστοχώρο της ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε. στην Ενότητα «Ασφάλεια», Υποενότητα «Ασφάλεια-Ορθή Χρήση».
- Στον ιστοχώρο της ΕΔΑ Αττικής Α.Ε. στην Ενότητα «Για το ΣΠΙΤΙ», Υποενότητα «Φροντίδα & Ασφάλεια».
- Στον ιστοχώρο της ΔΕΔΑ Α.Ε., στην Ενότητα «Πληροφορίες», Υποενότητα «Ασφάλεια-Ορθή Χρήση», όπου υπάρχει το Έντυπο για Ασφαλή και Ορθή Χρήση - "Προστασία Δικτύων από

Τρίτους" (Εγχειρίδιο Έκτακτης Ανάγκης) αναφορικά με την ασφαλή και ορθή χρήση σε περίπτωση οσμής φυσικού αερίου, όπως και με την προστασία των δικτύων από τρίτους.

- Στον ιστοχώρο της HENGAS Α.Ε. στην Ενότητα «Ασφάλεια», Υποενότητα «Ασφάλεια – Ορθή Χρήση».

Είναι ιδιαίτερα βασικό, σε περίπτωση ατυχήματος να μην χάσουμε την ψυχραιμία μας, ενώ κατά την άφιξη της εταιρίας διανομής στον χώρο του ατυχήματος να αναφέρουμε αμέσως τις ενέργειες στις οποίες έχουμε προβεί.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό, πριν από την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών να υπάρχει η αντίστοιχη έγγραφη άδεια του αρμόδιου Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής, ενώ κατά τη διάρκεια των εργασιών είναι υποχρεωτικό να παρευρίσκεται ομάδα τεχνικών του Διαχειριστή καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης για να εγγυηθεί την ασφάλεια λειτουργίας του δικτύου. Σε περίπτωση κατά τη διάρκεια εργασιών διαπιστωθεί ύπαρξη δικτύου φυσικού αερίου ή σχετικού υπέργειου εξοπλισμού, θα πρέπει να διακοπουν άμεσα οι εργασίες και να ενημερωθεί ο αρμόδιος Διαχειριστής.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι κατά την είσοδο σε μια κατασκευή όπου υπάρχει υποψία διαρροής αερίου θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μπότες από καουτσούκ αντιακρηκτικού τύπου, καθώς τα παπούτσια με καρφιά θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σπινθήρα. Επιπλέον, ακόμη και το περπάτημα σε έναν τάπητα θα μπορούσε να οδηγήσει στην ανάπτυξη στατικού ηλεκτρικού φορτίου ή σπινθήρα.

11.2 Ειδική Ενημέρωση του κοινού για δράσεις που δρομολογούνται για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και την άμεση/βραχεία διαχείριση των συνεπειών από την εκδήλωση ατυχήματος σε σύστημα μεταφοράς ή σε δίκτυο διανομής

Κατά τη διάρκεια ενός ατυχήματος, η ενημέρωση των πολιτών απαιτείται σε περιπτώσεις που η εξέλιξη του περιστατικού φαίνεται να επιφέρει συνέπειες στην υγεία και την ακεραιότητα των πολιτών, στην περιουσία του και/ή στο περιβάλλον. Οι πληροφορίες που δίνονται στη δημοσιότητα από τις αρχές, απευθύνονται αποκλειστικά στον πληθυσμό που βρίσκεται σε ενδεχόμενο κίνδυνο και γίνονται κυρίως μέσω των ΜΜΕ. Η ενημέρωση ενδείκνυται να περιλαμβάνει γενικές πληροφορίες για τη φύση του ατυχήματος με έμφαση στις πιθανές συνέπειες για τον εκτιθέμενο πληθυσμό και το περιβάλλον, καθώς και οδηγίες αναφορικά με τους τρόπους αυτοπροστασίας και τις ενδεικνυόμενες ενέργειες κατά τη διάρκεια του ατυχήματος.

Η ενημέρωση της κοινής γνώμης και η παροχή οδηγιών σε κεντρικό επίπεδο, με στόχο την αντιμετώπιση των καταστροφών και την ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους, πραγματοποιείται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο της αρμοδιότητας του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για το συντονισμό του έργου Πολιτικής Προστασίας, σε όλες τις φάσεις του κύκλου των καταστροφών και απειλών (άρθρο 30, παρ. 2α' του Ν.4662/2020).

Σημειώνεται ότι εφόσον απαιτηθεί, ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας δύναται να ενεργοποιήσει την γεωστοχευμένη προειδοποίηση πολιτών μέσω μηνύματος «112», στο πλαίσιο της ενημέρωσης των πολιτών για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από την εκδήλωση ατυχημάτων κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών. Η έκδοση γεωστοχευμένης προειδοποίησης πολιτών μέσω μηνύματος «112» από τη Μονάδα Ευρωπαϊκού Αριθμού έκτακτης Ανάγκης (Unit 5-112)» του Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ. του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος είναι επικουρική των Δελτίων Τύπου που εκδίδει η ΓΓΠΠ και έχει σαν σκοπό την ενημέρωση των πολιτών για την εκδήλωση των ατυχημάτων και την ευαισθητοποίησή τους για την λήψη σχετικών μέτρων

αυτοπροστασίας.

Η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας των Περιφερειών στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση - βραχεία αποκατάσταση), αποτελούν ευθύνη του Περιφερειάρχη σε επίπεδο Περιφέρειας ή του αρμόδιου Αντιπεριφερειάρχη σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχουν οι οικείοι Περιφερειάρχες, που έχουν την αρμοδιότητα συντονισμού του έργου πολιτικής προστασίας.

Σε περιφερειακό επίπεδο, κατά τη διάρκεια εξέλιξης των δράσεων αντιμετώπισης των εκτάκτων αναγκών και άμεσης/βραχείας διαχείρισης των συνεπειών του ατυχήματος, η ενημέρωση του κοινού γίνεται κυρίως μέσω δελτίων τύπου της Περιφέρειας (με μέριμνα της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας, σε συνεργασία με λοιπούς συναρμόδιους φορείς). Στην τελευταία περίπτωση θα πρέπει να λαμβάνεται ειδική μέριμνα από τις αρμόδιες Αστυνομικές/Λιμενικές αρχές, ούτως ώστε η παρουσία των ΜΜΕ να μην δυσχεραίνει το έργο των εμπλεκόμενων φορέων.

Η ενημέρωση του κοινού για ζητήματα που αφορούν δράσεις πολιτικής προστασίας των Δήμων στη διαχείριση των συνεπειών (αντιμετώπιση - βραχεία αποκατάσταση), αποτελούν ευθύνη του Δημάρχου που έχει την αρμοδιότητα συντονισμού του έργου πολιτικής προστασίας σε επίπεδο Δήμου.

Η ενημέρωση του κοινού για λήψη μέτρων προστασίας της υγείας του στις περιπτώσεις που προκύπτουν ζητήματα δημόσιας υγείας λόγω του ατυχήματος, αποτελούν ευθύνη της Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος του Υπουργείου Υγείας, σε συνεργασία με τις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας (αρμόδιες Δ/σεις των Γενικών Δ/σεων Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας των οικείων Περιφερειών).

Η ενημέρωση του κοινού αναφορικά με τις συνέπειες του ατυχήματος στο κοινό (αριθμός θανόντων, τραυματιών, κλπ) αποτελούν αρμοδιότητα του ΕΚΑΒ από κοινού με τη Διεύθυνση Επιχειρησιακής Ετοιμότητας Εκτάκτων Καταστάσεων Δημόσιας Υγείας (Δ4) του Υπουργείου Υγείας.

Η αναγνώριση τραυματιών πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών πολιτών, λόγω του ατυχήματος, αποτελεί αρμοδιότητα της προανακριτικής αρχής (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ.), με συνδρομή του ΕΚΑΒ. Η ενημέρωση για την κατάσταση της υγείας των τραυματιών, συμπεριλαμβανομένων και των αλλοδαπών πολιτών, καθώς και ο αριθμός και οι ιατρικές μονάδες στις οποίες νοσηλεύονται, αποτελούν ευθύνη του ΕΚΑΒ.

Η αναγνώριση θανόντων πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των αλλοδαπών πολιτών, λόγω του ατυχήματος, αποτελεί αρμοδιότητα της προανακριτικής αρχής (Π.Σ., ΕΛ.ΑΣ.), με τη συνδρομή των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών.

Σε περιπτώσεις που από την εξέλιξη του καταστροφικού φαινομένου μεταξύ των τραυματιών ή των θανόντων υπάρχουν αλλοδαποί πολίτες, οι Πρεσβείες των αλλοδαπών πολιτών ενημερώνονται από το ΥΠ.ΕΞ..

Εφόσον κριθεί αναγκαίο και σκόπιμο, τη διαχείριση των ΜΜΕ και την ενημέρωση του κοινού αναλαμβάνει σε επίπεδο Κεντρικής Διοίκησης η Διεύθυνση Επικοινωνιακής Διαχείρισης Κρίσεων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

12. Συντονιστικές Οδηγίες για την ταυτόχρονη ή επακόλουθη εφαρμογή άλλων σχεδίων

- Το Επιχειρησιακό Σχέδιο «Περσέας» του Υπουργείου Υγείας που αφορά στη λειτουργία των Νοσοκομείων σε έκτακτες καταστάσεις.
- Το Σχέδιο Δομής, Κινητοποίησης & Δράσης του Ειδικού Τμήματος Ιατρικής Καταστροφών (ΕΤΙΚ) σε Μαζικές Απώλειες Υγείας.

- Το Ειδικό Σχέδιο Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών (ΣΔΑΑ) που αφορά στην οργάνωση και τον συντονισμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων σε περίπτωση που προκληθούν μαζικές απώλειες ζωής και ενεργοποιείται με ευθύνη της ΓΓΠΠ.
- Το Σύστημα Διαχείρισης Περιστατικών και Κρίσεων (ΣΥ.ΔΙ.ΠΕ.Κ.), αρμοδιότητας ΕΛ.ΑΣ., «Πολυδεύκης».
- Υπ' αριθ. Φ.200/3/254937/Σ.1485/22.04.2016 έγγραφο του ΓΕΕΘΑ: «Σχέδιο «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ/ΓΕΕΘΑ»», Προσθήκη «5» Παράρτημα «Α».
- Οι υπ' αριθ. 567/2019 (ΦΕΚ 2501Β'/25-06-2019): «Έγκριση επικαιροποιημένου Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25^{ης} Οκτωβρίου 2017 σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010.» και 672/2022 «Έγκριση Σχεδίου Προληπτικής Δράσης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1938 σχετικά με τα μέτρα κατοχύρωσης της ασφάλειας εφοδιασμού με φυσικό αέριο και με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 994/2010» Αποφάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας.
- Το παρόν σχέδιο συμπληρώνεται επίσης από Σχέδια Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών της ΓΓΠΠ εξαιτίας των καταστροφών που εκδηλώνονται ως επαγόμενα φαινόμενα των ατυχημάτων σε συστήματα μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου μέσω αγωγών (π.χ. δασικές πυρκαγιές, ατυχήματα σε παρακείμενες εγκαταστάσεις με επικίνδυνες ουσίες, κλπ.).

ΜΕΡΟΣ IV**ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ****ΜΕΡΟΣ IV. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ**

Στο παρόν Μέρος προσδιορίζονται δράσεις που ακολουθούν τη λήξη ενός ατυχήματος κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών.

1. Μεσοπρόθεσμη και Μακροπρόθεσμη Αποκατάσταση

Μετά τη λήξη ενός σοβαρού ατυχήματος πραγματοποιείται η ολοκλήρωση της αποκατάστασης. Η αποκατάσταση περιλαμβάνει κυρίως:

1.1 Αποκατάσταση βλαβών δικτύων κοινής ωφέλειας/ Άμεση επαναλειτουργία δικτύων ηλεκτροδότησης, υδροδότησης κλπ., που έχουν υποστεί βλάβες ή έχουν διακόψει τη λειτουργία τους λόγω του καταστροφικού φαινομένου

Μετά από ατύχημα κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου και όταν διαπιστωθεί βλάβη σε δίκτυα κοινής ωφέλειας ή όταν η λειτουργία αυτών έχει διακοπεί λόγω του καταστροφικού φαινομένου, οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης δικτύων κοινής ωφέλειας (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, φορείς ύδρευσης, κλπ), κατά κανόνα επικοινωνούν άμεσα με τις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές και Αστυνομικές/Λιμενικές Αρχές, προκειμένου να ενημερωθούν σχετικά με την επικρατούσα κατάσταση.

Οι φορείς λειτουργίας και συντήρησης των δικτύων κοινής ωφέλειας αποκαθιστούν τις όποιες βλάβες προκλήθηκαν συνεπεία του ατυχήματος με χρέωση του φέροντα την ευθύνη του ατυχήματος, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του Αστικού και του Ποινικού Κώδικα, όπως αυτοί ισχύουν.

Επισημαίνεται ότι, δεδομένου ότι οι εργασίες αποκατάστασης των ανωτέρω βλαβών λαμβάνουν χώρα μετά τη λήξη του ατυχήματος, είναι δεδομένη και η ασφάλεια του χώρου, των εργασιών και των χειριστών των μηχανημάτων.

1.2 Αποκατάσταση βλαβών του παρακείμενου οδοστρώματος και των στοιχείων ασφαλείας της οδού

Οι δράσεις αυτές λαμβάνουν χώρα στη δεδομένη φάση εφόσον ο επικεφαλής του Π.Σ. στο σημείο του περιστατικού δεν τις θεωρεί προαπαιτούμενες πριν τη λήξη του περιστατικού. Διαφορετικά, οι δράσεις αυτές δρομολογούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 5 του Μέρους II του παρόντος Σχεδίου.

Επισημαίνεται ότι, εφόσον οι εργασίες αποκατάστασης του οδοστρώματος λαμβάνουν χώρα μετά τη λήξη του περιστατικού, είναι δεδομένη, με ευθύνη του Π.Σ. και η ασφάλεια του χώρου, των εργασιών και των χειριστών των μηχανημάτων.

2. Εκτίμηση και καταγραφή ζημιών/Επιβολή κυρώσεων

2.1 Αστική και εργοδοτική ευθύνη Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή Διαχειριστή Δικτύου Διανομής

Ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς, όπως και ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής έχουν ευθύνη των όποιων ενεργειών ή/και παραλείψεων εκ μέρους τους.

Σε περίπτωση που το ατύχημα έχει προκαλέσει ζημιές σε γειτονικές κατοικίες ή επιχειρήσεις, και εφόσον τα ανωτέρω δεν έχουν ιδιωτική ασφαλιστική κάλυψη, οι ιδιοκτήτες απαιτούν να αποζημιωθούν από τον υπαίτιο (Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς ή Διαχειριστής Δικτύου Διανομής) σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του Αστικού Κώδικα, όπως αυτός ισχύει. Συγκεκριμένα, η αποζημίωση αφορά την εκ του νόμου Αστική Ευθύνη υπαίτιου για ζημιές (Σωματικές Βλάβες / Θάνατο ή και Υλικές Ζημιές) τρίτων, που οφείλονται στο ατύχημα. Ομοίως, ο Διαχειριστής του Συστήματος Μεταφοράς ή ο Διαχειριστής του Δικτύου Διανομής οφείλει να καλύπτει και το κόστος οποιαδήποτε ζημίας υποστούν χαρακτηρισμένα μνημεία ένεκα ατυχήματος.

Ο υπαίτιος οφείλει να έχει εν ισχύ ασφαλιστική κάλυψη της αστικής του ευθύνης έναντι τρίτων και της εργοδοτικής του ευθύνης έναντι των εργαζομένων στις εγκαταστάσεις του⁴³.

Για την περίπτωση ζημιών σε αγροτικές καλλιέργειες, ισχύουν τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με την ΚΥΑ 619/146296/16 (ΦΕΚ 4562 Β/30-12-2016): «Κανονισμός Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων», σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην οποία, ένα ατύχημα κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου χαρακτηρίζεται ως «έκτακτο γεγονός» (άρθρο 2).

2.2 Αναφορά συμβάντος αρμόδιας Πυροσβεστικής Αρχής (υπ' αριθ. 70667 οικ. Φ.702.1/06.12.2012 Εγκύκλιος Διαταγή 20Β' ΑΠΣ)

Μετά από κάθε ατύχημα ή παρ' ολίγον ατύχημα κατά τη μεταφορά ή τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών, πέραν του Δελτίου Συμβάντος, η αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή συντάσσει και συνυποβάλλει στη Δ/νση Πυρόσβεσης του ΑΠΣ και Αναφορά Συμβάντος, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Δελτίου Συμβάντος και μεταξύ άλλων, αναφέρει και τις εκτιμώμενες ζημιές που προκλήθηκαν ένεκα του ατυχήματος.

⁴³ Σε περίπτωση σωματικών βλαβών / θανάτου που θα προκληθούν από ατύχημα κατά την εκτέλεση της εργασίας ή με αφορμή αυτήν.

ΜΕΡΟΣ V**ΠΕΡΙΒΟΛΗ-ΕΜΦΑΝΙΣΗ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ****ΜΕΡΟΣ V: ΠΕΡΙΒΟΛΗ-ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

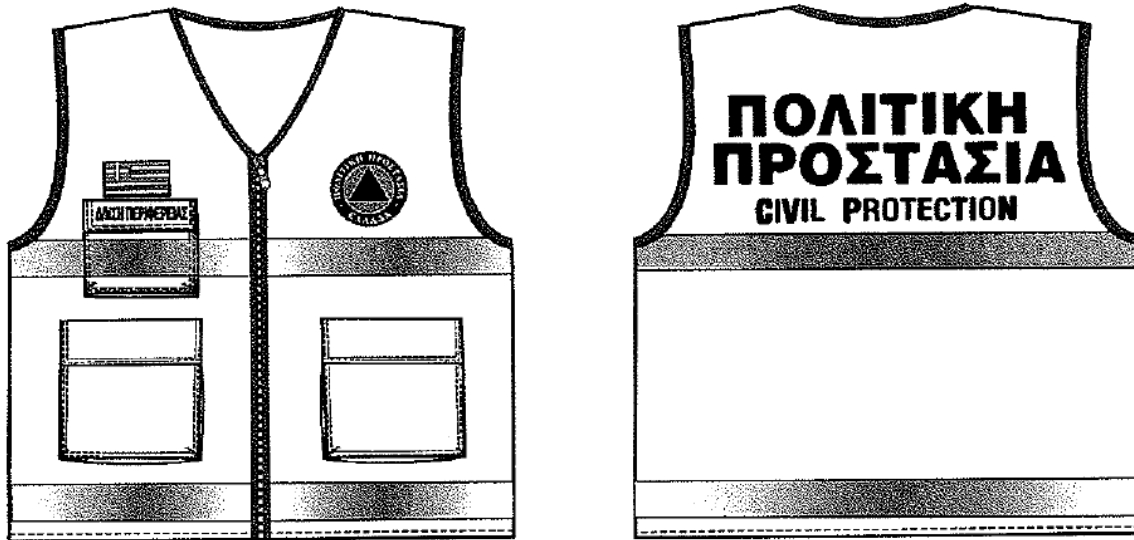
Η παρουσία υπαλλήλων Πολιτικής Προστασίας στον τόπο μίας καταστροφής, με πολιτική περιβολή, δεν δηλώνει την ιδιότητά τους. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα, σε επιχειρησιακό επίπεδο να χάνεται αρκετές φορές πολύτιμος χρόνος μέχρι την ταυτοποίησή τους από υπηρεσιακούς παράγοντες και κυρίως να περνά απαρατήρητη η παρουσία τους από πολίτες, οι οποίοι αγνοούν κατά κανόνα εντολές ή παραινέσεις τους.

Σύμφωνα με το 4678/22-11-2004 έγγραφο ΓΓΠΠ, τα επιχειρησιακά μπουφάν Πολιτικής Προστασίας θα πρέπει να έχουν την ακόλουθη μορφή:

Εικόνα 1. Επιχειρησιακά μπουφάν Πολιτικής Προστασίας

και τα γιλέκα Πολιτικής Προστασίας την εξής:

Εικόνα 2. Επιχειρησιακά γιλέκα Πολιτικής Προστασίας

Αναλυτικές προδιαγραφές για την εμφάνιση των επιχειρησιακών μπουφάν και γιλέκων Πολιτικής Προστασίας δίνονται στο 4678/22-11-2004 έγγραφο ΓΓΠΠ.

Για τους εργαζόμενους στις οργανικές μονάδες Πολιτικής Προστασίας (Δ/νσεις, Τμήματα και Γραφεία) πέραν των επιχειρησιακών μπουφάν και γιλέκων, όταν αυτοί μεταβαίνουν στον τόπο της καταστροφής στο πλαίσιο του συντονιστικού τους ρόλου, θα πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα που θα εξασφαλίζουν την υγεία και την ασφάλειά τους, καθώς και να τους παρέχονται όλα τα ενδεικνυόμενα μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), σύμφωνα με την ΚΥΑ 43726/2019 (ΦΕΚ 2208Β'/08-06-2019).

ΜΕΡΟΣ VI**ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ****ΜΕΡΟΣ VI: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ**

Τα λειτουργικά έξοδα που απαιτούνται για την υποστήριξη του παρόντος Σχεδίου, όταν διαταχθεί η εκτέλεσή του, καλύπτονται από τους καθ' ύλην αρμόδιους φορείς, με την επιφύλαξη των όσων προβλέπονται στο παρόν Σχέδιο σχετικά με την ανάληψη κόστους από τους αρμόδιους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Σχεδίου

Η ισχύς του παρόντος Σχεδίου (1^η Έκδοση) αρχίζει από την ημερομηνία έγκρισης από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας.

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ

Αθήνα,

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

1. Συντονιστικές οδηγίες για την εφαρμογή του Σχεδίου
2. Σχετική Αλληλογραφία
3. Τρόποι κατάσβεσης πυρκαγιών
4. Προληπτικές δράσεις ασφαλείας - Βασικές οδηγίες ασφαλείας
5. Πίνακες, Διαγράμματα και Σχήματα
6. Περιγραφή των συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου των αγωγών ΔΕΣΦΑ και ΤΑΡ
7. Περιγραφή ατυχηματικών φαινομένων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. Συντονιστικές οδηγίες για την εφαρμογή του Σχεδίου

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθ. Α2849/21-12-2022 έγγραφό μας με θέμα «1^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Το παρόν Σχέδιο αποτελεί εφεξής την 1^η Έκδοση του Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών.

Στο πλαίσιο εφαρμογής του εν λόγω Σχεδίου, παρακαλούνται οι εμπλεκόμενοι φορείς να προβούν στις κάτωθι ενέργειες:

Όλοι οι εμπλεκόμενοι Φορείς στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου (Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Περιφέρειες, Δήμοι, Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς και Δικτύων Διανομής Φυσικού Αερίου, Ανεξάρτητες Αρχές, Υπεύθυνοι Λειτουργίας Σημείων Ενδιαφέροντος, Φορείς Συντήρησης και Λειτουργίας Οδικού Δικτύου, Υπεύθυνοι Ύδρευσης, κλπ) θα πρέπει απαραίτητα να προβούν στη σύνταξη μνημονίων ενεργειών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 9 του Μέρους ΙΙΙ και στην παρ. 7 του Μέρους ΙΙ του παρόντος Σχεδίου. Στα μνημόνια αυτά θα καταγράφονται οι δράσεις που απαιτείται να δρομολογηθούν από τους ανωτέρω φορείς σε περίπτωση περιστατικού σε Συστήματα Μεταφοράς ή Δίκτυα Διανομής Φυσικού Αερίου.

Οι αρμόδιες οργανικές μονάδες των Περιφερειών της Χώρας (Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων, Διευθύνσεις Ανάπτυξης και Διευθύνσεις Περιβάλλοντος, υπό τον συντονισμό των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας) από τις οποίες διέρχονται συστήματα μεταφοράς φυσικού αερίου (Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Αττικής, Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου), μετά την παραλαβή του παρόντος παρακαλούνται να προβούν, κατόπιν σχετικής συνεργασίας με τους οικείους Δήμους, όπως και με τον ΔΕΣΦΑ Α.Ε., την TAP AG και την ICGB AD, καθώς και λοιπούς συναρμόδιους φορείς (π.χ. ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΑΔΜΗΕ Α.Ε., Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού, αρμόδιες Αδειοδοτούσες Αρχές για τη χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας μεταποιητικών δραστηριοτήτων, κλπ):

- σε αποτύπωση όλων των σημείων ενδιαφέροντος (βλ. Ενότητα «Ορισμοί» του παρόντος Σχεδίου) που βρίσκονται σε ακτίνα δύο (2) χιλιομέτρων από τα συστήματα μεταφοράς των αγωγών ΔΕΣΦΑ, TAP και IGB, σε ψηφιακή γεωγραφική βάση δεδομένων και
- στην κατάρτιση καταλόγου με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων λειτουργίας των σημείων ενδιαφέροντος.

Στη συνέχεια, **οι Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών** παρακαλούνται:

- να διαβιβάσουν τα προαναφερόμενα δύο στοιχεία για τα σημεία ενδιαφέροντος στους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και στις αρμόδιες ΠΕΠΥΔ, οι οποίες, με τη σειρά τους, θα τα θέτουν στη διάθεση των χωρικά αρμόδιων ΠΕΚΕ, και
- να ενημερώσουν σχετικά τους υπεύθυνους λειτουργίας των σημείων αυτών (για τους οικισμούς ενημερώνονται οι οικείοι Δήμοι) και τους οικείους Δήμους, προκειμένου όλοι οι ως άνω να προβούν σε αντίστοιχες προπαρασκευαστικές δράσεις, όπως αυτές αναφέρονται στο πλαίσιο του παρόντος Σχεδίου.

Οι διοικήσεις των εταιριών ΔΕΣΦΑ Α.Ε., TAP AG και ICGB AD:

- Να προσαρμόσουν το προβλεπόμενο από το άρθρο 13 της ΥΑ Δ3/Α/οικ.4303/2012 Πρόγραμμα Εποπτείας και Επέμβασης για το Σύστημα Μεταφοράς τους σε όσα προβλέπονται στο παρόν

Σχέδιο. Επισημαίνεται ότι η προσαρμογή του Προγράμματος Εποπτείας και Επέμβασης στο παρόν Σχέδιο αποτελεί προαπαιτούμενο και για κάθε μελλοντικό Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

- Να μεριμνήσουν για τη διαβίβαση καταλόγου στις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές και Αστυνομικές/Λιμενικές (κατά τόπο αρμοδιότητας) Αρχές, τις αρμόδιες ΕΜΑΚ, όπως και στα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων, καθώς και στις Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών, με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων έκτακτης ανάγκης.
- Να διαβιβάσουν αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται σε αυτό.
- Να προβούν στην έκδοση, κατά την κρίση τους, σχετικών οδηγιών, κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι.
- Να προσδιορίσουν τα πιθανά σημεία στα οποία μπορεί να προκληθεί ατύχημα στο σύστημά τους και να γνωστοποιήσουν τις τιμές των σχετικών ζωνών ασφαλείας στις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές Υπηρεσίες και τις αρμόδιες ΕΜΑΚ, προκειμένου οι τελευταίες να τις χρησιμοποιούν σαν μία πρώτη προσέγγιση για τον καθορισμό των ζωνών εντός των οποίων μπορούν να προσεγγίσουν οι επιχειρησιακά εμπλεκόμενοι φορείς.
- Να προβούν στη μεταξύ τους αμοιβαία ανταλλαγή πληροφοριών αναφορικά με τις ζώνες ασφαλείας για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος στο σύστημά τους, προκειμένου να διαπιστώσουν εάν ενδεχόμενο ατύχημα σε σημείο γειτονικού συστήματος μεταφοράς δύναται να επηρεάσει το δικό τους σύστημα. Στην τελευταία περίπτωση, να λάβουν τα απαιτούμενα προληπτικά μέτρα για την αποφυγή δευτερογενούς ατυχήματος στο σύστημά τους. Ιδιαίτερη μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί για τα σημεία διασύνδεσης των ΔΕΣΦΑ ΚΑΙ ΤΑΡ στη Νέα Μεσημβρία και των ΙGB και ΤΑΡ κοντά στην Κομοτηνή.

Οι διοικήσεις των εταιριών ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε.:

- Να προσαρμόσουν τον εσωτερικό τους σχεδιασμό σε όσα προβλέπονται στο παρόν Σχέδιο. **Επισημαίνεται ότι η προσαρμογή του εσωτερικού σχεδιασμού στο παρόν Σχέδιο αποτελεί προαπαιτούμενο και για κάθε μελλοντικό Διαχειριστή Δικτύου Διανομής.**
- Να μεριμνήσουν για τη διαβίβαση καταλόγου στις τοπικές αρμόδιες Πυροσβεστικές και Αστυνομικές/Λιμενικές (κατά τόπο αρμοδιότητας) Αρχές, τις επιμέρους αρμόδιες ΕΜΑΚ, όπως και στα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων, καθώς και στις Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών, με τα στοιχεία επικοινωνίας των υπευθύνων έκτακτης ανάγκης.
- Να διαβιβάσουν αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται σε αυτό.
- Να προβούν στην έκδοση, κατά την κρίση τους, σχετικών οδηγιών, κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Οι Δήμαρχοι, οι Περιφερειάρχες, οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες (στους οποίους διαβιβάζεται το παρόν από τους οικείους Περιφερειάρχες) και οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να συμβάλουν στην υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν με την κατά περίπτωση έκδοση σχετικών αποφάσεων και τη δρομολόγηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν διά των αρμοδίων οργανικών μονάδων Πολιτικής Προστασίας. Επιπλέον, θεωρείται απαραίτητο οι τελευταίες να προβούν στην κατάρτιση αντίστοιχων μνημονίων ενεργειών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 9 του Μέρους II του παρόντος.

Οι φορείς της κεντρικής διοίκησης (**Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Εθνικής Άμυνας**), όπως αυτοί αναφέρονται στο Μέρος II του παρόντος, που είναι υπόχρεοι σχεδίασης σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (Προσθήκη 2 Παράρτημα Α) αναφερόμενοι ως **Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Υπουργείο Ανάπτυξης, Υπουργείο Υγείας & Πρόνοιας και Υπουργείο Εθνική Άμυνας**, να προβούν κατά την κρίση τους σε αναθεώρηση του σχεδιασμού τους, εφόσον συντρέχουν λόγοι και συγκεκριμένα:

- **Το Πυροσβεστικό Σώμα** του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα των επιχειρησιακών του σχεδίων με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων, το ΠΣ θα πρέπει να προβεί και στη διεξαγωγή εκπαιδεύσεων και ασκήσεων σε συνεργασία με τις εταιρίες ΔΕΣΦΑ Α.Ε., ΤΑΡ ΑΓ, ΙCGB ΑD, ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε., ΔΕΔΑ Α.Ε. και HENGAS Α.Ε.. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν.
- **Η Ελληνική Αστυνομία** του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου να προβεί σε, κατά την κρίση της, ενέργειες για τυχόν αναθεώρηση του εγκεκριμένου σχεδίου της, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητά του με το παρόν Γενικό Σχέδιο. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που τυχόν θα πρέπει να χρησιμοποιούν.
- **Το Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή** του Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα των επιχειρησιακών του σχεδίων με τον παρόν Γενικό Σχέδιο. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που τυχόν θα πρέπει να χρησιμοποιούν.

- Το **ΓΕΕΘΑ**, του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για τυχόν αναθεώρηση του Σχεδίου ΓΕΕΘΑ/ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητά του με το παρόν Γενικό Σχέδιο.
- Το **Υπουργείο Υγείας**, στο πλαίσιο υλοποίησης του παρόντος Γενικού Σχεδίου, να προβεί σε, κατά την κρίση του, ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα των επιχειρησιακών του σχεδίων με το παρόν Γενικό Σχέδιο, καθώς και για την έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών κατά την κρίση του, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται, εφόσον συντρέχουν λόγοι. Επιπλέον, να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβεί στην κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές του μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που τυχόν θα πρέπει να χρησιμοποιούν.
- Η **Διεύθυνση Υδρογονανθράκων και το Σώμα Επιθεώρησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας**, να προβούν στην έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών, κατά την κρίση τους, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου.
- Η **Διεύθυνση Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών** να προβεί στην έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών, κατά την κρίση της, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που την αφορά και εμπλέκεται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου. Επιπλέον, να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος με την, κατά την κρίση της, έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τους Παραχωρησιούχους, κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.
- Η **ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.** παρακαλείται να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος λαμβάνοντάς το υπόψη στον εσωτερικό της σχεδιασμό.
- Η **Διεύθυνση Επιβατικών Μεταφορών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών** να προβεί στην έκδοση σχετικών κατευθυντήριων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών, κατά την κρίση της, για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που την αφορά και εμπλέκεται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου. Επιπλέον, να συμβάλει στην υλοποίηση του παρόντος με την, κατά την κρίση της, έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών προς τις εταιρίες ΟΑΣΑ Α.Ε., ΟΑΣΘ Α.Ε., ΟΣΕΘ Α.Ε., ΑΣΥΘ Α.Ε., ΣΑΣΘ Α.Ε. και τα Υπεραστικά ΚΤΕΛ κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.

Οι λοιποί φορείς της κεντρικής διοίκησης, όπως αυτοί αναφέρονται στο Μέρος ΙΙ του παρόντος που δεν είναι υπόχρεοι σχεδίασης σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης», και συγκεκριμένα:

- Το **Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων**
- Το **Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**
- Η **Προεδρία της Κυβέρνησης**

- Το **Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων**
- Το **Υπουργείο Μετανάστευσης & Ασύλου**
- Το **Υπουργείο Εξωτερικών** και
- Η **Ανεξάρτητη Αρχή “Επιθεώρηση Εργασίας”**,

οφείλουν να συμβάλουν στην υλοποίηση του παρόντος Γενικού Σχεδίου με την ενημέρωση του εμπλεκόμενου προσωπικού τους και την έκδοση κατευθυντηρίων οδηγιών, σχεδίων δράσης, ή/και μνημονίων ενεργειών κατά την κρίση τους για τη δρομολόγηση των δράσεων κατά το μέρος που τους αφορά και εμπλέκονται.

Ειδικότερα:

Η Ανεξάρτητη Αρχή “Επιθεώρηση Εργασίας” στην οποία αποστέλλεται το παρόν, παρακαλείται να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος στις Περιφερειακές Διευθύνσεις Επιθεώρησης Ασφάλειας & Υγείας στην Εργασία (ΠΔΕΑΥΕ), που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν. Επιπλέον, καλείται να προβεί στην έκδοση, κατά την κρίση του, σχετικών κατευθυντηρίων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος, κατά το μέρος που αφορά και εμπλέκονται οι ανωτέρω υπηρεσίες. Στις προαναφερόμενες οδηγίες να προσδιορίζονται, μεταξύ άλλων, και οι επιμέρους σχετικές δράσεις που πρέπει να δρομολογήσουν οι ΠΔΕΑΥΕ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων παρακαλείται να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντηρίων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται, με σκοπό την προστασία των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευόμενων και εκπαιδευτών εντός αυτών.

Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού να διαβιβάσει αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές του μονάδες και υπηρεσίες (Εφορείες Αρχαιοτήτων, Υπηρεσίες Νεότερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων, κλπ) που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και κατά την κρίση του έκδοση κατευθυντηρίων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που το αφορά και εμπλέκεται. Επιπλέον, να εκδώσει σχετικά έγγραφα προς τις ανωτέρω αρμόδιες οργανικές του μονάδες και υπηρεσίες, προκειμένου οι τελευταίες να ενημερωθούν από τις Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των οικείων Περιφερειών εάν αρχαιολογικοί χώροι που υπάγονται σε αυτές επηρεάζονται από πιθανό ατύχημα στο σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου.

Ακόμη, οι διοικήσεις των ακόλουθων φορέων, εταιριών και οργανισμών **ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ΑΔΜΗΕ Α.Ε., ΕΥΔΑΠ Α.Ε., Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., HELLENIC TRAIN, ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ Α.Ε., Ολυμπία Οδός Λειτουργία Α.Ε., Μορέας Α.Ε., Νέα Οδός Α.Ε., Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε., Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Α.Ε., Ιονία Οδός Α.Ε., Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε., Ο.Σ.Υ. Α.Ε., ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε., Ο.Σ.Ε. Α.Ε., ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε., ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε., FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE A S.A., FRAPORT REGIONAL AIRPORTS OF GREECE B S.A., Ο.Α.Σ.Θ. Α.Ε., Ο.Σ.Ε.Θ. Α.Ε., Α.Σ.Υ.Θ. Α.Ε., Σ.Α.Σ.Θ. Α.Ε., Υπεραστικά ΚΤΕΛ Α.Ε., Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ), Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ), Φορείς Διοίκησης και**

Εκμετάλλευσης Λιμένων, στις οποίες αποστέλλεται το παρόν, παρακαλούνται να διαβιβάσουν αντίγραφο του σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες που δρομολογούν δράσεις σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στο παρόν και να προβούν στην έκδοση, κατά την κρίση τους, σχετικών οδηγιών, κατά το μέρος που τις αφορά και εμπλέκονται, εφόσον συντρέχουν λόγοι.

Οι σχετικές διαταγές, κατευθυντήριες οδηγίες, σχέδια δράσης ή σχέδια και μνημόνια ενεργειών, που εκδίδονται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Γενικού Σχεδίου, εγκρίνονται από τις διοικήσεις των αντίστοιχων Φορέων σύμφωνα με τις εσωτερικές τους διαδικασίες.

Επισημαίνεται ότι όλοι οι ως άνω φορείς θα πρέπει να συμμετάσχουν σε σχετικές εκπαιδεύσεις και ασκήσεις που διεξάγονται από αρμόδιους φορείς προς εφαρμογή του παρόντος Σχεδίου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. Σχετική Αλληλογραφία

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθ. Α2849/21-12-2022 έγγραφό μας με θέμα «1^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

1. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/25685/813/16-03-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ με θέμα: «Αποστολή Μελέτης Ασφαλείας του Σταθμού Συμπίεσης GCS00 στην περιοχή των Κήπων του Διαδριατικού Αγωγού Φυσικού Αερίου της εταιρίας Trans-Adriatic Pipeline
2. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/20986/654/02-03-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ με θέμα: «Αποστολή Μελέτης Ασφαλείας και Προγράμματος Εποπτείας και Επέμβασης για τον Διαδριατικό Αγωγό Φυσικού Αερίου Trans-Adriatic Pipeline
3. Το από 02-03-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της TAP AG (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ 1627/04-03-2022)
4. Το υπ' αριθ. 1788/11-03-2022 έγγραφο της Υπηρεσίας μας με θέμα: «Διαβίβαση αιτημάτων Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας»
5. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/25685/813/16-03-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ με θέμα: «Αποστολή Μελέτης Ασφαλείας του Σταθμού Συμπίεσης GCS00 στην περιοχή των Κήπων του Διαδριατικού Αγωγού Φυσικού Αερίου της εταιρίας Trans-Adriatic Pipeline
6. Το από 23-03-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του ΔΕΣΦΑ Α.Ε. (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ 2063/23-03-2022)
7. Το υπ' αριθ. Α 1215/10-08-2022 έγγραφο της Υπηρεσίας μας με θέμα: «Διαβίβαση προσχεδίου του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1^η έκδοση)», το οποίο απευθυνόταν στις Εταιρίες Δ.Ε.Σ.Φ.Α. Α.Ε., TAP AG, ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε. και ΔΕΔΑ Α.Ε..
8. Το από 24-09-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ΔΕΔΑ Α.Ε. (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α1725/16-09-2022)
9. Το από 27-09-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της HENGAS Α.Ε.
10. Το από 08-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της TAP AG (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ α1885/10-10-2022)
11. Το από 13-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του ΔΕΣΦΑ Α.Ε. (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α1934/13-10-2022)
12. Το από 14-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ICGB AD (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α1971/14-10-2022)
13. Το από 19-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ICGB AD (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2032/19-10-2022)
14. Το από 22-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Δήμου Δέλτα (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2076/22-10-2022)
15. Το από 24-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Σώματος Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος του ΥΠΕΝ (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2090/24-10-2022)
16. Το υπ' αριθ. 2132.18/75741/2022/24-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Λιμενικής Αστυνομίας του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2091/24-10-2022)

17. Το υπ' αριθ. ΝΟ/ΟΛ/00/01/00/333282/25-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Δ17 του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών με θέμα: «Προσχέδιο Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»
18. Το υπ' αριθ. 15974/25-10-2022 έγγραφο του Δήμου Ανδραβίδας-Κυλλήνης με θέμα: «Απάντηση στο έγγραφο διαβίβασης του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»
19. Το από 26-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Τροχαίας Αστυνομίας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας
20. Το από 26-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2423/16-11-2022)
21. Το υπ' αριθ. 137915/1036/27-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με θέμα: «Αποστολή απόψεων-παρατηρήσεων επί του προσχεδίου του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»
22. Το από 27-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Δήμου Γλυφάδας (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2143/27-10-2022)
23. Το υπ' αριθ. 12582/27-10-2022 έγγραφο του Δήμου Φαρκαδόνας με θέμα: «Προσχέδιο αναφορικά με ατυχήματα σε υποδομές φυσικού αερίου»
24. Το υπ' αριθ. 23598/30-10-2022 έγγραφο του Αυτοτελούς Τμήματος Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Δελφών με θέμα: «Παρατηρήσεις επί του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1^η Έκδοση)»
25. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Πολεοδομίας του Δήμου Βόρειας Κυνουρίας (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2152/31-10-2022)
26. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2163/31-10-2022)
27. Το υπ' αριθ. 2261.1-4/77140/22/31-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής με θέμα: «Προσχέδιο του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1^η Έκδοση)»
28. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Γενικής Αστυνομίας (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2166/31-10-2022)
29. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Τμήματος Διαχείρισης Κρίσεων του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2177/31-10-2022)
30. Το υπ' αριθ. 25323/31-10-2022 έγγραφο του Δήμου Εορδαίας με θέμα: «Σχόλια και παρατηρήσεις σχετικά με το προσχέδιο του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»
31. Το υπ' αριθ. 528274/31-10-2022 έγγραφο της Υπηρεσίας Νεώτερων Μνημείων & Τεχνικών Έργων Θεσσαλίας & Κεντρικής Στερεάς Ελλάδας του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού με θέμα: «Σχετικά με το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1^η Έκδοση)»
32. Το υπ' αριθ. 527953/31-10-2022 έγγραφο της Υπηρεσίας Νεώτερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου και Νοτίου Ιονίου με θέμα: «Σχόλια και παρατηρήσεις ως προς το προσχέδιο Του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»

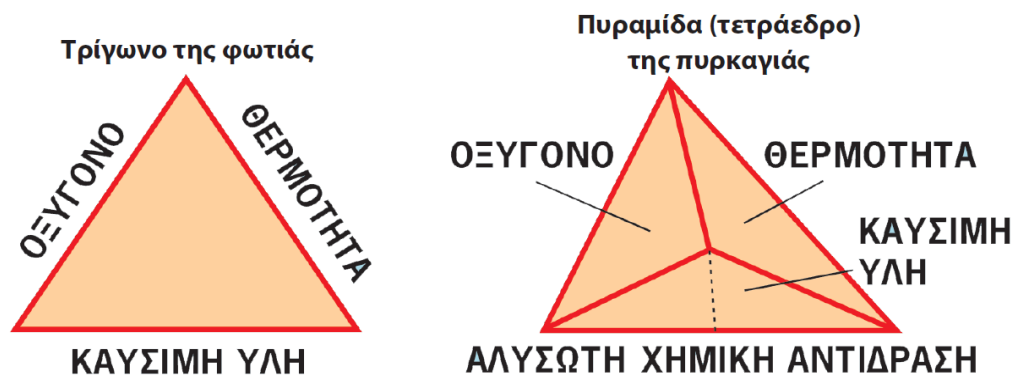
33. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Υπηρεσίας Νεώτερων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Αττικής, Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας & Κυκλάδων (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2174/31-10-2022)
34. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2175/31-10-2022)
35. Το υπ' αριθ. 1603.10/77353/22/31-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Επιχειρησιακών Μέσων του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. με θέμα: «Προσχέδιο του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1^η έκδοση)»
36. Το υπ' αριθ. Φ.3301/ΑΣ 398/60484/31-10-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Δ4 του Υπουργείου Εξωτερικών με θέμα: «Διαβίβαση προσχεδίου του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών (1^η έκδοση)»
37. Το από 31-10-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ICGB AD (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2193/01-11-2022)
38. Το από 02-11-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας
39. Το υπ' αριθ. 2221.2/78472/2022/03-11-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Ασφάλειας Ναυσιπλοΐας του Αρχηγείου Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. με θέμα: «Προσχέδιο 1^{ης} έκδοσης του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας ατυχημάτων κατά τη μεταφορά και τη διανομή φυσικού αερίου μέσω αγωγών»
40. Το από 04-11-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Ανεξάρτητης Αρχής «Επιθεώρηση Εργασίας» (αρ. πρωτ. ΓΓΠΠ Α2280/04-11-2022)
41. Το υπ' αριθ. 69480 οικ. Φ. 702.1/04-11-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Πυρόσβεσης του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος με θέμα: «Παρατηρήσεις επί του Προσχεδίου του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών»
42. Το από 04-11-2022 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας του Ενιαίου Συντονιστικού Κέντρου Επιχειρήσεων & Διαχείρισης Κρίσεων (Ε.Σ.Κ.Ε.ΔΙ.Κ.) του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας
43. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΥΔΡ/117670/3269/10-11-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Υδρογονανθράκων του ΥΠΕΝ με θέμα: «Αποστολή σχολίων σε απάντηση του Α 2022/18-10-2022 εγγράφου σας»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. Τρόποι κατάσβεσης πυρκαγιών

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθ. Α2849/21-12-2022 έγγραφό μας με θέμα «1^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Προκειμένου να έχουμε πυρκαγιά, πρέπει να συνυπάρχουν τρεις παράγοντες (τρίγωνο/τετράεδρο πυρκαγιάς). Αν λείψει ένας μόνο από τους παράγοντες αυτούς, η πυρκαγιά δεν μπορεί να συνεχισθεί.

Η επιστημονική έρευνα έχει δείξει ότι υπάρχει ένα τέταρτο απαραίτητο στοιχείο για την ανάπτυξη της πυρκαγιάς, οι **ελεύθερες ρίζες** του καυσίμου που ενώνονται (αντιδρούν χημικά) με το οξυγόνο ως αλυσιδωτή (αλυσωτή) αντίδραση και έτσι δημιουργείται η **πυραμίδα** (τετράεδρο) της πυρκαγιάς.

Για την κατάσβεση της πυρκαγιάς αρκεί να εξουδετερωθεί ένας ή περισσότεροι από τους παραπάνω παράγοντες.

Κατά συνέπεια, η κατάσβεση μίας πυρκαγιάς μπορεί να γίνει με τρεις τρόπους:

1. Με την αφαίρεση της καύσιμης ύλης.
2. Με τη μείωση της θερμοκρασίας κάτω από το σημείο ανάφλεξης (ψύξη).
3. Με την αποστέρηση του οξυγόνου (απομόνωση).

Όπως αναμένεται, αποτελεσματικότερη κατάσβεση θα έχουμε με συνδυασμό δύο ή και τριών τρόπων μαζί.

Τέλος, κατάσβεση μερικών πυρκαγιών, ιδιαίτερα των υγρών και αερίων καυσίμων, μπορεί να γίνει:

1. Με τη βίαιη αποκοπή της φλόγας.
2. Με τη διακοπή της αλυσωτής (αλυσιδωτής) αντίδρασης.
3. Με την αφαίρεση της καύσιμης ύλης.

Συγκεκριμένα, σε πυρκαγιά φυσικού αερίου ενδείκνυται το κλείσιμο της στρόφιγγας (δικλείδας) της παροχής και η πυρκαγιά σβήνει μετά την καύση του αερίου καυσίμου που έχει απομείνει στις σωληνώσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4. Προληπτικές δράσεις ασφαλείας - Βασικές οδηγίες ασφαλείας

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθ. Α2849/21-12-2022 έγγραφό μας με θέμα «1^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Πρώτα η ασφάλεια!

ΤΙ ΚΑΝΕΙ Ο ΤΑΡ

Τηλεφώνησε πριν σκάψεις

ΟΧΙ σε δραστηριότητες που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια ή λειτουργία του αγωγού. Γι' αυτό:

→ Καλέστε τη γραμμή επικοινωνίας και αναφορών ΤΑΡ στο 213 010 4500:

(α) πριν ξεκινήσετε εργασίες στη Ζώνη «Περιορισμών Κυριότητας», και

- ζητήστε βοήθεια για τον καθορισμό της Ζώνης «Περιορισμών Κυριότητας» στη γη σας
- ζητήστε περισσότερες πληροφορίες ή/και οδηγίες

Τεχνικοί του ΤΑΡ μπορούν να επισκεφθούν τη γη σας και να σας υποστηρίξουν στα παραπάνω

(β) πριν κατασκευάσετε φράγτες/νέους δρόμους/υποδομές/δίκτυα (π.χ. δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης ή άρδευσης, φωτοβολταϊκά συστήματα, κ.λπ.)

(γ) σε περίπτωση που αντιληφθείτε βλάβες ή αποξήλωση των πινακίδων σήμανσης

→ Καλέστε την 24ωρη γραμμή έκτακτης ανάγκης ΤΑΡ στο 210 555 0040 ή στο 800 118 1881:

α) αν ξεκινήσετε εργασίες και διαπιστώσετε παρουσία του αγωγού. **ΠΡΟΣΟΧΗ!** Σταματήστε αμέσως τις σχετικές εργασίες.

β) σε περίπτωση που αντιληφθείτε:

- έκτακτα περιστατικά που σχετίζονται με τον αγωγό
- μη εξουσιοδοτημένες εργασίες στη Ζώνη «Περιορισμών Κυριότητας» ή τις εγκαταστάσεις του αγωγού

Μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής και την αποκατάσταση της γης, για την ασφαλή λειτουργία του αγωγού ο ΤΑΡ:

- Τοποθετεί πινακίδες σήμανσης που υποδεικνύουν (α) τη χιλιομετρική θέση του αγωγού που βρίσκεται θαμμένος περίπου ένα μέτρο κάτω από την επιφάνεια της γης, (β) την οριζόντια απόσταση της σήμανσης από τον άξονα του αγωγού.
- Πραγματοποιεί ελέγχους, επιθεωρήσεις και εργασίες συντήρησης χρησιμοποιώντας τα πιο σύγχρονα μέσα, σε συνεργασία με τις εργοληπτικές εταιρείες του.
- Επεμβαίνει σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, για να αντιμετωπίσει άμεσα, τυχόν περιστατικά που αφορούν στη λειτουργία του αγωγού.

Για να μπορούν να γίνουν οι παραπάνω εργασίες, ο ΤΑΡ θα πρέπει να έχει ελεύθερη και ανεμπόδιστη πρόσβαση στη Ζώνη «Περιορισμών Κυριότητας» του αγωγού.

213 010 4500
γραμμή επικοινωνίας και αναφορών ΤΑΡ (ασκήτ. χρέωση)

210 555 0040
24ωρη γραμμή έκτακτης ανάγκης (ασκήτ. χρέωση)

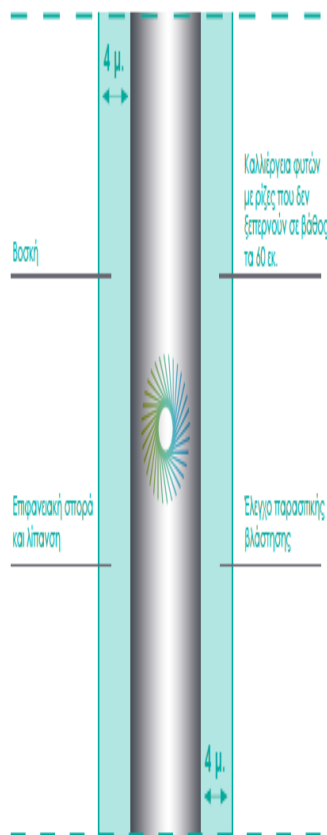
800 118 1881
24ωρη γραμμή έκτακτης ανάγκης (μόνο από σταθερά, χωρίς χρέωση)

(Πηγή: www.tap-ag.gr)

Τι επιτρέπεται

ΣΤΗ ΖΩΝΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ
(4*4 μ. ΕΚΑΤΕΡΩΘΕΝ ΤΟΥ ΑΓΩΓΟΥ)

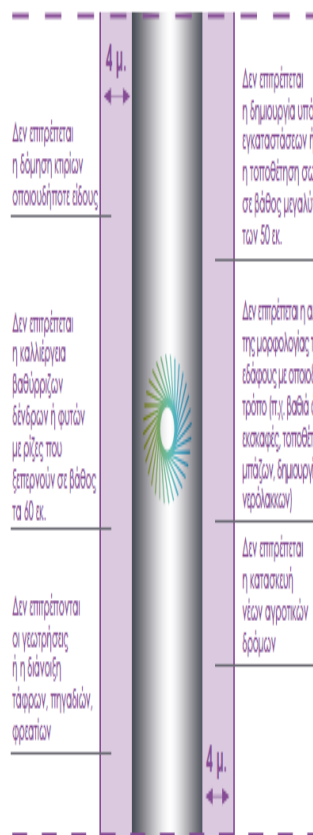
Οι ιδιοκτήτες/χρήστες γης μπορούν να συνεχίσουν να πραγματοποιούν τις παρακάτω εργασίες:

Τι δεν επιτρέπεται

ΣΤΗ ΖΩΝΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΚΥΡΙΟΤΗΤΑΣ
(4*4 μ. ΕΚΑΤΕΡΩΘΕΝ ΤΟΥ ΑΓΩΓΟΥ)

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, δεν επιτρέπονται οι ακόλουθες δραστηριότητες:

Τι δεν επιτρέπεται

ΣΤΗ ΖΩΝΗ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΔΟΜΗΤΗΣ
(20*20 μ. ΕΚΑΤΕΡΩΘΕΝ ΤΟΥ ΑΓΩΓΟΥ)

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, δεν επιτρέπονται οι ακόλουθες δραστηριότητες:

(Πηγή: www.tap-ag.gr)

Καλέστε τη γραμμή επικοινωνίας και αναφορών TAP στο 213 010 4500:**(α) πριν ξεκινήσετε εργασίες στη Ζώνη**

«Περιορισμών Κυριότητας», και

- ζητήστε βοήθεια για τον καθορισμό της Ζώνης «Περιορισμών Κυριότητας» στη γη σας
- ζητήστε περισσότερες πληροφορίες ή/και οδηγίες Τεχνικοί του TAP μπορούν να επισκεφθούν τη γη σας και να σας υποστηρίξουν στα παραπάνω

(β) πριν κατασκευάσετε φράχτες/νέους δρόμους/ υποδομές/δίκτυα (π.χ. δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης ή άρδευσης, φωτοβολταϊκά συστήματα, κ.λπ.)**(γ) σε περίπτωση που αντιληφθείτε βλάβες ή αποξήλωση των πινακίδων σήμανσης****Καλέστε την 24ωρη γραμμή έκτακτης ανάγκης TAP στο 210 555 0040 ή στο 800 118 1881:****α) αν ξεκινήσατε εργασίες και διαπιστώσατε παρουσία του αγωγού. ΠΡΟΣΟΧΗ!**

Σταματήστε αμέσως τις σχετικές εργασίες.

β) σε περίπτωση που αντιληφθείτε:

- έκτακτα περιστατικά που σχετίζονται με τον αγωγό
- μη εξουσιοδοτημένες εργασίες στη Ζώνη «Περιορισμών Κυριότητας» ή τις εγκαταστάσεις του αγωγού

(Πηγή: www.tap-ag.gr)

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΔΙΚΤΥΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ

**ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ
ΟΠΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

- 1** ενημερωθείτε πρώτα από τον ΔΕΣΦΑ ή την αντίστοιχη ΕΠΑ για την ύπαρξη δικτύου Φυσικού Αερίου
- 2** την προηγούμενη της έναρξης των εργασιών ενημερώστε τον ΔΕΣΦΑ ή την αντίστοιχη ΕΠΑ για την ώρα έναρξης
- 3** ζητήστε την παρουσία τεχνικών του ΔΕΣΦΑ ή της αντίστοιχης ΕΠΑ
- 4** πριν την έναρξη οποιασδήποτε εργασίας ζητήστε τις οδηγίες του τεχνικού δικτύων του ΔΕΣΦΑ / ΕΠΑ που έχετε καλέσει

σε περίπτωση που οι εργασίες σας είναι σε εξέλιξη και διαπιστώσετε ύπαρξη δικτύου Φυσικού Αερίου ή σχετικού υπέργειου εξοπλισμού

ε ν η μ ε ρ ώ σ τ ε
α μ έ σ ω ς τ ο ν Δ Ε Σ Φ Α ή
τ η ν α ν τ ί σ τ ο ι χ η Ε Π Α

**ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΒΛΑΒΗΣ
ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΡΡΟΗ ΑΕΡΙΟΥ**

- 1** αν αποξηλώσετε πινακίδες σήμανσης ή στύλους Καθοδικής Προστασίας
 - προστατεύστε τις πινακίδες
 - ενημερώστε τον υπεύθυνο των δικτύων ΔΕΣΦΑ / ΕΠΑ
 - η ακριβής θέση εξασφαλίζεται **μόνο** από τους τεχνικούς ΔΕΣΦΑ / ΕΠΑ
 - μην τις επανατοποθετείτε χωρίς την παρουσία τεχνικού ΔΕΣΦΑ / ΕΠΑ
- 2** αν χτυπήσετε αγωγό ή καλώδιο
 - διακόψτε άμεσα την εκσκαφή
 - μην προβαίνετε σε καμία επανεπιχωμάτωση
 - ενημερώστε αμέσως τον υπεύθυνο των δικτύων ΔΕΣΦΑ / ΕΠΑ

(Πηγή: www.desfa.gr)

ΕΚΤΑΚΤΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ: ΔΙΑΡΡΟΗ ΑΕΡΙΟΥ ΧΩΡΙΣ ΦΩΤΙΑ	ΕΚΤΑΚΤΟ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ: ΔΙΑΡΡΟΗ ΑΕΡΙΟΥ ΜΕ ΦΩΤΙΑ
<p>αν ανιχνεύσετε οσμή αερίου κατά τη διάρκεια των εργασιών σας ή αν προκαλέσετε διαρροή αερίου:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ σταματήστε την εργασία και τις μηχανές ■ ενημερώστε αμέσως το ΔΕΣΦΑ ή την αντίστοιχη ΕΠΑ στα τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης ■ απομονώστε / περιφράξτε την επικίνδυνη περιοχή ■ απομακρύνετε όλες τις πηγές ανάφλεξης και τα εύφλεκτα υλικά ■ μην επιτρέπετε το κάπνισμα στο συγκεκριμένο χώρο ■ απομακρύνετε το προσωπικό σας και οποιονδήποτε άλλο ■ διακόψτε την κυκλοφορία (αν είναι απαραίτητο) ■ ειδοποιήστε την Αστυνομία, τηλ: 100 	<p>σε περίπτωση ανάφλεξης του αερίου:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ απομακρύνετε το προσωπικό σας και οποιονδήποτε άλλο ■ ειδοποιήστε την Πυροσβεστική τηλ: 199 ■ ενημερώστε αμέσως το ΔΕΣΦΑ ή την αντίστοιχη ΕΠΑ στα τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης ■ μη προσπαθήσετε να σβήσετε τη φωτιά ■ πάρτε μέτρα για να αποτρέψετε την έκτασή της ■ απομακρύνετε όλα τα εύφλεκτα υλικά ■ μην ανοίγετε φρεάτια, μην εισέρχεστε εντός αυτών ■ μην χειρίζεστε βάνες αερίου

(Πηγή: www.desfa.gr)

ΔΕΣΦΑ
Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε.

**Τηλεφώνησε
πριν σκάψεις
210 555 1 666**

**Φυσικό Αέριο
Αττικής**
Επιχειρησιακή Παροχή Αερίου Αττικής Α.Ε.
για την **ΑΤΤΙΚΗ** καλέστε
210 3406000

**ΑΕΡΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**
για τη **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ** καλέστε
2310 520309
2310 520642

**ΑΕΡΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**
για τη **ΘΕΣΣΑΛΙΑ** καλέστε
2310 520309
2310 520642

(Πηγή: www.desfa.gr)**Πώς αναγνωρίζεται τυχόν διαρροή αερίου**

Τυχόν διαρροή φυσικού αερίου αναγνωρίζεται με την όραση, την ακοή ή την όσφρηση.

- **όραση:** φωτιά στο επίπεδο του εδάφους, αποχρωματισμός βλάστησης, νερό που κοχλάζει, στεγνό και ραγισμένο έδαφος, σύννεφο ατμού, εκτίναξη χύματος και άλλων υλικών από τρύπα στο έδαφος ή μηχανική ζημιά στον αγωγό.
- **ακοή:** δυνατός ήχος σαν βόμβος (δόνηση), σφύριγμα ή βοή.
- **οσμή:** το ξηρό φυσικό αέριο που μεταφέρουν ο ΔΕΣΦΑ, ο ΤΑΡ και ο ΙGB είναι άοσμο. Σε περίπτωση που υπάρχει στον αέρα μυρωδιά που θυμίζει «αλλοιωμένο αυγό», τότε η διαρροή προέρχεται πιθανότατα από γειτονικό δίκτυο διανομής φυσικού αερίου και σε καμία περίπτωση δεν έχει καμία σχέση με την μεταφορά φυσικού αερίου.

Μέτρα πρόληψης διαρροής φυσικού αερίου εντός κτιρίων

Κάθε πολίτης είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση των συσκευών και σωληνώσεων αερίου από το μετρητή του και μετά.

- Ετήσιος έλεγχος από πιστοποιημένο συντηρητή αερίου.

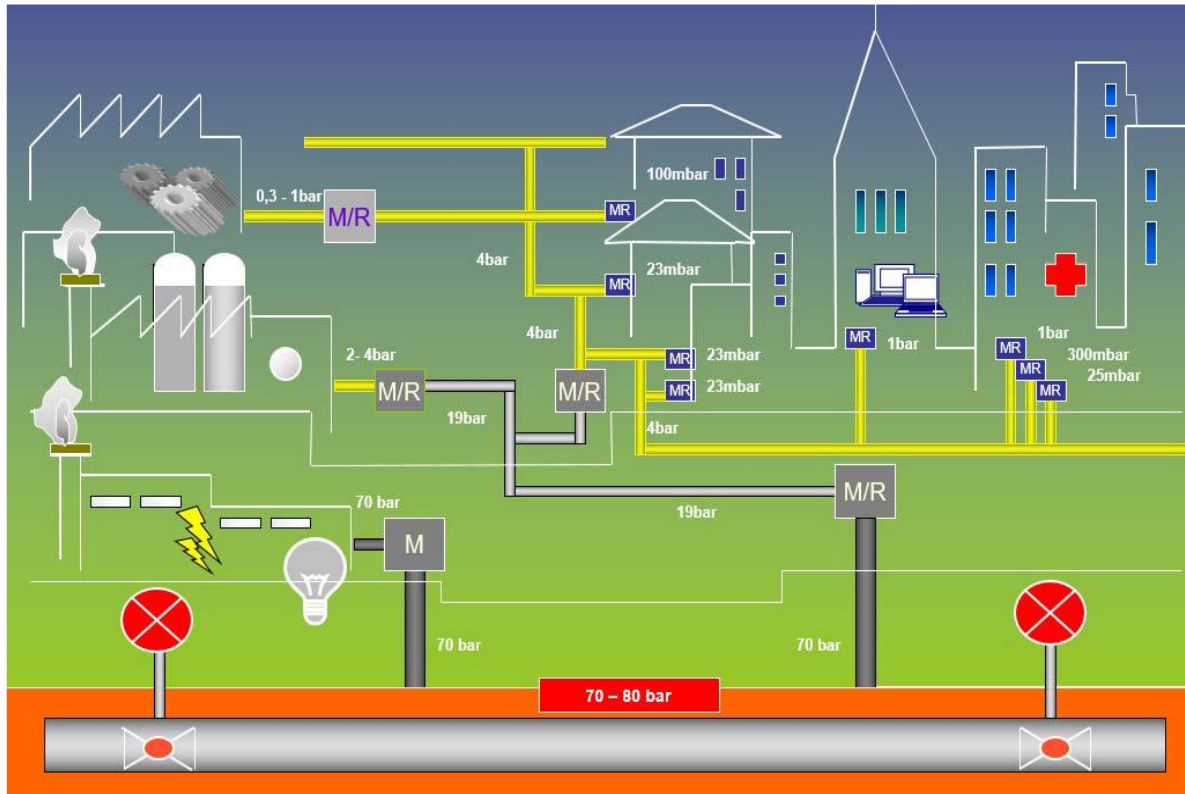
- Επισκευές που απαιτούνται πρέπει να γίνονται μόνο από πιστοποιημένο εγκαταστάτη αερίου.
- Τακτικός έλεγχος διαρροών/διαβρώσεων σωληνώσεων και του λέβητα από τον ιδιοκτήτη (ιδιαίτερα όταν είναι σε επαφή με τον ατμοσφαιρικό αέρα).
- Αποφεύγουμε να τοποθετούμε εύφλεκτα υλικά (στερεά ή υγρά) γύρω από το λέβητα. Διατηρούμε τον χώρο περιμετρικά καθαρό.
- Φροντίζουμε η καπνοδόχος του λέβητα να είναι πάντα καθαρή και αποφραγμένη, ώστε να μην παρεμποδίζεται η απαγωγή του καπνού.
- Έλεγχος καλής λειτουργίας φυσικού ή τεχνητού αερισμού, ιδιαίτερα σε χώρους όπου το αέριο μπορεί να εγκλωβιστεί (π.χ. λεβητοστάσια υπογείων χώρων).
- Εάν η φλόγα του λέβητα είναι κιτρινωπή, μεγάλη, ασταθής, διακόπτουμε τη λειτουργία του λέβητα και ειδοποιούμε τον πιστοποιημένο εγκαταστάτη του αερίου.
- Έχουμε δύο πυροσβεστήρες σε ετοιμότητα πλησίον του χώρου κατανάλωσης αερίου και γνωρίζουμε τη χρήση τους.
- Αναφορικά με το μονοξείδιο του άνθρακα, το οποίο μπορεί να αποτελεί προϊόν ατελούς καύσης φυσικού αερίου:
 - Είναι άχρωμο, άγευστο και άοσμο.
 - Την παραγωγή του μπορεί να προκαλέσουν κακοτεχνίες στην εγκατάσταση του φυσικού αερίου, μη σωστή συντήρηση και λανθασμένη χρήση.
 - Στα αρχικά στάδια, σε μικρή συγκέντρωση προκαλεί συμπτώματα κρυολογήματος (πονοκέφαλο, ζαλάδα, ναυτία, δύσπνοια, σύγχυση).
 - Εκτοπίζει το οξυγόνο από το αίμα επομένως, παρατεταμένη έκθεση οδηγεί στην ασφυξία και τελικά στον θάνατο.

Σημάδια παρουσίας CO στο χώρο:

- Ασυνήθιστη έντονη μυρωδιά
- Ανεξήγητη ναυτία, υπνηλία, συμπτώματα συναχιού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5. Πίνακες, Διαγράμματα και Σχήματα

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθ. Α2849/21-12-2022 έγγραφό μας με θέμα «1^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

Σχήμα 1. Διάρθρωση του συστήματος φυσικού αερίου στην Ελλάδα*
(Πηγή: www.desfa.gr)

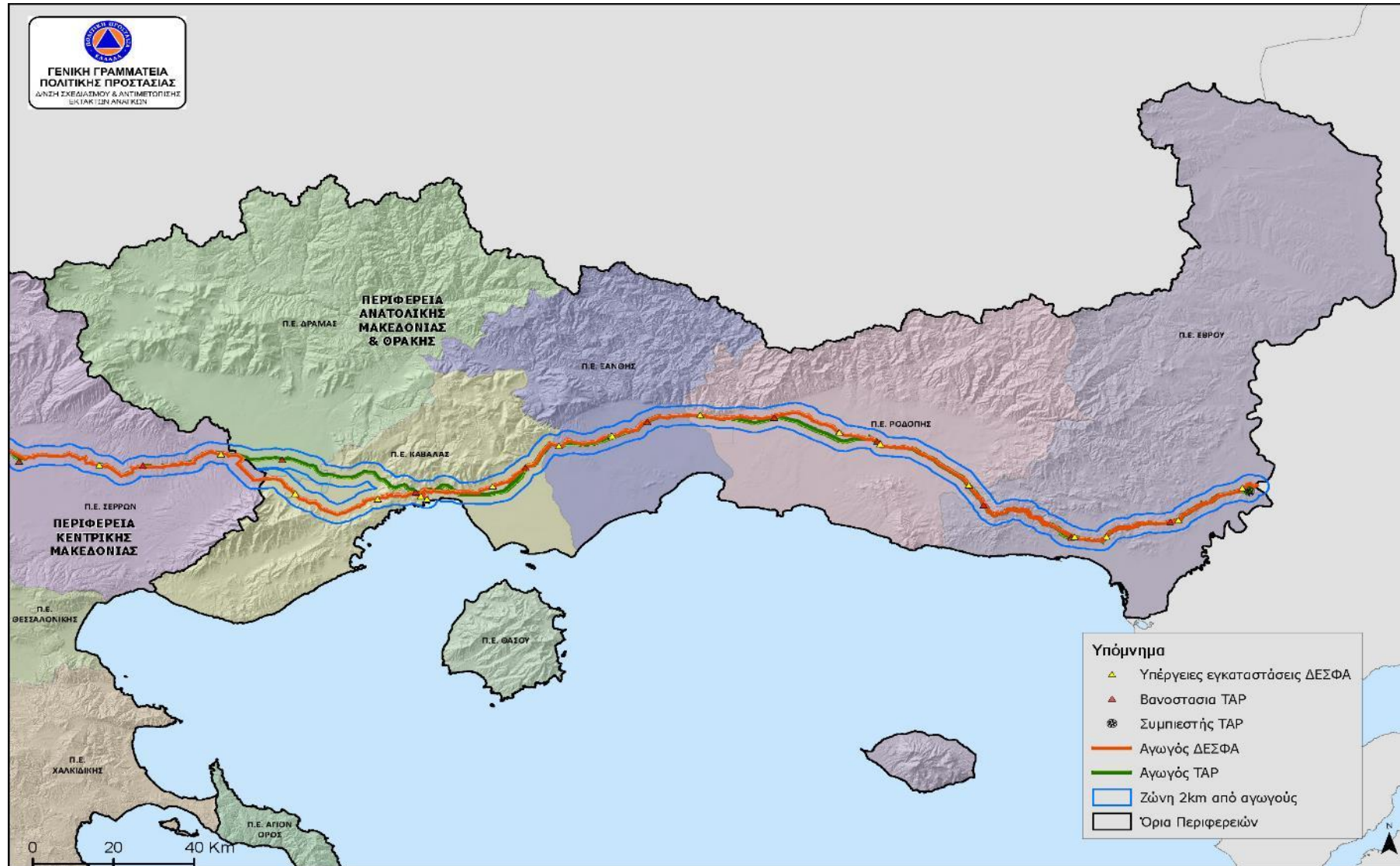
* Το δίκτυο διανομής μέσης πίεσης με ονομαστική πίεση λειτουργίας 19 bar τροφοδοτείται με φυσικό αέριο από ένα σημείο εξόδου του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς (ΕΣΦΑ). Η παροχή αερίου στο σημείο αυτό γίνεται από έναν σταθμό με ονομαστική πίεση εισόδου 60 και εξόδου 19 bar. Στο σημείο αυτό γίνεται η μέτρηση της ποσότητας του αερίου που παραδίδεται στο δίκτυο διανομής, ενώ υπάρχουν τα κατάλληλα συστήματα ελέγχου της ποιότητας του Φυσικού Αερίου. Τα δίκτυα μέσης πίεσης 19 bar χρησιμοποιούνται αφενός για την τροφοδοσία των δικτύων χαμηλής Πίεσης 4 bar και αφετέρου για την τροφοδοσία μεμονωμένων βιομηχανικών καταναλωτών με μεγάλη κατανάλωση ή ομάδα βιομηχανικών καταναλωτών που βρίσκονται εντός μία περιοχής (ΒΙ.ΠΕ). Τα δίκτυα διανομής χαμηλής πίεσης με ονομαστική πίεση λειτουργίας 4 bar τροφοδοτούνται από τα ανάντη δίκτυα διανομής (αυτά της μέσης πίεσης) μέσω σταθμών διανομής με πίεση εισόδου 19 bar και πίεση εξόδου 4 bar. Οι σταθμοί διανομής περιλαμβάνουν ειδικές διατάξεις που ρυθμίζουν την πίεση εξόδου και μετρούν την ποσότητα αερίου που διέρχεται από τον σταθμό σε δεδομένη χρονική στιγμή. Οι παροχετευτικοί αγωγοί χρησιμοποιούνται για τη σύνδεση της εγκατάστασης του καταναλωτή με το δίκτυο του φυσικού αερίου.

Στον Πίνακα που ακολουθεί δίδονται οι μέγιστες επιτρεπόμενες λειτουργίες εντός κτιρίου:

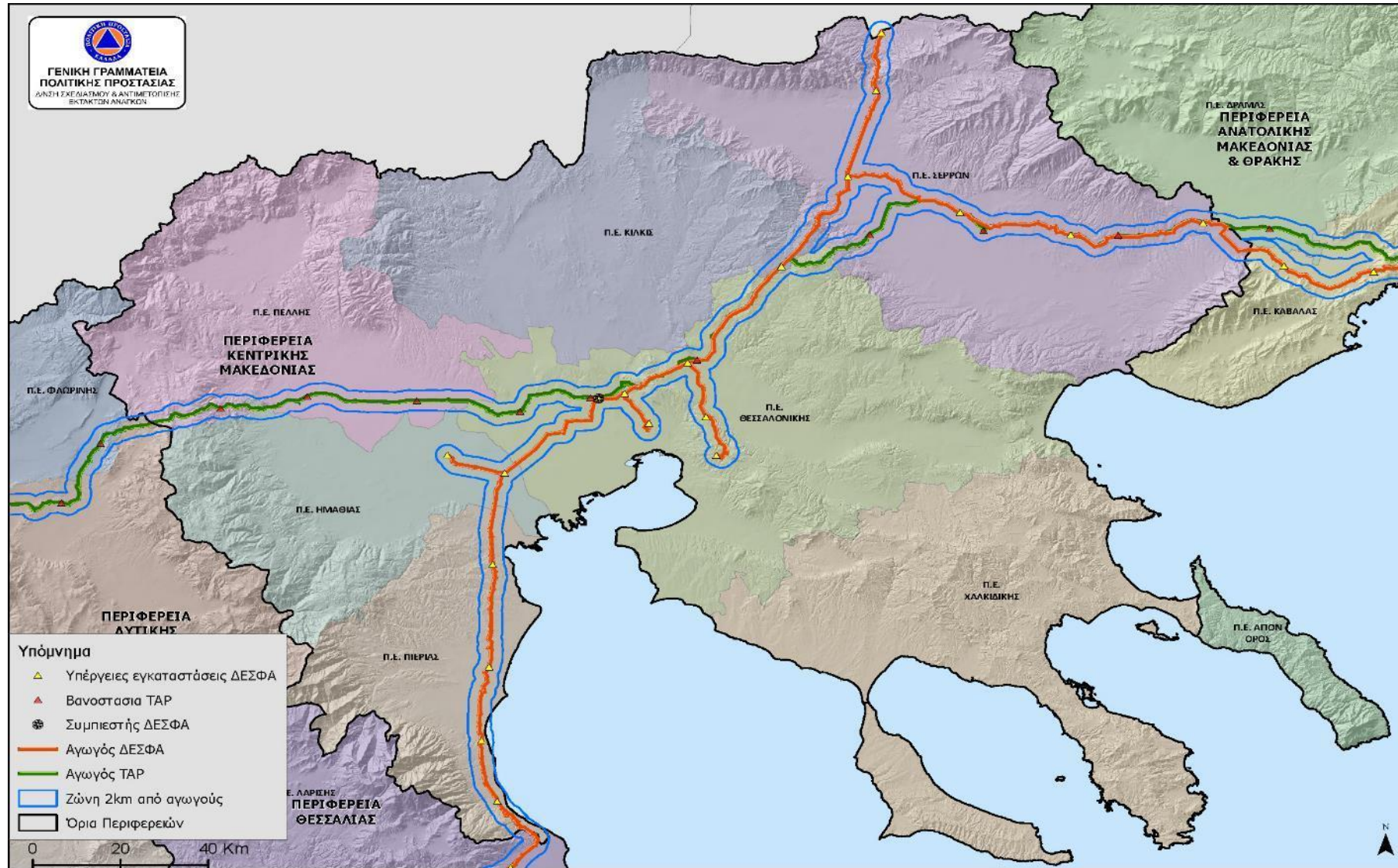
Κατηγορία χρήσης	Είδος χρήσης	Πίεση
1	Οικιακή χρήση (μαγειρέμα, ζεστό νερό, ατομική θέρμανση)	25 mbar
2	Λεβητοστάσια κεντρικής θέρμανσης κατοικιών	100 mbar
3	Λεβητοστάσια επαγγελματικής χρήσης	300 mbar
4	Λεβητοστάσια μεγάλων κτιρίων, νοσοκομείων, ξενοδοχείων, βιομηχανιών κ.λ.π., με συνολική παροχή $\leq 300\text{Nm}^3/\text{h}$	300 mbar
5	Λεβητοστάσια μεγάλων κτιρίων, νοσοκομείων, ξενοδοχείων, βιομηχανιών κ.λ.π., με συνολική παροχή $>300\text{Nm}^3/\text{h}$	1 bar
6	Επαγγελματικά μαγειρεία	25 mbar
7	Εκπαιδευτικά εργαστήρια	25 mbar
8	Ερευνητικά εργαστήρια	1 bar

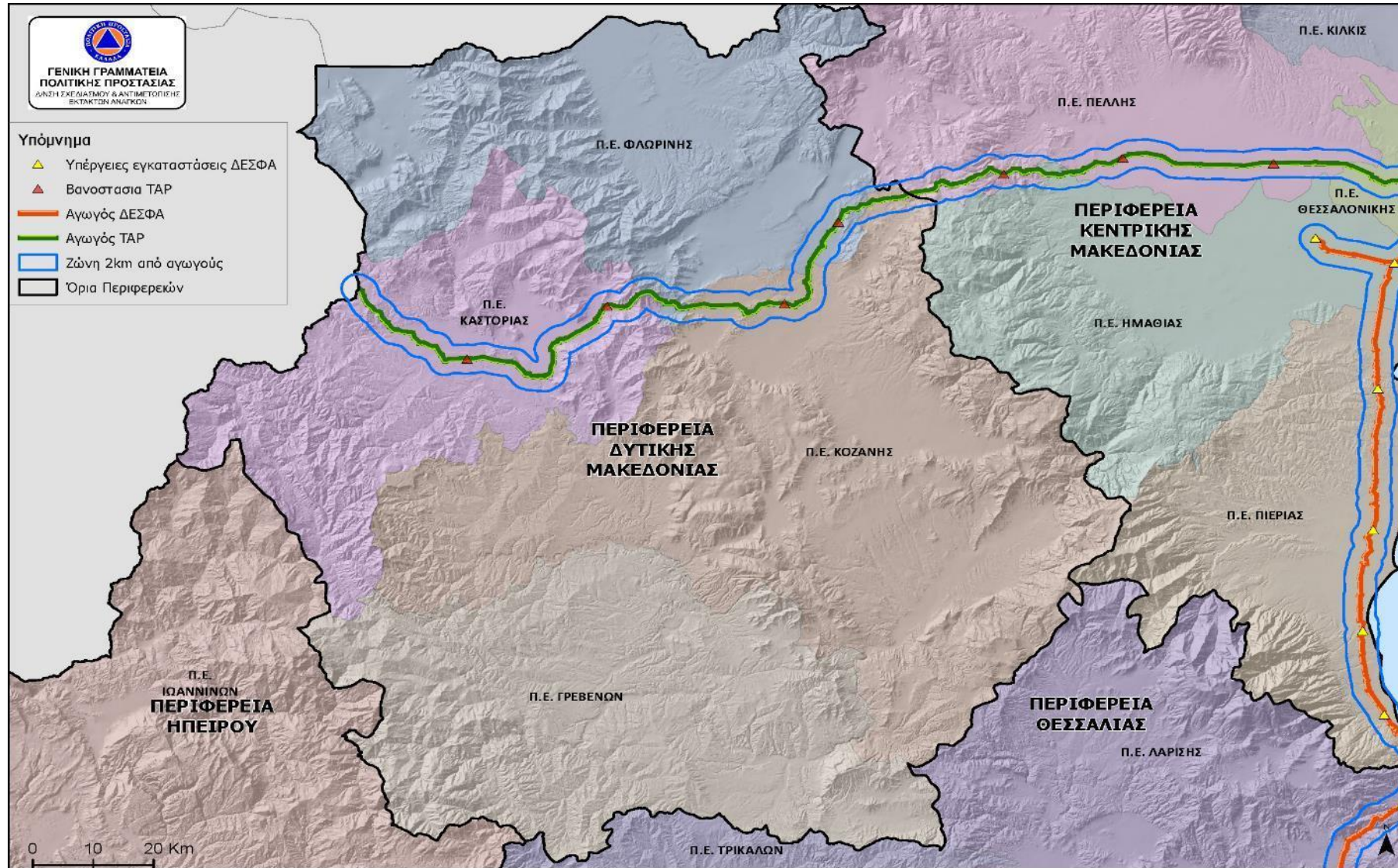
**Χάρτης 1. Σύστημα μεταφοράς φυσικού αερίου του ΔΕΣΦΑ
(Πηγή: ΔΕΣΦΑ Α.Ε.)**

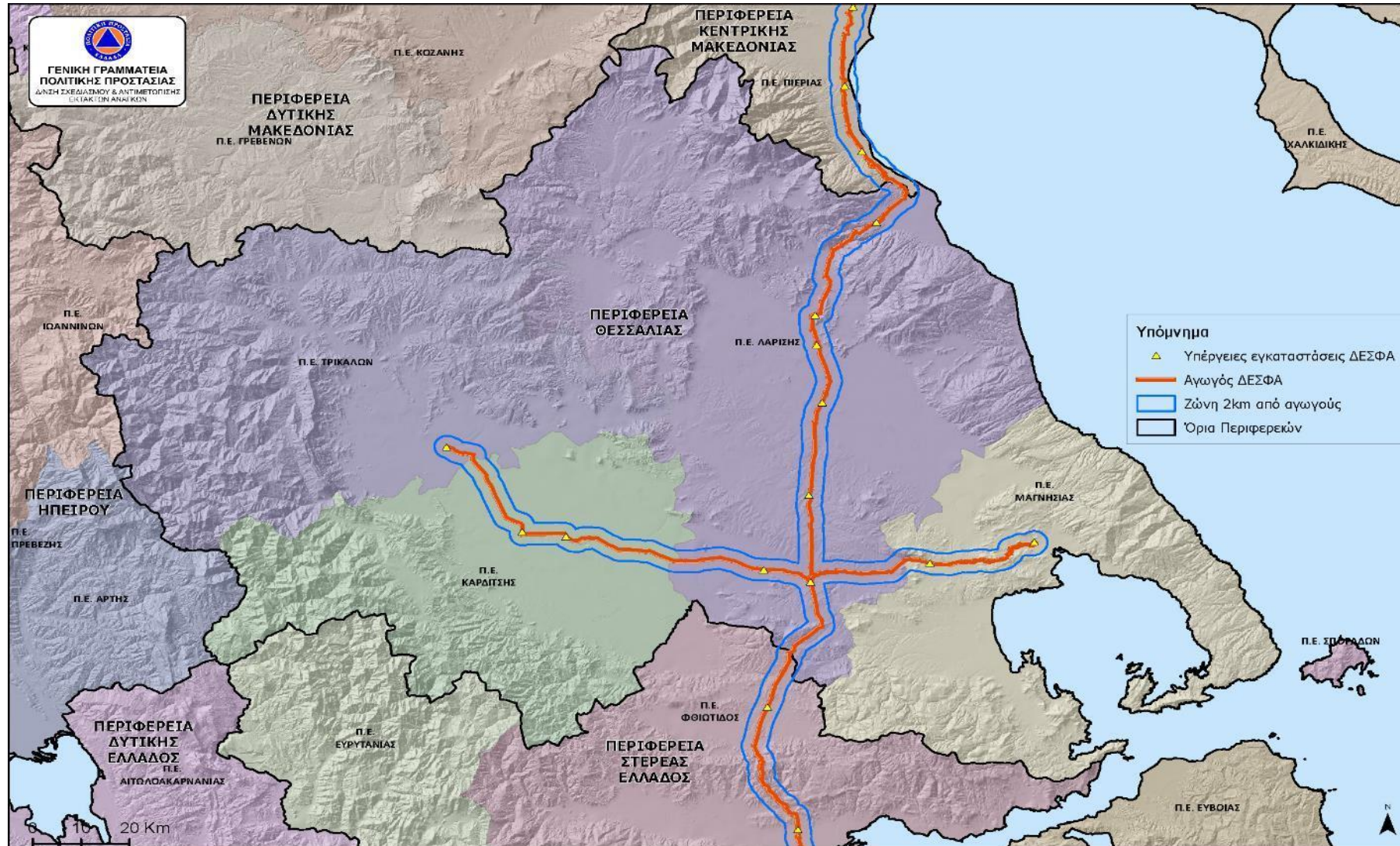
**Χάρτης 2.1 Αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου ΔΕΣΦΑ και ΤΑΡ με αποτυπωμένη και τη ζώνη ακτίνας 2 χιλιομέτρων εκατέρωθεν των αγωγών (Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης)
(Πηγή: ΓΓΠΠ)**

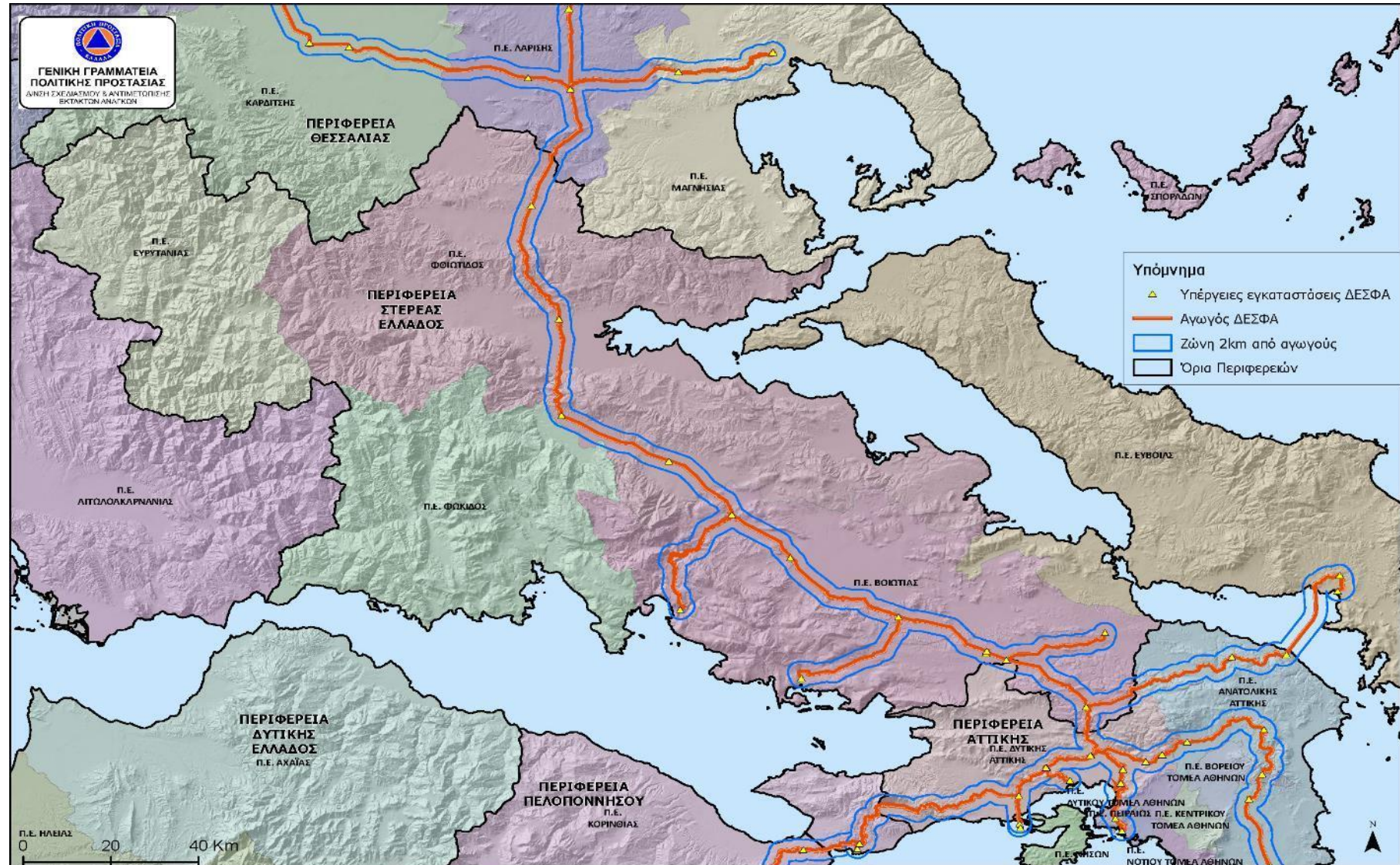
**Χάρτης 2.2 Αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου ΔΕΣΦΑ και ΤΑΡ με αποτυπωμένη και τη ζώνη ακτίνας 2 χιλιομέτρων εκατέρωθεν των αγωγών (Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας)
(Πηγή: ΓΓΠΠ)**

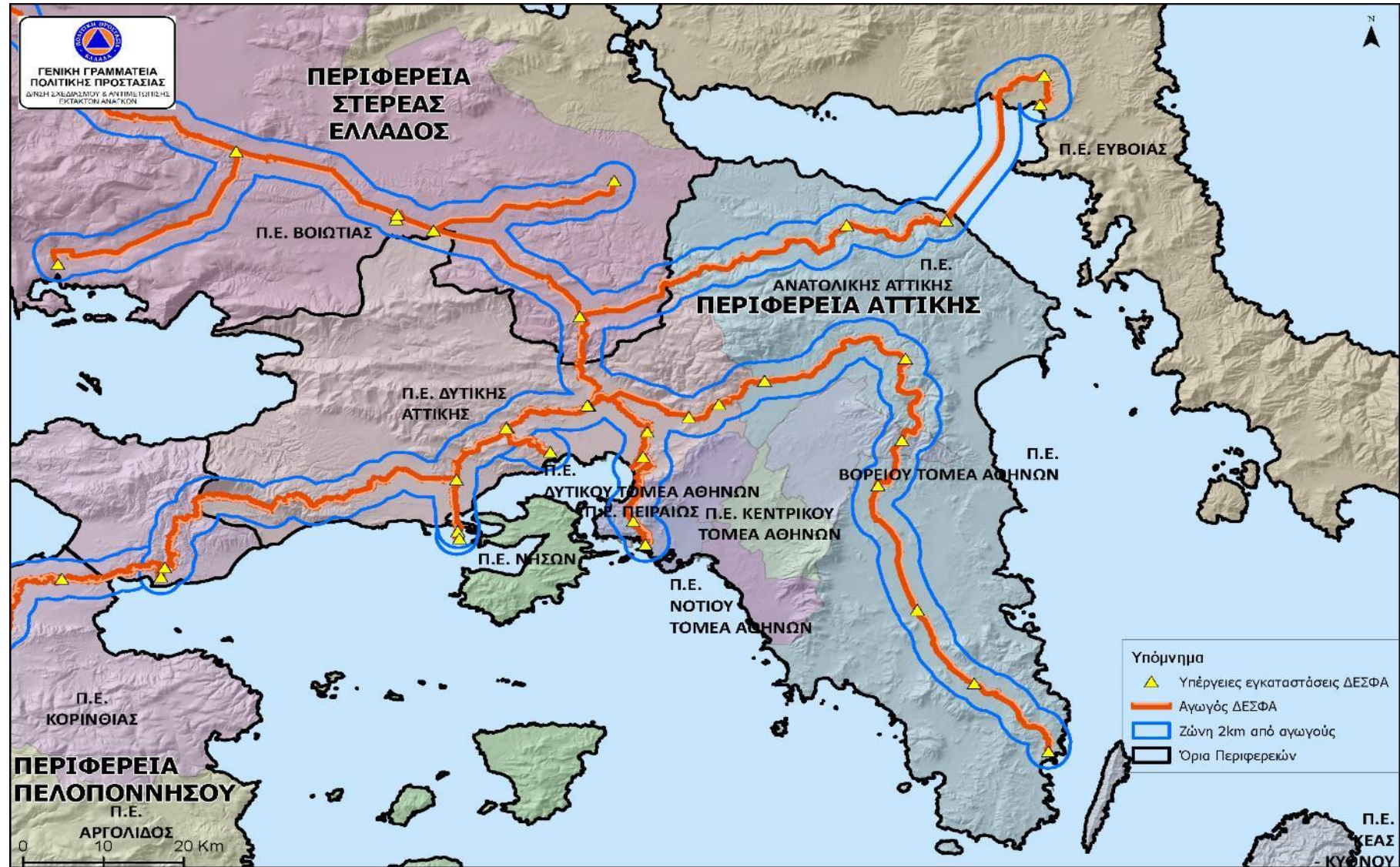
**Χάρτης 2.3 Αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου ΔΕΣΦΑ και ΤΑΡ με αποτυπωμένη και τη ζώνη ακτίνας 2 χιλιομέτρων εκατέρωθεν των αγωγών (Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας)
(Πηγή: ΓΓΠΠ)**

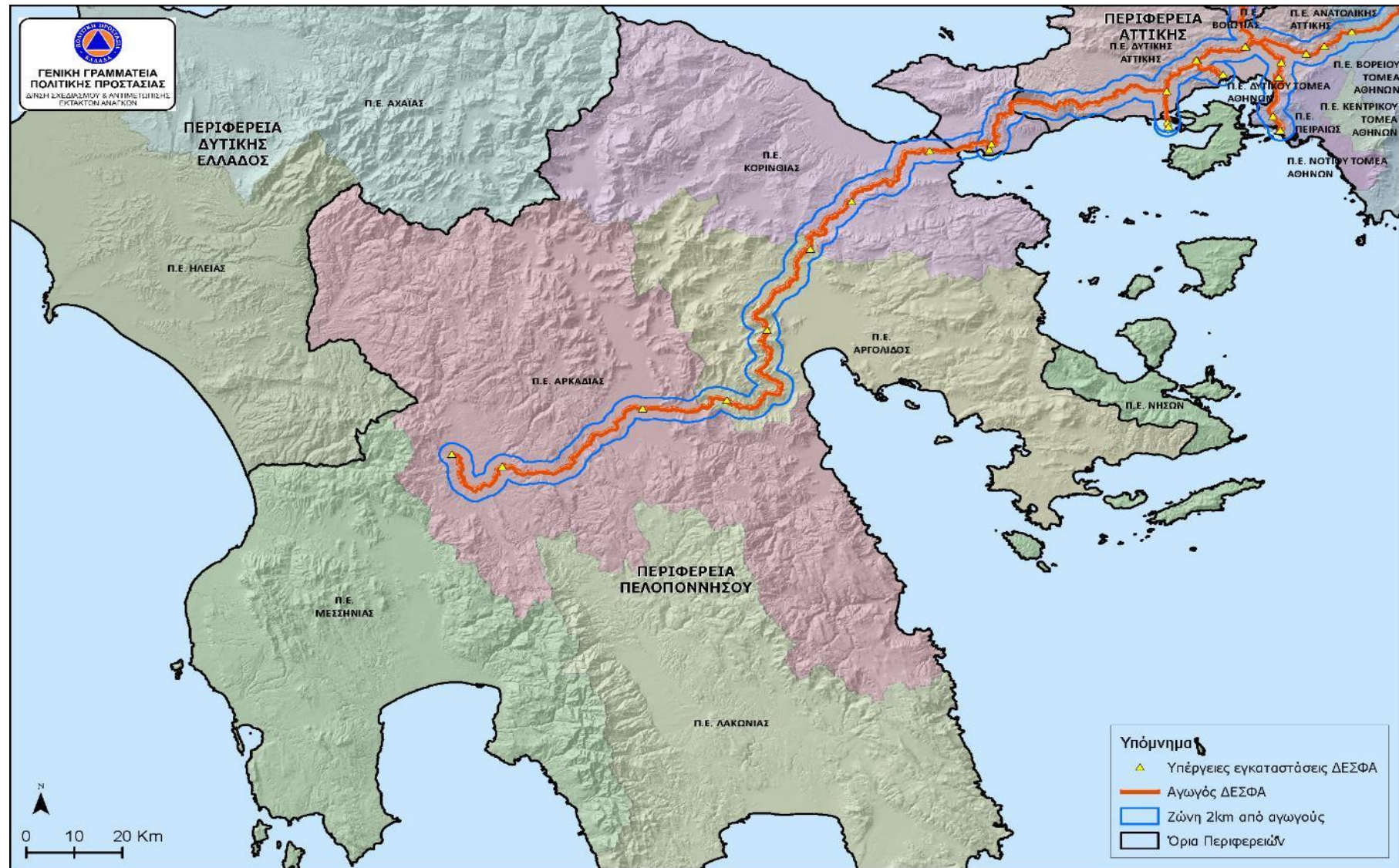
**Χάρτης 2.4 Αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου ΔΕΣΦΑ με αποτυπωμένη και τη ζώνη ακτίνας 2 χιλιομέτρων εκατέρωθεν των αγωγών (Περιφέρεια Θεσσαλίας)
(Πηγή: ΓΓΠΠ)**

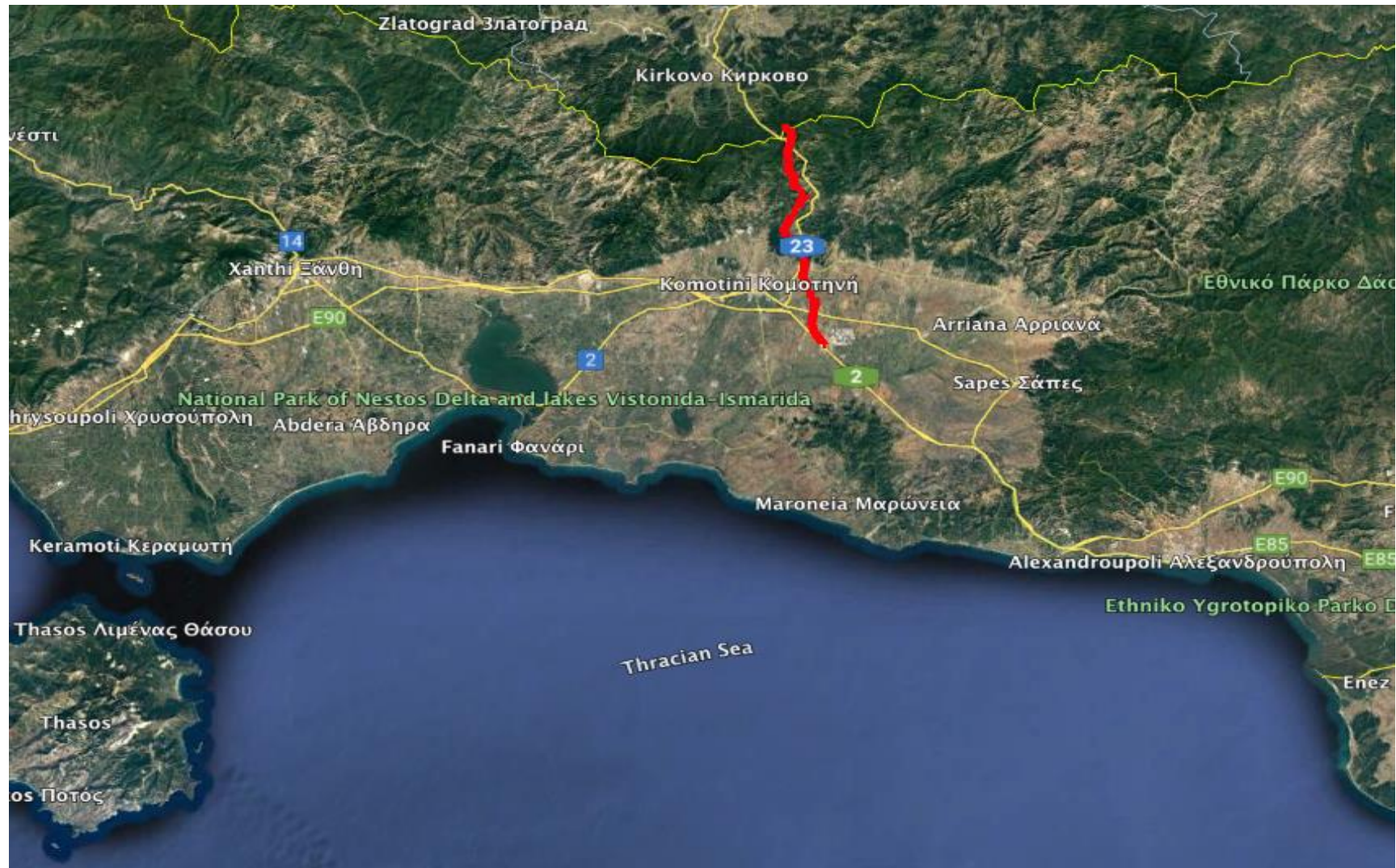
**Χάρτης 2.5 Αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου ΔΕΣΦΑ με αποτυπωμένη και τη ζώνη ακτίνας 2 χιλιομέτρων εκατέρωθεν των αγωγών (Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας)
(Πηγή: ΓΓΠΠ)**

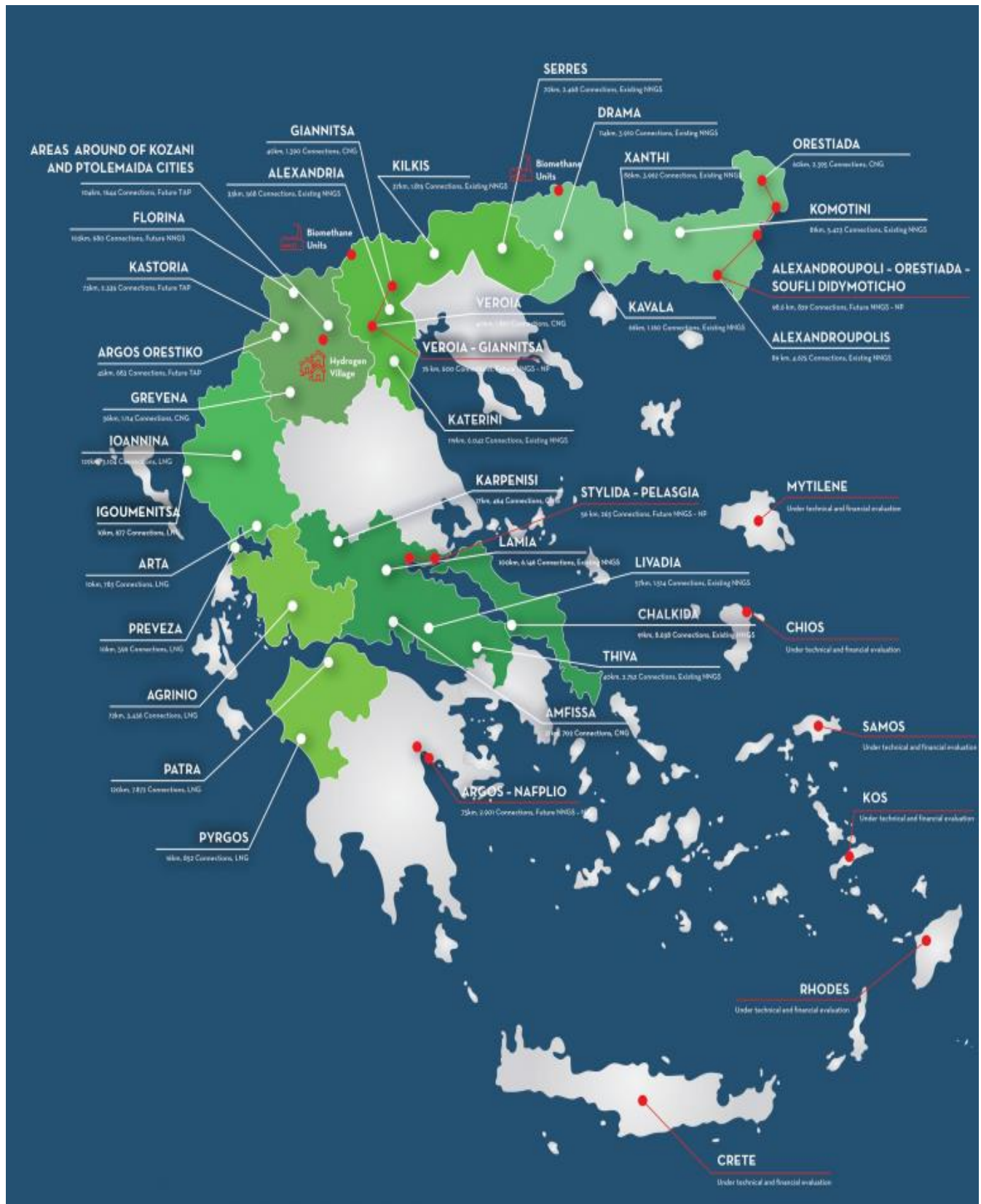
Χάρτης 2.6 Αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου ΔΕΣΦΑ με αποτυπωμένη και τη ζώνη ακτίνας 2 χιλιομέτρων εκατέρωθεν των αγωγών (Περιφέρεια Αττικής)
(Πηγή: ΓΓΠΠ)

**Χάρτης 2.7 Αγωγοί μεταφοράς φυσικού αερίου ΔΕΣΦΑ με αποτυπωμένη και τη ζώνη ακτίνας 2 χιλιομέτρων εκατέρωθεν των αγωγών (Περιφέρεια Πελοποννήσου)
(Πηγή: ΓΓΠΠ)**

Χάρτης 3. Διαδρομή του ελληνικού τμήματος του διασυνδετήριου αγωγού Ελλάδας-Βουλγαρίας IGB (Πηγή: www.depa-int.gr)

Χάρτης 4. Δίκτυο διανομής της ΔΕΔΑ Α.Ε. (Πηγή: www.deda.gr)

		Pipeline Size (inches)											
		4	6	8	10	12	16	20	22	24	30	36	42
Pressure (psig)	100	91	137	182	228	274	365	456	502	547	684	821	958
	200	129	193	258	322	387	516	645	709	774	967	1161	1354
	300	158	237	316	395	474	632	790	869	948	1185	1422	1659
	400	182	274	365	456	547	730	912	1003	1094	1368	1642	1915
	500	204	306	408	510	612	816	1020	1122	1224	1529	1835	2141
	600	223	335	447	558	670	894	1117	1229	1340	1675	2011	2346
	700	241	362	483	603	724	965	1206	1327	1448	1810	2172	2534
	800	258	387	516	645	774	1032	1290	1419	1548	1935	2322	2709
	900	274	410	547	684	821	1094	1368	1505	1642	2052	2462	2873
	1000	288	433	577	721	865	1154	1442	1586	1730	2163	2596	3028
	1100	302	454	605	756	907	1210	1512	1664	1815	2269	2722	3176
	1200	316	474	632	790	948	1264	1580	1738	1896	2369	2843	3317
	1300	329	493	658	822	986	1315	1644	1809	1973	2466	2959	3453
	1400	341	512	682	853	1024	1365	1706	1877	2047	2559	3071	3583
	1500	353	530	706	883	1060	1413	1766	1943	2119	2649	3179	3709
	1600	365	547	730	912	1094	1459	1824	2006	2189	2736	3283	3830
	1700	376	564	752	940	1128	1504	1880	2068	2256	2820	3384	3948
	1800	387	580	774	967	1161	1548	1935	2128	2322	2902	3482	4063
	1900	398	596	795	994	1193	1590	1988	2186	2385	2981	3578	4174
	2000	408	612	816	1020	1224	1631	2039	2243	2447	3059	3671	4283
2100	418	627	836	1045	1254	1672	2090	2299	2508	3134	3761	4388	
2200	428	642	856	1069	1283	1711	2139	2353	2567	3208	3850	4492	
		Evacuation Distance in Feet											

Πίνακας 1. Διάγραμμα της απόστασης στην οποία θα πρέπει να απομακρυνθεί ένας άνθρωπος σε περίπτωση διαρροής σε αγωγό του συστήματος μεταφοράς υψηλής πίεσης, ως συνάρτηση της πίεσης και της διατομής του αγωγού⁴⁴

(Πηγή: Pipeline Association of Public Awareness, USA)

⁴⁴ Μετατροπή psig σε bar: $Pressure (psig) * 0,069 + 1,013$
Μετατροπή feet σε m: $Evacuation Distance in Feet * 0,3048$

Πίνακας 2. Πίνακας Κινδύνων IGB (Πηγή: ICGB AD)

	ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ	ΑΣΘΕΝΕΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΦΗΜΗ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	ΒΛΑΒΗ
1. ΑΜΕΛΗΤΕΑ	Τραυματισμός πρώτων βοηθειών	Ήσσονος σημασίας βραχυχρόνια ασθένεια Κάθε διαταραχή ή ασθένεια που δεν έχει αντίκτυπο ή έχει πολύ βραχυπρόθεσμο αντίκτυπο στα καθήκοντα του εργαζομένου – δεν απαιτεί ιατρική περίθαλψη	Ελάχιστη βλάβη, περιορισμένη επέκταση, σύντομη διάρκεια αποκατάστασης	Δεν υπήρξε αντίκτυπος, αλλά προέκυψε ανησυχία, συμπεριλαμβανομένων παραπόνων ή / και καταγγελιών Καμία κυβερνητική συμμετοχή Κανένα ενδιαφέρον από τα τοπικά μέσα ενημέρωσης Περιορισμένο ενδιαφέρον από τις τοπικές ΜΚΟ	Προσωρινή ή ελαφριά διαταραχή του τοπικού χώρου	Αμελητέα ζημιά στις εγκαταστάσεις / τον εξοπλισμό / τα περιουσιακά στοιχεία
2. ΜΕΤΡΙΑ	Ιατρική περίθαλψη/ περίπτωση περιορισμένης εργασίας	Κάθε διαταραχή ή ασθένεια που έχει βραχυπρόθεσμο αντίκτυπο στα καθήκοντα του εργαζομένου – απαιτεί ιατρική περίθαλψη	Μέτρια βλάβη, περιορισμένη έκταση, μέτρια διάρκεια αποκατάστασης	Τοπικά περιορισμένος/ απομονωμένος ελάχιστος αντίκτυπος στην κοινότητα συμπεριλαμβανομένων παραπόνων ή / και καταγγελιών Τοπική συμμετοχή Ενδιαφέρον από τα τοπικά μέσα ενημέρωσης Ενδιαφέρον από τις τοπικές ΜΚΟ	Μικρή ζημιά σε εγκαταστάσεις τοπικής σημασίας	Ζημιά στις εγκαταστάσεις / τον εξοπλισμό / τα περιουσιακά στοιχεία
3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	Τραυματισμός με αποτέλεσμα απώλεια παραγωγικού εργασιακού χρόνου / Μερική ή ολική προσωρινή αναπηρία	Ασθένεια που συνεπάγεται άδεια ασθενείας και απαιτεί ιατρική περίθαλψη και / ή υποτροπιάζουσα ασθένεια Ασθένεια που έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της εργασίας κατά το χρόνο εργασίας και / ή έχει ως αποτέλεσμα την αλλαγή εργασίας	Ουσιώδης βλάβη, περιορισμένη έκταση, μέτρια διάρκεια αποκατάστασης ή Μέτρια βλάβη, ευρεία έκταση, μέτρια διάρκεια αποκατάστασης	Αντίκτυπος συμπεριλαμβανομένων παραπόνων ή / και καταγγελιών Ανησυχίες από την περιφερειακή διοίκηση Ενδιαφέρον από τα περιφερειακά μέσα ενημέρωσης, περιορισμένο ενδιαφέρον από τα εθνικά μέσα ενημέρωσης Ενδιαφέρον από τις περιφερειακές ΜΚΟ ή / και περιορισμένο ενδιαφέρον από τις εθνικές ΜΚΟ	Μέτρια ζημιά σε εγκαταστάσεις τοπικής/ περιφερειακής σημασίας	Ζημιά στην τοπική/ κρίσιμη εγκατάσταση ή εξοπλισμό ή περιουσιακό στοιχείο
4. ΟΥΣΙΩΔΗΣ	Σοβαρός τραυματισμός με αποτέλεσμα απώλεια παραγωγικού εργασιακού χρόνου / Μερική ή ολική μόνιμη αναπηρία	Σοβαρή χρόνια ασθένεια του εργαζομένου που έχει ως αποτέλεσμα μερική ή ολική μόνιμη αναπηρία	Σημαντική βλάβη, εκτεταμένη περιοχή μέτρια διάρκεια αποκατάστασης	Σημαντικός αντίκτυπος στην κοινότητα συμπεριλαμβανομένων παραπόνων ή / και καταγγελιών Παρέμβαση εθνικής κυβέρνησης, ανησυχίες από την εθνική κυβέρνηση Ενδιαφέρον από τα εθνικά μέσα ενημέρωσης, περιορισμένο ενδιαφέρον από τα διεθνή μέσα ενημέρωσης Ενδιαφέρον από τις εθνικές ΜΚΟ	Σοβαρή ζημιά/ καταστροφή προστατευόμενου πολιτιστικού χώρου	Ζημιά σε πολλές περιοχές/ απομείωση εγκαταστάσεων/ ακεραιότητα εξοπλισμού
5. ΚΡΙΣΗΜΗ	Θανατηφόρο συμβάν	Απειλητική για τη ζωή ασθένεια Μια πολύ σοβαρή ασθένεια που προκλήθηκε κατά την εργασία και μπορεί να προκαλέσει θάνατο	Σημαντική βλάβη, εκτεταμένη περιοχή, μεγάλη διάρκεια αποκατάστασης	Σημαντικός αντίκτυπος σε κοινότητα συμπεριλαμβανομένων παραπόνων ή / και καταγγελιών Παρέμβαση της εθνικής κυβέρνησης Ενδιαφέρον από διεθνή μέσα ενημέρωσης Ενδιαφέρον από διεθνείς ΜΚΟ	Σοβαρή ζημιά/ καταστροφή προστατευόμενου πολιτιστικού χώρου διεθνούς σημασίας	Εκτεταμένες ζημιές (πυρκαγιές/ εκρήξεις ή απώλεια εγκαταστάσεων/ εγκαταστάσεων

Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών, 1^η Έκδοση 2022

	ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ	ΑΣΘΕΝΕΙΑ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΦΗΜΗ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ	ΒΛΑΒΗ
1. ΑΜΕΛΗΤΕΑ	Τραυματισμός πρώτων βοηθειών	Ήσσονος σημασίας βραχυχρόνια ασθένεια Κάθε διαταραχή ή ασθένεια που δεν έχει αντίκτυπο ή έχει πολύ βραχυπρόθεσμο αντίκτυπο στα καθήκοντα του εργαζομένου – δεν απαιτεί ιατρική περίθαλψη	Ελάχιστη βλάβη, περιορισμένη επέκταση, σύντομη διάρκεια αποκατάστασης	Δεν υπήρξε αντίκτυπος, αλλά προέκυψε ανησυχία, συμπεριλαμβανομένων παραπόνων ή / και καταγγελιών Καμία κυβερνητική συμμετοχή Κανένα ενδιαφέρον από τα τοπικά μέσα ενημέρωσης Περιορισμένο ενδιαφέρον από τις τοπικές ΜΚΟ	Προσωρινή ή ελαφριά διαταραχή του τοπικού χώρου	Αμελητέα ζημιά στις εγκαταστάσεις / τον εξοπλισμό/ τα περιουσιακά στοιχεία
2. ΜΕΤΡΙΑ	Ιατρική περίθαλψη/ περίπτωση περιορισμένης εργασίας	Κάθε διαταραχή ή ασθένεια που έχει βραχυπρόθεσμο αντίκτυπο στα καθήκοντα του εργαζομένου – απαιτεί ιατρική περίθαλψη	Μέτρια βλάβη, περιορισμένη έκταση, μέτρια διάρκεια αποκατάστασης	Τοπικά περιορισμένος/ απομονωμένος ελάχιστος αντίκτυπος στην κοινότητα συμπεριλαμβανομένων παραπόνων ή/ και καταγγελιών Τοπική συμμετοχή Ενδιαφέρον από τα τοπικά μέσα ενημέρωσης Ενδιαφέρον από τις τοπικές ΜΚΟ	Μικρή ζημιά σε εγκαταστάσεις τοπικής σημασίας	Ζημιά στις εγκαταστάσεις/ τον εξοπλισμό/ τα περιουσιακά στοιχεία
3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	Τραυματισμός με αποτέλεσμα απώλεια παραγωγικού εργασιακού χρόνου / Μερική ή ολική προσωρινή αναπηρία	Ασθένεια που συνεπάγεται άδεια ασθενείας και απαιτεί ιατρική περίθαλψη και / ή υποτροπιάζουσα ασθένεια Ασθένεια που έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της εργασίας κατά το χρόνο εργασίας και / ή έχει ως αποτέλεσμα την αλλαγή εργασίας	Ουσιώδης βλάβη, περιορισμένη έκταση, μέτρια διάρκεια αποκατάστασης ή Μέτρια βλάβη, ευρεία έκταση, μέτρια διάρκεια αποκατάστασης	Αντίκτυπος συμπεριλαμβανομένων παραπόνων ή / και καταγγελιών Ανησυχίες από την περιφερειακή διοίκηση Ενδιαφέρον από τα περιφερειακά μέσα ενημέρωσης, περιορισμένο ενδιαφέρον από τα εθνικά μέσα ενημέρωσης Ενδιαφέρον από τις περιφερειακές ΜΚΟ ή / και περιορισμένο ενδιαφέρον από τις εθνικές ΜΚΟ	Μέτρια ζημιά σε εγκαταστάσεις τοπικής/ περιφερειακής σημασίας	Ζημιά στην τοπική/ κρίσιμη εγκατάσταση ή εξοπλισμό ή περιουσιακό στοιχείο
4. ΟΥΣΙΩΔΗΣ	Σοβαρός τραυματισμός με αποτέλεσμα απώλεια παραγωγικού εργασιακού χρόνου / Μερική ή ολική μόνιμη αναπηρία	Σοβαρή χρόνια ασθένεια του εργαζομένου που έχει ως αποτέλεσμα μερική ή ολική μόνιμη αναπηρία	Σημαντική βλάβη, εκτεταμένη περιοχή μέτρια διάρκεια αποκατάστασης	Σημαντικός αντίκτυπος στην κοινότητα συμπεριλαμβανομένων παραπόνων ή/ και καταγγελιών Παρέμβαση εθνικής κυβέρνησης, ανησυχίες από την εθνική κυβέρνηση Ενδιαφέρον από τα εθνικά μέσα ενημέρωσης, περιορισμένο ενδιαφέρον από τα διεθνή μέσα ενημέρωσης Ενδιαφέρον από τις εθνικές ΜΚΟ	Σοβαρή ζημιά/ καταστροφή προστατευόμενου πολιτιστικού χώρου	Ζημιά σε πολλές περιοχές/ απομείωση εγκαταστάσεων/ ακεραιότητα εξοπλισμού
5. ΚΡΙΣΙΜΗ	Θανατηφόρο συμβάν	Απειλητική για τη ζωή ασθένεια Μια πολύ σοβαρή ασθένεια που προκλήθηκε κατά την εργασία και μπορεί να προκαλέσει θάνατο	Σημαντική βλάβη, εκτεταμένη περιοχή, μεγάλη διάρκεια αποκατάστασης	Σημαντικός αντίκτυπος σε κοινότητα συμπεριλαμβανομένων παραπόνων ή/ και καταγγελιών Παρέμβαση της εθνικής κυβέρνησης Ενδιαφέρον από διεθνή μέσα ενημέρωσης Ενδιαφέρον από διεθνείς ΜΚΟ	Σοβαρή ζημιά/ καταστροφή προστατευόμενου πολιτιστικού χώρου διεθνούς σημασίας	Εκτεταμένες ζημιές (πυρκαγιές/ εκρήξεις ή απώλεια εγκαταστάσεων/ εγκαταστάσεων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6. Περιγραφή των συστημάτων μεταφοράς φυσικού αερίου των αγωγών ΔΕΣΦΑ, ΤΑΡ και**IGB**

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθ. ... έγγραφό μας με θέμα «1^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

A. Αγωγός ΔΕΣΦΑ

Το Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου μεταφέρει αέριο σε καταναλωτές εγκατεστημένους στην ηπειρωτική Ελλάδα από τα σύνορα με τη Βουλγαρία (ανάντι διαχειριστής: BULGARTRANGAZ) και την Τουρκία (ανάντι διαχειριστής: BOTAS), καθώς επίσης και από τον τερματικό σταθμό Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ), ο οποίος είναι εγκατεστημένος στη νήσο Ρεβυθούσα του κόλπου Μεγάρων.

Αποτελείται από:

- Τον Κεντρικό Αγωγό Μεταφοράς ΦΑ και τους κλάδους αυτού συνολικού μήκους 951,58 χλμ. (συμπεριλαμβανομένου του υποθαλάσσιου αγωγού διαμέτρου 20" και μήκους 14,20 χλμ. του κλάδου Αλιβερίου), που συνδέουν διάφορες περιοχές της χώρας με τον κύριο αγωγό,
- Τους Μετρητικούς Σταθμούς Συνόρων (ΜΣΣ) Σιδηροκάστρου Σερρών και Κήπων Έβρου,
- Τον Σταθμό Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) Ρεβυθούσας,
- Τον Σταθμό διασύνδεσης με το σύστημα ΤΑΡ στην Νέα Μεσημβρία Θεσσαλονίκης,
- Τον Σταθμό Συμπύεσης στη Νέα Μεσημβρία Θεσσαλονίκης,
- Τους Μετρητικούς/Ρυθμιστικούς Σταθμούς ΦΑ,
- Τα Κέντρα Λειτουργίας και Συντήρησης (ΚΛΣ): ΜΣΣ Σιδηροκάστρου, Ανατολικής Ελλάδος, Βορείου Ελλάδος, Κεντρικής Ελλάδος, Νοτίου Ελλάδος και Πελοποννήσου,
- Το Κέντρο Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου (ΚΕΚΦ),
- Το σύστημα Τηλεελέγχου και Τηλεπικοινωνιών και
- Δύο (2) υποθαλάσσιους αγωγούς, εφεδρικός ο ένας του άλλου, διαμέτρου 24" έκαστος και μήκους 620m και 510m, αντίστοιχα, που συνδέουν τον Σταθμό ΥΦΑ Ρεβυθούσας με την ηπειρωτική χώρα.

Κεντρικός Αγωγός & Κλάδοι Μεταφοράς ΦΑ

Ο κεντρικός αγωγός μεταφοράς, συνολικού μήκους 512 χλμ., διαμέτρου 36" και 30" και πίεσης σχεδιασμού 70 bar εκτείνεται από τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα (Προμαχώνας) έως την Αττική. Από τον κεντρικό αγωγό μεταφοράς ξεκινούν κλάδοι μεταφοράς ΦΑ μήκους 955 χλμ. για την τροφοδοσία με ΦΑ των περιοχών της Ανατολικής Μακεδονίας, της Θράκης, της Θεσσαλονίκης, του Πλατέως, του Βόλου, των Τρικάλων, των Οινόφυτων, των Αντικύρων, του Αλιβερίου, της Κορίνθου, της Τριπόλεως, της Μεγαλόπολης, της Θίβης και της Αττικής. Κατά μήκος του κεντρικού αγωγού και των κλάδων είναι εγκατεστημένοι:

- Σταθμοί βανοστασιών για την τμηματική απομόνωση του ΕΣΜΦΑ σε περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης ή προγραμματισμένης συντήρησης
- Σταθμοί ξεστρωπαγίδων για την αποστολή / παραλαβή συσκευών καθαρισμού (ξέστρων) ή συσκευών εσωτερικής επιθεώρησης του αγωγού
- Σύστημα Καθοδικής Προστασίας (ΚΠ) του αγωγού από φαινόμενα διάβρωσης
- Καλώδιο οπτικών ινών για την κάλυψη των αναγκών του Συστήματος Ελέγχου Λειτουργίας, Επικοινωνιών και Τηλεχειρισμού (SCADA).

Σωληναγωγός, Βανοστάσια & Σταθμοί Ξετροπαγίδας

Στο ΕΣΜΦΑ, κατά μήκος του αγωγού Μεταφοράς ΦΑ, υπάρχουν εγκατεστημένα βανοστάσια. Οι μέγιστες αποστάσεις μεταξύ των βανοστασίων καθορίζονται σε συνάρτηση με την κατηγορία που εμπίπτει η περιοχή όπως αυτές ορίζονται από τα ισχύοντα πρότυπα. Στις περιοχές με κυρίαρχη την πρώτη κατηγορία η απόσταση αυτή είναι 32km, με κυρίαρχη τη δεύτερη κατηγορία είναι 24km, με κυρίαρχη την τρίτη είναι 16km και με κυρίαρχη την τέταρτη είναι 8km.

Σε όλους τους τύπους των βανοστασίων στο κύριο ρεύμα ροής υπάρχει μία σφαιρική βάνα (ball valve) καθώς και παρακαμπτήρια γραμμή διαμέτρου ίσης με το 1/3 της κύριας. Οι σφαιρικές βάνες λειτουργούν χειροκίνητα, με εξαίρεση ορισμένα βανοστάσια που είναι εφοδιασμένα με τηλεχειριζόμενες βάνες, οι οποίες ελέγχονται απομακρυσμένα. Ο χειρισμός των βανών αυτών είναι επίσης δυνατός τοπικά, μέσω του σχετικού πίνακα ελέγχου αλλά και μέσω του χειριστηρίου που διαθέτει η βάνα.

Όλοι οι τύποι των βανοστασίων έχουν γραμμή εκτόνωσης του αερίου στην ατμόσφαιρα εφοδιασμένη με μια βάνα-σύρτη (gate valve) για την ελεγχόμενη εκτόνωση του αερίου. Τα βανοστάσια μεταξύ άλλων, έχουν ως βασικό σκοπό την απομόνωση τμημάτων του κεντρικού αγωγού σε περίπτωση που παραστεί έκτακτη ανάγκη. Έτσι λοιπόν στο σενάριο που σημειώνεται θραύση του κεντρικού αγωγού τότε η απομόνωση του προβλήματος θα γίνει με κατάλληλο χειρισμό των κεντρικών βανών απομόνωσης στα βανοστάσια που βρίσκονται εκατέρωθεν του σημείου θραύσης.

Ορισμένα βανοστάσια περιλαμβάνουν και ξετροπαγίδες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για τη συντήρηση όσο και για τον έλεγχο των αγωγών με την χρήση ειδικών συσκευών (ξέστρα). Η χρήση των συσκευών αυτών αποτελούν σημαντικό εργαλείο διασφάλισης της ακεραιότητας του Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου.

Ο εξοπλισμός που περιλαμβάνουν τα βανοστάσια βρίσκεται εντός περιφραγξης ασφαλείας. Όλες οι περιοχές αυτές χαρακτηρίζονται σαν ελεγχόμενες περιοχές. Η είσοδος στο κοινό απαγορεύεται και η εκτέλεση εργασιών υπόκεινται σε περιορισμούς όσον αφορά στις άδειες εργασίας για όλους τους εργολάβους, τους παρέχοντες υπηρεσίες και για το προσωπικό που εισέρχεται στις εν λόγω υπέργειες εγκαταστάσεις.

Μετρητικός Σταθμός Συνόρων Σιδηροκάστρου Σερρών

Ο ΜΣΣ Σιδηροκάστρου βρίσκεται σε απόσταση 12 χλμ. από τα σύνορα Ελλάδας - Βουλγαρίας, στον Δήμο Σιντικής, κοντά στην πόλη του Σιδηροκάστρου.

Το κύριο αντικείμενο του ΜΣΣ είναι η μέτρηση της ποσότητας και ο προσδιορισμός της ποιότητας του εισαγόμενου ΦΑ από τη Βουλγαρία. Επιπρόσθετα ο σταθμός εφαρμόζει τις ακόλουθες απλές φυσικές διεργασίες στο ΦΑ:

- απομάκρυνση στερεών και υγρών με φίλτρα στην είσοδο του Σταθμού,
- θέρμανση με εναλλάκτες θερμότητας με ζεστό νερό (όποτε είναι απαραίτητο) και
- ρύθμιση της παροχής προς το Ελληνικό δίκτυο με βάση τον προγραμματισμό του ΚΕΚΦ.

Ο σταθμός λειτουργεί σε 24-ωρη βάση με απογευματινή και νυκτερινή βάρδια πέραν του ημερήσιου προσωπικού. Η παρακολούθηση της λειτουργίας του Σταθμού και όλοι οι σημαντικοί χειρισμοί γίνονται απομακρυσμένα από το ΚΕΚΦ μέσω του συστήματος SCADA. Η μέτρηση της ποσότητας ΦΑ γίνεται σε (3) παράλληλες μετρητικές γραμμές που είναι εξοπλισμένες με τουρμπινόμετρα και μετρητές αερίου τύπου υπερήχων (ultrasonic). Η μέτρηση της ποσότητας ΦΑ γίνεται σε (3) παράλληλες μετρητικές γραμμές που είναι εξοπλισμένες με μετρητές αερίου τύπου υπερήχων (ultrasonic). Για τον προσδιορισμό της ποιότητας του ΦΑ υπάρχουν εγκατεστημένοι χρωματογράφοι και αναλυτές, έτσι ώστε να ελέγχεται συνεχώς η

σύσταση, η περιεκτικότητα σε θειούχα καθώς και τα σημεία δρόσου νερού (WDP) και υδρογονανθράκων (HDP). Με βάση τις μετρήσεις αυτές υπολογίζονται παράγωγα μεγέθη (θερμογόνος δύναμη, συντελεστής συμπίεστικότητας κτλ).

Μετρητικός Σταθμός Κήπων Έβρου

Ο Μετρητικός Σταθμός Κήπων Έβρου βρίσκεται σε απόσταση 3,5Km από τα σύνορα Ελλάδος - Τουρκίας, στο Δήμο Φερρών, δίπλα στο συνοικισμό Πέπλο.

Αντικείμενο του Σταθμού είναι η μέτρηση της ποσότητας και ο προσδιορισμός της ποιότητας του εισαγόμενου ΦΑ από τη Τουρκία. Επιπρόσθετα ο Σταθμός, που λειτουργεί σε 24ωρη βάση χωρίς επάνδρωση, εφαρμόζει απλές φυσικές διεργασίες στο ΦΑ, αντίστοιχες με αυτές του ΜΣΣ Σιδηροκάστρου.

Η παρακολούθηση της λειτουργίας του Σταθμού και όλοι οι σημαντικοί χειρισμοί γίνονται απομακρυσμένα από το ΚΕΚΦ μέσω του συστήματος SCADA. Η μέτρηση της ποσότητας ΦΑ γίνεται σε (3) παράλληλες μετρητικές γραμμές που είναι εξοπλισμένες με τουρμπινόμετρα και μετρητές αερίου τύπου υπερήχων (ultrasonic).

Σταθμός διασύνδεσης με το σύστημα TAP στη Νέα Μεσημβρία Θεσσαλονίκης

Ο σταθμός ΜΡΣ είναι μέρος του έργου διασύνδεσης αγωγών TAP με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Φυσικού Αερίου ΕΣΦΑ. Ένας αγωγός 24" 250m περίπου σε μήκος και συνδέει τον αγωγό TAP με τον σταθμό ΜΡΣ. Το ΜΡΣ έχει τη δυνατότητα να φιλτράρει, μετρά, προθερμαίνει και να ρυθμίζει τη ροή αερίου που λαμβάνεται από τον αγωγό TAP προκειμένου να τροφοδοτήσει με αέριο τον αγωγό ΕΣΦΑ. Όλο το σύστημα έχει αμφίδρομη σχεδίαση, οπότε το ΜΡΣ έχει τη δυνατότητα να τροφοδοτεί αέριο από το σύστημα TAP στο ΕΣΦΑ και αντιστρόφως.

Σταθμός Συμπίεσης στη Νέα Μεσημβρία Θεσσαλονίκης

Ο Σταθμός Συμπίεσης βρίσκεται δίπλα στο ΚΛ&Σ της Νέας Μεσημβρίας, στον κύριο αγωγό του ΕΣΜΦΑ (χιλιομετρική θέση 414), στο σημείο όπου αλλάζει η διάμετρος του αγωγού από 36" σε 30". Η λειτουργία του Σταθμού έχει σκοπό την επιπλέον συμπίεση που απαιτείται στο ΕΣΜΦΑ ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς ΦΑ στην Ελλάδα. Η λειτουργία του σταθμού έχει σκοπό την επιπλέον συμπίεση που απαιτείται στο ΕΣΜΦΑ, ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα.

Ο Σταθμός είναι σχεδιασμένος για μη-επανδρωμένη λειτουργία με εγκατεστημένο σύστημα αυτοματισμών ενώ η λειτουργία του σταθμού παρακολουθείται από το Κέντρο Ελέγχου Αερίου στο Πάτημα Ελευσίνας μέσω SCADA. Υπάρχει και τοπικό Κέντρο Ελέγχου, το οποίο βρίσκεται στο Εφεδρικό Κέντρο Ελέγχου του ΔΕΣΦΑ στη Νέα Μεσημβρία.

Σταθμοί Μέτρησης και Ρύθμισης

Οι σταθμοί Μετρητικοί/Ρυθμιστικοί Σταθμοί υποβιβάζουν και ελέγχουν την πίεση των συστημάτων που τροφοδοτούν, μετρούν την ποσότητα της ενέργειας που διοχετεύεται από το ΕΣΜΦΑ στα δίκτυα διανομής ή σε καταναλωτές απευθείας συνδεδεμένους με το σύστημα μεταφοράς και προσδίδουν στο ΦΑ χαρακτηριστική οσμή (όταν κάτι τέτοιο απαιτείται από διεθνείς και εθνικούς κανονισμούς) για την έγκαιρη διαπίστωση τυχόν διαρροών.

Κέντρα Λειτουργίας και Συντήρησης

Αντικείμενο κάθε Κέντρου Λ&Σ αποτελεί η λειτουργία και συντήρηση του συνόλου των εγκαταστάσεων που βρίσκονται στην περιοχή ευθύνης του με στόχο την ομαλή λειτουργία του συστήματος και την αδιάλειπτη μεταφορά και παροχή ΦΑ στους καταναλωτές.

Στο ΕΣΜΦΑ υπάρχουν σήμερα τα παρακάτω ΚΛ&Σ:

- Το ΤΛ&Σ Νότιου Τομέα, με έδρα το Κέντρο Λ&Σ Πατήματος Ελευσίνας
- Το ΤΛ&Σ Κεντρικού Τομέα, με έδρα το Κέντρο Λ&Σ Αμπελιάς Φαρσάλων
- Το ΤΛ&Σ Βόρειου Τομέα, με έδρα το Κέντρο Λ&Σ Νέας Μεσημβρίας Θεσσαλονίκης
- Το ΤΛ&Σ Βορειοανατολικού Τομέα, με έδρα το Κέντρο Λ&Σ Βιστωνίδας Ξάνθης
- Το ΤΛ&Σ Σιδηροκάστρου με έδρα το Κέντρο Λ&Σ Σιδηροκάστρου
- Το ΤΛ&Σ Πελοποννήσου με έδρα το Κέντρο Λ&Σ Σπαθοβουνίου.

Τα γεωγραφικά όρια της Επιχειρησιακής Ευθύνης των Κέντρων Λειτουργίας και Συντήρησης, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί καθορίζονται σύμφωνα με τα παρακάτω βασικά κριτήρια και παραδοχές:

Η θέση του κάθε Κέντρου Λειτουργίας και Συντήρησης αποτελεί τη «βάση» εκκίνησης του Τεχνικού Προσωπικού κατά τις εργάσιμες ώρες.

Η οργάνωση κάθε Κέντρου Λειτουργίας και Συντήρησης περιλαμβάνει Άγημα Επιφυλακής το οποίο ενεργοποιείται, όταν απαιτείται, εκτός των εργάσιμων ωρών. Βασικός σκοπός του Αγήματος Επιφυλακής είναι η αντιμετώπιση τοπικά στο πεδίο κάθε συμβάντος που θέτει το σύστημα σε κατάσταση εκτός κανονικής λειτουργίας.

Τα μέλη του αγήματος επιφυλακής επιχειρούν ανταποκρινόμενοι σε «τηλεφωνικές κλήσεις για επέμβαση» με αφετηρία τον τόπο κατοικίας τους.

Η πρόσβαση προς το πιο απομακρυσμένο σημείο στην Περιοχή Επιχειρησιακής Ευθύνης του Κέντρου Λ&Σ ή του Σταθμού Συμπύεσης, τόσο από τη θέση του Κέντρου σε εργάσιμες ώρες όσο και από τους τόπους κατοικίας του προσωπικού επιφυλακής κατά τις μη εργάσιμες ώρες, πρέπει να επιτυγχάνεται το συντομότερο δυνατό.

Τα υφιστάμενα γεωγραφικά όρια της Επιχειρησιακής Ευθύνης των Κέντρων Λειτουργίας και Συντήρησης έχουν ως εξής:

ΤΛ&Σ Νοτίου Ελλάδος

Είναι εγκατεστημένο στην περιοχή Πατήματος Ελευσίνας. Η περιοχή ευθύνης του εκτείνεται από τον σταθμό ξεστροπαγίδας Μαυρονερίου Βοιωτίας έως το βανοστάσιο της Μάνδρας. Επίσης, περιλαμβάνει τους κλάδους Αντικύρων, Αλιβερίου, Λαυρίου, Κερασινίου, Οινοφύτων, ΗΡΩΝΑ και Θίσβης.

Οι λειτουργικές εγκαταστάσεις στην περιοχή ευθύνης του Κέντρου Λειτουργίας & Συντήρησης περιλαμβάνουν 212 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 30", 12 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 24", 127 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 20", 20 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 10", 3 χλμ. αγωγού υψηλής πίεσης 14" και 6,5 χλμ. αγωγού υψηλής πίεσης 6".

Κατά μήκος των ανωτέρω αγωγών είναι εγκατεστημένοι είκοσι δύο (22) σταθμοί ξεστροπαγίδων, είκοσι ένα (21) βαλβιδοστάσια, και είκοσι ένας (21) σταθμοί μέτρησης ή/και ρύθμισης.

Στις εγκαταστάσεις Πατήματος Ελευσίνας είναι εγκατεστημένο επίσης το Κέντρο Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου του Συστήματος Μεταφοράς.

ΤΛ&Σ Κεντρικής Ελλάδος

Είναι εγκατεστημένο στην περιοχή Αμπελιάς Φαρσάλων. Η περιοχή ευθύνης του εκτείνεται από τον σταθμό ξεστροπαγίδας Πλαταμώνα Πιερίας έως την είσοδο του σταθμού ξεστροπαγίδας Μαυρονερίου Βοιωτίας. Επίσης, περιλαμβάνει τους κλάδους Βόλου και Τρικάλων.

Οι λειτουργικές εγκαταστάσεις στην περιοχή ευθύνης του Κέντρου Λειτουργίας & Συντήρησης περιλαμβάνουν 206 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 30", 40 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 10" του κλάδου Βόλου και 72 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 10" του κλάδου Καρδίτσας-Τρικάλων.

Κατά μήκος των ανωτέρω αγωγών είναι εγκατεστημένοι έξι (6) σταθμοί ξεστροπαγίδων, δεκατρία (13) βαλβιδοστάσια, και εννέα (9) σταθμοί μέτρησης ή/και ρύθμισης.

- **ΤΛ&Σ Βορείου Ελλάδος**

Είναι εγκατεστημένο στην περιοχή της Νέας Μεσημβρίας Θεσσαλονίκης.

Η περιοχή ευθύνης του εκτείνεται από το σταθμό Καρπερής Σερρών έως και το σταθμό ξεστροπαγίδας του Πλαταμώνα Πιερίας. Στην περιοχή αυτή περιλαμβάνονται οι κλάδοι υψηλής πίεσης ΕΚΟ, Ασβεστοχωρίου και Πλατέος.

Οι λειτουργικές εγκαταστάσεις στην περιοχή ευθύνης του Κέντρου Λειτουργίας & Συντήρησης περιλαμβάνουν 38 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 36", 92 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 30", 32 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 24" και 13 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 10".

Κατά μήκος των ανωτέρω αγωγών είναι εγκατεστημένοι δέκα (10) σταθμοί ξεστροπαγίδων, έξι (6) βαλβιδοστάσια, και επτά (7) σταθμοί μέτρησης ή / και ρύθμισης.

Στις εγκαταστάσεις της Νέας Μεσημβρίας Θεσσαλονίκης είναι εγκατεστημένο επίσης το Εφεδρικό Κέντρο Ελέγχου και Κατανομής Φορτίου του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς.

- **ΤΛ&Σ Ανατολικής Ελλάδος**

Βρίσκεται σε απόσταση 5km από την πόλη της Ξάνθης, στο 2^ο χλμ Διομήδειας-Λεύκης. Η περιοχή ευθύνης του εκτείνεται από το βαλβιδοστάσιο Παλαιοχωρίου έως τον Μετρητικό Σταθμό Συνόρων Κήπων Έβρου, στα σύνορα Ελλάδας – Τουρκίας.

Οι λειτουργικές εγκαταστάσεις στην περιοχή ευθύνης του Κέντρου Λειτουργίας & Συντήρησης περιλαμβάνουν 87 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 36" και 145 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 24".

Κατά μήκος του ανωτέρω αγωγού είναι εγκατεστημένοι επτά (7) σταθμοί μέτρησης ή / και ρύθμισης, δεκαπέντε (15) βαλβιδοστάσια και έξι (6) ξεστροπαγίδες.

- **ΤΛ&Σ Σιδηροκάστρου**

Είναι εγκατεστημένο στην περιοχή του Δήμου Σιντικής, δίπλα στην πόλη του Σιδηροκάστρου, σε απόσταση 12 χλμ. από τα σύνορα Ελλάδας – Βουλγαρίας. Η περιοχή ευθύνης του εκτείνεται από το σταθμό ξεστροπαγίδας του Προμαχώνα στα σύνορα Ελλάδας – Βουλγαρίας μέχρι τον σταθμό της Καρπερής Σερρών. Επίσης στην περιοχή ευθύνης του εντάσσεται και τμήμα του κλάδου Κομοτηνής/Κήπων, από το σταθμό ξεστροπαγίδας της Καρπερής μέχρι το βαλβιδοστάσιο του Φωτολίβου Δράμας.

Οι λειτουργικές εγκαταστάσεις στην περιοχή ευθύνης του Κέντρου Λειτουργίας & Συντήρησης περιλαμβάνουν 30 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 36" και 70 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 24".

Κατά μήκος των ανωτέρω αγωγών είναι εγκατεστημένοι πέντε (5) σταθμοί ξεστροπαγίδων, τέσσερα (4) βαλβιδοστάσια και δύο (2) σταθμοί μέτρησης ή/και ρύθμισης.

- **ΤΛ&Σ Πελοποννήσου**

Είναι εγκατεστημένο στην περιοχή του Σπαθοβουνίου Κορινθίας. Η περιοχή ευθύνης του εκτείνεται από τον σταθμό ξεστροπαγίδας ΥΦΑ στη Νήσο Ρεβυθούσα, το βανοστάσιο Μάνδρας, έως τον μετρητικό σταθμό της ΔΕΗ στη Μεγαλόπολη.

Οι λειτουργικές εγκαταστάσεις στην περιοχή ευθύνης του Κέντρου Λειτουργίας & Συντήρησης περιλαμβάνουν 68 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 30" και 156 χλμ. αγωγού φυσικού αερίου υψηλής πίεσης διαμέτρου 24".

Κατά μήκος των ανωτέρω αγωγών είναι εγκατεστημένοι τέσσερις (4) σταθμοί ξεστροπαγίδων, έξι (6) βαλβιδοστάσια και τέσσερις (4) σταθμοί μέτρησης ή/και ρύθμισης.

Κέντρα Ελέγχου & Κατανομής Φορτίου

Οι λειτουργικές παράμετροι του ΕΣΜΦΑ ελέγχονται σε συνεχή βάση και προσδιορίζονται από το ΚΕΚΦ, που βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του ΚΛ&Σ Νοτίου Τομέα (Πάτημα Ελευσίνας) και εναλλακτικά (σε περίπτωση απώλειας του πρώτου) από το εφεδρικό ΚΕΚΦ που βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του ΚΛ&Σ Βόρειου Τομέα (Νέα Μεσημβρία Θεσσαλονίκης).

Αντικείμενο του ΚΕΚΦ αποτελούν, μεταξύ άλλων:

- Η συνεχής παρακολούθηση των παραμέτρων λειτουργίας του ΕΣΜΦΑ μέσω του συστήματος SCADA.
- Η υλοποίηση των προγραμμάτων παραλαβών και παραδόσεων ΦΑ σύμφωνα με τις αντίστοιχες δηλώσεις των Χρηστών ΕΣΜΦΑ και τις ανάγκες των καταναλωτών ΦΑ.
- Ο προσδιορισμός των λειτουργικών παραμέτρων του ΕΣΜΦΑ με χρήση σύγχρονης τεχνολογίας λογισμικού προσομοίωσης δικτύου, με στόχο την ασφαλή, ομαλή και αποδοτική λειτουργία του δικτύου.
- Η έγκαιρη ειδοποίηση και καθοδήγηση του προσωπικού συντήρησης σε περιπτώσεις δυσλειτουργίας εξοπλισμού.
- Η υποστήριξη και ο συντονισμός προσωπικού συντήρησης και Αρχών (Πυροσβεστική Υπηρεσία, Αστυνομία) σε καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης.

B. Αγωγός TAP Adriatic

Το ελληνικό τμήμα του αγωγού Trans Adriatic περιλαμβάνει:

- τον σταθμό συμπίεσης κοντά στους Κήπους, συμπεριλαμβανομένου του σταθμού ξέστρων («rigging»)
- αγωγό 550 χιλιομέτρων
- 23 βαλβιδοστάσια (συνήθως σε απόσταση 20-30 χλμ μεταξύ τους για την απομόνωση των τμημάτων του αγωγού σε περίπτωση περιστατικού ή συντήρησης)
- τον σταθμό ξέστρων κοντά στις Σέρρες.

A. Αγωγός και Υπέργειες εγκαταστάσεις

Αγωγός

Ο αγωγός έχει κατασκευαστεί και τοποθετηθεί υπογείως σε όλη του την έκταση εντός της Ελλάδας. Για κανονικά τμήματα, το ελάχιστο βάθος κάλυψης είναι 1 μ αλλά σε διασταυρώσεις δρόμων και σιδηροδρόμων, αυτό αυξάνεται ανάλογα την περίπτωση ώστε κάθε φορά να παρέχεται η απαραίτητη προστασία. Σε ορισμένες διασταυρώσεις, παρέχεται πρόσθετη προστασία με την εγκατάσταση του αγωγού μέσω ενός σωλήνα χιτωνίου ή με την εγκιβώτισή του σε σκυρόδεμα.

Ο αγωγός έχει διάμετρο 48" και είναι κατασκευασμένος από συγκολλημένα χαλύβδινα τμήματα σωλήνων άνευ ραφής, μήκους 8-18 μ, επικαλυμμένα εξωτερικά με πολυαιθυλένιο 3 στρωμάτων για προστασία από τη διάβρωση. Η εποξειδική επίστρωση εφαρμόζεται εσωτερικά για να μειωθεί η τριβή της ροής του αερίου. Μόνο ξηρό, χωρίς υδρόθειο φυσικό αέριο θα μεταφέρεται μέσω του αγωγού για να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος εσωτερικής διάβρωσης. Επιπλέον, ολόκληρος ο αγωγός προστατεύεται από τη διάβρωση με σύστημα καθοδικής προστασίας.

Η πίεση σχεδιασμού λειτουργίας του αγωγού είναι 95 bar - εντούτοις, στην παρούσα φάση λειτουργεί σε χαμηλότερη πίεση.

Για εσωτερική επιθεώρηση εγκαθίστανται εγκαταστάσεις εξοπλισμού επιθεώρησης (pigging) σωληνώσεων.

Το σύστημα του αγωγού έχει σχεδιαστεί ώστε να μπορούν να προσαρμοστούν σημεία εξόδου στα βαλβιδοστάσια και να μπορεί να λειτουργεί σε λειτουργία αντιστροφής ροής.

Βαλβιδοστάσια

Ο σκοπός των βαλβιστάσιων είναι να εμποδίσουν τη ροή του αερίου σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή κατά τη διάρκεια της συντήρησης του αγωγού.

Τα βαλβιδοστάσια είναι εξοπλισμένα με:

- μια ηλεκτροκίνητη σφαιρική βαλβίδα στην κύρια γραμμή, η οποία έχει σχεδιαστεί για λειτουργία απομακρυσμένης διαχείρισης από το SCC αλλά παραμένει λειτουργική ακόμα και αν έχει διακοπεί η ηλεκτρική τροφοδοσία του σταθμού - έχει εγκατασταθεί μια μονάδα αδιάλειπτης τροφοδοσίας (UPS). Τέλος η χειροκίνητη λειτουργία είναι δυνατή αλλά δεν συνιστάται.
- βάνες και σφαιρικές βαλβίδες στη γραμμή παράκαμψης
- εξαρτήματα, π.χ. δείκτες πίεσης, θερμοκρασίας και εξαέρωσης
- Κάμερες κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV)
- ένα κτίριο για τον ηλεκτρικό τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και εξοπλισμό ελέγχου.

Τα βαλβιδοστάσια είναι σχεδιασμένα να λειτουργούν χωρίς να είναι επανδρωμένα με προσωπικό και εξ αποστάσεως, μέσω απομακρυσμένης διαχείρισης από το SCC. Κάθε τμήμα του σταθμού παρακολουθείται μέσω CCTV. Η πίεση αερίου στη βαλβίδα μετριέται και μεταδίδεται στο SCC. Η κύρια βαλβίδα απομόνωσης αγωγού είναι δυνατόν να κλείνει εξ αποστάσεως, μέσω απομακρυσμένης διαχείρισης από το SCC. Ωστόσο, δεν υπάρχει καμία δυνατότητα να ανοίγει αυτή ή οποιαδήποτε άλλη βαλβίδα στον σταθμό, εξ αποστάσεως.

Οι κύριες βαλβίδες σε όλα τα βαλβιδοστάσια είναι εγκατεστημένες υπογείως. Οι υπέργειες εγκαταστάσεις των σταθμών βρίσκονται εντός περιφραγμένου χώρου. Οι αντίστοιχες περιφράξεις παρέχουν δύο επίπεδα ασφάλειας, έτσι ώστε η πρόσβαση σε κρίσιμο εξοπλισμό να είναι δυνατή μόνο από εξουσιοδοτημένο προσωπικό. Ένα κιγκλίδωμα ασφαλείας τοποθετείται μέσα στο οικόπεδο, γύρω από το κτίριο οπλισμένου σκυροδέματος (RCC) και τις βαλβίδες.

Στα βαλβιδοστάσια με ζυγό αριθμό (GBV02, 04, 06, ..., 22) έχει γίνει μόνιμη εγκατάσταση και σύνδεση εξαεριστικών για τη διευκόλυνση της μείωσης της πίεσης στον αγωγό σε περίπτωση συμβάντος ή έκτακτης ανάγκης.

Τα βαλβιδοστάσια εγκαθίστανται σε απομακρυσμένες περιοχές, παρότι η πρόσβαση σε αυτά από το Εθνικό Οδικό Δίκτυο (ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι), είναι γρήγορη-πέντε λεπτά κατά μέσο όρο.

Σταθμός εκτόξευσης/ συλλογής ξέστρων

Right of Way (Ζώνη Διέλευσης)

Η πρόσβαση στην περιοχή της Ζώνης Διέλευσης επιτυγχάνεται μέσω μη ασφαλτοστρωμένων οδών, οι οποίοι απέχουν μόλις λίγα χιλιόμετρα από τον πλησιέστερο ασφαλτοστρωμένο δρόμο τοπικής ή ανώτερης κατηγορίας, με μέσο χρόνο διαδρομής 10 λεπτά. Όλα τα ανωτέρω περιλαμβάνονται στο σύστημα GIS.

Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου (Supervisory Control Centre) (SCC)

Το **Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου** (SCC) βρίσκεται εντός των εγκαταστάσεων του τερματικού σταθμού (IPR01) στο Melendugno της Ιταλίας. Είναι επανδρωμένο 24 ώρες 7 ημέρες την εβδομάδα.

Εφεδρικό Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου (BSCC)

Ένα Εφεδρικό Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου (BSCC) βρίσκεται κοντά στο Μπρίντιζι της Ιταλίας.

Κέντρο Ελέγχου Αερίου (GCC) DESFA

Ο Διαχειριστής Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ) λειτουργεί ένα κέντρο ελέγχου φυσικού αερίου 24 ώρες το 24ωρο στις εγκαταστάσεις στο Πάτημα κοντά στην Αθήνα. Οι χειριστές του κέντρου ελέγχου αερίου είναι το πρώτο σημείο επαφής για όσους καλούν τις τηλεφωνικές γραμμές έκτακτης ανάγκης TAP εντός της Ελλάδας, και είναι υπεύθυνοι για:

- Αρχική καταγραφή των κλήσεων
- Μεταβίβαση πληροφοριών στο TAP SCC (στα αγγλικά)
- Υποστήριξη επικοινωνιών κατά την αντιμετώπιση περιστατικών έκτακτης ανάγκης.

CCTV

Οι κάμερες επιτήρησης χρησιμοποιούνται ως βοήθημα για τους χειριστές του SCC, για να παρακολουθούν τους χώρους στους σταθμούς συμπίεσης και τα βαλβιδοστάσια για λόγους ασφαλείας και προστασίας.

Καλώδιο οπτικών ινών

Δύο καλώδια οπτικών ινών τοποθετείται κατά μήκος ολόκληρης της διαδρομής του αγωγού και αποτελεί το κύριο μέσο επικοινωνίας μεταξύ των βαλβιδοστασίων, του σταθμού συμπίεσης, των σταθμών ξέστρων και του SCC.

Σύστημα εντοπισμού διαρροών.

Το μήκος ολόκληρου του αγωγού που διασχίζει την Ελλάδα προστατεύεται από ένα σύστημα ανίχνευσης διαρροών το οποίο παρακολουθείται συνεχώς από το SCC.

SCADA

Το σύστημα Εποπτικού Κέντρου Ελέγχου και συλλογής δεδομένων (SCADA) επιτρέπει τον χειρισμό των βασικών στοιχείων του αγωγού από απόσταση, συμπεριλαμβανομένης της απομόνωσης των τμημάτων του αγωγού (με το κλείσιμο των βαλβίδων διακοπής) και τη διακοπή λειτουργίας των συμπιεστών και ολόκληρου του σταθμού συμπίεσης, εάν κριθεί απαραίτητο.

Οριοδείκτες

Οι οριοδείκτες κατά μήκος της Ζώνης Διέλευσης (ROW) ορίζουν τη χιλιομετρική θέση του αγωγού (π.χ. 134 χλμ.) και την οριζόντια απόσταση του οριοδείκτη από τον άξονα του αγωγού (π.χ. περίπου 2 μ).

Οι εγκαταστάσεις μέτρησης φυσικού αερίου περιλαμβάνουν επίσης:

– Τον Συνοριακό Σταθμό Εισόδου Μέτρησης Φυσικού Αερίου εντός του σταθμού συμπίεσης GCS00 στους Κήπους του Έβρου, στην ελληνική πλευρά των ελληνοτουρκικών συνόρων στο σημείο διασύνδεσης (ΣΔ) του αγωγού TAP με τον αγωγό TANAP. Πρόκειται για το πρώτο σημείο μέτρησης / εισαγωγής ποσοτήτων φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση / Ελληνική Επικράτεια. Αυτός ο μετρητικός σταθμός ανήκει και θα λειτουργεί υπό την ευθύνη της TAP AG.

– Περιλαμβάνουν επίσης τον Σταθμό Μέτρησης Φυσικού Αερίου στην Κομοτηνή Ροδόπης στο ΣΔ του αγωγού TAP με τον αγωγό Διασύνδεσης Ελλάδας Βουλγαρίας (IGB), μέσω του οποίου θα διοχετευθούν ποσότητες φυσικού αερίου στη Βουλγαρία. Αυτός ο μετρητικός σταθμός ανήκει και θα λειτουργεί υπό την ευθύνη της βουλγαρικής εταιρείας ICGB AD, ως φορέας εκμετάλλευσης του αγωγού IGB. Η TAP θα έχει πρόσβαση σε δεδομένα και εγκαταστάσεις.

– Οι εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν ακόμη τον Σταθμό Μέτρησης Φυσικού Αερίου στη Νέα Μεσημβρία Θεσσαλονίκης, στο ΣΔ του αγωγού TAP με τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Φυσικού Αερίου, μέσω του οποίου θα διοχετευθούν ποσότητες αερίου στην Ελλάδα. Αυτός ο μετρητικός σταθμός ανήκει και θα λειτουργεί υπό την ευθύνη του Διαχειριστή του Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ) και αποτελεί τον τελευταίο σταθμό μέτρησης στο ελληνικό έδαφος, με βάση τον τρέχοντα σχεδιασμό του έργου του αγωγού TAP. Η TAP θα έχει πρόσβαση σε δεδομένα και εγκαταστάσεις.

Επιπλέον, όλοι οι παραπάνω μετρητικοί σταθμοί θα λειτουργούν σύμφωνα με τα τρέχοντα διεθνή πρότυπα μετρήσεων, για να εξασφαλίζουν τεχνικά την ακρίβεια των αντίστοιχων μετρήσεων. Το ίδιο ισχύει και για τους μελλοντικούς σταθμούς μέτρησης βάσει του σχεδιασμού του έργου.

B. Σταθμός Συμπίεσης (Compressor Station)

Ο σταθμός συμπίεσης (GCS00) είναι εξοπλισμένος με τρεις συμπιεστές 15 MW (2 σε λειτουργία, 1 εφεδρικό) με αεριοστρόβιλο για μεταφορική ικανότητα αερίου 10 δις κυβικών μέτρων ετησίως.

Παρόλο που είναι επανδρωμένος για λόγους συντήρησης και επιθεώρησης από ομάδα περίπου 15 ατόμων για 8 ώρες την ημέρα 5 ημέρες την εβδομάδα, ο σταθμός μπορεί να λειτουργεί εξ αποστάσεως μέσω του συστήματος SCADA. Όλοι οι χώροι του σταθμού παρακολουθούνται μέσω CCTV.

Εκτός από τους συμπιεστές, ο σταθμός περιλαμβάνει εγκαταστάσεις για επεξεργασία αερίων (διαχωριστές φίλτρων), μέτρηση, ψύξη του αερίου και καθαρισμό του αγωγού με ξέστρα (pigging).

Ο σταθμός διαθέτει τέσσερις κύριους χώρους:

- Χώρο συμπιεστών
- Χώρο διεργασιών
- Χώρο αγωγού
- Χώρο Διοίκησης/Βοηθητικών εγκαταστάσεων

Χώρος συμπιεστών

Ο χώρος συμπιεστών στεγάζει τους αεριοστρόβιλους, τους συμπιεστές, τον σχετικό εξοπλισμό και τους χώρους με τα συστήματα οργάνων και συντήρησης. Ολόκληρος ο χώρος χαρακτηρίζεται ως επικίνδυνος.

Οι τοίχοι και η οροφή των κτιρίων συμπίεστων έχουν σχεδιαστεί για γρήγορη εκτόνωση σε περίπτωση υπερπίεσης εντός των κτιρίων (διαρροή ή/και έκρηξη). Για τον σκοπό αυτόν, τα πάνελς εκτόνωσης έκρηξης αποτελούν περισσότερο από το 50% των οροφών και των εξωτερικών τοίχων.

Οι συμπίεστες εγκαθίστανται εντός αεριζόμενου φυσικά και μηχανικά κτιρίου σκυροδέματος. Ο ρυθμός εξαερισμού αυξάνεται εάν το αέριο ανιχνευθεί στο κτίριο.

Χώρος διεργασιών

Ο χώρος διεργασιών βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα του οικοπέδου, μεταξύ των περιοχών του αγωγού και των συμπίεστων. Ο κύριος εξοπλισμός του χώρου διεργασιών περιλαμβάνει:

- Σύστημα ανάλυσης
- **Διαχωριστή εισόδου:** Για τον διαχωρισμό στερεών σωματιδίων ή ελεύθερου νερού από το ρεύμα αερίου
- **Δεξαμενή συμπυκνωμάτων:** Συλλογή και φύλαξη υγρών διαχωρισμένων στα μεμονωμένα φίλτρα/διαχωριστές μέχρι την απομάκρυνση από φορτηγό αναρρόφησης.
- **Μέτρηση:** μετρητές ροής με υπερήχους
- **Ψύκτες αέρα:** Για να εξασφαλιστεί ότι το αέριο που διοχετεύεται στον αγωγό έχει μέγιστη θερμοκρασία 50 °C.
- **Μονάδα καύσιμου αερίου:** Καύσιμο για αεριοστρόβιλους και λέβητα ζεστού νερού.

Χώρος αγωγού

Οι αγωγοί εισόδου και εξόδου κατασκευάζονται υπογείως και σε νοτιοανατολική κατεύθυνση.

Ο συλλέκτης ξέστρων αποτελεί λειτουργική διασύνδεση μεταξύ του αγωγού και του σταθμού συμπίεσης, όπου εισέρχεται αέριο στον σταθμό. Ο συλλέκτης ξέστρων βρίσκεται στο νοτιοανατολικό τμήμα του οικοπέδου του σταθμού, μεταξύ του χώρου διεργασιών και του χώρου εξαέρωσης και εκτόνωσης (απαέρωσης) και περιβάλλεται από ασφαλτοστρωμένο χώρο επαρκή για την πρόσβαση οχήματος.

Ο εκτοξευτής ξέστρων είναι τοποθετημένος παράλληλα προς και κοντά στον συλλέκτη ξέστρων. Το αέριο κατευθύνεται προς τον αγωγό εξαγωγής μέσω του σταθμού εκτοξευτή ξέστρων.

Χώρο Διοίκησης/Βοηθητικών εγκαταστάσεων

Αυτός ο χώρος περιλαμβάνει:

- Κτίρια διοίκησης και εργαστηρίων
- Κτίριο βοηθητικών χώρων
- Ηλεκτρικό κτίριο (με θάλαμο ελέγχου)
- Εφεδρικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής
- Δεξαμενή αποθήκευσης ντίζελ.

Γ. Αγωγός διασύνδεσης Ελλάδας - Βουλγαρίας (Interconnector Greece Bulgaria - IGB)

Το σύστημα του αγωγού στην Ελλάδα περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες εγκαταστάσεις:

- I. Έναν χερσαίο υπόγειο αγωγό μήκους περίπου 31,5 χιλιομέτρων, διαμέτρου 32 ιντσών και πίεσης σχεδιασμού 80 bar, από τον Σταθμό της Κομοτηνής μέχρι τα σύνορα Ελλάδας-Βουλγαρίας. Η αρχική μεταφορική ικανότητα του συστήματος του αγωγού είναι 3 δις κ.μ. φυσικού αερίου/έτος με δυνατότητα επέκτασής της έως 5 δις κ.μ. φυσικού αερίου/έτος, με την μελλοντική προσθήκη ενός Σταθμού Συμπίεσης.

- II. Έναν Μετρητικό και Ρυθμιστικό Σταθμό στην περιοχή της Κομοτηνής, με δύο ξεχωριστά συστήματα μέτρησης ποσοτήτων αερίου, προκειμένου να γίνεται η μέτρηση ποσοτήτων προερχόμενων αντίστοιχα από τον αγωγό του ΔΕΣΦΑ και τον ΤΑΡ.
- III. Ο Μετρητικός και Ρυθμιστικός Σταθμός Κομοτηνής (GMS-1) περιλαμβάνει δύο (2) συνδέσεις με τα Συστήματα Μεταφοράς Αερίου ΕΣΦΑ και ΤΑΡ. Ο σταθμός περιλαμβάνει για την κάθε σύνδεση ξεχωριστό εξοπλισμό μέτρησης και ρύθμισης, ενώ ο βοηθητικός εξοπλισμός προτίθεται να είναι κοινός και για τις δύο συνδέσεις.
- IV. Διασυνδετήριο αγωγό με τον ΔΕΣΦΑ, διαμέτρου 28", μήκους 650μ.
- V. Διασυνδετήριο αγωγό με τον ΤΑΡ, διαμέτρου 24", μήκους 460μ.
- VI. Ξεστροπαγίδα εντός του Μετρητικού Σταθμού Κομοτηνής
- VII. Ένα βανοστάσιο (Line Valve station) στην περιοχή της Νυμφαίας. Ο βασικός εξοπλισμός του Σταθμού είναι μία βάνα ελέγχου της ροής με το εξαεριστικό της σύστημα.

Η κάθε σύνδεση με το Σύστημα Μεταφοράς Αερίου ΕΣΦΑ και ΤΑΡ θα έχει περιγραφικά τον ακόλουθο εξοπλισμό:

- φίλτρα φυσικού αερίου (gas filter)
- θερμαντήρες αερίου (gas pre-heaters)
- μετρητές αερίου (gas meters) – ρυθμιστές πίεσης αερίου (gas regulators)
- αναλυτή αερίου (gas analyzer)
- χρωματογράφο αερίου (gas chromatograph)
- σύστημα αερίου καυσίμου (για την παραγωγή καυτού νερού) (fuel gas system).

Ο κοινός βοηθητικός εξοπλισμός έχει τον ακόλουθο εξοπλισμό:

- σύστημα παραγωγής καυτού νερού (hot water system)
- αποθηκευτική δεξαμενή καυτού νερού (hot water storage)
- κλειστό αποχετευτικό σύστημα (για συμπυκνώματα με υδρογονάνθρακες) (dosed drain system)
- σύστημα εκκένωσης αερίου (venting system)
- σύστημα παραγωγής αζώτου (nitrogen generation system)
- ηλεκτρογεννήτρια (emergency diesel generator)
- σύστημα πυρόσβεσης (firefighting system)
- ξεστροπαγίδα (scraper trap)

ΑΓΩΓΟΣ

Αγωγός IGB

Ο αγωγός κατασκευάζεται υπογείως σε όλη του την έκταση εντός της Ελλάδας. Για κανονικά τμήματα, το ελάχιστο βάθος κάλυψης είναι 1 μ αλλά σε διασταυρώσεις δρόμων, αυτό αυξάνεται ανάλογα με τη διασταύρωση.

Ο αγωγός έχει διάμετρο 32" και είναι κατασκευασμένος από συγκολλημένα χαλύβδινα τμήματα σωλήνων, μήκους 8-18 μ, επικαλυμμένα εξωτερικά με πολυαιθυλένιο 3 στρωμάτων για προστασία από τη διάβρωση. Η εποξειδική επίστρωση εφαρμόζεται εσωτερικά για να μειωθεί η τριβή της ροής του αερίου. Μόνο ξηρό, χωρίς υδρόθειο φυσικό αέριο θα μεταφέρεται μέσω του αγωγού για να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος εσωτερικής διάβρωσης. Επιπλέον, ολόκληρος ο αγωγός προστατεύεται από τη διάβρωση με σύστημα καθοδικής προστασίας.

Η πίεση σχεδιασμού του διασυνδετήριου με τον TAP αγωγού είναι 95 bar. Η πίεση σχεδιασμού όλων των υπόλοιπων τμημάτων είναι 80 bar.

Διασυνδετήριος Αγωγός TAP-IGB

Ο διασυνδετήριος αγωγός μεταξύ TAP & M/R έχει διάμετρο 24" είναι υπόγειος σε βάθος 1m και έχει πάχος τοιχώματος 14.2mm που αντιστοιχεί σε Design Factor 0.5 για λόγους αύξησης της ενδογενούς ασφάλειας.

Διασυνδετήριος Αγωγός ΔΕΣΦΑ-IGB

Ο διασυνδετήριος αγωγός μεταξύ Σταθμού ΔΕΣΦΑ (ΕΣΜΦΑ) & M/R έχει διάμετρο 28" είναι υπόγειος σε βάθος 1m και έχει πάχος τοιχώματος 14.2mm που αντιστοιχεί σε Design Factor 0.5 (παρ' ότι το Class Location είναι 1) για λόγους αύξησης της ενδογενούς ασφάλειας.

ΒΑΛΒΙΔΟΣΤΑΣΙΟ ΝΥΜΦΑΙΑΣ

Ο σκοπός του βαλβιστασίου είναι να εμποδίσει τη ροή του αερίου σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή κατά τη διάρκεια της συντήρησης του αγωγού.

Το βαλβιδοστάσιο είναι εξοπλισμένο με:

- Μια σφαιρική βαλβίδα στην κύρια γραμμή, ηλεκτρο-υδραυλικό εκκινητή, η οποία έχει σχεδιαστεί για λειτουργία απομακρυσμένης διαχείρισης (μόνο κλείσιμο) και τοπική λειτουργία
- Βάνα Plug και σφαιρικές βαλβίδες στη γραμμή παράκαμψης
- Διάταξη εξαέρωσης
- Κτίριο για τον ηλεκτρικό τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό και εξοπλισμό ελέγχου
- Κάμερες κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV)

Το βαλβιδοστάσιο είναι σχεδιασμένα να λειτουργούν χωρίς να είναι επανδρωμένα με προσωπικό και εξ αποστάσεως, μέσω απομακρυσμένης διαχείρισης από το SCC. Κάθε τμήμα του σταθμού παρακολουθείται μέσω CCTV. Η πίεση αερίου στη βαλβίδα μετράται και μεταδίδεται στο SCC. Η κύρια βαλβίδα απομόνωσης αγωγού είναι δυνατόν να κλείνει εξ αποστάσεως, μέσω απομακρυσμένης διαχείρισης από το SCC.

Το βαλβιδοστάσιο είναι εγκατεστημένο σε απομακρυσμένη περιοχή, αλλά η πρόσβαση σε αυτό από το Εθνικό Οδικό Δίκτυο (ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι), είναι γρήγορη- λιγότερο από πέντε λεπτά. Οι υπέργειες εγκαταστάσεις του βαλβιδοστασίου βρίσκονται εντός περιφραγμένου χώρου, έτσι ώστε η πρόσβαση σε κρίσιμο εξοπλισμό να είναι δυνατή μόνο από εξουσιοδοτημένο προσωπικό.

ΜΕΤΡΗΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ (GMS1)

Ο μετρητικός σταθμός θα λειτουργεί σύμφωνα με τα τρέχοντα διεθνή πρότυπα μετρήσεων, για να εξασφαλίζει τεχνικά την ακρίβεια των αντίστοιχων μετρήσεων

Το βασικό πλεονέκτημα της ενοποίησης των μετρητικών σταθμών για την διασύνδεση του αγωγού IGB με τα συστήματα των αγωγών του ΔΕΣΦΑ και του TAP είναι η τοποθέτηση κοινών συστημάτων βοηθητικού εξοπλισμού (Common utilities systems), κατάλληλα διαστασιολογημένων για την εξυπηρέτηση και των δύο συστημάτων.

Τα μερικά συστήματα αερίων, καθώς και καυσίμου ΦΑ, ανάντη των τμημάτων καταμέτρησης θα διατηρηθούν ανεξάρτητα για τις δύο περιπτώσεις (IGB-ΔΕΣΦΑ & IGB-TAP) και χωριστά χωροθετημένα.

Τα βασικά στοιχεία του M/R Σταθμού είναι:

- Μείωση πίεσης από την πίεση του αερίου στον αγωγό TAP στην πίεση του IGB.
- Έλεγχος ροής.

- Οικονομικός έλεγχος της ποσότητας του αερίου.
- Σχεδίαση ρευμάτων τύπου n+1.
- Σχεδιασμός για 3 bcm/y αρχικά και μελλοντικά για 5 bcm/y.
- Σχεδιασμός για μη-επανδρωμένη χρήση.

Περιγραφή διεργασιών και εξοπλισμού - Αέριο από τον αγωγό ΔΕΣΦΑ

Μόλις ο αγωγός διασύνδεσης IGB - ΔΕΣΦΑ εισέρχεται (αναδύεται) στην περιοχή του ενοποιημένου σταθμού, τοποθετείται μια βάνα εισόδου ESD, η οποία επιτρέπει το ασφαλές κλείσιμο (shutdown) και την απομόνωση του σταθμού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Κατόπιν, τοποθετούνται φίλτρα αερίων/διαχωριστές ώστε κάθε εναπομείνασα στο αέριο σταγόνα ή εναπομείναν σωματίδιο να απομακρύνονται.

Πριν την είσοδο στον ρυθμιστικό σταθμό, το αέριο πρέπει να προθερμαίνεται ώστε να αποφεύγεται ο σχηματισμός συμπυκνώματος λόγω φαινομένου Joule-Thomson στις ρυθμιστικές βάνες. Για τον λόγο αυτό τοποθετούνται προθερμαντές, με χρήση ζεστού νερού, ώστε το αέριο να προθερμαίνεται στην προκαθορισμένη θερμοκρασία.

Στη συνέχεια τοποθετούνται ρυθμιστικές βάνες, οι οποίες ελέγχονται μέσω του σημείου αναφοράς ροής (flow set point), στα ροόμετρα που ακολουθούν.

Τα ροόμετρα είναι τύπου ultrasonic, και τοποθετημένα ανά δύο σε κάθε σειρά μέτρησης ώστε να αυξηθεί η ακρίβεια μέτρησης.

Στη συνέχεια τοποθετείται ένα αναλυτής αερίου ανάντη των ροόμετρων, ώστε να αναλύει το ρέον αέριο και να "διορθώνει" την ροή αερίου στα ροόμετρα.

Όλα τα συστατικά των κυρίως τμημάτων διεργασιών είναι μοναδικά, αποκλειστικά για χρήση ρών αερίου του δικτύου του ΔΕΣΦΑ.

Κατά την έξοδο του αγωγού από τις εγκαταστάσεις του M/R και πριν από την κατάδυση στο υπόγειο τμήμα τοποθετείται επίσης βάνα ESD που, σε συνδυασμό με την αντίστοιχη στην είσοδο, επιτρέπει την πλήρη απομόνωση του υπέργειου τμήματος του σταθμού σε περίπτωση ατυχήματος.

Οι βάνες είναι gas actuated χωρίς τοπικά δοχεία αποθήκευσης αερίου. Χρησιμοποιούν την πίεση του συνδεδεμένου δικτύου.

Περιγραφή διεργασιών και εξοπλισμού – Αέριο από τον TAP

Μόλις ο αγωγός διασύνδεσης IGB - TAP εισέρχεται (αναδύεται) στην περιοχή του ενοποιημένου σταθμού, τοποθετείται μια βάνα εισόδου ESD, η οποία επιτρέπει το ασφαλές κλείσιμο (shutdown) και την απομόνωση του σταθμού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Κατόπιν, τοποθετούνται φίλτρα αερίων/διαχωριστές ώστε κάθε εναπομείνασα στο αέριο σταγόνα ή εναπομείναν σωματίδιο να απομακρύνονται.

Πριν την είσοδο στον ρυθμιστικό σταθμό, το αέριο πρέπει να προθερμαίνεται ώστε να αποφεύγεται ο σχηματισμός συμπυκνώματος λόγω φαινομένου Joule-Thomson στις ρυθμιστικές βάνες. Για τον λόγο αυτό τοποθετούνται προθερμαντές, με χρήση ζεστού νερού, ώστε το αέριο να προθερμαίνεται στην προκαθορισμένη θερμοκρασία.

Στη συνέχεια τοποθετούνται ρυθμιστικές βάνες, οι οποίες ελέγχονται μέσω του σημείου αναφοράς ροής (flow set point), στα ροόμετρα που ακολουθούν.

Τα ροόμετρα είναι τύπου ultrasonic, και τοποθετημένα ανά δύο σε κάθε σειρά μέτρησης ώστε να αυξηθεί η ακρίβεια μέτρησης.

Στη συνέχεια τοποθετείται ένα αναλυτής αερίου ανάντη των ροόμετρων, ώστε να αναλύει το ρέον αέριο και να "διορθώνει" την ροή αερίου στα ροόμετρα.

Όλα τα συστατικά των κυρίως τμημάτων διεργασιών είναι μοναδικά, αποκλειστικά για χρήση ροών αερίου του TAP.

Αντίστροφη ροή και επιπλέον δυνατότητες σύνδεσης

Τόσο το τμήμα του M/R που διαχειρίζεται το αέριο από τον TAP όσο και το τμήμα που διαχειρίζεται το αέριο από το δίκτυο του ΔΕΣΦΑ (ΕΣΜΦΑ) έχουν τη δυνατότητα αντίστροφης ροής δηλαδή από τον IGB προς το TAP και το ΕΣΜΦΑ αντίστοιχα. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω καταλλήλου συστήματος βανών στην είσοδο και έξοδο του σταθμού M/R.

Ο σχεδιασμός του σταθμού επιτρέπει επίσης τη μεταφορά αερίου από τον αγωγό TAP προς το δίκτυο του ΔΕΣΦΑ μέσω και των δύο τμημάτων του και αντίστροφα (ΔΕΣΦΑ προς TAP), πάλι μέσω καταλλήλου συστήματος βανών.

Επειδή οι πιέσεις σχεδιασμού και λειτουργίας του αγωγού TAP είναι υψηλότερες από αυτές των IGB και ΔΕΣΦΑ είναι προφανές ότι για να λειτουργήσουν τα σενάρια που έχουν ως αποδέκτη αερίου τον TAP θα πρέπει ο αγωγός TAP να λειτουργεί σε πιέσεις σημαντικά χαμηλότερες από τις ονομαστικές του και φυσικά χαμηλότερες από τις αντίστοιχες των IGB & ΔΕΣΦΑ.

Βοηθητικές παροχές

Οι ακόλουθες κοινές βοηθητικές παροχές απαιτούνται για τον Μετρητικό σταθμό :

- Σύστημα Αερίου Καυσίμου – Fuel Gas System
- Σύστημα Παροχής Θερμού Νερού – Hot Water System
- Κλειστό Σύστημα Αποχέτευσης – Closed Drain System
- Σύστημα Εξαέρωσης – Venting System
- Σύστημα παροχής Αζώτου – Nitrogen System
- Γεννήτρια Πετρελαίου Έκτακτης Ανάγκης - Emergency Diesel Generator
- Σύστημα Πυροπροστασίας- Firefighting System

Σύστημα Αερίου Καυσίμου

Το αέριο καύσιμο απαιτείται για τη θέρμανση του νερού των προθερμαντήρων αερίου. Η τροφοδοσία του αερίου καυσίμου λαμβάνεται από τις κύριες σειρές αερίου ανάντη του τμήματος ρύθμισης της πίεσης. Επειδή η ροή του αερίου στο σημείο αυτό δεν έχει μετρηθεί, απαιτούνται χωριστοί μετρητές αερίου. Όπως και στις κύριες γραμμές αερίου, το αέριο καύσιμο απαιτεί προθέρμανση πριν τη μείωση της πίεσής του στους καυστήρες των λεβήτων ζεστού νερού. Για την προθέρμανση αυτή του αερίου καυσίμου προβλέπονται ηλεκτρικοί θερμοαντήρες, ώστε να επιτυγχάνεται εκκίνηση του συστήματος (όταν δεν είναι διαθέσιμο ζεστό νερό).

Κατάντη των ηλεκτρικών θερμοαντήρων, ρυθμίζεται η πίεση του αερίου καυσίμου και τοποθετούνται μετρητές ροής. Μόλις η ροή του εισερχόμενου αερίου καυσίμου από τον αγωγό TAP μετρηθεί, και η πίεση του εξισορροπηθεί με την πίεση του ΔΕΣΦΑ, τότε μπορεί να αναμιχθεί με το αέριο του IGB που προέρχεται από τον αγωγό του ΔΕΣΦΑ, πριν την είσοδό του στους καυστήρες των λεβήτων ζεστού νερού.

Προβλέπεται μία διάταξη εξοπλισμού 2x100% για το σύστημα αερίου καυσίμου, σε συμφωνία με τον σχεδιασμό του αγωγού IGB.

Σύστημα Παροχής Θερμού Νερού

Το σύστημα παροχής θερμού νερού του ενοποιημένου μετρητικού σταθμού θα είναι κοινό για τις διασυνδέσεις του IGB με τον ΔΕΣΦΑ και τον ΤΑΡ.

Προβλέπονται κοινοί λέβητες θερμού νερού με κοινούς συλλέκτες τροφοδοσίας και επιστροφής θερμού νερού. Μια κοινή αντλία μπορεί να κυκλοφορήσει θερμό νερό από/προς τους προθερμαντήρες αερίου τόσο για το σύστημα τροφοδοσίας του IGB από το ΔΕΣΦΑ όσο και για το σύστημα τροφοδοσίας από τον ΤΑΡ.

Λόγω της υψηλότερης πίεσης τροφοδοσίας αερίου του ΤΑΡ, οι απαιτήσεις θέρμανσης για τους προθερμαντήρες αερίου του ΤΑΡ είναι υψηλότερες από τις απαιτήσεις θέρμανσης για τους προθερμαντήρες αερίου του ΔΕΣΦΑ, και επομένως απαιτούνται μεγαλύτεροι λέβητες.

Προτείνεται μία διάταξη εξοπλισμού n+1 για τους λέβητες θερμού νερού, συνεπώς αρχικά θα εγκατασταθούν δύο λέβητες.

Για τους κυκλοφορητές μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια διάταξη 2 x 100%, ενώ απαιτούνται ένα δοχείο διαστολής και μία δεξαμενή νερού.

Σύστημα Εξαέρωσης (Vent System)

Η εξαέρωση (Venting) των διαφόρων τμημάτων του σταθμού (για λόγους ελέγχου ή συντήρησης) θα γίνεται μέσω χειροκίνητων τοπικών διπλών βανών 2" συνδεδεμένων με κάθετο σωλήνα που επιτρέπει την ασφαλή διασπορά του εξαερούμενου περιεχομένου, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική που εφαρμόζεται σε όλους τους σταθμούς M/R του ΔΕΣΦΑ στην Ελλάδα.

Κλειστό Σύστημα Αποχέτευσης (Closed Drain System)

Ένα κοινό κλειστό σύστημα αποχέτευσης συμπυκνωμάτων (Closed Drain System) θα εγκατασταθεί στον ενοποιημένο μετρητικό σταθμό.

Σύστημα Παροχής Αζώτου

Ο ενοποιημένος μετρητικός σταθμός θα εφοδιαστεί με κοινό σύστημα παροχής Αζώτου και για το ρεύμα τροφοδοσίας από το ΔΕΣΦΑ και για το ρεύμα τροφοδοσίας από τον ΤΑΡ.

Γεννήτρια Πετρελαίου Έκτακτης Ανάγκης (Emergency Diesel Generator)

Μία γεννήτρια πετρελαίου έκτακτης ανάγκης μπορεί να καλύψει τις ανάγκες παροχής ισχύος όλου του εξοπλισμού στον ενοποιημένο μετρητικό σταθμό.

Σύστημα Πυροπροστασίας (Firefighting System)

Το σύστημα πυροπροστασίας του μετρητικού σταθμού της Κομοτηνής έχει σχεδιαστεί για την κάλυψη των απαιτήσεων του εξοπλισμού για τη διασύνδεση με το δίκτυο του ΔΕΣΦΑ και τον ΤΑΡ. Έχει επίσης προβλεφθεί και ευρύτατο δίκτυο ανιχνευτών διαρροών αερίου (Gas Detection System).

Κτίριο Ελέγχου & Λεβητοστάσιο (Control Room & Boiler House)

Στο κτίριο ελέγχου του μετρητικού σταθμού είναι τοποθετημένοι οι ηλεκτρικοί πίνακες και οι πίνακες ελέγχου για τις διασύνδεση με τον ΤΑΡ και το δίκτυο του ΔΕΣΦΑ.

Σταθμός Αποστολής Ξέστρου (Pigging Station – PS - Launcher)

Για την εσωτερική επιθεώρηση του αγωγού, έχει εγκατασταθεί σταθμός ξέστρων εντός του Μετρητικού Σταθμού Κομοτηνής (GMS1).

Διακοπή Λειτουργίας και Απομόνωσης σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης (ESD)

Η λειτουργία ESD μπορεί να ενεργοποιηθεί στον Μετρητικό Σταθμό:

- Αυτόματα από τη λογική του σταθμού (π.χ. αισθητήρας υψηλών τιμών σε σχέση με το κατώτερο εκρηκτικό όριο, αισθητήρας πυρκαγιάς ή αισθητήρας υψηλής θερμοκρασίας)
- Χειροκίνητα από τον Θάλαμο Ελέγχου του Μετρητικού Σταθμού
- Εξ αποστάσεως από το SCC

Η άμεση απομόνωση τμήματος ή ολόκληρης της εγκατάστασης πραγματοποιείται σύμφωνα με την εκτιμώμενη βαρύτητα της κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Right of Way (Ζώνη Διέλευσης)

Η πρόσβαση στην περιοχή της Ζώνης Διέλευσης επιτυγχάνεται μέσω μη ασφαλτοστρωμένων οδών, οι οποίοι απέχουν το μέγιστο λίγα χιλιόμετρα από τον πλησιέστερο ασφαλτοστρωμένο δρόμο τοπικής ή ανώτερης κατηγορίας. Όλα τα ανωτέρω περιλαμβάνονται στο σύστημα GIS.

Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου (Supervisory Control Centre) (SCC)

Το SCC βρίσκεται εντός του Dispatching Room, στην περιοχή Χάσκοβο της Βουλγαρίας (Συντεταγμένες: 41°55'42.94"N, 25°37'20.36"E).

Εφεδρικό Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου (BSCC)

Εφεδρικό Εποπτικό Κέντρο Ελέγχου (BSCC) βρίσκεται στη Σόφια της Βουλγαρίας (George Washington Str., 23).

CCTV

Οι κάμερες επιτήρησης χρησιμοποιούνται ως βοήθημα για τους χειριστές του SCC, για να παρακολουθούν τους χώρους στον μετρητικό σταθμό και στο βαλβιδοστάσιο για λόγους ασφαλείας και προστασίας.

Καλώδιο οπτικών ινών

Ένα καλώδιο οπτικών ινών τοποθετείται κατά μήκος ολόκληρης της διαδρομής του αγωγού και αποτελεί το κύριο μέσο επικοινωνίας μεταξύ του βαλβιδοστασίου, του μετρητικού σταθμού και του SCC.

Σύστημα εντοπισμού διαρροών.

Το μήκος ολόκληρου του αγωγού που διασχίζει την Ελλάδα προστατεύεται από ένα σύστημα ανίχνευσης διαρροών το οποίο παρακολουθείται συνεχώς από το SCC μέσω λογισμικού στο SCADA.

SCADA

Το σύστημα Εποπτικού Κέντρου Ελέγχου και συλλογής δεδομένων (SCADA) επιτρέπει τον χειρισμό των βασικών στοιχείων του αγωγού από απόσταση, συμπεριλαμβανομένης της απομόνωσης των τμημάτων του αγωγού (με το κλείσιμο των βαλβίδων διακοπής) και τη διακοπή λειτουργίας τμήματος ή ολόκληρου του μετρητικού σταθμού, εάν κριθεί απαραίτητο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7. Περιγραφή ατυχηματικών φαινομένων σε αγωγούς μεταφοράς και διανομής φυσικού αερίου

Το παρόν προσαρτάται στο υπ' αριθ. ... έγγραφό μας με θέμα «1^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Ατυχημάτων κατά τη Μεταφορά και τη Διανομή Φυσικού Αερίου μέσω Αγωγών» και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του.

1. Γλώσσα Φωτιάς /Φωτιά Πυρσού (jet fire, jet flare)

Διαρροή αερίου υπό πίεση, ή αερίου αναμειγμένου με σταγονίδια υγρού (διφασική διαρροή), σε ελεύθερο χώρο μέσω ενός ακροφυσίου, σε περίπτωση ανάφλεξης (άμεσης ή καθυστερημένης) θα προκαλέσει Γλώσσα Φωτιάς (jet fire). Η γλώσσα φωτιάς (φωτιά πυρσού) θεωρείται ότι καίει από το σημείο διαρροής μέχρι το σημείο του χώρου που η συγκέντρωση του υγραερίου φτάνει στο κατώτερο όριο ανάφλεξης. Η κατεύθυνση της φλόγας μπορεί να σχηματίζει οποιαδήποτε γωνία με το οριζόντιο επίπεδο ανάλογα την γωνία διαρροής. Σοβαρότερες επιπτώσεις προκαλούνται όταν το ρεύμα διαρροής και η φλόγα είναι οριζόντια. Η επίπτωση που ενδιαφέρει είναι η θερμική ακτινοβολία και κατά συνέπεια η λαμβανόμενη δόση ακτινοβολίας. Η γλώσσα φωτιάς μπορεί να αποτελέσει αιτία κλιμάκωσης επιπτώσεων. Συνήθως το σενάριο αυτό εμφανίζεται μετά από μερική ρήξη στην αέρια φάση (διαρροή αερίου ή διφασικού μείγματος) ή μερική ρήξη στην υγρή φάση (διαρροή υγρού ή διφασικού μείγματος) και αναπτύσσεται όταν υπάρχει ικανή αρχική πίεση στο κύκλωμα σε συνάρτηση με την επιφάνεια του ανοίγματος στο σημείο ρήξης του εξοπλισμού (π.χ. κορυφή/ πυθμένας δοχείου, πλήρης διάρρηξη αγωγού και οριζόντια διαρροή, κλπ.).

2. Στιγμαία Ανάφλεξη (flash fire) αερίου νέφους

Στην περίπτωση διαρροής σημαντικής ποσότητας αερίου ή εξάτμισης εύφλεκτου αερίου από λίμνη πτητικού καυσίμου, το εύφλεκτο αέριο αναμιγνύεται με τον αέρα και είναι δυνατό να σχηματίσει εκρηκτικό νέφος. Εάν δεν υπάρξει άμεση ανάφλεξη, το νέφος μπορεί να διασπαρθεί και να εξαπλωθεί στην γύρω περιοχή (η διασπορά εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως τη διεύθυνση και ταχύτητα του ανέμου και τη διαμόρφωση της γύρω περιοχής). Το νέφος, αρχικά μπορεί να παραμένει σε χαμηλά ύψη κοντά στο έδαφος αν πρόκειται για βαρύτερο από τον αέρα νέφος όπως ψυχρό νέφος ή νέφος βαρέων υδρογονανθράκων και συμπεριφέρεται ως βαρύ αέριο ή να ανυψωθεί όταν είναι θερμό ή αν πρόκειται για ελαφρύτερο από τον αέρα νέφος όπως μεθάνιο ή υδρογόνο. Όταν το μείγμα συναντήσει πηγή ανάφλεξης αναφλέγεται και εκρήγνυται. Η διαρροή εύφλεκτων αερίων μπορεί να μην αναφλεγεί αμέσως και πλησίον του σημείου διαρροής. Το νέφος που έχει διασπαρεί υπό κατάλληλες ατμοσφαιρικές συνθήκες όταν συναντήσει μια πηγή ανάφλεξης στιγμαία αναφλέγεται και η φλόγα επιστρέφει στο σημείο της διαρροής. Η φλόγα θα καλύψει την περιοχή στην οποία η συγκέντρωση είναι μεγαλύτερη από το κατώτατο όριο αναφλεξιμότητας (LEL). Οι συνέπειες προκαλούνται από τη θερμική ακτινοβολία που παράγεται από την ακαριαία κατάκαυση του νέφους. Δεν αναμένονται επιπτώσεις έξω από τα όρια του νέφους. Η σοβαρότητα των επιπτώσεων εξαρτάται από την ποσότητα της ουσίας που έχει διαρρεύσει και την έκταση της περιοχής που καλύπτει το αέριο νέφος μετά τη διασπορά του και μέχρι τη στιγμή της ανάφλεξης. Συνήθεις πηγές ανάφλεξης αποτελούν ανοικτές φλόγες, σχετικός εξοπλισμός των εγκαταστάσεων (θερμές επιφάνειες, σημεία ανάφλεξης, κλπ.) και ο ανθρώπινος παράγοντας. Σε συνθήκες διεργασιών μιας εγκατάστασης αναμένεται η ανάφλεξη να λάβει χώρα εντός των ορίων της εγκατάστασης. Γενικά θεωρείται ότι η ανάφλεξη του εκρηκτικού νέφους λαμβάνει χώρα εντός της ζώνης μέγιστης απόστασης που μπορεί να καλύψει το νέφος εντός 30 s από την στιγμή της διαρροής. Η απόσταση αυτή σε τυπικές συνθήκες διασποράς ενός αερίου νέφους είναι της τάξης των 50 έως 200 μέτρων. Η θνησιμότητα όσων βρεθούν μέσα

στα όρια του νέφους αναμένεται να φτάσει το 95% ενώ φωτιές θα προκληθούν στα κτίρια που βρίσκονται στον ίδιο χώρο. Λόγω της μικρής διάρκειας του φαινομένου (γενικά >1 min), σε μια περιοχή κοντινή στο νέφος αν και η θερμική ροή θα είναι σχετικά υψηλή, η πιθανότητα εγκαύματος θα είναι ασήμαντη σε σχέση με φωτιές μεγάλης διάρκειας.

3. Έκρηξη Αερίου Νέφους (Vapor Cloud Explosion – VCE)

Η έκρηξη εύφλεκτου αερίου νέφους δημιουργείται με τις ίδιες ακριβώς συνθήκες όπως η στιγμιαία ανάφλεξη (Flash Fire), με τη διαφορά ότι κατά την ανάφλεξη του νέφους, αντί για κατάκαυση, το νέφος εκρήγνυται και δημιουργείται ωστικό κύμα στην ατμόσφαιρα. Οι αρχικές συνθήκες για την δημιουργία στιγμιαίας φωτιάς (Flash Fire) ή έκρηξης (VCE) είναι ίδιες και όπως αναφέρεται στη βιβλιογραφία, η πιθανότητα έκρηξης αναμένεται να είναι 60 % περίπου, ενώ η πιθανότητα στιγμιαίας φωτιάς 40% περίπου. Οι προϋποθέσεις για την εκδήλωση του φαινομένου είναι η διαρροή μιας ελάχιστης κρίσιμης μάζας και η επαρκής ανάμιξη με τον αέρα ώστε να σχηματιστεί μείγμα με συγκέντρωση μέσα στα όρια ανάφλεξης ($LEL < c < UEL$). Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα ιστορικά δεδομένα, αν το εκρηκτικό νέφος σχηματιστεί τότε είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα συναντήσει μια πηγή ανάφλεξης στη γύρω περιοχή. Ο χρόνος μεταξύ της έναρξης της διαρροής και της έκρηξης κυμαίνεται από μερικά δευτερόλεπτα μέχρι και αρκετά λεπτά, σε ιστορικά ατυχημάτων έχουν αναφερθεί χρόνοι μεγαλύτεροι από μια ώρα. Είναι προφανές ότι όσο αυξάνεται ο χρόνος μεταξύ της διαρροής και της έκρηξης τόσο αυξάνεται η σοβαρότητα των συνεπειών διότι αυξάνει η έκταση που καλύπτει το νέφος. Γενικά θεωρείται ότι η ανάφλεξη του εκρηκτικού νέφους λαμβάνει χώρα εντός της ζώνης μέγιστης απόστασης που μπορεί να καλύψει το νέφος εντός 30s από τη στιγμή της διαρροής. Η απόσταση αυτή σε τυπικές συνθήκες διασποράς ενός αερίου νέφους είναι της τάξης των 50 έως 200 μέτρων. Η πιθανότητα να γίνει έκρηξη και η σοβαρότητα των επιπτώσεων εξαρτώνται από το είδος του χώρου στον οποίο εξαπλώνεται το νέφος. Συγκεκριμένα, αυξάνονται σημαντικά όταν αυξάνεται ο «βαθμός εγκλωβισμού» του νέφους λόγω εγκλωβισμού του νέφους σε κλειστούς ή ημικλειστούς χώρους στη γύρω περιοχή (π.χ. κτίρια), διότι το ωστικό κύμα δεν εκτονώνεται. Αυτό είναι πιθανότερο με τα βαρύτερα αέρια νέφη. **Για τα ελαφρύτερα του αέρα αέρια (π.χ. υδρογόνο, μεθάνιο), η έκρηξη πρέπει να θεωρηθεί μη περιορισμένη (unconfined - UVCE).**

4. Διασπορά Νέφους χωρίς ανάφλεξη εύφλεκτου ή τοξικού νέφους

Όταν διαρρέει ένα τοξικό μη εύφλεκτο αέριο, ή όταν η ποσότητα διαρροής του εύφλεκτου αερίου δεν είναι ικανή να σχηματιστεί εκρηκτικό νέφος ή όταν δεν γίνεται καλή ανάμιξη με τον ατμοσφαιρικό αέρα, τότε το αέριο θεωρείται ότι διασπείρεται στο γύρω χώρο χωρίς να αναφλεγεί. Η διασπορά εξαρτάται από τις μετεωρολογικές συνθήκες (διεύθυνση, ταχύτητα του ανέμου, ευστάθεια της ατμόσφαιρας, θερμοκρασία) και τη διαμόρφωση της περιοχής. Σημειώνεται ότι οι μετεωρολογικές συνθήκες είναι δυνατό να δημιουργήσουν τοπικές διαφοροποιήσεις στη συγκέντρωση (π.χ. έντονη αστάθεια της ατμόσφαιρας) και να δημιουργηθούν έτσι συνθήκες έκρηξης ενός εύφλεκτου αερίου. Η επίπτωση που ενδιαφέρει είναι εάν η συγκέντρωση του αερίου στον χώρο κατά τη διασπορά και η λαμβανόμενη δόση από κάποιον αποδέκτη είναι υψηλότερη από τις οριακές τιμές για την πρόκληση σοβαρών συνεπειών. Κατά την κατάταξη Pasquill, η ατμοσφαιρική σταθερότητα μεταβάλλεται από την κατάσταση - A- (πολύ τυρβώδης), σε -D- (ουδέτερη), έως -G- (πολύ σταθερή). Οι υπολογισμοί συνήθως πραγματοποιούνται για αντιπροσωπευτικές τιμές όπως D5 (σταθερότητα D και ταχύτητα ανέμου 5 m/s) και F2 (σταθερότητα F και ταχύτητα ανέμου 2 m/s).

5. Πύρινη σφαίρα (ή σφαίρα φωτιάς) (fireball)

Αναφέρεται στο δεύτερο στάδιο του BLEVE, δηλαδή την ανάφλεξη ακαριαία εκτονούμενου νέφους εύφλεκτου αερίου (σχηματισμός πύρινης σφαίρας) και τη μετακίνηση της πύρινης σφαίρας στον χώρο λόγω ανωστικών δυνάμεων. Πύρινη σφαίρα μπορεί να εμφανιστεί σε απότομη εκτόνωση μεγάλης ποσότητας συμπιεσμένου αερίου π.χ. φυσικού αερίου. Η επίπτωση που ενδιαφέρει είναι η παραγόμενη θερμική ακτινοβολία. Οι επιπτώσεις σε εξοπλισμό ορίζονται από την ακτίνα της πύρινης σφαίρας λόγω μικρής διάρκειας του φαινομένου.

6. Φωτιά λίμνης εύφλεκτων υγρών (Pool fire)

Η διαρροή εύφλεκτου υγρού οδηγεί στο σχηματισμό λίμνης. Εάν οι ατμοί του εύφλεκτου υγρού αναφλεγούν αναπτύσσεται το φαινόμενο το οποίο ονομάζεται Φωτιά Λίμνης. Αν γύρω από την δεξαμενή/δοχείο υπάρχει ανάχωμα η διαρροή υγρού από συσσωρεύεται και πριν συμβεί ανάφλεξη δημιουργείται μια περιορισμένη λίμνη (Confined Pool Fire). Η διάρκεια και η ένταση του φαινομένου εξαρτάται από την ποσότητα διαρροής και από την καιόμενη επιφάνεια της λίμνης υγρού. Ενδιαφέρει ο υπολογισμός της θερμικής ακτινοβολίας που παράγεται από την καύση. Οι διαστάσεις των σχηματιζόμενων λιμνών καυσίμου υπολογίζονται σύμφωνα με τις διαστάσεις των περιοχών όπου μπορεί να λιμνάσει το υγρό (λεκάνες συγκράτησης, αναχώματα, διαμόρφωση εδάφους) και την πιθανή εξάπλωση της λίμνης όταν υπάρχει διαρροή καυσίμου έξω από τα όρια τέτοιων περιοχών. Σε περίπτωση μη άμεσης ανάφλεξης μπορεί να δημιουργηθούν εύφλεκτα νέφη μετά από υπολογισμό της εξάτμισης από την λίμνη. Είναι γνωστόν ότι τα αέρια νέφη υγραερίου, και ατμών καυσίμων κατά τη διασπορά τους, αν δεν αναφλεγούν, συμπεριφέρονται ως νέφη «βαρέος αερίου». Όταν η συγκέντρωση στο νέφος είναι μεγαλύτερη από το LFL τότε υπάρχει πιθανότητα ανάφλεξης με συνέπεια τη φωτιά ή την έκρηξη του νέφους. Και στις δύο περιπτώσεις η φλόγα επιστρέφει στο σημείο διαρροής και εφόσον υπάρχει ακόμα λίμνη υγρού καυσίμου μπορεί να αναπτυχθεί Φωτιά Λίμνης μετά από καθυστερημένη ανάφλεξη.